

Het gulden wierookvat : gebeden, onderrichtingen en gezangen

<https://hdl.handle.net/1874/236311>

Vak 87

278

mm 13279

Dat men ebed opstijge als een

wierook voor Uw aangezicht. Ps: 150.

278

HET GULDEN WIEROOKVAT

—◆—
GEBEDEN, ONDERRICHTINGEN
EN GEZANGEN

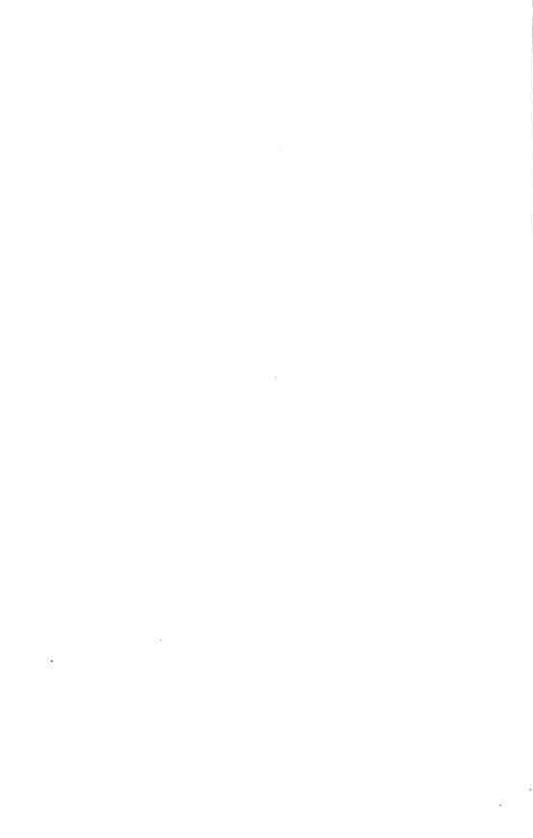
DOOR
FR. EPPINK PR.

GOEDGEKEURD EN AANBEVOLEN DOOR
HET DOORLICHTIG EPISCOPAAT VAN
NEDERLAND.

Utrecht Wed^e J. R. van Rossum; Amsterdam B. Len-
fring; 's Hertogenbosch P. Stokvis & Zoon; Breda
E. van Wees; Roermond M. Waterreus; Turnhout
(België) Brepols & Diereckx Zoon.

1896

Goedkeuring en Aanbeveling.

Bij dezen wordt „Het gulden Wierookvat” met zijn rijkdom van schoone gebeden, onderrichtingen en kerkelijke gezangen door Ons goedgekeurd en het gebruik ervan aan de Geestelijkheid en de Geloovigen van ons Aartsbisdom aanbevolen.

Ook verklaren Wij, dat de met Aflaten verrijkte gebeden getrouw zijn vertaald.

Gegeven te Utrecht, den 27 December 1895.

† H. van de Wetering,
Aartsbisschop van Utrecht.

Aan dit Gebedenboek schenken Wij onze goedkeuring en bevelen het aan de Geloovigen van ons Bisdom gaarne aan.

Haarlem, 10 Jan. 1896.

† Caspar,
Bisschop van Haarlem.

In aansluiting aan de goedkeuring van
Z. D. H. den Aartsbisschop van Utrecht,
wordt het gebruik van bovenstaand werkje
„Het gulden Wierookvat” door Ons aan de
Geestelijkheid en de Geloovigen van ons
Bisdom aanbevolen.

Gegeven te Breda, den 2 Jan. 1896.

† P. Leijten,
Bisschop van Breda.

Gezien en aanbevolen.

Roermond, den 3 Jan. 1896.

† Fr. A. H. Boermans,
Bisschop van Roermond.

„Het gulden Wierookvat, *Gebeden, Onderrich-
tingen en Gezangen door Fr. Eppink Pr.*”
wordt mede door Ons goedgekeurd en aan-
bevolen.

's Bosch, 3 Jan. 1896.

† W. van de Ven,
Bisschop van 's Bosch.

Aan
Mijne Medewerkers.

Deze plaats schijnt mij niet geschikt om in een lang bericht uwe vele verdiensten bij de samenstelling van dit werk openlijk te waardeeren; bij de „Aanteekeningen”, die in de **Orgelbeleiding** het licht zullen zien, wacht mij daarvoor eene betere gelegenheid. Daarom bepaal ik mij hier tot een woord van hartelijken dank in het algemeen.

Mogen de gebeden en gezangen van „**Het gulden Wierookvat**” uit den mond van duizenden als een wierook van aangename geur tot Gods genadetroon opstijgen en op U allen den zegen des hemels in de ruimste mate doen nederdalen.

Utrecht, den 17^{den} October 1895.

Fr. Eppink
Pr.

Het auteursrecht is bij de wet verzekerd.

De versieringen — naar de teekeningen van Prof. Jos. Klein en den Eerw. Broeder Max Schmalzl — zijn het eigendom der Firma Fr. Pustet te Regensburg.

Gedrukt te Utrecht bij W. Anton Abels.

TAFEL DER VERANDERLIJKE FEESTEN.

Jaar.	Zondag Septuag.	Aschdag	Paschen	Plukst.	H. Sacra- mentsdag	Advent 1. Zondag.
1896	2 Febr.	19 Febr.	5 April	24 Mei	4 Juni	29 Nov.
1897	14 Febr.	3 Maart	18 April	6 Juni	17 Juni	28 Nov.
1898	6 Febr.	23 Febr.	10 April	29 Mei	9 Juni	27 Nov.
1899	29 Jan.	15 Febr.	2 April	21 Mei	1 Juni	3 Dec.
1900	11 Febr.	28 Febr.	15 April	3 Juni	14 Juni	2 Dec.
1901	3 Febr.	20 Febr.	7 April	26 Mei	6 Juni	1 Dec.
1902	26 Jan.	12 Febr.	30 Maart	18 Mei	29 Mei	30 Nov.
1903	8 Febr.	25 Febr.	12 April	31 Mei	11 Juni	29 Nov.
1904	31 Jan.	17 Febr.	3 April	22 Mei	2 Juni	27 Nov.
1905	19 Febr.	8 Maart	23 April	11 Juni	22 Juni	3 Dec.
1906	11 Febr.	28 Febr.	15 April	3 Juni	14 Juni	2 Dec.
1907	27 Jan.	13 Febr.	31 Maart	19 Mei	30 Mei	1 Dec.
1908	16 Febr.	4 Maart	19 April	7 Juni	18 Juni	29 Nov.
1909	7 Febr.	24 Febr.	11 April	30 Mei	10 Juni	28 Nov.
1910	23 Jan.	9 Febr.	27 Maart	15 Mei	26 Mei	27 Nov.
1911	12 Febr.	1 Maart	16 April	4 Juni	15 Juni	3 Dec.
1912	4 Febr.	21 Febr.	7 April	26 Mei	6 Juni	1 Dec.

KALENDER.

In dezen kalender vindt men behalve de Feesten en Heiligen van den romeinschen kalender ook die vermeld, welke in de verschillende Bisdommen van Nederland worden gevierd. Deze laatste komen er soms meermalen in voor, omdat zij niet overal op denzelfden dag vallen. De hoofdletter van den naam des Bisdoms geeft de plaats aan, waar de viering plaats heeft.

Verklaring der Afkortingen.

U = Aartsbisdom Utrecht.

H = Bisdóm Haarlem.

B = B'sdom 's Hertogenbosch.

Br = Bisdóm Breda.

R = Bisdóm Roermond.

A-E = Apostel en Evangelist.

Ap = Apostel (één en meer).

B = Belijder.

B-B = Bisschop en Belijder.

B-B-K = Bisschop, Belijder en Kerkleeraar.

B-M = Bisschop en Martelaar.

Pr-M = Priester en Martelaar.

B-K = Belijder en Kerkleeraar.

Gez. = Gezellen.

M = Martelaar, Martelares (één en meer).

Ma = Maagd.

M-M = Maagd en Martelares.

P-B = Paus en Belijder.

P-M = Paus en Martelaar.

P-B-K = Paus, Belijder en Kerkleeraar.

W = Weduwe.

JANUARI.

1. **Feest der Besnijdenis des Heeren.**
2. Octaaf van den H. Stephanus, M.
3. " " den H. Joannes, A-E.
4. " " de H. H. Onnoozele Kinderen.
5. Vigilie van Drie-Koningen.
6. **Feest van Drie-Koningen of der Verschijning des Heeren.**
H. Telesphorus, P-M.
7. Tweede dag onder het Octaaf van Driekoningen.
8. Derde " " " " " "
9. Vierde " " " " " "
10. Vijfde " " " " " "
11. Zesde " " " " " "
12. Zevende " " " " " "
13. Octaafdag van het Feest " "

Op den tweeden zondag na **Drie-Koningen** wordt het Feest van den **Zoeten Naam** gevierd.

14. H. Hilarius, B-B-K. H. Felix, Pr-M. H. H. Pontianus, M.
15. H. Paulus, eerste Kluizenaar. H. Maurus, Abt.
16. H. Marcellus, I. P-M.
17. H. Antonius, Abt. R. H. Supplicius, B-B.
18. **Petrus' Stoel te Rome.** H. Prisca, M-M.
19. H. Canutus, Koning, M. H. Marius en Gez. M.
Br. H. Pharaildes, Md.
20. H. H. Fabianus en Sebastianus, M.
21. H. Agnes, M-M.
22. H. H. Vincentius en Anastasius, M.
23. H. Raymundus de Pennafort, B. H. Emerentiana, M-M. U. R. Verloving van O. L. V.
24. H. Timotheus, B-M.
25. **Bekeering van den H. Paulus.**
26. H. Polycarpus, B-M.
27. H. Joannes Chrysostomus, B-B-K. R. H. Julianus, B-B.
28. H. Agnes, M-M. (Ten tweeden male).
29. H. Franciscus van Sales, B-B-K.
30. H. Martina, M-M. R. H. Aldegundis, Md.
31. H. Petrus Nolascus, B.

FEBRUARI.

1. H. Ignatius, B-B.
2. O. L. V. Lichtmis of Zuivering van Maria.
3. H. Blasius, B-M. Br. R. H. Hadelinus, B.
4. H. Andreas Corsinus, B-B.
5. H. Agatha, M-M.
6. H. Titus, B-B. H. Dorothea, M-M. Br. R. H. Amandus, B. B. H. Gudula, Md.
7. H. Romualdus, B.
8. H. Joannes de Matha, B.
9. H. Cyrillus van Alexandrië, B-B-K. H. Apollonia, M-M. H. H. Ildephonsus, B-B.
10. H. Scholastica, Md.
11. De zeven H. Stichters der Dienaren van Maria, B. H. H. Gudula, Md. R. H. Gerlacus, B.
12. U. H. Ildephonsus, B-B.
13. U. H. 26 Martelaren van Japan. Br. H. Poppon, Abt.
14. H. Valentinus, Pr-M. Br. H. Vedastus, B-B.
15. H. H. Faustinus en Jovita, M.
16. Br. H. Gregorius X. P-B.
- 17.
18. H. Simeon, B-M.
19. U. H. H. Conradus Placentius, B.
20. Br. H. Eleutherius, B-B.
21. Br. H. Ablebertus, B.
22. Petrus' Stoel te Antiochië.
23. H. Petrus Damianus, B-B-K. H. H. Margarita van Cortona, Md noch M.
24. H. Mathias. Ap. (Schrikkeljaar 25 Febr.)
25. U. Br. H. Margarita van Cortona, Md. noch M.
- 26.
- 27.
- 28.
29. (Schrikkeljaar).

MAART.

1. U. H. B. Br. R. H. Switbertus, B-B.
- 2.
3. U. H. Fredericus, Abt.
4. H. Casimirus, B. H. Lucius I. P-M. U. H. Albricus, B-B.
- 5.
- 6.

7. H. Thomas van Aquine, B-K. H. Perpetua en Felicitas, M.
8. H. Joannes de Deo, B.
9. H. Francisca, W.
10. De veertig H. Martelaren.
- 11.
12. H. Gregorius I. P-B-K.
H. Op Woensdag na het Feest van den H. Gregorius wordt te Amsterstam het H. Sacrament van Mirakel gevierd.
- 13.
- 14.
- 15.
- 16.
17. H. Patritius, B-B. U, H, B, Br, R. H. Gertrudis, Md.
18. H. Cyrillus van Jerusalem, B-B-K. U, R, H. Aartsengel Gabriel.
19. H. Joseph, Bruidegom van Maria, B.
20. U, H, Br. H. Wulfrannus, B-B.
21. H. Benedictus, Abt.
22. R. H. Landoaldus en Gez. B.
- 23.
- 24.
25. Maria-Boodschap.
26. U, H, B, Br. R, H. Ludgerus, B-B.
27. H. Joannes Damascenus, B-K.
28. H. Joannes a Capistrano, B.
- 29.
- 30.
31.
Op Vrijdag na Passiezondag wordt gevierd het Feest der zeven Smarten van Maria.

APRIL.

- 1.
2. H. Franciscus van Paula, B.
3. B. H. Maria van Egypte, Md. noch M.
4. H. Isidorus, B-B-K.
5. H. Vincentius Ferrerius, B. B. H. Juliana, Md.
6. U, Br, R. H. Juliana, Md.
- 7.
- 8.
- 9.

- 10.
11. H. Leo I. P-B-K.
- 12.
13. H. Hermenegildus, M.
14. H. Justinus, M. H. H. Tiburtius, Valerianus en Maximus, M. H. H. Lidwina, Md.
- 15.
- 16.
17. H. Anicetus, P-M.
18. Br. H. Ursmarus, B-B.
- 19.
20. Br. Op den tweeden Zondag na Paschen Feest der miraculeuze H. Hostie.
21. H. Anselmus, B-B-K.
22. H. H. Soter en Cajus, B-M.
23. H. Georgius, M.
24. H. Fidelis van Sigmaringen, M. U. H. H. Egbertus, B.
25. H. Marcus, Evangelist.
26. H. H. Cletus en Marcellinus, B-M. R. H. Floribertus, B-B.
27. U. H. Br. Zalige Petrus Canisius, B. H. H. Egbertus, B.
28. H. Paulus van 't Kruis, B. H. Vitalis, M. B. Br. Overbrenging der Relieken van den H. Lambertus, B-M.
29. H. Petrus, M.
30. H. Catharina van Siena, Md.
Op den derden Zondag na Paschen wordt gevierd het Feest der Bescherming van den H. Joseph.

MEI.

1. H. H. Philippus en Jacobus, Ap. Br. H. Marculphus, Abt.
2. H. Athanasius, B-B-K.
3. Kruisvinding. H. Alexander I. P. en Gez. M. H. Juvenalis, B-B.
4. H. Monica, W.
5. H. Pius V. P-B.
6. H. Joannes in de kokende olie.
7. H. Stanislaus, B-M. Br. R. H. Domitianus, B-B.
8. Verschijning van den H. Aartsengel Michaël. H. H. Wiro, B-B.

9. H. Gregorius van Nazianze, B-B-K. H. H. Gangulfus, M.
 10. H. Antonius, B-B. H. H. Gordianus en Epimachus, M. H. Overbrenging van den H. Bavo. B. H. Wiro, B-B.
 11. U. H. Aufridus, B-B.
 12. H. H. Nereus, Achilleus en Domitilla, Md. en Pancratius, M. Br. H. Modoaldus, B-B.
 13. B. Br. R. H. Servatius, B-B.
 14. H. Bonifacius, M. Br. H. Floribertus, B-B. R. H. Wiro, B-B.
 15. B. Br. H. Dymrna, Md. R. H. Aufridus, B-B.
 16. H. Ubaldus, B-B. U. Br. R. H. Joannes van Nepomue, Pr-M.
 17. H. Paschalis Baylon, B.
 18. H. Venantius, M.
 19. H. Petrus Coelestinus, P-B. H. Pudentiana, Md.
 20. H. Bernardinus van Siena, B.
 21. U. H. H. Felix a Cantalicio, B.
 22. Br. H. Aufridus, B-B.
 23. B. Op Maandag vóór Pinksteren H. Gerlacus, B.
 24. U. R. Br. Maria, de Hulp der Christenen.
 25. H. Gregorius VII. P-B. H. Urbanus I. P-M.
 26. H. Philippus Nerius, B. H. Eleutherius, P-M.
 27. H. Maria Magdalena de Pazzis, Md. H. Joannes, P-M.
 28. H. Augustinus, B-B.
 29. B. R. Op Dinsdag na H. Drievuldigheid-Zondag Vinding en Opneming der Beenderen van de H. H. Wiro, Plechelmus en Otgerus.
 30. H. Felix I. P-M. U. R. H. Ferdinandus, B.
 31. H. Angela de Merici, Md. H. Petronilla, Md.
- Op Vrijdag na het Octaaf van het Allerh. Sacrament wordt gevierd het Feest van het Allerh. Hart van Jesus.

JUNI.

1. R. Op Zondag na het Octaaf van het Feest van het Allerh. Sacrament: Alle H. Bisschoppen van Maastricht.
2. H. H. Marcellinus, Petrus en Erasmus, M.

- 3.
4. H. Franciscus Caracciolo, B. Br. H. Quirinus, B-M.
5. H. Bonifacius, B-B.
6. H. Norbertus, B-B.
7. R. Overbrenging van den H. Servatius, B-B.
8. R. H. H. Valentinus en Candidus, B-B.
9. H. H. Primus en Felicianus, M.
10. H. Margarita, Koningin van Schotland, W.
11. H. Barnabas, Apostel.
12. H. Joannes a St. Facundo, B. H. Basilidis en Gez. M. H. B. Br. H. Odulphus, B.
13. H. Antonius van Padua, B.
14. H. Basilus de Groote, B-B-K.
15. H. H. Vitus, Modestus en Crescentia, M. U. H. Odulphus, B.
16. U. H. H. Joannes Franciscus Regis, B.
- 17.
18. H. H. Marcus en Marcellianus, M.
19. H. Juliana de Falconeriis, Md. H. H. Gervasius en Protasius, M.
20. H. Silverius, P-M.
21. H. Aloysius van Gonzaga, B. H. H. Engel-mundus, Abt. R. H. Martinus, B-B.
22. H. Paulinus, B-B. R. H. H. Galenus en Valenus, M.
- 23.
24. Geboorte van den H. Joannes den Dooper.
25. H. Willem, Abt. U. H. H. Adelbertus, B.
26. H. H. Joannes en Paulus, M.
- 27.
28. H. Leo II. P-B. U. H. Benignus, B-M.
29. H. H. Petrus en Paulus, Ap.
30. Gedachtenis aan den H. Paulus, Ap.

JULI.

Op den ersten Zondag van Juli wordt gevierd
het Feest van het H. Bloed.

1. Octaaf van den H. Joannes den Dooper.
2. Bezoek van Maria aan hare Nicht Elisabeth.
3. B. Br. R. H. Rumoldus, B-M.
4. U. H. Overbrenging der Relieken van den H. Martinus. R. De scheiding der Apostelen.

5. H. H. Cyrillus en Methodius, B-B. H. H. Bonifacius en Gez. M. U. H. Michaël de Sanctis, B.
6. Octaafdag der H. Apostelen Petrus en Paulus. H. Op den tweeden Zondag van Juli Kerkwijding.
7. H. H. Willibaldus, B-B. B. Ommegang met het beeld van O. L. V.
8. H. Elisabeth, Koningin van Portugal, W. Br. H. H. Landrada en Amelberga, Md.
9. U. H. B. Br. R. H. H. Martelaren van Gorkom.
10. De zeven H. Broeders, M. en de H. Rufina en Secunda, M-M. Br. H. Amelberga, W.
11. H. Pius I. P-M. Br. Triomf van den H. Norbertus.
12. H. Joannes Gualbertus, Abt. H. H. Nabor en Felix, M.
13. H. Anacletus, P-M.
14. H. Bonaventura, B-B-K. U. H. Marcellinus, B. Br. H. Libertus, M.
15. H. Henricus, Keizer, B. U. H. B. Br. De scheiding der Apostelen. U. H. R. H. Plechelmus, B-B.
16. O. L. V. van den Berg Carmel.
17. H. Alexius, B. Br. H. Fredegandus, Abt.
18. H. Camillus de Lellis, B. H. Symphorosa en hare zeven Zonen M. U. H. Br. H. Fredericus, B-M.
19. H. Vincentius a Paulo, B.
20. H. Hieronymus Aemilianus, B. H. Margarita M-M. Br. H. Severa, Md.
21. H. Praxedes, Md. R. H. H. Monulphus en Gondulphus, B-B.
22. H. Maria Magdalena de Boetvaardige.
23. H. Apollinaris, B-B. H. Liborius, B-B.
24. H. Christina, M-M. Br. H. Raineldes, M-M. R. H. Henricus, Keizer, B.
25. H. Jacobus, Apostel. H. Christophorus, M.
26. H. Moeder Anna.
27. H. Pantaleon, M. H. H. Marcellinus, B. U. H. Bernulphus, B-B.
28. H. H. Nasarius, Celsus en Paus Victor I. M-M. H. Innocentius I. P-M. B. H. Plechelmus, B-B.
29. H. Martha, Md. H. H. Felix II. Paus, Simplicius, Faustinus en Beatrix, M.
Br. Op den vierden Zondag van Juli Feest van Kerkwijding.
30. H. H. Abdon en Sennen, M.
31. H. Ignatius van Loyola, B.

AUGUSTUS.

1. **Petrus' Banden.** H. H. Machabeesche Broeders, M.
H. Opneming en Overbrenging van den H. Bavo.
2. H. Alphonsus de Ligorio, B-B-K.
3. Vinding van den eersten H. Martelaar Stephanus.
4. H. Dominicus, B.
5. O. L. V. ter Sneeuw.
Br. Zondag vóór Maria-Hemelvaart H. Joannes, Zoon van Maria.
6. **Gedaanteverandering des Heeren;** H. Xystus II. Paus.
H. H. Felicissimus en Agapitus, M.
7. H. Cajetanus, B. H. Donatus, B-M.
8. H. H. Cyriacus, Largus en Smaragdus, M.
9. H. Romanus, M.
10. H. Laurentius, M.
11. H. H. Tiburtius en Susanna, M. R. H. Monulphus, B-B.
12. H. Clara, Md.
13. H. H. Hippolytus en Cassianus, M. H. H. Wigbertus, Pr.-M.
14. H. Eusebius, B. U. H. Werenfridus, B.
15. **Maria-Hemelvaart.**
16. H. Hyacinthus, B. B. Br. R. H. Rochus, B.
17.
Op Zondag onder het Octaaf van Maria-Hemelvaart Feest van den H. Joachim, Vader van Maria.
18. H. Agapitus, M. H. Jeroen, Pr-M.
19. U. H. H. Ludovicus Tolosanus, B-B.
20. H. Bernardus, Abt. B-K.
21. H. Joanna Francisca Fremiot de Chantal, W.
22. H. Timotheus en Gezellen, M.
U. Op Zondag na 22. Aug. Feest van Kerkwijding. B. Op den vierden Zondag van Aug.
Wijding der Kathedraal van 's Hertogenbosch.
23. H. Philippus Benitius, B.
24. H. Bartholomeus, Apostel.
25. H. Lodewijk, Koning, B. U. H. Br. R. H. Gregorius, B-B.
26. H. Zephyrinus, P-M.
27. H. Joseph Calasanctius, B.
28. H. Augustinus, B-B-K. H. Hermes, M.
29. **Onthoofding van den H. Joannes den Dooper.**
30. H. Rosa van Lima, Md. H. Felix en Adauctus, M.
31. H. Raymundus Nonnatus, B.

SEPTEMBER.

R. Op den eersten Zondag van September valt het Feest der H. H. Engelbewaarders.

1. H. Aegidius, Abt. H. Twaalf Broeders, M. H. H. Werenfridus, B.
2. H. Stephanus, Koning van Hongarije, B.
3. Br. R. H. Remaelus, B-B.
4. U. H. H. Rosa, Md. R. H. Rosalia, Md.
5. H. Laurentius Justinianus, B-B.
6. U. H. Rosalia, Md.
7. Br. H. Madelberta, Md.

8. Maria-Geboorte. H. Hadrianus, M.

Op Zondag onder het Octaaf van Maria-Geboorte wordt gevierd het Feest van den Naam van Maria.

9. H. Gorgonius, M.
10. H. Nicolaas van Tolentijn, B. H. B. H. Otgerus, B. Br. R. H. Theodardus, B-M.
11. H. H. Protus en Hyacinthus, M. R. H. Otgerus, B.
- 12.
- 13.
14. Kruisverheffing.
15. H. Nicomedes, M.

Op den derden Zondag van September wordt gevierd het Feest der zeven Smarten van Maria.

16. H. H. Cornelius en Cyprianus, B-M. H. Euphemia en Gezellinnen, M.
17. De Wondteekenen van den H. Franciscus van Assisië. B. Br. R. H. Lambertus, B-M.
18. H. Joseph a Cupertino, B.
19. H. Jannarius, Bisschop, en Gez. M.
20. H. Eustachius en Gez. M.
21. H. Mattheus, A-E. Br. H. Gerulphus, M.
22. H. Thomas van Villenova, B-B. H. Mauritius en Gez. M. Br. H. Maternus, B-B.
23. H. Linus, P-M. H. Thecla, M-M.
24. O. L. V. tot Verlossing der Gevangenen.
25. R. H. Maternus, B-B.
26. H. H. Cyprianus en Justina, M-M.
27. H. H. Cosmas en Damianus, M.
28. H. Wenceslaus, Hertog, M.
29. H. Aartsengel Michaël
30. H. Hieronymus, Pr-B-K.

OCTOBER.

Op den eersten Zondag van October wordt
gevierd het Feest van den H. Rozenkrans.

1. H. Remigius, B-B. H. Br. H. Bavo, B.
2. H. H. Engelbewaarders.
3. R. H. Maria de Socos, Md. H. De twee H. Broe-
ders Ewald, M.
4. H. Franciscus, B.
5. H. Placidus en Gez. M. Br. H. Remigius, B-B.
6. H. Bruno, B.

R. Op den tweeden Zondag van October de
Vreugden van O. L. V. Br. Het Moederschap
van O. L. V.

7. H. Marcus, P-B. H. Sergius en Gez. M. Br. H.
Cyprianus, M.
8. H. Birgitta, W. R. H. Amor, B.
9. H. Dionysius, Bisschop, H. H. Rusticus en
Eleuterius, M.
10. H. Franciscus Borgias, B. U. Ludovicus Ber-
trandus, B. H. H. H. Victor, Gereon en Gez. M.
11. Br. H. Gummarus, B. R. Ludovicus Bertrandus, B.
12. U. H. Br. H. Wilfridus, B-B.
13. H. Eduardus, Koning, B.
14. H. Callistus I. P-M.
15. H. Teresia, Md.
- 16.
17. H. Hedwig, W.
18. H. Lucas, Evangelist.
19. H. Petrus van Alcantara, B.
20. H. Joannes van Kent, B.
21. H. Hilarion, Abt. H. Ursula en Gezellinnen, M-M.
- 22.

Br. R. Op den vierden Zondag van October
Feest der H. Relieken.

23. R. H. Severinus, B-B.
24. U. R. H. Raphaël.
25. H. H. Chrysanthus en Darius, M. Br. H. Oda, W.
26. H. Evaristus, P-M.
- 27.
28. H. H. Simon en Judas, Ap.
- 29.
- 30.
31. U. R. H. Wolfgang, B-B.

NOVEMBER.

1. **Feest van alle Heiligen.**
2. Gedachtenis aan alle geloovige Overledenen.
3. **B. Br. R. H. Hubertus, B-B.**
4. **H. Carolus, B-B. H. H. Vitalis en Agricola, M.**
5. **B. H. Odrada, Md. R. H. Perpetuus, B-B.**
6. **B. Br. H. Leonardus, B.**
7. **U. H. B. Br. R. H. Willebrord, B-B.**
8. **De vier Gekroonden, M.**
R. Op den eersten Zondag na het Octaaf van Allerheiligen Feest van Kerkwijding.
9. **Inwijding der Basiliek van den Allerh. Verlosser. H. Theodorus, M.**
10. **H. Andreas Avellinus, B. H. Tryphon en Gez. M.**
11. **H. Martinus, B-B. H. Mennas, M.**
12. **H. Martinus I. P-M. U. H. Br. H. Lebuinus, B.**
13. **H. Didacus, B.**
14. **H. Josaphat, B-M. Br. H. Livinus, B-M. R. H. Albrius, B-B.**
15. **H. Gertrudis, Md.**
16. **U. H. Willehadus, B-B. Br. R. H. Cunibertus, B-B.**
17. **H. Gregorius de Wonderdoener, B-B.**
18. **Inwijding der Basiliek van de H. H. Petrus en Paulus, Ap.**
19. **H. Elisabeth, W. H. Pontianus, P-M.**
20. **H. Felix de Valois, B.**
21. **Opdracht van Maria in den tempel. R. H. Albertus, B-M.**
22. **H. Caecilia, M-M.**
23. **H. Clemens I. P-M. H. Felicitas, M. B. Br. H. Trudon, Abt.**
24. **H. Joannes van 't Kruis, B. H. Chrysogonus, M.**
25. **H. Catharina, M-M.**
26. **H. Sylvester, Abt. H. Petrus van Alexandrië, B-M. Br. H. Albertus, B-M. R. H. Amelberga, Md.**
27. **B. H. Oda, Md. Br. H. Acharius, B-B. R. H. Trudon, B.**
28. **R. H. Oda, Md.**
29. **H. Saturninus, M. U. H. H. Radbodus, B-B.**
30. **H. Andreas, Ap.**

Op den laatsten Zondag van November Beschermfeest van Maria.

DECEMBER.

- 1.
2. H. Bibiana, M-M. **Br.** H. Eligius, B-B.
3. H. Franciscus Xaverius, B.
4. H. Petrus Chrysologus, B-B-K. H. Barbara, M-M.
5. H. Sabbas, Abt.
6. H. Nicolaas, B-B.
7. H. Ambrosius, B-B-K.
8. **Onbevleete Ontvanging van Maria.**
- 9.
10. H. Melchiades, P-M. **Br.** H. Landoaldus en Gez. B.
11. H. Damasus I. P-B.
- 12.
13. H. Lucia, M-M.
- 14.
- 15.
16. H. Eusebins, B-M.
17. H. **Br.** H. Begga, W.
18. **U. R.** Verwachting van O. L. V. H. H. Wunibaldus, B.
- NB. Het Feest der Verwachting van O. L. V. staat ongetwijfeld in verband met onze vandoors bekende „**Gulden Mis**“, die op Quater-temperwoensdag vóór Kerstmis ter eere van Maria nog hier en daar op plechtige wijze wordt gevierd.
- 19.
- 20.
21. H. Thomas, Ap.
22. **U. H.** en Odilienberg H. Hungerus, B-B.
- 23.
- 24.
25. **Kerstmis, de Geboorte des Heeren.**
26. H. Stephanus, eerste Martelaar.
27. H. H. Joannes, A-E.
28. H. **Onnoozele Kinderen.**
29. H. Thomas van Kantelberg, **B-M.**
- 30.
31. H. Silvester I. P-B.

DE GEWONE GEBEDEN

EN VOORNAAMSTE WAARHEDEN EN STUKKEN DES GELOOFS.

Het H. Kruisteecken. In den naam † des Vaders en des Zoons en des H. Geestes. Amen.
(50 dagen afluat.)

Lofspraak ter eere der H. Drievuldigheid. Eere zij den Vader en den Zoon en den H. Geest; gelijk het was in den beginne en nu en altijd en in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

(Driemaal daags — 's morgens, 's middags en 's avonds — 100 dagen afluat.)

Het gebed des Heeren. Onze Vader, die in de hemelen zijt; geheiligt zij uw Naam; laat toekomen uw Rijk; uw Wil geschiede op aarde als in den hemel. Geef ons heden ons dagelijksch brood; en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren; en leid ons niet in bekoring; maar verlos ons van den kwade. Amen.

De groetenis des Engels. Wees gegroet, Maria, vol van genade; de Heer is met U; gezegend zij Gij onder de vrouwen en gezegend is de Vrucht uws lichaams, Jesus. Heilige Maria, Moeder Gods, bid voor ons, zondaars, nu en in het uur van onzen dood. Amen.

De Apostolische Geloofsbelijdenis. Ik geloof in God, den almachtigen Vader, Schepper van hemel en aarde; en in Jesus Christus, zijn eenigen Zoon, onzen Heer, die ontvangen is van den H. Geest, geboren uit de Maagd Maria; die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruist, gestorven en begraven; Hij is nedergedaald ter helle, ten derden dage verreezen van de dooden; Hij is opgeklommen ten hemel, zit ter rechterhand van God, den almachtigen Vader; vandaar zal Hij komen oordeelen de levenden en de dooden. Ik geloof in den H. Geest; de heilige, katholieke Kerk; de gemeenschap der Heiligen; de vergiffenis der zonden; de verrijzenis des vleesches; en het eeuwig leven. Amen.

Oefening der drie goddelijke deugden.

(En van Berouw.)

Oefening van Geloof. Mijn Heer en mijn God, ik geloof, dat Gij één God zijt: één in Wezen en drievuldig in Personen; ik geloof, dat de tweede Persoon der H. Drievuldigheid voor ons is menschgeworden; en dat Gij het goede loont en het kwade straft. Ik geloof alles, o mijn God, wat Gij geopenbaard hebt en door de H. Kerk te gelooven voorstelt; want Gij zijt de oneindige Waarheid, die alles weet en niemand kunt bedriegen. In en voor dit geloof wil ik leven en sterven.

Oefening van Hoop. Mijn Heer en mijn God, ik hoop met een vast betrouwen door de verdiensten van Jesus van U te zullen verkrijgen den Hemel en alle middelen, die daartoe noo-

dig zijn; dit hoop ik, omdat Gij het beloofd hebt, die oneindig machtig, goed en getrouw in uwe beloften zijt. In deze hoop wil ik leven en sterven.

Oefening van Liefde. Mijn Heer en mijn God, ik bemin U boven al uit geheel mijn hart, omdat Gij het opperste Goed en alle liefde waardig zijt. Ik bemin mijn evennaaste gelijk mij zelven om U. In deze liefde wil ik leven en sterven.

Oefening van Berouw. Mijn Heer en mijn God, mijne zonden zijn mij leed uit den grond van mijn hart, niet alleen omdat ik daardoor uwe straffen verdiend heb, maar ook omdat ik daardoor U, die mijn opperste Goed en alle liefde waardig zijt, heb beleedigd. Ik haat en verzaak de zonden uit liefde tot U, en ik neem mij vast voor met de hulp uwer genade mijne zonden te biechten, mijn leven te beteren en liever te sterven dan U ooit met eenige doodzonde te beleedigen. Amen.

De tien Geboden Gods. Ik ben de Heer, uw God: **1.** Gij zult geen vreemde goden nevens Mij hebben; gij zult u geen gesneden beelden of gelijkenissen maken, gij zult die niet aanbidden. **2.** Gij zult den Naam van den Heer uwen God niet ijdel gebruiken. **3.** Wees gedachtig, dat gij den Sabbatdag heilig maakt. **4.** Eer uw vader en uwe moeder, opdat gij lang moogt leven op aarde. **5.** Gij zult niet doodslaan. **6.** Gij zult geen overspel bedrijven. **7.** Gij zult niet stelen. **8.** Gij zult geen valsch getuigenis geven tegen uw naaste.

9. Gij zult uws naasten huisvrouw niet begeeren. **10.** Gij zult niet begeeren uws naasten huis, noch zijn land, noch zijn knecht, noch zijn dienstmaagd, noch iets van hetgeen hem toebehoort.

De vijf Geboden der H. Kerk. **1.** De geboden Heiligedagen zult gij vieren. **2.** En dan ook de Mis hooren met goede manieren. **3.** Geen geboden Vastendagen zult gij breken. **4.** Eens 's jaars zult gij den Priester uwe biecht spreken. **5.** En nuttigen omtrent Paschen het Lichaam des Heeren.

De zeven H Sacramenten. **1.** Het Doopsel. **2.** Het Vormsel. **3.** Het H. Sacrament des Altaars. **4.** De Biecht. **5.** Het H. Oliesel. **6.** Het Priesterschap. **7.** Het Huwelijk.

Ieder Christen moet „uit noodzakelijkheid des gebods“ — dat wil zeggen onder strenge verplichting — kennen: **Het Gebed des Heeren; de Apostolische Geloofsbelijdenis; de tien Geboden Gods; de vijf Geboden der H. Kerk; de H. Sacramenten, die hij ontvangt, en de plichten van zijn staat.** „Uit noodzakelijkheid des middels“ — dat wil zeggen: om zalig te kunnen worden — moet hij de volgende vier punten weten en gelooven:

1. Dat er één God is. **2.** Dat er in één goddelijk Wezen drie goddelijke Personen zijn, nl. de Vader, de Zoon en de H. Geest. **3.** Dat Gods Zoon voor ons is menschgeworden. **4.** Dat God het goede beloont en het kwade bestraft.

De vier Uitersten of laatste dingen van den mensch zijn:

1. De dood. **2.** Het oordeel. **3.** De verrijzenis. **4.** De hemel of de hel.

DAGELIJSCH E GEBEDEN.

Om den dag goed en verdienstelijk door te brengen, moet men hem met God beginnen. Verhef daarom uw hart tot God, zoodra ge ontwaakt en sta terstond op, zeggende:

In den naam van mijnen gekruisten Heer Jesus Christus sta ik op. Moge Hij mij zegenen, bestieren, voor alle kwaad behoeden en ten eeuwigen leven geleiden. Amen.

Besprenkel u dan met wijwater en maak het teeken des H. Kruises met de gebruikelijke woorden:

In den naam † des Vaders en † des Zoons en † des H. Geestes. Amen.

Onder het kleeden kunt ge u met deze of andere gebeden en verzuchtingen bezig houden.

Geloofd en gedankt zij de allerheiligste Drievuldigheid voor de goede nachtrust, die ik heb genoten en voor alle andere gunsten en weldaden, die ik in mijn leven heb ontvangen. — Eere zij den Vader, die mij heeft geschapen; eere zij den Zoon, die mij

heeft verlost; eere zij den H. Geest, die mij heeft geheiligd. — Jesus, Maria, Joseph! ik schenk U mijn lichaam, mijne ziel en mijn leven. — Jesus, ik geloof in U; Jesus, ik hoop op U; Jesus, ik bemin U. — *Onze Vader.* — *Wees gegroet.* — *Eere zij den Vader.* — *Twaalf artikelen des geloofs, enz.*

Zijt ge gekleed, kniel dan voor een kruisbeeld en verricht godvruchtig het volgende

MORGENGEBED.

a uwe heilige tegenwoordigheid neergeknield, o mijn God, aanbid ik U met al den eerbied, dien ik aan uwe allerhoogste Majesteit schuldig ben.

Dankzegging. Ik dank U, o hemelsche Vader, door uwen lieven Zoon, onzen Heer Jesus Christus, in vereeniging met de H. Maagd Maria en al uwe Heiligen, voor de weldaden, die Gij mij in mijn leven uit goedheid hebt geschonken. Van alle eeuwigheid hebt Gij aan mij gedacht; Gij hebt mij naar uw beeld geschapen, toen ik niet bestond, en door het kostbaar Bloed van uwen eenigen Zoon verlost, toen ik verloren was; Gij hebt mij in het H. Doopsel tot uw kind aangenomen en door de genade des H. Geestes geheiligd; Gij hebt mij voor veel kwaad behoed, in zonde geduldig verdragen en tijd tot boetvaardigheid verleend. Ik dank U, o Heer, voor al deze gunsten en voor alle andere weldaden, waarmede Gij

mij van mijne geboorte af dagelijks naar lichaam en ziel hebt overladen; inzonderheid echter, dat Gij mij dezen nacht hebt gespaard en nog tijd verleent om mijne zonden te beweenen en deugden te oefenen.

Overgeving aan God. Wat zal mij heden overkomen, o God! Ik weet het niet. Alles, wat ik weet, is, dat mij niets zal overkomen, wat Gij niet van alle eeuwigheid hebt besloten, en dit is mij voldoende, o Heer, om gerust te zijn. Ik aanbid uwe eeuwige raadsbesluiten en onderwerp er mij geheel aan; ik wil alles, wat Gij wilt; ik neem alles van U aan; ik maak U eene offerande van alles, en vereenig dit offer met dat van uw lieven Zoon, mijn Verlosser, en vraag door zijn heilig Hart en zijne oneindige verdiensten geduld in mijne rampen en de volmaakte onderwerping, die ik verschuldigd ben in alles, wat Gij wilt of toelaat.

Gebod om hulp. Barmhartige God, verleen mij de genade om dezen dag tot uwe eer en tot stichting van den evenmensch door te brengen. Weer van mij alle ijdelheid en schik mijne woorden en werken tot onderhouding uwer geboden. Verlicht mijn verstand en beweeg mijnen wil om te kennen en te volbrengen, hetgeen U behaagt. Geef mij kracht om alle aanvechtingen van den boozen vijand, al mijne gebreken en booze neigingen te overwinnen. Ik wil mij heden zóó gedragen, als ik den laat-

sten dag mijns levens zou wenschen door te brengen.

Goede meening. Genadige God, ik wijd U mijn ziel en mijn lichaam, mijne eer en mijn goed, alles wat ik ben en bezit. Mocht ik heden iets goeds verrichten, of eenig kruis te dragen hebben — al wat ik doen en lijden zal, strekke tot uwe meerdere eer en glorie. Voeg alles naar uw welbehagen, want ik begeer niet voor mij, maar alleen voor U te leven. Ik verzaak den duivel, de wereld en het vleesch. Ik stel mij opnieuw in uwen heiligen dienst en hoop, met de hulp uwer genade, in de belijdenis van het heilig, katholiek Geloof waardig te leven en zalig te sterven. Ook maak ik voor uw heilig aanschijn de meening om alle aflaten te verdienen, die de H. Kerk in uwen Naam heeft gehecht aan de gebeden en goede werken, die ik heden zal verrichten. Maar laat mij bovendien deelachtig worden aan de verdiensten der goede werken en H. Misoffers, die heden over geheel de wereld in uwe Kerk geschieden.

Gebod. God, zegen mijne ouders, mijne broeders en zusters, mijne overheden en wel-doeners, mijne vrienden en vijanden; zegen al degenen, voor wie ik verplicht ben te bidden en die zich in mijne gebeden hebben aanbevolen. Geef vrede aan de Kerk, eendracht onder de Christenen, troost en zaligheid aan de zielen in het vagevuur en ons allen na dit leven een eeuwig, zalig leven. Amen.

Oefening van Geloof. Mijn Heer en mijn God, ik geloof alles, wat Gij geopenbaard hebt. Ik geloof, dat Gij één God zijt, één in Wezen en drievuldig in Personen; ik geloof, dat de tweede Persoon der H. Drievuldigheid voor ons mensch geworden en gestorven is; ik geloof, dat Gij het goede loont en het kwade straft. Dit en alles, wat de H. Kerk te gelooven voorstelt, neem ik vastelijk aan, o mijn God, omdat Gij het geopenbaard hebt; Gij, die de eeuwige waarheid zijt, die niet kunt bedriegen noch bedrogen worden. — In en voor dit geloof wil ik leven en sterven!

Oefening van Hoop. Genadige God, ik hoop met een vast vertrouwen door het Lijden en de verdiensten van Jesus Christus hier uwe genade en de vergiffenis mijner zonden te verkrijgen en hiernamaals U eeuwig te mogen aanschouwen. Dit hoop ik, o mijn God, omdat Gij ons den hemel beloofd hebt; Gij, die oneindig machtig, goed en getrouw in uwe beloften zijt. — In deze hoop wil ik leven en sterven!

Oefening van Liefde. Beminnelijke God, ik bemin U boven al uit geheel mijn hart en mijn evennaaste gelijk mij zelve om U, omdat Gij in U Zelfen het hoogste goed en oneindig beminnenswaardig zijt. Het is mij van ganscher harte leed, dat ik U ooit heb beleedigd. Ik verfoei mijne zonden en maak het vaste voornemen uwe geboden voortaan getrouw te onderhouden. In uwe

liefde wil ik leven en sterven! Heer, vermeerder mijne liefde!

Toewijding aan Maria. H. Maagd en Moeder Gods, Maria, mijne lieve Moeder en Patrones, ik stel mij onder uwe machtige bescherming en werp mij vol vertrouwen in de armen uwer moederlijke barmhartigheid. Wees, o goede Moeder, mijne toevlucht in allen nood en mijne voorspraak bij uwen aanbiddelijken Zoon. Bewaar en bescherm mij dezen dag en alle dagen mijns levens, maar vooral in de ure des doods.

Gebed tot den H. Engelbewaarder. Engel Gods, die mijn Bewaarder zijt, aan wiens zorg ik door Gods goedheid ben toevertrouwd, geleid, bewaar en bestier mij. Wek in mijn hart goede gedachten en heilige begeerten; breng de gebeden en goede werken, die ik met Gods genade heden hoop te verrichten voor het aanschijn des Heeren en verwerf mij vermeerdering van genade. Laat niet toe, dat ik afwijke van den weg der geboden; sta mij bij om matig, rechtvaardig en godvruchtig te leven en na dit leven de eeuwige zaligheid te verwerven.

Gebed tot den H. Joseph en andere Heiligen. H. Joseph, reine Bruidegom der reine Maagd, H. Patroon(ones) N. wiens naam ik de eer heb te dragen en alle Heiligen, gewaardigt U voor mij en met mij den Heer te danken voor alle ontvangene genaden en weldaden; bidt God, dat ik Hem

op aarde zoo trouw moge dienen als Gij,
om Hem eens met U in den hemel eeuwig
te mogen lofzingen. Amen.

DE ENGEL DES HEEREN.

's Morgens, 's middags en 's avonds wordt „*De Engel des Heeren*” geklept, om ons te herinneren aan het groote Geheim der Menschwording van Gods Zoon. Daarbij bidden goede christenen geknield (zaterdag-avond en zondag staande) het volgende:

Y. De Engel des Heeren heeft Maria geboodschapt,

R. En zij heeft ontvangen van den H. Geest. *Wees gegroet.*

Y. Zie de dienstmaagd des Heeren

R. Mij geschiede naar uw woord. *Wees gegroet.*

Y. En het Woord is vleesch geworden.

R. En heeft onder ons gewoond. *Wees gegroet.*
(*Telkens 100 dagen aflat.**)

Y. Bid voor ons, H. Moeder Gods,

R. Opdat wij waardig worden de beloften van Christus.

Laat ons bidden. Wij bidden U, o Heer, stort uwe genade in onze harten, opdat wij, die door de boodschap des Engels de Menschwording van Christus. Uwen Zoon, gekend hebben, door zijn Lijden en Kruis tot de glorie der verrijzenis mogen gebracht wor-

*) Om deze en volgende aflaten te verdienen moet men zuiver zijn van doodzonde en de gebeden godvruchtig en met een rouwmoedig hart verrichten.

den. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

In den paaschtijd, d. i. van paasch-zaterdag tot aan den vooravond van Drievuldigheid-zondag, bidt men daarbij, staande:

Koningin des Hemels, verblijd U, Alleluja!

Want, dien Gij waardig waart te dragen,
Alleluja!

Is verrezen, zooals Hij gezegd heeft.
Alleluja!

Bid God voor ons. Alleluja!

W. Verheug en verblijd U, Maagd Maria,
Alleluja!

R. Want de Heer is waarlijk verrezen,
Alleluja!

Laat ons bidden. God, die U gewaardigd hebt door de verrijzenis van uwen Zoon, onzen Heer Jesus Christus, de wereld te verblijden; geef, bidden wij, dat wij door zijne Moeder, de Maagd Maria, de vreugden des eeuwigen levens mogen verwerven. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

(Telkens 100 dagen afluat.)

GEBED VOOR HET ETEN.

Aller oogen wachten op U, o Heer, en Gij geeft hun spijs te rechter tijd; Gij opent uwe hand en vervult al wat leeft met zegen.

Eere zij den Vader.

Heer, ontferm U onzer. — Christus, ontferm U onzer. — Heer, ontferm U onzer, — *Onze Vader.* — *Wees gegroet.*

Heer, zegen ons en deze uwe gaven, die wij van uwe goedheid zullen ontvangen. Door Christus onzen Heer. Amen.

GEBED NA HET ETEN.

Wij danken U, almachtige God, voor al uwe weldaden, U, die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Eere zij den Vader.

Heer, ontferm U onzer. — Christus, ontferm U onzer. — Heer, ontferm U onzer. — *Onze Vader.* — *Wees gegroet.*

Gewaardig U, o Heer, al degenen, die ons goeddoen, om uws Naams wil met het eeuwig leven te vergelden.

Dat de zielen der geloovigen door Gods barmhartigheid rusten in vrede. Amen.

DE ROZENKRANS.

De Rozenkrans bestaat uit honderdvijftig **Weesgegroeten**, en wordt, omdat er evenveel Psalmen van David zijn, ook wel „de Psalter van Maria“ geheeten. Deze **Weesgegroeten** worden verdeeld in vijftien tientjes, die elk worden voorafgegaan door één **Onze Vader**. Onze Rozenkrans van vijf tientjes, ook **Rozenhoedje** genoemd, is dus slechts een derde gedeelte van den Rozenkrans.

Het is eene loffelijke gewoonte om vooraf de twaalf Artikelen des geloofs, **Eere zij den Vader**, één **Onze Vader**, drie **Weesgegroeten** en **Eere zij den Vader** te bidden, maar het is niet noodig om den aflaat te verdienen.

Om de vele aflaten, aan het bidden van den Rozenkrans verbonden, te verdienen, moet men

een gewijden Rozenkrans gebruiken en onder het bidden van den **dominicaner - Rozenkrans** de Geheimen der Menschwording en Verlossing naar best vermogen overwegen. Daarom is het gebruikelijk vóór het **Onze Vader** van ieder tientje kort het Geheim aan te geven, dat overwogen zal worden. Deze Geheimen zijn:

DE VIJF BLIJDE GEHEIMEN.

1. De Boodschap van den Engel Gabriël aan Maria.
2. Het Bezock van Maria bij hare Nicht Elisabeth.
3. De Geboorte van Christus.
4. De Opdracht van het goddelijk Kind in den tempel.
5. De Wedervinding van het Kind Jesus te Jerusalem.

DE VIJF DROEVE GEHEIMEN.

1. De Benauwdheid van Christus in den hof van Olijven.
2. De Geeseling van Christus.
3. De Kroning van Christus met doornen.
4. De Kruisdraging van Christus.
5. De Kruisiging van Christus.

DE VIJF GLORIERIJKE GEHEIMEN.

1. De Verrijzenis van Christus.
 2. De Hemelvaart van Christus.
 3. De Zending van den H. Geest over de Apostelen.
 4. De Hemelvaart van Maria.
 5. De Kroning van Maria in den Hemel,
-

KORTE GEBEDEN, VERRIJKT MET AFLATEN.

1. De christelijke Groet.

Ÿ. Geloofd zij Jesus Christus. R̃. In alle eeuwigheid, of: Amen.

(Telkens 50 dagen aflaat).

2. Groet aan Jesus in het H. Sacrament.

Geloofd en gedankt zij ten allen tijde het allerheiligst en allerhoogwaardigst Sacrament.

(Eenmaal daags 100 dagen aflaat).

3. Aanroeping van den Zoeten Naam.

Mijn Jesus, barmhartigheid!

(Telkens 100 dagen aflaat).

4. Verzuchting tot Jesus.

Allerzoetste Jesus, wees mij geen Rechter, maar een Zaligmaker.

(Telkens 50 dagen aflaat).

5. Uiting van liefde tot Jesus.

Jesus, mijn God, ik bemin U bovenal.

(Telkens 50 dagen aflaat).

6. Verzuchting tot het H. Hart van Jesus.

Alom bemind zij het H. Hart van Jesus.

(Eenmaal daags 100 dagen aflaat).

7. Verzuchting tot het H. Hart van Jesus.

O Jesus, zachtmoedig en ootmoedig van harte, maak mijn hart gelijk aan uw Hart.

(Eenmaal daags 300 dagen aflaat).

8. Verzuchting tot het H. Hart van Jesus.

Zoet Hart van mijn Jesus, maak, dat ik U meer en meer beminne.

(Telkens 300 dagen aflaat).

9. Tot het H. Hart van Maria.

Zoet Hart van Maria, wees mijn heil.

(Telkens 300 dagen aflaat).

10. Opdracht van zich zelven aan God.

Aanvaard, o Heer, geheel mijne vrijheid. Ontvang mijn geheugen, mijn verstand en geheel mijnen wil. Al wat ik heb of bezit, hebt Gij mij verleend: ik schenk U dat alles terug en laat het geheel over aan de leiding van uwen H. Wil. Geef mij slechts uwe liefde en uwe genade, dan ben ik rijk genoeg en vraag verder niets meer.

(Eenmaal daags 300 dagen aflaat).

11. Drie verzuchtingen om een zaligen dood.

Jesus, Maria, Joseph, ik geef U mijn hart, mijn geest en mijn leven.

Jesus, Maria, Joseph, staat mij bij in mijn laatsten doodstrijd.

Jesus, Maria, Joseph, dat ik in uw heilig gezelschap vreedzaam sterve.

(Telkens 300 dagen aflaat).

12. Tot den H. Engelbewaarder,

Engel Gods, die mijn Bewaarder zijt, verlicht, bescherm, geleid en bestier mij, die door de opperste Goedheid aan U ben toevertrouwd. Amen.

(Telkens 300 dagen aflaat).

13. Tot den H. Joseph.

Maak, o Joseph, dat wij een schuldeloos leven leiden en dat het onder uwe bescherming steeds veilig zij.

(Eenmaal daags 300 dagen aflaat).

14. Voor onzen H. Vader den Paus.

V. Laat ons bidden voor onzen Opperpriester N.

R. De Heer beware hem, behoude hem in het leven, make hem zalig op aarde en levere hem niet over aan den wil zijner vijanden. — *Onze Vader.* — *Wees gegroet.*

(Eenmaal daags 300 dagen aflaat).

15. Voor de Geloovige Zielen.

a. Wie voor de afgestorvenen bidt: vijf **Onze-Vaders** en vijf **Weesgegroeten**, met het vers: **Wij bidden U, o Heer, kom uwe dienaren te hulp, die Gij door uw kostbaar Bloed hebt vrijgekocht; of met het schietgebed: Barmhartigheid, o eeuwige Vader, bij het kostbaar Bloed van Jesus Christus: of eindelijk met: Heer, geef hun de eeuwige rust en het eeuwig licht verlichte hen, dat zij rusten in vrede; en daarbij het Lijden des Heeren overweegt, verdient daarmee eenmaal daags 300 dagen aflaat.**

b. Door het bidden van den Psalm: **De Profundis** (zie hierachter de 6de der 7 Boetpsalmen) met: **Heer, geef hun de eeuwige rust enz.** kan men voor de zielen der afgestorvenen driemaal daags 50 dagen aflaat verdienen.

AVONDGEBED.

Zooals de dag met God moet worden begonnen, moet men hem met God besluiten. De slaap is het beeld van den dood. Hoeveel zijn er des nachts niet plotseling gestorven en misschien eeuwig verloren gegaan. Daarom moeten wij ons op den

slaap voorbereiden met God te danken en ons onder zijne hoede te stellen en onder de bescherming van Maria, van onzen Engelbewaarder en andere H. Schutzpatronen. Daarbij mogen wij niet nalaten ons geweten te onderzoeken en God met een rouwmoedig hart vergeving te vragen voor hetgeen wij gedurende den dag misdreven. Zijn wij in groote zonde gevallen, dan moeten wij met Gods genade trachten een volmaakt berouw te verwekken.

Dankzegging. Mijn Heer en mijn God, in aanbidding kniel ik hier voor U neder om U te loven en te danken voor alle genaden en weldaden, die Gij mij in mijn leven, maar vooral dezen dag, naar lichaam en ziel hebt geschonken. Gij hebt mij naar uw beeld voor den hemel geschapen en tot op dit oogenblik vol vaderlijke goedheid onderhouden; Gij hebt mij door het kostbaar Bloed van uwen eenigen Zoon uit de slavernij des duivels verlost en zoo menigmaal van zonde gezuiverd; Gij hebt mij christelijke onders gegeven en in het H. Doopsel tot uw kind aangenomen; Gij hebt mij door de genade des H. Geestes geheiligd, in gevaren beschermd en voor zoo menige zonde behoed, waarin ik anders uit zwakheid allicht zou zijn gevallen. Wie zal ze tellen de weldaden, waarmede Gij mij nog dagelijks overlaadt. Ieder oogenblik mijns levens is een nieuw bewijs uwer liefde, een bewijs, hoezeer Gij verlangt mij zalig te maken. Wat zal ik U wedergeven, o Heer, voor zooveel goedheid, want alles, wat ik bezit, is uw eigendom.

Dewijl ik dan niets heb, zoo erken ik ten minste, dat Gij alleen de oorsprong zijt van alle goed. Ik dank U uit den grond mijns harten voor alles, wat ik ben en bezit. Och, dat ik U naar waarde danken kon. Ter vergoeding voor hetgeen mij ontbreekt, offer ik U alle verdiensten op van uwen lieven Zoon, en stel ik in vereeniging daarmede mijn ziel en mijn lichaam met alles, wat Gij mij gegeven hebt, in uwen dienst. Ik neem mij voor, uwe weldaden dikwijls met een dankbaar hart te overwegen, U oprecht lief te hebben en mij zelven door een deugdzaam leven dankbaar te toonen. Prijs en bemin U zelven, o God, in en door mij. Heiligen en Engelen des hemels, alle schepselen Gods helpt mij onzen Schepper roemen, zegenen, danken en aanbidden. En daar dit alles nog onvoldoende is, zoo bid ik U, lieve Heer, dat Gij, die U Zelfen alleen naar waarde kunt danken, voor mij wilt wezen uw eigen lof en eer in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Gebod tot den H. Geest. H. Geest, eeuwige Oorsprong van alle licht, verlicht mijn verstand, opdat ik tot eene volmaakte kennis moge komen van alle zonden, waarmede ik uwe goddelijke Majesteit dezen dag heb vertoornd. Doe mij de afschuwelijke boosheid der zonde wel begrijpen, en geef mij tranen van waarachtig berouw, opdat ik vergiffenis erlange en, van heiligen afschuw voor de zonde beziel, in de toekomst alle kwaad vermijde en niets

zoozeer vreeze, als U nog ooit met eene zonde te beleedigen. Amen.

Onderzoek hier uw geweten door u volgende vragen ter beantwoording te stellen:

Was dezen morgen mijn eerste gedachte op God gericht? Heb ik mijn morgengebed goed gebeden? Heb ik de H. Mis godvruchtig bijgewoond of zonder reden verzuimd? Heb ik dezen morgen eene goede meening gemaakt en vandaag mijn werk stipt en om God verricht? Heb ik de moeilijkheden, de kruisjes en ongemakken van den dag uit liefde tot God gedragen? Ben ik aan mijne ouders en overheden in den Heer onderdanig en gehoorzaam geweest? Hoe was ik jegens mij nevenmensch in den omgang en bij het werk? Heb ik gedurende den dag nog aan God gedacht? Heb ik de noodige middelen aangewend om mijne dagelijksche fouten en zonden van gewoonte tegen te gaan? Heb ik mij ook aan bijzondere, misschien groote zonden schuldig gemaakt? Welke?

Oefening van Berouw. Genadige God, ik heb gezondigd; ik belijd het met smart en schaamte voor uw heilig aanschijn. Ik heb verdiend door U gestraft te worden, omdat ik mij tegen uwen heiligen Wil heb verzet en uwe vele weldaden met ondank vergolden. Hoe kon ik U beleedigen, dien ik boven alles moest beminnen, omdat Gij oneindig beminnenswaardig zijt. Indien Gij met mij wildet handelen, o Heer, volgens uwe strenge gerechtigheid, wat zou er dan van mij worden! Doch Gij hebt gezegd: „ik wil den dood des zondaars niet, maar dat hij zich bekeere en leve”; en vertrouwend op deze belofte smee ik U om genade en vergiffenis. Spaar, Heer, spaar mijne zondige ziel; straf mij niet in uwen heiligen toorn; ik smee

het U bij het bloedig Zweet, bij het bitter Lijden en Sterven van uwen lieven Zoon, onzen Heer Jesus Christus. Sla uwe genadige oogen op mij, uw ondankbaar schepsel, en ontferm U mijner volgens de grootheid uwer barmhartigheid. Het is mij van ganscher harte leed, dat ik U beleedigd heb. Ik wil mijn leven beteren, voor mijne misstappen boete doen, de naaste gelegenheid vluchten, mijne zonden spoedig biechten en liever sterven dan eene doodzonde bedrijven. Geef mij daartoe uwe genade. Amen.

Gebeden. Stort, goedertieren Heer, uwe milde zegeningen uit over mijne ouders, broeders en zusters, over mijne weldoeners, vrienden en vijanden. Bescherm allen, die over mij gesteld zijn, zoo geestelijke als wereldlijke overheden. Help de armen, troost de bedroefden, genees de zieken, sta den stervenden bij. Geef aan de afgedwaalden en zondaren (vooral aan N. N.) de genade der bekeering en aan de heidenen en ongelooovigen het licht des geloofs. Heb ook medelijden, barmhartige God, met de zielen der afgestorvenen, die in het vagevuur lijden (vooral met N. N.); maak een einde aan hunne smarten en neem hen op onder het getal uwer uitverkorenen. Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

Zegen, o God, de rust, die ik ga nemen om mijne krachten te herstellen ten einde U voortaan beter te dienen. Bezoek deze woning en verdrijf daaruit alle hinderlagen van

den vijand; laat uwe Engelen er wonen, om ons in vrede te bewaren en laat uw zegen altijd op ons rusten. Door Christus onzen Heer. Amen.

H Maria, Moeder van mijn Jesus en ook mijne Moeder, op wie ik naast God alle hoop heb gesteld; H. Engel, aan wiens bescherming ik door God ben toevertrouwd; H. Patroon (Patrones) N. wiens naam ik draag; H. Joseph, Voedstervader van Jesus en alle Heiligen Gods bidt voor mij; bewaakt en beschermt mij dezen nacht en alle dagen mijns levens, maar vooral in de ure des doods. Amen.

Bewaar ons, o Heer, terwijl wij waken en bescherm ons in den slaap, opdat wij met Christus mogen waken en in vrede rusten. Amen.

Gebeden voor een zaligen dood, voor stervenden en afgestorvenen, die bij deze avondgebeden nog kunnen gevoegd worden, vindt men hierachter, onder: „Verschillende Gebeden.“

Bid, terwijl gij u zedig uitkleedt, eenige bekende gebeden, als **Onze Vader, Wees gegroet, de Litanie der H. Maagd enz.**, alsmede deze korte oefeningen van Geloof, Hoop en Liefde:

Ik geloof in U, o eeuwige Waarheid!
Ik hoop op U, o oneindige Barmhartigheid!

Ik bemin U, o Goddelijke Goedheid!

Vermeerder, o Heer, mijn geloof; versterk mijne hoop; volmaak mijne liefde.

Zegen u, alvorens ge ter ruste gaat, met wiewater, en zeg dan:

In den Naam van mijnen gekruisten Heer Jesus Christus, ga ik ter ruste; moge Hij mij zegenen, bestieren, voor alle kwaad bewaren en ten eeuwigen leven geleiden. Amen.

Heer, in uwe handen beveel ik mijnen geest!

Houd u met goede gedachten bezig, zoolang ge waakt, en vergeet niet, dat God u overal ziet. Zijt ge in lijden, herinner u dan hoe vreeselijk het is eeuwig te branden. Denk aan degenen, die dezen nacht sterven en bid voor hen. Verheng u, dat hemel en aarde God dag en nacht prijzen en voeg uwe gebeden bij die, welke in zooveel kloosters in het nachtelijk uur worden gestort.

Cumque levaret Moyses manus

vincebat Israel... Exod. 17. 11.

En collige des ligna, ut inpro-

dur et levam... III. Reg. 17. 12

HET H. MISOFFER.

ZIJN WEZEN EN BETEKENIS.

Gods Zoon is mensch geworden om God de volmaakste eer en voldoening te schenken en ons menschen vergiffenis en genade te verwerven. Voor dat doel offerde Hij zijn leven. Dit Offer begon, toen Hij de menschelijke natuur aannam, het werd aan het Kruis voltrokken, door de Verrijzenis verheerlijkt en door de Hemelvaart in het Heilige der Heiligen overgebracht. De offers van het **Oud Verbond** hielden daarmede op, omdat zij slechts voorafbeeldingen waren van dit Offer en daarin hunne vervulling vonden. Gods Zoon, Christus Jesus, is dan het Offerlam, dat „geslacht-offerd van den beginne” nu bij den troon des Vaders eenwig leeft. Door Hem hebben wij toegang tot den Vader; Christus is onze Middelaar. Dewijl echter onze verzoening door het Offer des Kruises werd voltrokken, moest dit Offer in onze herinnering blijven voortleven. En daarom stelde Christus, de Hoogepriester in eenwigheid, een zichtbaar Offer in, hetwelk de herinnering aan het Kruisoffer zou levendig houden, en, in wezen daaraan gelijk, dat Offer op onbloedige wijze vernieuwt om levenden en dooden aan de verdiensten daarvan deelachtig te maken. Deze instelling geschiedde, toen Christus zich op het Laatste Avondmaal onder de gedaanten van brood en wijn aan zijn hemelschen Vader opofferde en aan zijne Apostelen en hunne opvolgers in het Priesterschap gelastte tot het einde der tijden hetzelfde te doen. Ziedaar de instelling van het H. Misoffer, dat reine Offer, waarvan de Profeet **Malachias** had voorzien, dat het in het **Nieuw Verbond** op alle plaatsen zou worden opgedragen. Dit Offer is het verhevenste in aanbidding en lof, het Gode welgevalligst Dank-, Bid- en Zoenoffer; het is, zooals de **Franciscus van Sales** zegt: „het middelpunt van den christelijken Godsdienst, de ziel der godsvrucht, een onuitsprekelijk Geheim, dat den afgrond der liefde Gods bevat-

waardoor God zich werkelijk met ons vereenigt en ons op de heerlijkste wijze met zijne gaven en genaden verrijkt."

De H. Kerk heeft uitdrukkelijk voorgeschreven, dat wij op alle *Zon- en Feestdagen* de H. Mis moeten hooren. Het is echter niet voldoende daarbij slechts lichamelijk tegenwoordig te zijn; wij moeten vooral de drie hoofddeelen: **de Offering, de Consecratie en de Nuttiging**, die door Christus zijn ingesteld, met opmerkzaamheid en godsvrucht bijwonen. Deze heilige Handelingen heeft de H. Kerk tot stichting der Geloovigen met eene reeks schoone gebeden en treffende Ceremoniën omgeven en zij bedient zich daarbij van de latijnsche taal, opdat de veranderingen, waaraan levende talen onderworpen zijn, geen afbreuk zouden doen aan den zin der woorden, waarvan zij zich bedient.

GEBEDEN ONDER DE H. MIS,

BENEVENS KORTE ONDERRICHTINGEN OM DE
H. MIS GODVRUCHTIG BIJ TE WONEN.

Wanneer de klokken voor de H. Mis luiden, verbeeld u dan met groote blijdschap des harten de stem te hooren der herauten, die door den oppersten Koning worden uitgezonden om zijne komst uit te roepen. Laat dan alle aardsche zorgen varen en zeg bij u zelveu:

It is het teeken der komst des oppersten Konings; ik wil Hem gaan opwachten en aanbidden, Hem offeren aan onzen hemelschen Vader.

Besprenkel u met wijwater, zoodra ge de kerk zijt binnengetreden en zeg daarbij:

Besproei mij, o Heer, met uwen goddelijken zegen en blusch in mij den brand der booze begeerlijkheid, in den Naam † des Vaders † en des Zoons † en des H. Geestes. Amen.

Zorg, dat ge tijdig in de kerk zijt om nog voor de H. Mis Jesus Christus in het H. Sacrament aldus te begroeten:

AAN JESUS IN HET H. SACRAMENT.

Beminnelijke Heer Jesus Christus, eeuwige Hoogepriester, Gij, die gezegd hebt: „mijn vleesch is waarlijk spijs en mijn bloed is waarlijk drank,” ik geloof, dat Gij, de Zoon van den levenden God, in deze wereld gekomen, en hier in het H. Sacrament met godheid en menschheid, met ziel en lichaam, met vleesch en bloed wezenlijk en waarachtig tegenwoordig zijt. Ik aanbid U in diep ontzag met de Hemelingen, die het Tabernakel onzichtbaar om-

zweven. Op U alleen heb ik al mijne hoop gesteld. Gij zijt mijn heil en mijne kracht, mijne toevlucht en sterkte; Gij zijt de bron van alle goed. Welk een liefdegloed verteerde uw goddelijk Hart, toen Gij vóór uw bitter Lijden ons de Tafel hebt bereid, die de aangenaamste en zoetste genietingen biedt. Mocht ik U, lieve Jesus, uit erkentelijkheid voor uwe onuitsprekelijke goeder-tierenheid, zóó beminnen, als Gij mij hebt liefgehad. Ontvlam mijne liefde, Gij, die zelf het Gastmaal en Voedsel der liefde zijt, opdat ik nimmer ophoude U te beminnen. Amen.

ASPERGES ME.

's Zondags wordt vóór de Hoogmis de zegen gegeven met nieuw gewijd wijwater. Bid daarbij in rouwmoedige stemming hetgeen de Kerk zingt:

Aspérges me hys-sópo, et mundábor; lavábis me et super nivem dealbábor.

Ps. Miserére mei, Deus, secúndum magnam misericórdiam tuam.

Glória Patri etc.

Bespreng mij met hysop,*) en ik zal gezuiverd worden: wasch mij, en ik zal witter worden dan sneeuw.

God, ontferm U mijner volgens uwe groote barmhartigheid.

Eere zij den Vader.
enz.

De geheele psalm *Miserere* vindt men hierachter onder de Boetpsalmen No. 4.

*) Met hysop werd volgens de Wet de melaatschehet beeld van den zondaar - gereinigd.

Gedurende den paaschtijd zingt de Kerk in de plaats van „*Asperges me*” „*Vidi aquam*” etc. Ik heb water gezien, enz. Met dit water is het doopwater bedoeld. Vanouds is namelijk paasch-zaterdag vooral de dag, waarop de bekeerlingen worden gedoopt. Op deze plechtigheid zinspeelt de Kerk met haar schoon gezang, als wilde zij ons dankbaar den dag van ons H. Doopsel doen gedenken.

Vidi aquam egredientem de templo a latere dextro, allelúja! et omnes, ad quos pervenit aqua ista, salvi facti sunt, et dicent, allelúja, allelúja!

Ps. Confitémini Dómino, quóniam bonus, quóniam in saeculum misericórdia ejus.

Ÿ. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam, (allelúja.)

R. Et salutáre tuum da nobis, (allelúja.)

Ÿ. Dómine, exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad Te véniat.

Ÿ. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Ik heb water gezien, dat uit den tempel vloeide, ter rechterzijde, allelúja, en allen, tot wie dat water kwam, zijn behouden geworden en zij zullen zeggen: allelúja, allelúja!

Looft den Heer, want Hij is goed, in eeuwigheid toch duurt zijne barmhartigheid.

Ÿ. Toon ons, Heer, uwe barmhartigheid, (allelúja.)

R. En geef ons uw heil, (allelúja.)

Ÿ. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.

Ÿ. De Heer zij met U.

R. En met uwen geest.

Laat ons bidden. Verhoor ons, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God, en gewaardig U uwen H. Engel van den hemel te zenden, om allen, die in deze plaats vergaderd zijn, te bewaren, te begunstigen, te bezoeken en te verdedigen. Door Christus onzen Heer. Amen.

Zoodra alles voor het H. Offer gereed is en de Priester aan het Altaar verschijnt, maak dan de meening voor wie of voor welk doel gij de H. Mis wilt bijwonen. Bid daarna het volgende:

GEBED VAN VOORBEREIDING.

Allergoedertierenste Vader der barmhertigheden en God van alle vertroosting, die uwen eenigen Zoon voor onze zaligheid aan het Kruis hebt geslachtofferd en gewild, dat deze U alleraangenaamste Offerande telken dage tot het einde der tijden in uwe Kerk zou worden vernieuwd, om ons de vruchten daarvan mede te deelen; wij bidden U, verleen ons de genade om bij dit wonderbaar Geheim uwer goedertierenheid zóó aandachtig en eerbiedig tegenwoordig te zijn, dat wij en allen, voor wie deze H. Mis wordt opgedragen, aan de zalige vruchten daarvan overvloedig deelachtig worden. Door Jesus Christus onzen Heer. Amen.

CONFITEOR.

Ziet ge dan, dat de Priester aan den voet des Altaars de H. Mis begint en bij het *Confiteor* diep gebogen voor God zijne schuld bekent, herinner

u dan met groote droefheid des harten de zonden, waarmede gij den goeden God vertoornd hebt, en bid met den Priester:

Confiteor Deo omnipotenti, beátæ Mariæ semper Virgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptistæ, Sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et tibi pater: quia peccávi nimis cogitatione, verbo, et ópere, mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Mariam semper Virginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptistam, Sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, pater, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Ik belijd den almachtigen God, de H. Maria, altijd Maagd, den H. Aartsengel Michaël, den H. Joannes den Dooper, de H. H. Apostelen Petrus en Paulus, allen Heiligen en U, vader, dat ik gezondigd heb met gedachte, woord en werk; (*Sla driemaal op uwe borst*) door mijne schuld, door mijne schuld, door mijne grootste schuld. Daarom bid ik de H. Maria, altijd Maagd, den H. Aartsengel Michael, den H. Joannes den Dooper, de H. H. Apostelen Petrus en Paulus, alle Heiligen en u, vader, voor mij tot den Heer, onzen God, te bidden.

Misereátur nostri omnipotens Deus, et dimissis peccátis nostris perdúcat nos

De almogende God ontferme zich onzer en leide ons, na ons vergiffenis van

ad vitam ætérnam.
Amen.

zonden te hebben geschonken, ten eeuwige leven. Amen.

Indulgéntiam, absolutionem, et remissionem peccatorum nostrorum, tribuat nobis omnipotens et misericors Dñs. Amen.

De almogende en barmhartige Heer verleene ons kwijtschelding van straf, ontbinding en vergiffenis onzer zonden. Amen.

Ÿ. Deus, tu convérsus, vivificábis nos.

Ÿ. God, zoo Gij U tot ons gekeerd hebt, zult Gij ons levend maken.

R̃. Et plebs tua lætábitur in te.

R̃. En uw volk zal zich in U verblijden.

Ÿ. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

Ÿ. Toon ons, Heer, uwe barmhartigheid.

R̃. Et salutáre tuum da nobis.

R̃. En geef ons uw heil.

Ÿ. Dómine, exáudi orationem meam.

Ÿ. Heer, verhoor mijn gebed.

R̃. Et clamor meus ad te véniat.

R̃. En mijn geroep kome tot U.

Laat ons bidden. Neem van ons weg, o Heer, al onze ongerechtigheden, opdat wij met zuivere harten het Heilige der Heiligen mogen ingaan. Dit smeeken wij U door Jesus Christus onzen Heer. Amen.

KYRIE ELEISON.

Zeg in deze rouwmoedige stemming met den Priester zeer langzaam en aandachtig:

Kýrie eléison. (ter.)	Heer, ontferm U onzer. (<i>Driemaal.</i>)
Christe eléison. "	Christus, ontferm U onzer. (<i>Driemaal.</i>)
Kýrie eléison. "	Heer, ontferm U onzer. (<i>Driemaal.</i>)

GLORIA IN EXCELSIS DEO.

Hef thans, in de zoete hoop bij God genade te hebben gevonden, der Engelen blijden lofzang aan: *Gloria in excelsis Deo.* Dank God den Vader in den hemel, dat Hij zijn eenigen Zoon om onze zaligheid in den maagdelijken schoot der reine Maagd Maria heeft gezonden.

Gloria in excelsis Deo. Et in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Laudamus te, benedicimus te, adoramus te, glorificamus te. Grátias ágimus tibi propter magnam glóriam tuam. Dómine Deus, Rex cœlestis, Deus, Pater omnipotens, Dómine Fili unigénite, Jesu Christe.

Dómine Deus, Agnus Dei, Filius Patris. Qui tollis peccata mundi, miserere

Eere zij God in den hooge en op aarde vrede den menschen, die van goeden wil zijn. Wij loven U, wij zegenen U, wij aanbidden U, wij verheerlijken U. Wij danken U om uwe groote glorie, Heere God, hemelsche Koning, God, almachtige Vader, Heer, eengeboren Zoon, Jesus Christus.

Heere God, Lam Gods, Zoon des Vaders. Die wegneemt de zonden der wereld,

nobis. Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis.

Quoniam tu solus sanctus. Tu solus Dominus, Tu solus altissimus, Jesu Christe, cum Sancto Spiritu, in gloria Dei Patris. Amen.

ontferm U onzer; die wegneemt de zonden der wereld, ontvang onze nederige smeking; die zit aan de rechterhand des Vaders, ontferm U onzer.

Want Gij alleen zijt heilig: Gij alleen de Heer; Gij alleen de Allerhoogste, Jesus Christus, met den H. Geest in de heerlijkheid van God den Vader. Amen.

COLLECTEN.

Vereenig u nu met den Priester tot het gemeenschappelijk gebed, *Collecte* geheeten, waarin de Priester alle nooden en aangelegenheden, alle wenschen en verlangens der Kerk en van geheel het volk als in ééne bede samenvat en voor den troon des Allerhoogsten neerlegt. Zoo ge niets bijzonders van God te vragen hebt, kunt ge aldus bidden:

Zie, hemelsche Vader, van uit uw heiligdom genadig neder op de hier vergaderde geloovigen. Luister goedgunstig naar het gebed des Priesters, die in den naam van onzen Heer Jesus Christus uwe goddelijke Majesteit voor ons in al onze nooden ootmoedig om hulp en troest vraagt. Wend uwen vaderlijken blik niet van ons af, maar geef ons de genade, dat wij, van alle rampen bevrijd, naar uw welbehagen mogen leven en eens zalig sterven om voor eeu-

wig het rijk uwer glorie te kunnen binnengaan. Door Christus onzen Heer. Amen.

EPISTEL.

Nu leest de Priester het Epistel, ontleend aan de Profeten of aan de geschriften der Apostelen. Luister aandachtig, als hoordet gij de Godsgezanten zelf spreken. Indien gij echter den Priester niet volgen kunt, zal het volgende gebed u welkom wezen.

Heilige Drievuldigheid, U zij lof, eer en dank in alle eeuwigheid, wijl Gij door uwe Gezanten, door Jesus Christus en zijne H. Apostelen ons en de gansche wereld met het licht des geloofs hebt verlicht en den weg der zaligheid getoond. Geef ons de genade, dat licht nimmer te verliezen en niet af te wijken van den weg uwer H. Geboden, maar in deugden toe te nemen en U na dit leven in het eeuwig leven te mogen aanschouwen. Amen.

EVANGELIE.

Wanneer gij bemerkt, dat het misboek is omgedragen en de Priester het Evangelie begint de lezen, sta dan eerbiedig op om de blijde Boodschap des Heils te hooren. Teeken daarbij uw voorhoofd, uwen mond en uwe borst met het teeken des H. Kruises om door de kracht van Jesus' Lijden de genade te erlangen U voor het geloof nimmer te schamen, het steeds met den mond te belijden en tot den dood in uw hart te bewaren. Uit erkentelijkheid voor de kostbare gave des geloofs moogt ge dan wel zeggen:

Wij danken U, lieve Jesus, duizendmaal, dat Gij ons den aanbiddelijken Wil van uwen hemelschen Vader hebt willen openbaren en ons tot troost, vreugde en zalig-

heid hebt deelachtig gemaakt aan het licht, dat Gij in de duisternis hebt ontstoken. Laat ons, groote Afgezant des Vaders, Gij, die voor ons de weg, de waarheid en het leven zijt, in het licht der waarheid uwe voetstappen drukken en eenmaal het eeuwig leven beërven. Amen.

CREDO.

Nu kunt ge niets nuttigers doen, dan, terwijl de Priester de geloofsbelijdenis bidt, met hem uw geloof voor God te belijden. Gij kunt dit doen door eene oefening van geloof te verwekken of door aandachtig en langzaam de twaalf Artikelen des Geloofs te bidden; ook kunt ge u met den Priester van deze geloofsbelijdenis bedienen.

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem coeli et terræ, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum, Jesum Christum, Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia sæcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Génitum non factum, consubstantialem Patri: per quem omnia facta sunt.

Ik geloof in éénen God, den almachtigen Vader, Schepper van hemel en aarde, van alle zichtbare en onzichtbare dingen. En in éénen Heer, Jesus Christus, den eengeboren Zoon Gods; en voor alle eeuwigheid uit den Vader geboren; God van God, licht van licht, waarachtig God van waarachtigen God; geboren niet gemaakt; één van wezen met den Vader, door wien alles gemaakt is.

Qui propter nos hómines et propter nostram salútem descendit de coelis. Et incarnátus est de Spíritu sancto ex María Virgine: Et homo factus est. Crucifixus étiam pro nobis sub Póntio Piláto, passus, et sepúltus est.

Et resurrexit tértia die, secúndum Scriptúras. Et ascendit in cœlum: sedet ad dexteram Patris. Et iterum ventúrus est cum glória iudicáre vivos et mórtuos: cuius regni non erit finis.

Et in Spíritum sanctum, Dóminum et vivificántem: qui ex Patre Filióque procedit. Qui cum Patre et Filio simul adorátur et conglorificátur: qui locútus est per Prophétas.

Die om ons menschen en om onze zaligheid van den hemel is nedergedaald, en het vleesch heeft aangenomen door den H. Geest uit de Maagd Maria en mensch is geworden; Hij is ook voor ons gekruist onder Pontius Pilatus, Hij heeft geleden en is begraven.

Ook is Hij ten derden dage volgens de Schriften verrezen; Hij is opgeklommen ten hemel; zit ter rechterhand des Vaders, en zal met heerlijkheid wederkomen, om levenden en dooden te oordeelen: zijn rijk zal geen einde hebben.

(*Ik geloof*) ook in den H. Geest, den Heer, die levend maakt, die uit den Vader en den Zoon voortkomt: die met den Vader en den Zoon samen aangebeden en medeverheerlijkt wordt; die

Et unam, sanctam, catholicam et apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et exspecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturisiæculi. Amen.

door de Profeten heeft gesproken.

Ook (*geloof ik*) in de ééne, heilige, katholieke en apostolieke Kerk. Ik belijd één doopsel tot vergiffenis der zonden; en ik verwacht de verrijzenis der dooden en het toekomstig eeuwig leven. Amen.

DE OFFERANDE.

Nu begint het eerste voornamen deel der H. Mis: de *Offering* van brood en wijn. Deze offergaven worden hier toe bereid om bij de Consecratie veranderd te worden in het Lichaam en Bloed van Jesus Christus. Herinner u de groote liefde, die Gods Zoon ons zondaren betoonde, toen Hij zich op het Kruis als Zoenoffer voor onze zonden zijnen hemelschen Vader aanbood. Offer u zelve en alles, wat gij hebt, uit dankbaarheid voor zoo veel goedheid aan God op en maak het voornemen Hem voortaan trouw te dienen en vurig te beminnen.

Neem genadig aan, o Heer, het onbevlekt Offer, dat wij, onwaardige dienaren, U in vereeniging met den Priester gaan opdragen ter herinnering aan Jesus' bitter Lijden en Sterven, ter gedachtenis aan zijne heerlijke Verrijzenis en wonderbare Hemelvaart. Wij bieden het Uwe Majesteit aan ter eere der allerzaligste Maagd en Moeder Gods Maria, ter eere der H. Apostelen Petrus en Paulus en van al uwe Heiligen,

alsmede tot lafenis der Geloovige Zielen. En in vereeniging met dit Offer, dat Uw lieve Zoon, onze Heer Jesus Christus, stervende aan het Kruis voor het heil der wereld heeft opgedragen en hier op geheimzinnige, onbloedige wijze onder de gedaanten van brood en wijn vernieuwen zal, schenk ik mij zelve geheel aan U. Ontvang mijn geheugen, mijn verstand, geheel mijne vrijheid, alles, wat ik bezit. Beschik over mij, leid en bestier mij volgens uw goddelijk welbehagen: laat mij in uwe liefde leven, dan ben ik rijk genoeg en verlang ik niets meer.

ORATE FRATRES.

Wanneer de Priester zich tot u keert en met de woorden: „*Orate Fratres*” (*Bidt Broeders*) u uitnoodigt om met hem God te smeeken het Offer genadig te willen aannemen, bid dan met alle vurigheid:

De Heer zende u hulp uit de heilige plaats en bescherm u uit Sion, opdat uwe Offerande aan zijne Majesteit aangenaam en welgevallig zij. Moge Hij het Offer uit uwe handen aannemen tot verheffing, tot eer en glorie van zijn H. Naam, tot zaligheid onzer zielen en tot troost, heil en vrede van geheel zijne H. Kerk. Amen.

PREFATIE.

Zoodra de Priester u met de woorden: „*Sursum corda*” toeroept hart en geest tot God te verheffen, sta dan eerbiedig op, ten teeken, dat gij alle aardse gedachten en zorgen laat varen, om uwen geest met heilige, hemelsche zaken bezig te houden. Zing dan in uw hart met den Priester het schoone lied der Kerk, de Prefatie en

het driewerf „*Heilig*”, dat de Engelen in den hemel elkander onophoudelijk toeroepen; want het is waarlijk billijke plicht, dat wij Gode dankzeggen voor het onbegrijpelijk liefdewerk der Verlossing.

Ÿ. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

Ÿ. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubique grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus. Quia per incarnáti Verbi mystérium, nova mentis nostræ óculis lux tuæ claritátis infúlsit: ut dum visibiliter Deum cognóscimus, per hunc in invisibilium amórem rapiámur.

Ÿ. Verheft uwe harten.

R. Wij hebben ze tot den Heer verheven.

Ÿ. Laten wij den Heer, onzen God, dankzeggen.

R. Het is passend en plichtmatig.

Het is waarlijk passend en plichtmatig, billijk en heilzaam, dat wij U altijd en overal dankzeggen, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God; omdat door het Geheim van het Vleesch geworden Woord een nieuw licht uwer heerlijkheid voor de oogen onzes geestes is opgegaan; opdat wij, God zichtbaar aanschouwende, door Hem tot liefde voor de onzichtbare goederen zou-

Et ideo cum Angelis et Archangelis, cum Thronis et Dominatiónibus, cumque omni militia cœlestis exercitus, hymnum glóriæ tuæ cānimus, sine fine dicētes.

Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus, Deus Sábaoth; Pleni sunt cœli et terra glória tua; Hosánna in excélsis!

Benedictus qui venit in nómine Dómini. — Hosánna in excélsis!

den worden opgevoerd.

En daarom zingen wij met de Engelen en Aartsengelen, met de Tronen en Heerschappijen en met geheel de schaar van het hemelsch heir het lied uwer glorie, zonder einde zeggende:

Heilig, heilig, heilig is de Heer, God der Heerscharen; Hemel en aarde zijn vol van uwe glorie; Hosanna in den Hooge!

Gezegend Hij, die komt in den naam des Heeren; Hosanna in den Hooge!

VOOR DE CONSECRATIE.

Hier begint de *Canon*, eene reeks gebeden en Ceremoniën, die, met slechts geringe wijzigingen voor de hoogste Feesten, in alle Missen dezelfde zijn en gedeeltelijk beschouwd kunnen worden als de naaste voorbereiding tot het tweede en voornaamste deel der H. Mis, nl. de *Consecratie*. Onder de Consecratie daalt Jesus Christus, de Koning der glorie, met rijke gunsten en gaven op het altaar neder. Neem derhalve de eerbiedigste houding aan, en bedien U in navolging der Kerk van het volgende gebed:

Wij bidden U, allergoedertierenste Vader, door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen

Heer, dat Gij genadig wilt zegenen en aannemen deze giften en gaven, deze smettelooze Offerande. Zie op het Lijden en de verdiensten van uwen Zoon, in Wien Gij uw welbehagen hebt, en geef aan zijne Kerk over geheel de wereld rust en vrede. Bewaar, bestier en bescherm het Opperhoofd der Kerk, Christus' Plaatsbekleeder, onzen heiligen Vader den Paus N. en onzen Hoogwaardigen Bisschop. Wil de geestelijkheid in uwen heiligen dienst helpen en beschermen, de wereldlijke overheid aan uwe hand leiden, de bedroefden troosten, de zieken genezen, de ongeloovigen en afgedwaalden den weg der waarheid doen bewandelen, de rechtvaardigen in uwe liefde bevestigen, de zondaren tot U bekeeren en aan allen vergiffenis schenken, die ons beleedigd hebben of door ons tot zonde zijn gebracht. Zegen mijne goede ouders, broeders en zusters, overheden en weldoeners, vrienden en vijanden; zegen alle aanwezigen, allen, die uwen H. Naam vereeren, geheel de Christenheid en vooral degenen, die zich in mijne gebeden hebben aanbevolen. Tot dat einde offer ik U, eeuwige Vader, al het Lijden op, dat uw lieve Zoon van af zijne armoedige Geboorte tot aan zijn smartelijken Kruisdood voor ons heeft willen ondergaan, en de verdiensten van al uwe lieve Heiligen, vooral van hen, wier gedachtenis wij heden vieren. Zie op dezen rijken schat van hemelsche verdiensten en geef ons, dat wij in uwe heilige liefde mogen

volharden ten einde toe om na dit leven met U eeuwig te leven. Amen.

DE CONSECRATIE.

Nu wordt het grootste wonder van liefde vernieuwd. Gods eenige Zoon, Jesus Christus, stelt zich andermaal als Middelaar tusschen den zondigen mensch en den hemelschen Vader om Dezen het Offer van zijn leven voor de zonden der wereld aan te bieden en voor ons genade en barmhartigheid te verwerven. Jesus komt met rijke gaven op het altaar en met de vurige begeerte zich uit liefde geheel aan u te geven. Maak Hem in vrome aanbidding uwe opwachting.

BIJ DE OPHEFFING DER H. HOSTIE.

Wees gegroet, waarachtig Lichaam van mijnen Heer Jesus Christus, dat uit de Maagd Maria werd geboren en voor het heil der wereld op het Kruis waarlijk geslachtofferd: uit wiens doorstoken Zijde water en bloed vloeide. O, goedertieren, o milde, o zoete Jesus, Zoon van Maria, geef ons in het stervensuur een voorsmaak van de eeuwige vreugde des hemels. Amen.

BIJ DE OPHEFFING VAN HET H. BLOED.

Wees gegroet, kostbaar Bloed van mijn Zaligmaker Jesus Christus, dat voor mij aan het Kruis werd vergoten. Ik aanbid U met diepen ootmoed en met een levendig geloof. O Jesus, wees mij genadig; o Jesus, wees mij barmhartig; o Jesus, vergeef mij mijne zonden. Amen.

NA DE CONSECRATIE.

Verbeeld u nu te staan op den berg van Calvarië, waar Christus, gemarteld en doorwond, voor

onze zaligheid den verschrikkelijken kruisdood is gestorven. Houd u eenige oogenblikken bezig met de overweging van hetgeen Hij voor ons geleden heeft: bezie zijne handen en zijne voeten, zijne zijde, ja geheel zijn misvormd lichaam en bid daarbij vijfmaal *Onze Vader* en *Wees gegroet* met zooveel eerbied en godsvrucht, alsof gij bij ieder *Onze Vader* een der H. Wonden kustet. Daarna kunt ge uwen goddelijken Middelaar aldus toespreken:

Heere Jesus, ik aanbid U hangende aan het Kruis, met doornen gekroond. Ik bid U, dat uw Kruis mij moge verlossen van den Verderfengel. Amen.

Heere Jesus, ik aanbid U aan het Kruis, doorwond, met gal en azijn gelaafd. Ik bid U, dat uwe H. Wonden het geneesmiddel mijner ziel mogen zijn. Amen.

Heere Jesus, ik aanbid U in het graf gelegd, met myrrhe en edele zalf gebalsemd. Ik bid U, dat uw Dood mijn leven moge zijn. Amen.

Heere Jesus, ik aanbid U nedergedaald ter helle, om de Gevangenen te verlossen. Ik bid U, bewaar mij voor de hel. Amen.

Heere Jesus, ik aanbid U, verrezen van de dooden, opgeklommen ten hemel, zittende aan de rechterhand uws Vaders. Ik bid U, ontferm U mijner. Amen.

Heere Jesus, goede Herder, bewaar de rechtvaardigen, maak de zondaren tot gerechten, ontferm U over de Geloovige Zielen en wees mij armen zondaar genadig. Amen.

Heere Jesus, ik bid U bij de groote bitterheid van het Lijden, dat Gij aan het

Kruis hebt verduurd, vooral toen uwe allerheiligste Ziel uit uw gezegend Lichaam scheidde, ontferm U over mijne arme ziel, als zij uit het zondig lichaam zal heengaan. Amen.

GEBED.

Goedertieren, hemelsche Vader, wil nederzien van uwen hoogen hemeltroon op deze allerwaardigste Offerande, op uwen uitverkoren Zoon, onzen Heer Jesus Christus, die zich voor onze zonden aan het Kruis heeft geslachtetofferd. Gedenk de onuitsprekelijke liefde, waarmede Hij zijne Ziel in den dood heeft gegeven, opdat wij het leven zouden hebben. Gedenk, hoe hij leed, toen zijn Bloed voor ons aan het Kruis vloeide. Hemelsche Vader, ik offer U de aanbiddelijke teekenen van zijn Lijden op: aanzie zijn Kruis, zijne Wonden, de Nagelen, de Kolom, de Geeselen, de Doornenkroon, de dertig Zilverlingen, zijn bloedig Zweet, zijn purperen Kleed. Ik bid en smEEK U, barmhartige God, bij de kracht van al zijn Lijden voor de zielen der vrome afgestorvenen in het vagevuur, maar voornamelijk voor N. N. en voor allen, die mij dierbaar zijn, opdat zij U in den schoonen hemel van aanschijn tot aanschijn mogen aanschouwen. Amen.

PATER NOSTER.

Terwijl de Priester het *Pater Noster* bidt, kunt ge niets nuttigers doen, dan langzaam en aandachtig hetzelfde gebed te bidden: *Onze Vader. Zeg adarna met den Priester:*

Libera nos, quæsumus, Dómine, ab ómnibus malis præteritis, præsentibus et futúris: et intercedente beáta et gloriósa semper vírgine Dei Genitríce Maria, cum beátis Apóstolis tuis Petro et Paulo, atque Andréa, et ómnibus Sanctis, da propítius pacem in diébus nostris: ut ope misericórdiæ tuæ adjúti, et a peccáto simus semper liberi, et ab omni perturbatióne secúri. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus.

Per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

Wij bidden U, o Heer, verlos ons van alle verleden, tegenwoordig en toekomstig kwaad, en geef op de voorbede der zalige en altijd roemrijke Maagd, de Moeder Gods Maria, in vereeniging met uwe H. H. Apostelen Petrus en Paulus, Andreas en alle Heiligen, genadiglijk vrede in onze dagen, opdat wij, door de kracht uwer ontferming geholpen, ten allen tijde van zonde vrij mogen zijn en voor allen hartstocht beveiligd. Door denzelfden onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Wanneer de Priester u den vrede wenscht met de woorden: Pax Domini „*De vrede des Heeren zij altijd met u,*” vraag u dan af, of gij misschien met iemand in geschil leeft. Zoo ge dit mocht bevin- den, maak dan het vaste voornemen u nog denzelfden dag met uwen evenmensch te verzoenen;

want dan alleen kan de ware vrede, de vrede des Heeren, die alle zoetigheid te boven gaat, in uw hart dalen; dan alleen kunt ge met vertrouwen om ontferming en vrede bidden:

Agnus Dei, qui tol-
lis peccata mundi,
miserere nobis.

Agnus Dei, qui tol-
lis peccata mundi, mi-
serere nobis.

Agnus Dei, qui tol-
lis peccata mundi, do-
na nobis pacem.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld, ontferm
U onzer!

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden der
wereld, ontferm U
onzer!

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden der
wereld, geef ons den
vrede!

GEESTELIJKE COMMUNIE.

Hier begint de onmiddellijke voorbereiding tot het derde en laatste voorname deel der H. Mis: *de Communie*. Zoo ge de H. Communie niet kunt ontvangen, bereid u dan voor om althans op geestelijke wijze het Lichaam en Bloed des Heeren te nuttigen. Wek in uw hart op gevoelens van levendig geloof, van waarachtig berouw over uwe zonden en spreek in volgende bewoordingen uw verlangen uit naar Jesus' komst in uw hart.

Beminnelijke en aanbiddelijke Jesus, betrou-
wende op uwe liefde en groote barm-
hartigheid, kom ik arme, zondige mensch
tot U, de Bron van alle genade en troost,
met de vurige begeerte U in mijn hart te
ontvangen. Ik ben wel niet waardig, dat
Gij onder mijn dak komt, omdat ik zooveel
verzuimd en gezondigd heb; maar Gij weet,
lieve Jesus, hoezeer de zonden mij leed

zijn, en uw medelijden met de zondaars is grenzenloos, want Gij hebt Uw dierbaar Bloed voor hen vergoten. Gij wilt, dat ik U ontvang, Gij noodigt mij uit, goeder-tieren Heer. O kom dan in mijn hart, verlos mijne ziel van de zonde en van den eeuwigen dood, verblijd haar, geef haar de Spijs der eeuwige zaligheid. Kom, Heere Jesus, met uwe hemelsche gaven in mijne ziel en maak mij deelachtig aan de vruchten dezer allerheiligste Offerande. Spijzig en laaf mij, bezit en bestier mij geheel en ten allen tijde naar uw goddelijk welbehagen. Het is mijn vurige wensch, lieve Heer, door dit H. Sacrament met U op het innigst vereenigd, nimmermeer van U gescheiden te worden en U, uwen hemelschen Vader en den H. Geest, één God, eens in alle eeuwigheid met alle Engelen en Heiligen te mogen loven en danken. Amen.

COLLECTEN.

Dank den goeden God voor de genade deze H. Mis te hebben mogen bijwonen en maak het ernstig besluit, dezen dag en alle dagen uws levens volgens zijnen aanbiddelijken Wil door te brengen en liever den dood te sterven, dan eene doodzonde te bedrijven.

Heere Jesus, ik dank U, dat Gij mij aan de vruchten van dit uw allerheiligst Offer hebt deelachtig gemaakt. Houd de gedachtenis aan uw Lijden en Sterven in mij levendig, opdat ik door de kracht en werking van dit H. Geheim de zonde vluchten, in geloof, hoop en liefde volhar-

den en eenmaal uit uwen mond hooren moge: „kom, gezegende mijns Vaders, neem bezit van het Rijk, dat van de grondlegging der wereld voor u bereid is.” Amen.

BENEDICTIE.

En wanneer de Priester ter vervulling van dezen uwen wensch des Heeren zegen over u afsmeeft, teeken u dan eerbiedig met het teeken des Kruises: zeggende:

Zegene en beware ons de almachtige en barmhartige God: † de Vader, † de Zoon en † de H. Geest. Amen.

EVANGELIE VOLGENS DEN H. JOANNES.

In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en God was het Woord. Dit was in het begin bij God. Alles is door Hetzelve gemaakt, en zonder Hetzelve is er niets gemaakt van hetgeen er gemaakt is. In Hem was het leven, en het leven was het licht der menschen en het licht scheen in de duisternissen, en de duisternissen begrepen het niet. Er was een mensch door God gezonden, wiens naam Joannes was. Deze kwam tot getuigenis, om getuigenis van het licht te geven, opdat allen door Hem zouden gelooven. Hij was zelf het licht niet, maar kwam om getuigenis te geven van het licht. Het was het ware licht, dat iederen mensch verlicht, die in deze wereld komt. Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem gemaakt, en de wereld heeft Hem niet gekend. Hij kwam in zijn eigendom en de zijnen namen

Hem niet aan. Doch zoo velen Hem aannamen, aan hen gaf hij de macht kinderen Gods te worden; aan hen, die in zijnen naam gelooven en niet uit bloed, noch uit pen wil des vleesch, noch uit den wil des mans, maar uit God geboren zijn. En het Woord is vleesch geworden, *(zonder deze woorden kniele men)* en heeft onder ons gewoond, en wij hebben zijne heerlijkheid aanschouwd, eene heerlijkheid als van den Eengeboren des Vaders, vol genade en waarheid. *R. God zij dank!*

GEBEDEN.

Die volgens voorschrift van Zijne Heiligheid, Paus Leo XIII, na iedere stille H. Mis geknield door den Priester afwisselend met de geloovigen moeten gebeden worden:

Driemaal: Wees gegroet, daarna:

Wees gegroet, o Koningin, Moeder van barmhartigheid, — Ons leven, onze zoetheid en onze hoop, wees gegroet! — Tot U roepen wij, ballingen, kinderen van Eva; — Tot U smeeiken wij, zuchtend en weenend in dit dal van tranen. — Daarom dan onze Voorspreekster, ach, sla op ons Uwe zoo barmhartige oogen, — En toon ons, na deze ballingschap, Jesus, de gezegende Vrucht uws lichaams. O goeder-tierene, o meedoogende, o zoete Maagd Maria.

V. Bid voor ons, H. Moeder Gods.

R. Opdat wij de beloften van Christus waardig worden.

Laat ons bidden. O God, onze toevlucht en onze kracht, zie genadig neder op het volk, dat tot U smeekt, en verhoor barmhartig en goedgunstig — door de voorpraak der glorierijke en onbevleete Maagd en Moeder Gods Maria, van den H. Joseph, haren Bruidegom, uwe H. H. Apostelen Petrus en Paulus, en al uwe Heiligen — de gebeden, die wij storten voor de bekeering der zondaren, voor de vrijheid en de verheffing onzer Moeder de H. Kerk. Door Christus onzen Heer. Amen.

H. Aartsengel Michaël, verdedig ons in den strijd; wees onze bescherming tegen de boosheid en list des duivels. *God gebiede hem*, smeeken wij ootmoedig; en Gij, Vorst der hemelsche legermacht, drijf Satan en de andere booze geesten, die tot verderf der zielen over de wereld rondgaan, door de goddelijke kracht in de hel terug. Amen.

(300 dagen afluut.)

In de maand Maart is daarbij nog het volgende gebed voorgeschreven.

GEBED TOT DEN H. JOSEPH.

Tot U, heilige Joseph, vluchten wij in onze beproeving, en, na de hulp uwer allerheiligste Bruid te hebben ingeroepen, smeeken wij met betrouwen ook uwe bescherming af.

Wij bidden U ootmoedig bij die liefde, die U met de onbevleete Maagd en Moeder Gods vereenigd heeft en bij de vaderlijke teederheid, waarmede Gij het Kind Jesus

hebt omhelsd, dat Gij goedgunstig nederziet op het erfdeel, hetwelk Jesus Christus zich verworven heeft door zijn Bloed, en dat Gij ons in den nood met uwe sterkte en bijstand te hulp komt.

O zorgvolle Bewaarder van het goddelijk gezin, behoed het uitverkoren kroost van Jesus Christus: o liefdevolle Vader, zie toe, dat geen dwalingen of zonden ons besmetten; o onze machtige Beschermmer, sta ons uit den hemel genadig bij in dezen strijd met de heerschappij der duisternis; en gelijk Gij weleer het Kind Jesus aan het grootste levensgevaar ontrukkt hebt, bevrijd thans evenzoo de H. Kerk Gods van de vijandelijke lagen en allen rampspoed; en beschut ieder onzer met uwe altijddurende bescherming, opdat wij naar uw voorbeeld en ondersteund door uwe hulp, heilig kunnen leven, zalig sterven en het eeuwig geluk in den hemel verkrijgen. Amen.

(Eenmaal daags 300 dagen afstaat.)

ANDERE GEBEDEN ONDER DE H. MIS.

VOORBEREIDEND GEBED.

O allergoedertierenste Vader van barmhartigheid en God van alle vertroosting, die de wereld zoo-
zeer hebt liefgehad, dat Gij uw
eengeboren Zoon niet gespaard, maar over-
gegeven hebt aan het bitterst Lijden en aan
den zoo schandelijken Kruisdood, opdat
wij in uwe vriendschap zouden worden
hersteld, en die zelfs gewild hebt, dat zijne
U alleraangenaamste Offerande dagelijks
in de Kerk zou worden vernieuwd, om in
ons de vruchten daarvan te doen herleven;
verleen ons genadiglijk, wij bidden het U,
dit wonderbaar en zalig Geheim uwer god-
delijke almacht, wijsheid en liefde zoo aan-
dachtig, eerbiedig en godvruchtig bij te
wonen, dat wij door deze onbloedige ver-
nieuwing aan de vruchten van dat bloedig
Offer overvloedig mogen deelachtig worden.
Door Jesus Christus onzen Heer. Amen.

Ik offer deze H. Mis aan uwe allerhoogste Majesteit op voor mijn vader en mijne moeder, voor broeders en zusters, voor vrienden en magen, voor allen, die in nood en lijden zijn, voor alle bedroefde harten, voor levenden en dooden, maar vooral voor de zielen der afgestorvenen, die geheel verlaten zijn en geen troost vinden dan in de gebeden der Kerk. Ik wil haar bijwonen voor het heil en de uitbreiding der Kerk, voor den vrede en de rust des lands, voor alle geestelijke en wereldlijke overheden, voor zondaren en rechtvaardigen, voor Joden en Heidenen, opdat zij tot het geloof mogen bekeerd worden, en voor al degenen, die zich in mijne gebeden hebben aanbevolen en voor wie ik verplicht ben te bidden. En bij deze allerheiligste Offerande, o hemelsche Vader, voeg ik al het lijden, al de tranen en verdiensten der glorieijke Maagd Maria, den lof van al uwe Engelen, de gebeden en verdiensten van al uwe Heiligen in den hemel en op aarde. Ook bied ik mij zelven aan als een blijvend offer van lof en dank. Ik neem mij ernstig voor mijn leven te beteren, U voortaan getrouw te dienen, U immermeer te beminnen, te loven en te danken door Jesus Christus onzen Heer. Amen.

CONFITEOR.

Zoete en beminnelijke Jesus, zie mij arm en zondig mensch voor den troon uwer barmhartigheid. Ik beken met waarachtig

leedwezen des harten voor U, voor uwen hemelschen Vader, voor uwe lieve Moeder Maria en voor alle Heiligen, dat ik met gedachten, woorden en werken veel en grootelijks gezondigd heb. Ik smEEK U om barmhartigheid, genade en vergiffenis. Ontferm U mijner, genadige Heer, en sla op mij de oogen uwer ontferming, waarmede Gij eens uwen Apostel Petrus, toen hij U tot driemaal toe verloochend had, Maria Magdalena, de zondares, toen zij onder tranen uwe voeten waschte en met hare haren afdroogde, en den goeden Moordenaar aan het Kruis hebt aangezien, en verleen mij de genade om met Petrus mijne zonden van harte te beweenen, met Maria Magdalena U vurig te beminnen en met den goeden Moordenaar U eenmaal in het hemelsch Paradijs eeuwig te mogen aanschouwen. Amen.

KYRIE ELEISON.

Heer, ontferm U onzer! (*Driemaal.*)

Christus, ontferm U onzer! "

Heer, ontferm U onzer! "

GLORIA IN EXCELSIS DEO.

Eere zij God in den hooge en op aarde vrede den menschen, die van goeden wil zijn. Wij loven U, wij zegenen U, wij aanbidden U, wij verheerlijken U.

Wij danken U om uwe groote glorie, Heere God, hemelsche Koning, God, almachtige Vader, Heer, eengeboren Zoon, Jesus Christus.

Heere God, Lam Gods, Zoon des Vaders, die wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer; die wegneemt de zonden der wereld, ontvang onze nederige smeeking; die zit aan de rechterhand des Vaders, ontferm U onzer.

Want Gij alleen zijt heilig; Gij alleen de Heer; Gij alleen de Allerhoogste, o Jesus Christus, met den H. Geest in de heerlijkheid van God den Vader. Amen.

Onder eene gezongene of plechtige H. Mis kan men onder anderen hier nog bidden: *De Litanie der H. Drieuuldigheid* en de daarop volgende gebeden voor zondag. *Zie hierachter.*

COLLECTEN.

God, die ons onder het wonderbaar Sacrament de gedachtenis van uw Lijden hebt nagelaten; geef ons, bidden wij U, de heilige Geheimen van uw Lichaam en Bloed zóó te vereeren, dat wij de vrucht uwer Verlossing steeds in ons mogen gevoelen. Gij, die leeft en heerscht met den Vader en den H. Geest, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

EPISTEL.

O eeuwige Vader, die niet ophoudt ons, onwaardige dienaren, door het openbaar leeraarsambt uwer Kerk en door de heilige leeringen en vermaningen uwer Apostelen en Profeten tot vereering en liefde voor uwen H. Naam op te wekken en tegen de hinderlagen des duivels, der wereld en des vleesches te versterken; help ons, bidden wij U, al die leeringen en vermaningen

steeds met een bereidvaardig hart aan te nemen en ons gedrag, geheel ons leven daarnaar zorgvuldig in te richten. Geef ons genade en kracht om hetgeen wij telkens als onzen plicht leeren inzien, ook met daden ten uitvoer te brengen. Laat het ons toch nimmer ten vloek worden, dat wij den weg der waarheid hebben gekend en niet bewandeld.

EVANGELIE.

Heere Jesus Christus, die als Leeraar van den Vader zijt gekomen en ons den weg des Heeren naar waarheid hebt geleerd; die weleer zichtbaar op aarde met de menschen hebt verkeerd en nog heden niet nalaat ons door de geschriften der Evangelisten en door de verkondigers van uw woord te onderwijzen; geef ons verstand om de leer des Heils gemakkelijk te begrijpen, wek in ons het vurig verlangen naar deze hemelsche wijsheid en leer ons uwen heiligen Wil volbrengen, opdat het geloof, hetwelk uit de aanhooring van het Evangelie wordt geboren en door onze tong uitgesproken, ook door ons levensgedrag worde beleden. Voorkom door uwe hulp, dat het ons zou strekken tot vermeerdering van schuld en straf, des Heeren Wil te hebben gekend en niet onderhouden. Beide toch, het kennen en het doen, zijn het werk uwer genade; uit ons zelve zijn wij onnutte knechten, uit U is al onze genoegzaamheid.

CREDO.

Ik geloof in éénen God, den almachtigen Vader, Schepper van hemel en aarde, van alle zichtbare en onzichtbare dingen.

En in éénen Heer, Jesus Christus, den eengeboren Zoon Gods en uit den Vader vóór alle eeuwen geboren. God van God, licht van licht, waarachtig God van waarachtigen God, geboren, niet gemaakt, één van wezen met den Vader, door wien alles gemaakt is.

Die om ons menschen en om onze zaligheid van den hemel is nedergedaald; en die het vleesch heeft aangenomen door den H. Geest uit de Maagd Maria en mensch is geworden. Hij is ook voor ons gekruist onder Pontius Pilatus, Hij heeft geleden en is begraven.

Ook is Hij ten derden dage volgens de Schriften verrezen; Hij is opgeklommen ten hemel, zit aan de rechterhand des Vaders en zal met heerlijkheid wederkomen om levenden en dooden te oordeelen; zijn rijk zal geen einde hebben.

(Ik geloof) ook in den H. Geest, den Heer, die levend maakt; die uit den Vader en den Zoon voortkomt; die met den Vader en den Zoon samen aanbeden en medeverheerlijkt wordt; die door de Profeten heeft gesproken.

Ook (geloof ik) in de ééne, heilige, katholieke en apostolieke Kerk. Ik belijd één Doopsel tot vergiffenis der zonden; en ik ver-

wacht de verrijzenis der dooden en het toekomstig eeuwig leven. Amen.

Onder eene plechtige of gezongene H. Mis kan men hier ook de *Geloofsbelijdenis* bidden, die men hierachter vindt onder de *Oefeningen* op den dag der *Eerste H. Communie*; of aan de bovenstaande eenige gebeden toevoegen, die op het feest betrekking hebben (zie hierachter onder: „*Het Kerkelijk Jaar*”) of door eigen godsvrucht worden ingegeven.

OFFERANDE.

Lieve Jesus, Zoon van den levenden God en Kind der smettelooze Maagd Maria, wat was uwe liefde eindeloos groot, toen Gij U geheel voor ons op het altaar des Kruises hebt geslachtofferd! Ter herinnering aan uw smartelijk Lijden, tot lof en dank voor zooveel goedheid, wordt dat Offer hier door de bediening des Priesters op geheimzinnige, onbloedige wijze vernieuwd en onder de gedaanten van brood en wijn andermaal uwen hemelschen Vader aangeboden. Verleen ons, goede Jesus, dat deze Offerande van uw Lichaam en Bloed rijke genade voor ons uitwerke. Moge het den levenden genade en vergiffenis van zonde, den vromen afgestorvenen de eeuwige rust en allen, voor wie het wordt opgedragen, barmhartigheid en eeuwig leven verwerven. Dat bidden wij U, die met den Vader en den H. Geest leeft en heerscht in de eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

ORATE FRATRES.

Wij bidden U, hemelsche Vader, door onzen Hoogepriester Jesus Christus, geef

aan dezen Priester, zijn dienaar, de genade van met verschuldigden eerbied, met innige liefde en godsvrucht tot U te naderen en door deze Offerande voor ons en voor geheel de wereld vergiffenis van zonde te verwerven. Moge het Offer van uwen lieven Zoon uit zijne hand tot U opstijgen als een Offer van aanbidding uwer Oppermajesteit, als een Offer van lof en dank voor uwe tallooze weldaden, als een Zoenoffer voor de menigte onzer zonden en tallooze verzuimenissen; moge het als Smeeoffer rijke zegeningen voor tijd en eeuwigheid op ons doen nederdalen. Amen.

DE PREFATIE.

V. Verheft uwe harten.

R. Wij hebben ze tot den Heer verheven.

V. Laten wij den Heer, onzen God, dankzeggen.

R. Het is passend en rechtvaardig.

Het is waarlijk passend en rechtvaardig, billijk en heilzaam, dat wij U overal en altijd dankzeggen, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God, die met uw eengeboren Zoon en den H. Geest één God, één Heer zijt: niet in de enkelvoudigheid van één Persoon, maar in de drievuldigheid van één Wezen. Want wat wij op uw woord van Uwe heerlijkheid gelooven, belijden wij zonder eenig onderscheid van uwen Zoon en van den H. Geest; zoodat bij de belijdenis der ware, eeuwige Godheid én in de Personen het eigene, én in

het Wezen de eenheid, én in de Majesteit de gelijkheid aanbeden wordt. Deze loven de Engelen en Aartsengelen, de Cherubijnen en Serafijnen, die niet ophouden dagelijks te roepen, als uit één mond zeggende:

Heilig, heilig, heilig is de Heer, God der Heerscharen; hemel en aarde zijn vol van uwe glorie; hosanna in den Hooge!

Gezegend Hij, die komt in den naam des Heeren; hosanna in den Hooge!

GEBED VOOR DE CONSECRATIE.

Barmhartige Vader, zie genadig neder op ons, die tot lof van uwen H. Naam bij deze heilige Offerande tegenwoordig zijn. Aanhoor de gebeden en smeekingën, die hier opstijgen tot uwen troon, in vereeniging met de voorbede der allerzaligste Maagd en Moeder Gods Maria, der H. H. Apostelen en Martelaren, der H. H. Belijders en Maagden en van al uwe Heiligen. Laat dit Offer, waarin uw eigen lieve Zoon zich voor onze zonden op onbloedige wijze aan U opdraagt, onze ziel ten eeuwigen leven gedijen.

Geef aan uwen Denaar, onzen heiligen Vader Paus N. N. aan alle Bisschoppen, Herders en Zielzorgers het licht en de kracht uwer genade, opdat de kudde, aan hunne zorgen toevertrouwd, door hun leer en vromen levenswandel met de schaar der Uitverkorenen moge vereenigd worden.

Versterk in hunne macht de vorsten en machtigen dezer aarde, die de eer van uwen goddelijken Naam bevorderen en tegen boosaardig vergrijp beschermen; bewaaren hen in uwe genade, in vrede en eensgezindheid.

Verleen aan mijne ouders, bloedverwanten, vrienden en weldoeners en aan allen, voor wie ik verplicht ben te bidden, tijdelijke welvaart en eeuwigen zegen. Geef aan de zondaren de genade der boetvaardigheid en aan degenen, die met zware bekoringen te worstelen hebben, uwe krachtige hulp, opdat zij niet bezwijken. Versterk de wankelenden in het geloof, leid de afgedwaalden terug tot den waren Schaapstal en schenk aan heidenen en ongeloovigen de kennis van het ware geloof. Gedenk, o hemelsche Vader, dat uw eengeboren Zoon om de zondaren in de wereld is gekomen en voor de zaligheid van alle menschen den bitteren Kruisdood gestorven is. Breng allen tot de gemeenschap der Kerk, opdat zij uwe vaderlijke goedheid en liefde deelachtig geworden, uwen H. Naam eens in eeuwigheid mogen lofzingen. Dit smeeken wij U door denzelfden Jesus Christus, uwen Zoon, die met U en den H. Geest leeft en heerscht, God in eeuwigheid der eeuwigheden. Amen.

BIJ DE OPHEFFING DER H. HOSTIE.

Wees gegroet, aanbiddelijk Lichaam van Jesus Christus, dat voor mij aan het

Kruis is geslachtofferd. Ik aanbid U met de gevoelens der diepste nederigheid en vurigste liefde. Jesus, voor U wil ik leven; Jesus, U wil ik volgen; Jesus, U behoore ik toe in tijd en eeuwigheid. Amen.

BIJ DE OPHEFFING VAN HET H. BLOED.

Lieve Jesus, ik aanbid den kostbaren Schat van uw goddelijk Bloed, dat Gij voor het heil der wereld hebt gestort. Kom uwen dienaren te hulp, die Gij met uw dierbaar Bloed hebt verlost. Reinig onze zielen van alle smetten, opdat zij, in het Bloed des Lams gezuiverd, eens de eeuwige vreugde mogen genieten. Amen.

NA DE CONSECRATIE.

Almachtige Vader, die de wereld zoozeer hebt liefgehad, dat Gij uwen eenigen Zoon gegeven hebt, opdat allen, die in Hem gelooven, niet verloren zouden gaan, maar het eeuwig leven hebben; wij bidden U door dezen uwen Zoon, wiens allerzaligst Lijden, wiens glorievolle Verrijzenis en wonderbare Hemelvaart wij herdenken: verlos onze ziel uit de banden der zonde tot glorie van uwen H. Naam, en spaar degenen, die om hunne misdaden het eeuwig doemvonnis vreezen. Zie niet op onze zonden, maar op uwen lieven Zoon, die het Zoenoffer voor onze zonden is geworden. Want wij kennen geen anderen Middelaar bij U, genadige Vader, dan Jesus Christus, de Hoogepriester in eeuwigheid, die niet door

vreemd, maar door eigen Bloed het Heilige is ingegaan; de heilige, welgevallige en volmaakte Offerande, tot een Offer van zoeten geur opgedragen en aanvaard; het smetteloos Lam, dat geen zonde bedreef, maar onze zonden droeg en door zijn striemen onze wonden genas. Gedenk, wat Hij in zijne menschheid voor ons heeft geleden en ontferm U over de machteloosheid van uw schepsel. Verhoor de smeking des Verlossers en vergeef den verlost en hunne misdaden. Ik bid U, Koning der Heiligen, door dezen Heilige der Heiligen, door dezen mijnen Verlosser, doe mij wandelen op den weg uwer geboden, opdat ik naar den geest met Hem moge vereenigd worden, die niet gevreesd heeft zich met mijn vleesch te omkleeden, Jesus Christus, gezegend in eeuwigheid. Amen.

Hemelsche Vader, wij bidden U ook voor de zielen der geloovige afgestorvenen. Moge dit groot Liefdegeheim hen heden tot de eeuwige vreugde brengen. Geef, dat zij zich mogen verzadigen aan het waarachtig, levend Brood, dat uit den hemel is nedergedaald, aan het heilig en gezegend Vleesch van het vlekkeloos Lam, dat de zonden der wereld wegneemt; dat zij zich mogen drenken aan die bron van liefde, die uit het goddelijk Haft des Zaligmakers aan het Kruis opwelde. Neem hen op onder het getal uwer Heiligen, opdat zij zich in uwe glorie en heerlijkheid eeuwig mogen verheugen. Amen.

Lieve Jesus, groote Middelaar, ontferm U mijner volgens de grootheid uwer barmhartigheid. Geef mij in het leven vergiffenis mijner zonden, opdat ik in eeuwigheid met de goddeloozen niet gefolterd worde. Schenk mij eenig, zij het slechts het geringste, aandeel in de glorie van hen, die hier tot uwe ledematen zijn aangenomen en. met U één Lichaam geworden, U in eeuwigheid dankzeggen voor het kostbaar Bloed, waarin zij door U zijn afgewasschen. Doe mij eens deelen in de zaligheid dergenen, die niet geaarzeld hebben voor U en voor hunne broeders hun roemrijk bloed te vergieten; die U in hun leven hebben liefgehad, in den dood zijn gevolgd en daardoor de zegekroon hebben verdiend. Ik kan op geen verdiensten wijzen, genadige God, als dezen bezitten; en wanneer ik U nochtans smeeek om aandeel in hunne glorie, dan geschiedt het alleen steunende op uwe barmhartigheid en op hunne verdiensten en machtige voorbede.

PATER NOSTER.

O Vader van barmhartigheid, wij durven, schoon wij onwaardig zijn uwe dienstknechten te heeten, U onzen Vader en ons uwe kinderen noemen, omdat Gij ons uit liefderijke goedheid door uwen Zoon tot eer van uwen H. Naam als kinderen hebt aangenomen. Uw eigen Zoon heeft ons bevolen U met kinderlijk vertrouwen „Vader”, te noemen. Hoor dan, liefderijke Va-

der, goedgunstig naar het gebed, dat uw Zoon ons heeft geleerd en verleen ons goedgunstig hetgeen wij, door Hem onder-richt, door Hem U vragen, zeggende: *Onze Vader.*

AGNUS DEI.

Heere Jesus, die, verreezen van de dooden, tot uwe beminde leerlingen dat allerzoetst woord: „vrede zij u,” hebt gesproken en reeds vóór het Lijden in uw gebed tot den Vader datzelfde woord hebt gebezigd, zeggende: „mijn vrede geef ik u, mijn vrede laat ik u,” neem weg van ons, smetteloos Lam, onze zonden; neem weg, wij smeecken het U, alle ongerechtigheden, die ons van U gescheiden hebben, opdat wij hier, na vergiffenis van zonden te hebben erlangd, met U den vrede mogen genieten, die in de getuigenis van een goed geweten het hart van zoete vreugde doet opspringen, en hiernamaals in het rijk der hemelen dien eeuwigen vrede mogen smaken, die alle gevoel en alle begrip te boven gaat. Amen.

GEESTELIJKE COMMUNIE.

Heere Jesus, ik erken, dat Gij het waarachtig, levend Brood zijt, dat uit den hemel is nedergedaald, om ons met U te spijzigen; ik weet, dat Gij U onder deze gedaanten met wonderbare zoetigheid, met overstelpende minzaamheid en bewonderenswaardige macht verborgen hebt. Ik ken uw verlangen, om mijne ziel te voeden.

Ik belijd, dat Gij hier tegenwoordig zijt, met dien oneindigen schat van geestelijke gaven, met dien rijken overvloed van genade, waaraan mijne arme ziel zoo vurig wenscht deelachtig te worden. Ik geloof in het woord door U gesproken: „Wie mij eet, zal door mij leven.” Zie, door honger en koude bijna omgekomen en aan vele zwakheden onderhevig, nader ik, arme mensch, tot U, o levend Brood, om U etende beter en volmaakter door U te leven, door U verwarmd en genezen te worden. Ik vertrouw, dat Gij U van mijne onwaardigheid, van mijne zwakheid en armoede niet zult afkeeren. Ik beken inderdaad onwaardig te zijn, dat Gij onder mijn dak komt, en daarom waag ik het niet, U in dit oogenblik als Gast in mijne ziel te ontvangen, uw allerheiligst Lichaam in werkelijkheid te eten. Maar ik weet en geloof met den Hoofdman, dat Gij mij ook in uwe afwezigheid met een enkel woord kunt genezen, verrijken en heiligen. Want, indien de Joden in de woestijn door op te zien naar de koperen slang genezing vonden van de beten der vergiftige slangen, zouden wij dan niet veeleer van de beten van het helsch Serpent genezing vinden, door op te zien naar U, die wij hier met de oogen des geloofs aanschouwen? De koperen slang was de voorafbeelding, Gij de werkelijkheid. Indien de aanraking van den zoom uws kleeds ontelbare ziekten verdreef, wat zou de aanraking van uw aller-

heiligst Vleesch en Bloed dan niet vermogen, al wordt het niet lichamelijk, maar slechts geestelijk door verlangen en vertrouwen als aangeraakt? Indien de schaduw van uwen leerling Petrus alle lichamelijke ziekten genas, welke zielsziekte zal dan voortduren en niet terstond wijken voor den glans uwer goddelijke Majesteit? Kom derhalve tot mij, lieve Jesus, en genees mijne zondige ziel, verzadig haren honger, versterk hare zwakheid. Heere Jesus, die door den wil des Vaders en onder medewerking des H. Geestes door uwen Dood aan de wereld het leven hebt gegeven, schenk ook mij het leven, voed mij, heilig mij door Uw allerheiligst Lichaam en Bloed en geef, dat ik voortaan uwe geboden trouw moge onderhouden en nimmermeer van U gescheiden worde. Amen.

ITE MISSA EST.

O eeuwige Vader, het Offer des heils, dat Gij van den hemel op aarde gezonden hebt, is voltrokken. Het is uw eigen Zoon, in wien Gij uw welbehagen hebt, die andermaal aan uwe rechterhand voor ons het ambt van Middelaar en Voorspreker vervulde. Herinner U, lieve Heer, al zijn Lijden, zijn geduld, zijne liefde en zachtmoedigheid en gewaardig U ons te verhooren, die in zijnen Naam tot U bidden; want Hij zelf heeft gezegd: „Zoo gij den Vader iets in mijnen Naam zult vragen, zal Hij het u geven.” Dit eene dan bid

ik U, o Heer, moge dit H. Offer strekken tot verheffing van uwen H. Naam, tot heil en zaligheid van ons en alle geloovigen. Amen.

GEBED NA DE H. MIS.

Allerbarmhartigste Vader, die mij armen sterveling goedgunstig hebt verleend in dit uur voor uw heilig aanschijn te staan om U te belijden en te verheerlijken, vergeef mij genadiglijk al hetgeen aan mijne gebeden ontbroken heeft, omdat ik vrijwillig aan wereldsche zaken dacht of ijdele begeerten in mijn hart voedde. Moge mijn vijand zich nimmermeer kunnen beroemen, dat ik zelfs in deze weinige oogenblikken van lofprijzing en aanbidding, van dank- en liefdebetuiging mijne ziel tegen geen tekortkoming heb kunnen vrijwaren. Dit bid ik U door Christus onzen Heer. Amen.

GEBEDEN ONDER DE MIS VOOR OVERLEDENEN.

GEBED VAN VOORBEREIDING.

Beminnelijke Heer Jesus Christus, die het Offer van uw H. Vleesch en Bloed tot heil van levenden en dooden hebt ingesteld, ik offer uw deze H. Mis en mijne zwakke gebeden op voor de zielerust der Afgestorvenen in het vagevuur, voornamelijk voor N. N. Bied uw bitter Lijden en Sterven, in vereeniging met onze nederige smeekingen en de krachtige voorbede der Heiligen, uwen hemelschen Vader aan en vraag voor de arme zielen verzachting in het lijden, vermindering en kwijtschelding van straf, opdat zij den hemel mogen binnengaan om U met den Vader en den H. Geest in de glorie eeuwig te danken en lof te zingen. Amen.

INTROITUS.

Réquiem ætérnam
dona eis, Dómine,
et lux perpétua lúceat
eis.

Ps. Te decet hymnus,
Deus in Sion,
et tibi reddétur votum
in Jerúsalem; exáudi
oratióem meam,
ad te omnis caro véniet.

Réquiem ætérnam
dona eis, Dómine, et
lux perpétua lúceat
eis.

Heer, geef hun de
eeuwige rust, en
het eeuwig licht verlichte
hen.

Ps. Het betaamt U
te loven, God in Sion,
stijge ook mijn gebed
tot U in Jerusalem;
verhoor mijne smee-
king, alle vleesch zal
tot U komen.

Heer, geef hun de
eeuwige rust, en het
eeuwig licht verlichte
hen.

KYRIE ELEISON.

Ontferm U, hemelsche Vader, over de Afgestorvenen, die Gij naar uw beeld geschapen hebt.

Ontferm U, Zoon van den levenden God, over de Zielen des vagevuurs, voor wie Gij mensch geworden en aan het schandhout des Kruises gestorven zijt.

Ontferm U, H. Geest, over de zielen der Afgestorvenen, die Gij door de genade der H. Sacramenten in hun leven zoo dikwijls geheiligd hebt.

COLLECTEN.

God, Schepper en Verlosser van alle geloovigen, verleen aan de zielen uwer dienaren en dienaressen vergiffenis van alle

zonden, opdat zij de kwijschelding, waarnaar zij altijd verlangd hebben, door vrome smeekingen mogen verwerven.

God, die ons geboden hebt vader en moeder te eeren, ontferm U genadiglijk over de zielen van mijn vader en mijne moeder; scheld hunne zonden kwijt en geef, dat ik hen in de vreugde der eeuwige heerlijkheid moge aanschouwen.

God, die vergeving schenkt en het heil des menschen liefhebt, wij bidden uwe goedertierenheid, dat Gij de broeders onzer gemeenschap, onze nabestaanden en weldoeners, die uit dit leven gescheiden zijn, op de voorspraak der altijd reine Maagd Maria en van al uwe Heiligen, tot de gemeenschap der eeuwige zaligheid wilt doen geraken. Door Christus onzen Heer. Amen.

EPISTEL. Apoc. Cap. XIV.

In dien tijde hoorde ik eene stem van den hemel, die mij zeide: Schrijf: zalig zijn de dooden, die in den Heer sterven. Van nu af aan reeds, zegt de Geest, rusten zij van hunnen arbeid, want hunne werken volgen hen.

GRADUALE.

Réquiem ætérnam dona eis, Dómine, et lux perpétua lúceat eis.	Heer, geef hun de eeuwige rust, en het eeuwig licht ver- lichte hen.
---	--

Ÿ. In memória æ- térna erit justus; ab	Ÿ. In eeuwig aan- denken zal de recht-
---	---

auditióne mala non
timébit.

Tractus. Absólve,
Dómine, ánimas ómni-
um fidélium defunctó-
rum ab omni vínculo
delictórum.

Ÿ. Et, grátia tua
illis succurrénte, me-
reántur evádere judi-
cium ulitiónis,

Ÿ. Et lucis ætérnæ
beatitúdine pérfrui.

vaardige zijn; voor
kwaad gerucht zal hij
niet vreezen.

Tractus. Bevrijd, o
Heer, de zielen der
geloovige Afgestor-
venen uit allen band
der zonden.

Ÿ. Dat zij door de
hulp uwer genade aan
het wreekend straf-
gericht mogen ont-
komen,

Ÿ. En de zaligheid
des eeuwigen lights
genieten.

SEQUENTIA.

Dies iræ, dies illa, *
Solvét sæclum in
favilla, * Teste David
cum Sibýlla.

Quantus tremor est
futúrus, * Quando Ju-
dex est ventúrus, *
Cuncta stricte discus-
súrus.

Tuba, mirum spar-
gens sonum * Per se-
púlchra regiónum, *
Coget omnes ante thro-
num.

Dag van gramschap,
Dag des Heeren, *
Die deze aarde in asch
zal keeren, * Naar Si-
bylle en David leeren.

Wat een angst zal 't
hart doen jagen, * Als
de Rechter op zal da-
gen, * Om ten streng-
ste te ondervragen.

Gods bazuinen zul-
len schallen * En voor
zijn zetel allen *
Roepen uit de dooden-
hallen.

Mors stupébit et natura, * Cum resúrget creatúra, * Judicánti responsúra.

Liber scriptus proférétur, * In quo totum continétur, * Unde mundus judicétur.

Judex ergo cum sedébit, * Quidquid latet, apparébit, * Nil inúltum remanébit.

Quid sum miser tunc dictúrus? * Quem patrónum rogáturus, * Cum vix justus sit secúrus?

Rex treméndæ majestátis, * Qui salvándos salvás gratis, * Salva me, fons pietátis.

Recordáre, Jesu pie, * Quod sum causa tuæ viæ, * Ne me perdas illa die.

Dood en wereld zullen beven, * Als het schepsel zal herleven * Om God rekenschap te geven.

't Boek zal worden opgeslagen, * Waar zijn hand schreef alle dagen, * Wat de wereld aan zal klagen.

Voor dien Rechter, daar gezeten, * Licht dan open elks geweten, * Niets, watschuld is, wordt vergeten.

Hoe zal 'k arme, mij verweren? * Tot wiens voorspraak mij dan keeren, * Als zelfs Heiligen 't nauw trotseeren?

Ontzagwekkend Opperkoning, * De uwen roept Ge uit gunst ter kroning, * Zalig mij uit gunstbetooning.

Lieve Jesus, blijf besseffen, * Gij werdt mensch, om mij 't ont-heffen, * Laat uw vloek mij dan niet treffen.

Quærens me sedisti
lassus, * Redemisti cru-
cem passus, * Tantus
labor non sit cassus.

Juste Judex ultio-
nis, * Donum fac re-
missiõnis, * Ante diem
ratiõnis.

Ingemisco tamquam
reus, * Culpa rubet vul-
tus meus, * Supplicanti
parce Deus.

Qui Mariam absol-
visti, * Et latrõnem
exaudisti, * Mihi quo-
que spem dedisti.

Preces meæ non sunt
dignæ, * Sed Tu, Bo-
nus, fac benigne, * Ne
perenni cremet igne.

Inter oves locum
præsta, * Et ab hoedis
me sequëstra, * Státu-
ens in parte dextra.

Confutâtis maledic-
tis, * Flammiis ácribus

Moede van mij op
te sporen, * Liet Gij
U aan 't kruis door-
boren; * Ga zoo 'n ar-
beid niet verloren.

Streng Rechter, Heer
der wrake, * Dat uw
gunst mij schuldloos
make, * Eer de schrik-
bre rechtsdag nake.

Door mijn schulden
neergebogen, * Sta ik
schaamrood voor uw
oogen, * Zuchtend:
Heer, heb mededoogen.

Magdalena hebt Ge
ontheven, * Aan den
moordenaar vergeven,
* Mij ook doet Ge in
hope leven.

Op mijn beê kan ik
niet bouwen, * Maar
om U durf ik vertrou-
wen, * Nooit in 't vuur
te zullen rouwen.

Bij de schapen uwer
weiden, * Van de bok-
ken afgescheiden, * Wil
mij rechts van U ge-
leiden.

Na den doemvloed der
verloornen, * Dier ter

addictis, * Voca me
cum benedictis.

Oro supplex et ac-
clinis, * Cor contritum
quasi cinis, * Gere cu-
ram mei finis.

Lacrymósa dies illa,
* Qua resúrget ex fa-
villa * Judicándus ho-
mo reus!

Huic ergo parce, De-
us: * Pie Jesu, Dómine,
* Dona eis réquiem.

foltervlam verzwoor-
nen, * Roep mij met
uw Uitverkoornen.

Aan uw voeten blijf
ik vragen, * 't Hart
vol rouw en gansch
verslagen: * Veilig 't
einde mijner dagen.

Dag van jammer en
van vreezen, * Als de
mensch, uit de asch
herrezen, * 't Eeuwig
vonnis op hoort lezen!

God wil dan gena-
dig wezen, * Lieve
Jesus, hoor deez beê:
* Schenk de zielen
eeuwgen vree. Amen.

EVANGELIE. ST. JOAN. Cap. VI.

In dien tijde zeide Jesus tot de scharen
der Joden: Ik ben het levend Brood,
dat uit den hemel is nedergedaald; zoo
iemand van dit Brood eet, zal hij in een-
wigheid leven. En het Brood, dat ik ge-
ven zal, is mijn Vleesch voor het leven
der wereld. De Joden streden dan onder
elkander, zeggende: hoe kan Deze ons zijn
Vleesch te eten geven? Daarom zeide Jesus
tot hen: voorwaar, voorwaar, ik zeg U;
zoo gij het Vleesch van den Zoon des
mensen niet eet en zijn Bloed niet drinkt,
zult gij het leven in u niet hebben. Wie

mijn Vleesch eet en mijn Bloed drinkt, heeft het eeuwig leven, en ik zal hem opwekken ten jongsten dage.

OFFERANDE.

Heere Jesus Christus, Koning der glorie, verlos de zielen der Afgestorvenen uit den somberen lijdenskerker van het vagevuur en geleid haar naar het licht, dat Gij aan Abraham en zijn nageslacht beloofd hebt. Neem gunstig aan de offers en gebeden, die wij U ten lof aanbieden voor die zielen, wier gedachtenis wij heden in 't bijzonder houden. Verleen aan onze overledene ouders, broeders, zusters en weldoeners en aan allen, die in hun sterfelijk leven aan de belijdenis van uwen H. Naam trouw zijn gebleven, door deze H. Geheimen de volkomene vergiffenis van alle straffen en neem hen op in de gemeenschap der Heiligen in het licht, dat Gij aan Abraham en zijn nageslacht beloofd hebt. Gedenk, lieve Jesus, dat Gij hen in hun leven uit barmhartigheid tot de belijdenis van het ware geloof geroepen hebt, en schenk hun nu het rijke loon, dat dit heilig geloof den belijders belooft en waarborgt. Dit smeecken wij U, die met den Vader en den H. Geest leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

STILLE GEBEDEN NA DE OFFERANDE.

Wij bidden U, o Heer, zie genadig neder op het Offer, dat wij U voor de zielen uwer dienaren en dienaressen opdragen,

opdat Gij, die hun de verdiensten van het christelijk geloof geschonken hebt, hun ook het loon moogt geven.

Aanvaard, o Heer, het Offer, dat ik U voor de zielen van vader en moeder aanbied; verleen hun de eeuwige vreugden in het land der levenden en geef mij aandeel met hen in het geluk der Heiligen.

God, wiens barmhartigheden ontelbaar zijn, neem onze nederige gebeden gunstig aan en verleen aan de zielen onzer broeders, nabestaanden en weldoeners, aan wie Gij de belijdenis van uwen Naam gegeven hebt, door deze Sacramenten van ons heil, vergiffenis van alle zonden. Door Christus onzen Heer. Amen.

PREFATIE.

Ÿ. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

Ÿ. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper et ubique grátias ágere, Dómine

Ÿ. Verheft uwe harten.

R. Wij hebben ze tot den Heer verheven.

Ÿ. Laten wij den Heer, onzen God, dankzeggen.

R. Het is passend en plichtmatig.

Het is waarlijk passend en plichtmatig, billijk en heilzaam, dat wij U altijd en overal dank-

sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, per Christum Dóminum nostrum; per quem Majestátem tuam laudant Angeli, adórant Dominatiónes, tremunt Potestátes, Cœli cœlorúmque virtútes ac beáta Séraphim sócia exultatióne concelebrant. Cum quibus et nostras voces, ut admitti júbeas deprecámur, súplici confessiône dicéntes:

Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus, Deus Sábaoth; pleni sunt cœli et terra glória tua; hosánna in excélsis!

Benedictus, qui venit in nómine Dómini; — hosánna in excélsis!

zeggen, heilige Heer, almachtige Vader, eeuwige God, door Christus onzen Heer; door wien de Engelen uwe Majesteit loven, de Heerschappijen haar aanbidden, de Machten haar sidderend vereeren, de Hemelen en de Krachten der hemelen en de zalige Serafijnen in verrukking haar toejuichen. Wij bidden U, dat Gij met dezen ook onze stem gehoor wilt verleen, wanneer wij insmeekende houding U belijden, zeggende:

Heilig, heilig, heilig is de Heer, God der Heerscharen; hemel en aarde zijn vol van uwe glorie; hosanna in den Hooge!

Gezegend Hij, die komt in den naam des Heeren; hosanna in den Hooge!

VOOR DE CONSECRATIE.

O onuitsprekelijke God, nu beginnen de ontzaglijke Liefdegeheimen, die geen

Cherubijn noch Serafijn, die alle hemelsche Geesten te zamen niet volkomen begrijpen, wijl het U alleen bekend is, met welk eene liefde Gij U eenmaal op het Kruis hebt geslachtofferd en nog dagelijks op onze Altaren voor het heil van levenden en dooden uwen hemelschen Vader als Zoenoffer opdraagt. Vol ontzag en heiligen eerbied zie ik de Engelen des hemels hier knielen. Zij bedekken hun aangezicht met hunne vleugelen en staan verbaasd, wijl zij hun Heer en Koning, die eertijds, door onbegrijpelijke liefde gedreven, van den hemel daalde om de zondige menschheid te verlossen, wederom voor zijn ondankbaar schepsel den hemel zien verlaten om thans op onzichtbare wijze onder de nietige gedaanten van brood en wijn datzelfde Offer voor de oogen zijns hemelschen Vader te vernieuwen. Het wonder, lieve Jesus, dat Gij gaat voltrekken, is zoo groot en onschatbaar, dat ik, nietig en ondankbaar schepsel, mijne oogen niet durf opslaan. Daarom werp ik mij in ootmoed aan uwe voeten neder en smEEK U om genade en barmhartigheid. Laat een druppel van uw kostbaar Bloed in mijne besmeurde ziel nedervallen en aan de lijdende Zielen in het vagevuur de woorden hooren, die Gij aan het Kruis tot den goeden Moordenaar hebt gesproken: „heden zult gij met Mij zijn in het Paradijs.”

BIJ DE OPHEFFING DER H. HOSTIE.

Jesus, wees de arme Zielen genadig! Jesus, wees haar barmhartig! Jesus, verlos haar uit het lijden. Amen.

BIJ DE OPHEFFING VAN HET H. BLOED.

O goede, o milde Jesus, wij bidden U, kom uwen dienaren te hulp, die Gij door uw dierbaar Bloed verlost hebt. Eén druppel is voldoende om den brand te blusschen, waarin zij gefolterd worden. Uw Bloed kome over hen en geve hun verfrissing, rust en zaligheid. Amen.

NA DE CONSECRATIE.

Wees gegroet, kostbaar Bloed van mijn Zaligmaker Jesus Christus!

Gij zijt hetzelfde Bloed, dat van het aangezicht en langs alle ledematen van mijn Verlosser in den bangen doodstrijd in den hof op aarde viel. Wasch en reinig, lieve Jesus, in dit heilig Bloed de zielen der Afgestorvenen van alle smetten. Amen. *Onze Vader. Wees gegroet.*

Wees gegroet, kostbaar Bloed van mijn Zaligmaker Jesus Christus!

Gij zijt hetzelfde Bloed, dat in den voorhof van Pilatus bij de wreede geeseling van mijn Jesus tot reiniging en afwassching onzer zonden zoo overvloedig heeft gevloeid. Wasch en reinig, lieve Jesus, in dit heilig Bloed de zielen der Afgestorvenen van alle smetten. Amen. *Onze Vader. Wees gegroet.*

Wees gegroet, kostbaar Bloed van mijn Zaligmaker Jesus Christus!

Gij zijt hetzelfde Bloed, dat door de scherpe doornen bij de wreede kroning uit het Hoofd van mijn Verlosser is gedreven. Wasch en reinig, lieve Jesus, in dit heilig Bloed de zielen der Afgestorvenen van alle smetten. Amen. *Onze Vader. Wees gegroet.*

Wees gegroet, kostbaar Bloed van mijn Zaligmaker Jesus Christus!

Gij zijt hetzelfde Bloed, dat aan het Kruis uit de doorboorde handen en voeten van mijn Jesus is gestroomd. Wasch en reinig, lieve Jesus, in dit heilig Bloed de zielen der Afgestorvenen van alle smetten. Amen. *Onze Vader. Wees gegroet.*

Wees gegroet, kostbaar Bloed van mijn Zaligmaker Jesus Christus!

Gij zijt hetzelfde Hartebloed, dat, met water vermengd, uit de doorstoken zijde van mijn Jesus is gevloeid. Wasch en reinig, lieve Jesus, in dit heilig Bloed de zielen der Afgestorvenen van alle smetten. Amen. *Onze Vader. Wees gegroet.*

PATER NOSTER.

Wat zijn wij gelukkig, o mijn God, U tot Vader te hebben! Met vreugde denk ik eraan, dat de hemel, waar Gij zijt, eens voor eenwig onze woning zal wezen. Uw H. Naam zij geëerd over geheel de aarde; heersch volkomen over alle harten; geef uwen kinderen geestelijke en lichame-

lijke spijs; wij vergeven van ganscher harte allen, die ons beleedigd hebben, vergeef ook onze zonden; versterk ons in de bekeringen en bewaar ons voor alle kwaad. Amen.

AGNUS DEI.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona eis réquiem.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona eis réquiem.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona eis réquiem sempiternam.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef hun de rust!

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef hun de rust.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef hun de eeuwige rust.

GEBED.

Ziedaar, o hemelsche Vader, het Lam, dat voor het heil der wereld is geslacht-offerd. Verleen door het Lijden en de oneindige verdiensten van uwen lieven Zoon aan de Zielen des vagevuurs verzachting in het lijden en vermindering der straf, die zij aan uwe goddelijke gerechtigheid nog moeten voldoen. Dat bidden wij U, door Jesus Christus onzen Heer. Amen.

BIJ DE H. COMMUNIE.

Beminnelijke Jesus, hoe zal ik U voldoende loven en dank betoonen! Gij hebt in het allerheiligst Sacrament des Altaars niet alleen bij ons willen blijven, Gij wilt ook

in ons hart komen om één met ons te worden. Zalig de zielen, die U beminnen en die Gij liefhebt! Want de zielen, die Gij bemint, worden door U gereinigd, gesierd, verrijkt en getooid, opdat zij, die U reeds welgevallig zijn, nog welgevalliger zouden worden. Gij begunstigt uwe gunstelingen steeds opnieuw. Gij verheft haar, nadat zij door U uit den afgrond des verderfs zijn gered, en die dus verheven zijn worden door U verheerlijkt; want haar gewordt barmhartigheid uit barmhartigheid en genade uit genade. O zalig de zielen, die genade bij U gevonden hebben.

Laat ook mij, o Jesus, genade bij U vinden! Kom in mij, trek mij met zoete banden tot U en geef, dat ik blijve in U en Gij in mij; want zonder U, wat ware mij de hemel, en wat wil ik op aarde! Lieve Jesus, Zoon van den levenden God, ik wil U boven alles beminnen, schenk mij de genade heden en alle dagen mijns levens uwe geboden stipt te onderhouden. Jesus, Davids Zoon, ontferm U over mij en over de geloovige Zielen in het vagevuur. Amen.

COLLECTEN.

Wij bidden U, o Heer, moge het gebed der smeekenden de zielen uwer dienaren en dienaressen helpen, dat Gij haar van zonden bevrijdt en tot deelgenooten uwer verlostent maakt.

Wij bidden U, Heer, moge de mededeeling van het hemelsch Sacrament voor de

zielen van mijn vader en mijne moeder de rust en het eeuwig licht verwerven, en uwe eeuwige genade mij met hen kronen.

Wij bidden U, almachtige en barmhartige God, verleen, dat de zielen onzer broeders, nabestaanden en weldoeners, voor wie wij dit Offer van lof aan uwe Majesteit hebben opgedragen, van alle zonden gereinigd mogen worden en door uwe goedertierenheid de zaligheid van het eeuwig licht bekomen. Door Christus onzen Heer. Amen.

REQUIESCANT IN PACE.

Leid, o Heer, volgens uwe groote goedertierenheid de zielen uwer dienaren en dienaressen binnen in het huis van eeuwiggen vrede, in de blijde hoven uwer Gelukzaligen. Verlos hen door de kracht van uw heilig Kruis; vergeef, delg hunne schuld en gedenk niet langer, hetgeen zij misdreven. Verhoor de stem hunner smee-king, hun klagend jammeren en verblijden uit barmhartigheid met de scharen uwer Heiligen, opdat zij medezingen dat eeuwig lied van lof en dank, van eer en heerlijkheid, dat U door levenden en dooden moet worden toegezongen: „Hem, die op den troon zit, en het Lam zij lof en eer, heerlijkheid en macht in alle eeuwigheid. Amen.“

Deus in adiutorium meum
intende. *Decorative flourish*
Domine ad adjuvandum me
festina. Gloria Patri. *Decorative flourish*

DE ZONDAGSCHE VESPERS.

Ÿ. Deus, in adiutórium meum intènde.

R. Dómine, ad adjuvándum me festína.

Ÿ. Glória Patri et Filio et Spiritui sancto.

R. Sicut erat in principio et nunc et semper et in sæcula sæculórum. Amen. Aleluja!

A Septuagesima usque ad Pascha:

Laus tibi, Dómine, Rex ætérnae glóriæ!

Ÿ. God, geef acht op mijne hulp.

R. Heer, haast U om mij te helpen.

Ÿ. Eere zij den Vader en den Zoon en den H. Geest.

R. Gelijk het was in den beginne en nu en altijd en in alle eeuwen der eeuwen. Amen. Aleluja!

Van Septuagesima tot Paschen:

Lof zij U, Heer, Koning der eeuwige glorie!

PSALM 109. Dixit Dominus.

David voorzegt, dat Christus aan de rechterhand zijns Vaders zal verheven worden; dat zijne prediking en zijn rijk uit Sion zullen beginnen; dat Hij eeuwig Priester zal zijn bij den Vader naar de orde van Melchisedech.

Dixit Dóminus Dómino meo: Sede a dextris meis,

Dónece ponam inimicos tuos scabellum pedum tuórum.

De Heer heeft tot mijnen Heer gezegd: zit aan mijne rechterhand,

Totdat ik uwe vijanden make tot eene rustbank uwer voeten.

Virgam virtútis tuæ
emittet Dóminus ex
Sion; domináre in me-
dio inimicórum tuó-
rum.

Tecum principium
in die virtútis tuæ in
splendóribus sanctó-
rum; ex útero ante
lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus et
non pœnitébit eum:
Tu es sacerdos in ætér-
num secúndum órdi-
nem Melchisedech.

Dóminus a dextris
tuis confrégit in die
iræ suæ reges.

Judicábit in natió-
nibus, implébit rui-
nas, conquassábit cá-
pita in terra multó-
rum.

De torrén-te in via
bibet; proptérea ex-
altábit caput.

Glória Patri.

Den schepter uwer
macht zal de Heer uit
Sion zenden; heersch
in het midden uwer
vijanden.

Met U is de heer-
schappij op den dag
uwer macht in den
luister der Heiligen;
vóór den dageraad
heb ik U uit mijnen
schoot voortgebracht.

Gezwo-ren heeft de
Heer en het zal hem
niet berouwen: Gij
zijt Priester in eeu-
wigheid volgens de or-
de van Melchisedech.

De Heer aan uwe
rechterhand heeft op
den dag van zijn toorn
koningen vermorzeld.

Hij zal recht doen
onder de volkeren, de
verwoesting voltooi-
en, Hij zal verplet-
teren de hoofden van
velen op aarde.

Hij zal uit de beek
op den weg drinken;
deswege zal Hij het
hoofd verheffen.

Eere zij den Va-
der.

PSALM 110. *Confitebor tibi, Domine.*

De Psalmist wil God loven voor de groote weldaden, die Hij den Israëlieten bij de verlossing uit Egypte heeft bewezen: de Heer heeft hen gespijzigd en naar het Beloofde Land geleid. Verder looft David het verbond, dat God met zijn volk heeft gesloten en de heiligheid van 's Heeren geboden.

Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo, in consilio justorum et congregatione.

Magna opera Domini, exquisita in omnes voluntates ejus.

Confessio et magnificentia opus ejus, et justitia ejus manet in saeculum saeculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum, misericors et miserator Dominus; escam dedit timéntibus te.

Memor erit in saeculum testamenti sui; virtutem operum suorum annuntiabit populo suo,

Heer, ik zal U loven uit geheel mijn hart, in den kring der gerechten en in de vergadering.

Groot zijn de werken des Heeren, volkomen naar al zijne wilsbesluiten.

Lof en heerlijkheid is zijn werk, en zijne rechtvaardigheid duurt eeuwig.

Een gedenkteeken zijner wonderen heeft Hij gesticht, Hij de genadige en barmhartige Heer; spijsze heeft Hij gegeven aan die Hem vreezen.

In eeuwigheid zal Hij zijn verbond indachtig zijn; de kracht zijner werken zal Hij verkondigen aan zijn volk,

Ut det illis hereditatem gentium: opera manuum ejus veritas et judicium.

Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in saeculum saeculi, facta in veritate et aequitate.

Redemptionem misit populo suo; mandavit in aeternum testamentum suum.

Sanctum et terribile nomen ejus; initium sapientiae timor Domini.

Intellectus bonus omnibus facientibus eum; laudatio ejus manet in saeculum saeculi.

Gloria Patri.

Door hun de erfenis der Heidenen te schenken: de werken zijner handen zijn waarheid en oordeel.

Onveranderlijk zijn al zijne geboden, vastgesteld voor eeuwig, gegrond op waarheid en rechtvaardigheid.

Verlossing heeft Hij aan zijn volk gezonden; voor eeuwig heeft Hij zijn verbond besteld.

Heilig en ontzaglijk is zijn naam; de vreeze des Heeren is het begin der wijsheid.

Goed inzicht hebben allen, die daarnaar handelen; zijn lof blijft in eeuwigheid.

Eere zij den Vader.

PSALM 111. Beatus vir, qui timet Dominum.

In dezen Psalm beschrijft David het geluk dergenen, die den Heer vreezen en zijne geboden onderhouden.

Beatus vir, qui timet Dominum, in mandatis volet nimis.

Zalig de mensch, die den Heer vreest en in zijne geboden behagen schept.

Potens in terra erit semen ejus; generatio rectorum benedicetur.

Glória et divitiæ in domo ejus, et justitia ejus manet in sæculum sæculi.

Exortum est in tenebris lumen rectis, miséricors, et miserator, et justus.

Jucundus homo, qui miseretur et commodat, dispónet sermones suos in judicio; quia in ætérnum non commovébitur.

In memória æténa erit justus; ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus sperare in Dómino, confirmátum est cor ejus; non commovébitur, donec despiciat inimicos suos.

Machtig zal op aarde zijn kroost wezen; het geslacht der rechtvaardigen zal gezeegend worden.

Luister en rijkdom is in zijn huis, en zijne gerechtigheid blijft in eeuwigheid.

Gerezen is in de duisternissen een licht voor de rechtvaardigen, de genadige en barmhartige en rechtvaardige. (God)

Gelukkig de mensch, die medelijden heeft en hulp verleent, hij zal in het gerecht zijne woorden weten te kiezen; want in eeuwigheid zal hij niet wankelen.

In eeuwig aandenken zal de rechtvaardige zijn; voor geen kwaad gerucht zal hij vreezen.

Zijn hart is bereid om op den Heer te hopen, zijn hart is gesterkt; hij staat onwrikbaar, totdat hij op zijne vijanden (als

Dispérsit, dedit
paupéribus, justítia
ejus manet in saécu-
lum saéculi, cornu ejus
exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit et
irascétur, déntibus
suis fremet et tabé-
scet; desidérium pec-
cátórum peribit.

Glória Patri.

op overwonnenen) ne-
derziet.

Hij deelt uit, hij
geeft den armen,
zijne gerechtigheid
blijft in eenwigheid,
zijn hoorn (van glo-
rie en luister) zal ver-
heven worden in heer-
lijkheid.

De zondaar zal het
zien en vertoornd
worden, hij zal knar-
setanden en wegwij-
nen; het verlangen
der goddeloozen zal
vergaan.

Eere zij den Va-
der.

PSALM 112. Laudate pueri Dominum.

Deze lofpsalm bevat eene opwekking om God
op alle tijden en plaatsen te loven. Ofschoon
God oneindig boven alles verheven is, gewaardigt
Hij zich toch op alle schepselen neder te zien.
De ootmoedigen verheft Hij, bedroefden biedt
Hij troost.

Laudáte púeri Dó-
minum, laudáteno-
men Dómini.

Sit nomen Dómini
benedictum, ex hoc,
nunc et usque in saéc-
ulum.

A solis ortu us-
que ad occásum lau-

Looft den Heer, gij
zijne dienaren,
looft den naam des
Heeren.

De naam des Heeren
zij gezegend, van nu
af tot in eenwigheid.

Vanden opgang der
zon tot aan haren on-

dábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus et super cœlos glória ejus.

Quissicut Dóminus, Deus noster, qui in altis hábitat et humília réspicit in cœlo et in terra.

Súscitans a terra ínopem et de stércore érigens páuperem,

Ut cóllocet eum cum principibus, cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, matrem filiórum lætántem.

Glória Patri.

dergang is de naam des Heeren lofwaardig.

Verheven boven alle volken is de Heer en boven de hemelen zijne heerlijkheid.

Wie is zooals de Heer onze God, die in den hooge woont en nederziet op het lage in den hemel en op aarde.

Den behoeftige richt Hij op uit het stof en den arme verheft Hij uit het slijk,

Om hem te plaatsen naast de vorsten, naast de vorsten van zijn volk.

Die de onvruchtbare in een huisgezin doet wonen, als blijde moeder van kinderen.

Eere zij den Vader.

PSALM. 113. In exitu Israëli de Egypto.

Om het volk op te wekken Gode lof te zingen, verhaalt David in weinige, hoogst dichterlijke woorden de wonderen, die God verrichtte, toen de kinderen Israëls uit Egypte werden geleid. Na gezegd te hebben, dat aan God alleen alle eer toekomt, beschrijft Hij de ijdelheid en machte-

loosheid der afgoden en toont hij aan, hoe zij, die op God vertrouwen, niet beschaamd worden.

In éxitu Israël de
Aegýpto, domus Ja-
cob de pópulo bár-
baro

Facta est Judæa
sanctificátio ejus, Is-
raël potéstas ejus.

Mare vidit et fu-
git, Jordánis convér-
sus est retrórsum.

Montes exultavé-
runt ut arietes, et
colles sicut agni ó-
vium.

Quid est tibi, mare,
quod fugísti, et tu,
Jordánis, quia convér-
sus es retrórsum?

Montes, exultástis
sicut arietes, et colles,
sicut agni óvium.

A fácie Dómini mo-
ta est terra, a fácie
Dei Jacob,

Qui convértit pe-
tram in stagna aquá-
rum, et rupem in fon-
tes aquárum.

Bij den uittocht van
Israël uit Egypte
en van Jacobs huis
uit een vreemd volk

Is Juda zijn heilig-
dom, Israël zijn rijks-
gebied geworden.

De zee zag en vlood,
de Jordaan week te-
rug.

De bergen spron-
gen op als rammen,
en de heuvelen als
lammeren.

Wat deert u, o zee,
dat ge wegvloodt, en
u, Jordaan, dat ge
terugliept?

Bergen, gij zijt op-
gesprongen als ram-
men, en heuvelen, gij
als lammeren.

Voor het aange-
zicht des Heeren beef-
de de aarde, voor het
aangezicht van Ja-
cobs God,

Die de rots veran-
derde in waterplas-
sen, en harden steen
in waterbronnen.

Non nobis, Dómine,
non nobis, sed nó-
mini tuo da glóriam.

Super misericórdia
tua et veritáte tua,
nequándo dicant Gen-
tes: ubi est Deus
eórum.

Deus autem noster
in cœlo; ómnia, quæ-
cúmque vóluit, fecit.

Simulácula géntium
argéntum et aurum,
ópera mánuum hómi-
num.

Os habent, et non
loquéntur; óculos ha-
bent, et non vidé-
bunt.

Aures habent, et
non áudient; nares ha-
bent, et non odorá-
bunt.

Manus habent, et
non palpábunt; pedes
habent, et non ambu-
lábunt; non clamá-
bunt in gútture suo.

Similes illis fiant
qui faciunt ea, et o-
mnes, qui confidunt in
eis.

Niet ons, Heer, niet
ons, maar geef uwen
naam de glorie.

Om wille uwer goe-
dertierenheid en uwer
trouw, dat de Heide-
nen toch nimmer zeg-
gen: waar is hun God.

Onze God toch is
in den hemel; al wat
Hij wil, doet Hij.

De afgoden der Hei-
denen zijn zilver en
goud, het werk van
mensenhanden.

Een mond hebben
ze, en spreken niet;
oogen hebben ze, en
zien niet.

Ooren hebben ze, en
hooren niet; neuzen
hebben ze, en ruiken
niet.

Handen hebben ze,
en tasten niet; voeten
hebben ze, en wande-
len niet; zij geven
geen geluid met hun
keel.

Eraan gelijk mo-
gen zij worden, die
ze (die afgodsbeel-
den) maken, en allen,
die er op vertrouwen.

Domus Israël speravit in Dómino; adjutor eórum et protector eórum est.

Domus Aaron speravit in Dómino; adjutor eórum et protector eórum est.

Qui timent Dóminum, speraverunt in Dómino; adjutor eórum et protector eórum est.

Dóminus memor fuit nostri, et benedixit nobis.

Benedixit dómui Israël, benedixit dómui Aaron.

Benedixit ómnibus, qui timent Dóminum, pusillis cum majóribus.

Adjiciat Dóminus super vos, super vos et super filios vestros.

Benedícti vos a Dómino, qui fecit cælum, et terram.

Cælum cæli Dómino; terram au-

Het huis van Israël vertrouwt op den Heer; Hij is hun Helper en Beschermer.

Het huis van Aäron vertrouwt op den Heer; Hij is hun Helper en Beschermer.

Die den Heer vreezen, vertrouwen op den Heer; Hij is hun Helper en Beschermer.

De Heer is ons gedachtig geweest en heeft ons gezegend.

Gezegend heeft Hij het huis van Israël, gezegend het huis van Aäron.

Gezegend heeft Hij allen, die den Heer vreezen, de kleinen met de grooten.

Storte de Heer nog meer zegeningen over u uit, over u en over uwe kinderen.

Weest gezegend van den Heer, die hemel en aarde maakt heeft.

De hemel der hemelen is voor den

tem dedit filiis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine, neque omnes, qui descéndunt in inférnum.

Sed nos, qui vívimus, benedicimus Dómino, ex hoc, nunc et usque in sáeculum.

Glória Patri.

CAPITULUM.

Benedictus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum et Deus totius consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

R. Deo grátias.

HYMNUS.

Lucis Creátor óptime, — Lucem diérum próferens, — Primórdiis lucis novæ, — Mundi parans originem;

Heer: de aarde echter gaf Hij den kinderen der menschen.

Niet de dooden zullen U prijzen, Heer, noch iemand van hen, die in de onderwereld afdalen.

Maar wij, die leven, wij loven den Heer, van nu af tot in eeuwigheid.

Eere zij den Vader.

KORTE LES.

Geloofd zij God en de Vader van onzen Heer Jesus Christus, de Vader van barmhartigheid en de God van alle vertroosting, die ons troost in al onze kwelling.

R. God zij dank.

LOFZANG.

Algoede Schepper van het licht, die, het licht der dagen voortbrengende, door de eerste stralen van dat nieuwe licht de schepping der wereld inleidet;

Qui mane junctum
vésperi — Diem vo-
cári práecipis; — Illá-
bitur tetrum chaos, —
Audi preces cum flé-
tibus.

Ne mens graváta
crímíne, — Vitae sit
exul múnere, — Dum
nil perénne cógitat,
— Seséque culpis il-
ligat.

Caeléste pulset ósti-
um, — Vitále tollat
práemium, — Vitémus
omne nóxium, — Pur-
gémus omne péssi-
mum.

Præsta, Pater pi-
issime, — Patrique
compar Unice, — Cum
Spiritu Paráclito, —
Regnans per omne
sæculum. Amen.

Die ons leert, den
tijd, die tusschen och-
tend en avond ver-
loopt, den naam van
„dag" te geven; de
akelige bajert (de we-
reld in haren vorm-
loozen toestand) zal
invallen, hoor ons
smeeken en geweën.

Laat niet toe, dat
onze ziel met schuld
beladen, terwijl ze
aan geen eeuwigheid
denkt en zonde pleegt,
uit het leven scheide.

Moge zij aan de
deur des hemels klop-
pen en loon ontvan-
gen voor hetgeen zij
in het leven verdien-
de. Laat ons alle
kwaad vermijden en
de bedrevene zonden
afboeten.

Verleen ons dat,
o allergoedertierenste
Vader, en Gij, eenge-
boren Zoon, den Va-
der gelijk, met den H.
Geest, den Trooster,
heerschende door alle
eeuwigheid. Amen.

Ÿ. Dirigatur, Dómine, oratio mea,

R. Sicut incensum in conspectu tuo.

ANTIPHONA.

Te Deum Patrem ingénitum, Te Filium unigénitum, Te Spíritum sanctum Paráclitum, sanctam et indivíduam Trinitátem, toto corde et ore confitémur, laudámus atque benedicimus; tibi glória in saécula.

Ÿ. Dat mijn gebed tot U opstijge, o Heer,

R. Gelijk een wierook voor uw aangezicht.

WISSELGEZANG.

U God den Vader, uit niemand geboren, U, eengeboren Zoon, U, H. Geest den vertrooster, heilige en onverdeelde Drie-vuldigheid, U belijden wij van ganscher harte en met den mond, U loven wij, U zegenen wij; U zij glorie in eenwigheid.

DE LOFZANG: Magnificat.

Magnificat ánima mea Dóminum,

Et exultávit spíritus meus in Deo, salutári meo,

Quia respéxit humilitátem ancillæ suæ: ecce, enim ex hoc beatam me dicent omnes generatiónes,

Quia fecit mihi magna, qui potens est,

Mijne ziel maakt groot den Heer,

En mijn geest verheugt zich in God, mijn Zaligmaker,

Omdat Hij heeft aangezien de geringheid zijner dienstmaagd: want, zie, van nu af zullen mij zalig prijzen alle geslachten,

Omdat Hij groote dingen aan mij heeft

et sanctum nomen
ejus.

Et misericórdia ejus
a progénie in progé-
nies tíméntibus eum.

Fecit poténtiam in
bráchio suo, dispérsit
supérbos mente cor-
dis sui.

Depósuit poténtes
de sede, et exaltávit
húmiles.

Esuriéntes implévit
bonis, et dívites di-
misit inánes.

Suscépit Israël pú-
erum suum, recordá-
tus misericórdiæ suæ.

Sicut locútus est ad
patres nostros, Abra-
ham, et sémini ejus
in sæcula.

Glória Patri.

gedaan, Hij, die mach-
tig is, en heilig is zijn
naam.

En zijne barmhar-
tigheid is van geslacht
tot geslacht met die
Hem vreezen.

Hij heeft kracht ge-
daan met zijn arm,
Hij heeft verstrooid
de hooghartigen van
inborst.

Machtigen heeft Hij
van den troon gezet,
en geringen verhe-
ven.

Hongerigen heeft
Hij met goederen ver-
vuld, en rijken ledig
weggezonden.

Hij heeft Israël,
zijn dienstknecht,
aangenomen, indach-
tig zijner barmhar-
tigheid.

Zooals Hij tot on-
ze vaders heeft ge-
sproken, aan Abra-
ham en zijne nako-
melingen in eeuwig-
heid.

Eere zij den Vader.

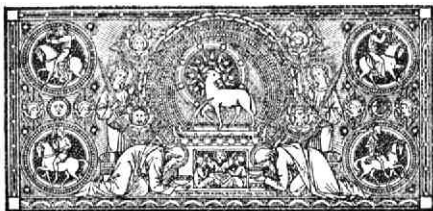
ORATIO.

Omnípotens, sempitérne Deus, qui dedisti fámulis tuis in confessióne veræ fidei, ætérnæ Trinitátis glóriam agnóscere et in poténtia majestátis adoráre unitátem, quæsumus, ut ejúsdem fidei firmitáte ab ómnibus semper muniamur advérsis. Per Dóminum.

GEBED.

Almachtige, eeuwige God, die uwen dienaren vergund hebt in de belijdenis van het ware geloof de heerlijkheid der eeuwige Drievuldigheid te kennen en in de macht der majesteit de eenheid te aanbidden, wij smeecken U, dat wij door de kracht van datzelfde geloof ten allen tijde tegen alle wederwaardigheden mogen beschermd worden. Door Christus onzen Heer. Amen.

KERKELIJKE GEZANGEN,

DIE ONDER HET LOF EN ANDERE GODSDIENSTOEFENINGEN DIKWILS GEZONGEN WORDEN EN MET VRUCHT KUNNEN GEBEDEN WORDEN.

1. AVE, VERUM CORPUS.

Ave, verum corpus, natum ex Maria Virgine, vere passum, immolatum in cruce pro homine; cuius latus perforatum vero fluxit sanguine. Esto nobis prægustatum mortis in examine. O clemens, o pie, o dulcis Jesu, Fili Mariae.

Wees gegroet, waarachtig Lichaam, dat uit de Maagd Maria is geboren, waarachtig geleden heeft en op het Kruis voor den mensch geslachtofferd is; uit welks doorboorde Zijde waarachtig Bloed vloeide. Wees ons in den doodstrijd een voorsmaak (der hemelvreugde). O milddadige, o goede, o zoete Jesus, Zoon van Maria.

2. PANGE LINGUA.

Pange lingua glori-
 ósi Córporis My-
 stérium, Sanguinisque
 pretiósí, Quem in mun-
 di prétium Fructus
 ventris generósi, Rex
 effúdit géntium.

Nobis datus, nobis
 natus Ex intácta Vir-
 gine, Et in mundo
 conversátus, Sparso
 verbi sémíne, Sui mor-
 ras incolátus miro
 clausit órdíne.

In suprémae nocte
 Cœnae, Recúmbens
 cum frátibus, Obser-
 váta lege plene Cibis
 in legálibus, Cibum
 turbæ duodénæ Se dat
 suis mánibus.

Bezing, mijn tong,
 de Geheimenis van
 het verheerlijkt Li-
 chaam en van het
 kostbaar Bloed, dat
 de Vrucht uit edelen
 schoot, de Koning der
 volkeren, tot losprijs
 der wereld vergoten
 heeft.

Hij werd ons ge-
 schonken, ons gebo-
 ren uit de onbevleete
 Maagd, en na op aarde
 gewandelden het zaad
 des woords te hebben
 uitgestrooid, besloot
 Hij den tijd van zijn
 verblijf met eene won-
 derbare verordening.

In den nacht van
 het laatste Avond-
 maallag Hij met zijne
 Broeders aan, en na
 de wet door het ge-
 bruik der wettelijke
 spijszen volkomen in
 acht genomen te heb-
 ben, gaf Hij Zich Zel-
 ven met eigen hand
 als Spijs aan de scha-
 re der twaalf.

Verbum caro panem
verum Verbo carnem
efficit, Fitque sanguis
Christi merum, Etsi
sensus déficit; Ad fir-
mándum cor sincé-
rum Sola fides súfficit.

Tantum ergo Sacra-
mémentum Venerémur
cérnui; Et antíquum
documéntum Novo ce-
dat ritui, Præstet
fides suppléméntum
Sénsuum deféctui.

Genitóri Genitóque
Laus et jubilátio, Sa-
lus, honor, virtus quo-
que Sit et benedictio,
Procedénti ab utróque
Compar sit laudátio.
Amen.

Het Woord, vleesch
geworden, maakt door
zijn woord waarach-
tig brood tot Vleesch,
en wijn wordt het
Bloed van Christus,
schoon de zintuigen
te kort schieten; het
geloof alleen is vol-
doende om het eenvou-
dig hart te overtui-
gen.

Laat ons daarom
zoo groot een Sacra-
ment eerbiedig gebo-
gen vereeren; dat de
oude eeredienst voor
de nieuwe godsver-
eering wijke, en het
geloof de onmacht
der zintuigen aan-
vulle.

Lof en jubel, heil
en eer, kracht en ze-
gen zij den Vader en
den Zoon, en gelijke
hulde den H. Geest,
die uit Beiden voort-
komt. Amen.

3. O SACRUM CONVIVIUM.

O sacrum convívium,
in quo Christus
súmitur, recólitur me-

O heilig Gastmaal,
waarin Christus
genuttigd, de gedach-

mória passiónis ejus,
mens implétur grátia
et futúræ glóriæ no-
bis pignus datur.

tenis van zijn Lijden
gevierd, de ziel met
genade vervuld en ons
het onderpand der
toekomstige glorie ge-
geven wordt.

4. ADORO TE.

A doro Te devóte, la-
tens déitas, Quæ
sub his figúris vere
látitas; Tibi se cor
meum totum súbjicit,
Quia Te contéplans
totum déficit.

Ik aanbid U god-
vruchtig, verbor-
gen godheid, die onder
deze gedaanten waar-
lijk schuilt; mijn hart
onderwerpt zich vol-
komen aan U, wijl
het U aanschouwen-
de geheel in onmacht
geraakt.

Visus, gustus, ta-
ctus in Te fállitur,
Sed auditu solo tuto
créditur. Credo quid-
quid dixit Dei Filius,
Nil hoc verbo veritá-
tis vérius.

Gezicht, gevoel en
smaak bedriegen zich
in U, maar op het ge-
hoor alleen wordt
veilig vertrouwd. Ik
geloof al wat Gods
Zoon heeft gezegd,
niets is méér waar,
dan dit woord der
waarheid.

In cruce latébat so-
la déitas, At hic la-
tet simul et humáni-
tas: Ambo tamen cre-
dens atque cónfitens,

Op het kruis was
alleen de godheid ver-
borgen, maar hier ver-
bergt zich ook de
menschheid; terwijl

Peto quod petivit latro pœnitens.

Plagas, sicut Thomas non intúeor, Deum tamen meum Te confiteor: Fac me Tibi semper magis credere, In Te spem habere, Te diligere.

O Memoriale mortis Dómini, Panis vivus, vitam præstans hómini, Præsta meæ menti de Te vivere, Et Te illi semper magis sápere.

Pie Pelicáne, Jesu Dómine, Me immúndum munda tuo sanguine, Cujus una stilla saluum fácere Totum mundum quit ab omni scélere.

Jesu, quem velátum nunc aspicio, Oro fiat illud, quod tam sitio, Ut Te reveláta cernens fácie, Visu sim

echter gelooven belijd, dat beide hier aanwezig zijn, vraag ik hetgeen de boetvaardige Moordenaar smeekte.

Ik zie uwe wonden niet gelijk Thomas, en toch belijd ik, dat Gij mijn God zijt: laat mij immermeer in U gelooven, op U hopen en U beminnen.

O Gedenkteeken van den dood des Heeren, levend Brood, dataan den mensch het leven geeft, verleen mijne ziel uit U te leven en uwe zoetheid altijd meer te smaken.

O liefderijke Pelikaan, Heere Jesus, wasch mij onreine in uw Bloed: één druppel daarvan is in staat de geheele wereld van alle smetten te zuiveren.

Jesus, dien ik nu omsluiërd aanschouw, ik bid U, voldoe aan den zoo vurigen wensch mijns harten:

beátus tuæ glóriæ.
Amen.

geef, dat ik uw aanzicht ontsluierd moge aanschouwen en in het zien uwer glorie mijne zaligheid vinden. Amen.

5. O QUAM SUAVIS.

O quam suavis est, Dómine, spíritus tuus, qui, ut dulcedinem tuam in filios demonstráres, pane suavissimo de cælo præstito, esuriéntes reple bonis, fastidiósos divites dimittens inánes.

O hoe aangenaam is uw Geest, o Heer, dat Gij, om uwe liefelijkheid jegens de kinderen te toonen, na het alleraangenaamst Brood van den hemel te hebben gegeven, de hongerigen met goederen vervult, de verzadigde rijken ledig wegzendt.

6. SACRIS SOLEMNIIS.

Sacris solémniis juncta sint gáudia, Et ex præcórdiis sonent præcónia; Recédant vétera, nova sint ómnia, Corda, voces et ópera.

Aan de heilige plechtigheden pare zich de vreugde, en uit het hart rijze de lofzang; het oude wijke, alles zij nieuw: harten, stemmen en werken.

Noctis recólitur cæna novíssima, Qua Christus créditur agnum et ázyma Dedisse Fratribus, juxta

De nacht wordt herdacht van het laatste Avondmaal, waarin wij gelooven, dat Christus het paasch-

legítima Priscis indúl-
ta Pátribus.

Post agnum typi-
cum, explétis épulis,
Corpus dominicum,
datum discipulis, Sic
totum ómnibus, quod
totum singulis, Ejus
fatémur mánibus.

Dedit fragílibus cór-
poris férculum, Dedit
et tristibus sánguini
póculum, Dicens: ac-
cípíte, quod trado vás-
culum: Omnes ex eo
bibíte.

Sic sacrificium istud
instituit, Cujus offi-
cium commítti vóluit
Solis presbýteris; qui-
bus sic cóngruit Ut
sumant et dent céteris.

lam en het ongedee-
send brood aan de
Broeders heeft gege-
ven, zooals dit aan de
oude Vaders wette-
lijk was toegestaan.

Toen de maaltijd
geëindigd en het zin-
nebeeldig lam genut-
tigd was, werd den
leerlingen het Li-
chaam des Heeren ge-
reikt, en wij belijden,
dat Hij (Christus) zich
zoo met eigen hand
geheel aan allen en
geheel aan een ieder
heeft gegeven.

Den zwakken gaf
Hij zijn Lichaam ten
spijs en den bedroef-
den zijn Bloed tot
drank, zeggende:
neemt den beker, dien
ik u bied, en drinkt
allen daaruit.

Zoo heeft Hij dit
Offer ingesteld, waar-
van Hij de bediening
alleen den priesters
wilde toevertrouwd
zien; dezen dus komt
het toe, dat zij zelf

Panis angélicus fit panis hóminum; Dat panis cóelicus figúris términum. O res mirábilis, mandúcat Dóminum Pauper servus et húmilis.

Te, trina Déitas unaque, póscimus, Sic nos Tu visita, sicut Te cólimus: Per tuas sémitas duc nos, quo téndimus, Ad lucem, quam inhábitas.

Amen.

het nuttigen en anderen geven.

Het Brood der Engelen wordt Brood der menschen; het hemelsch Brood doet alle voorafbeeldingen ophouden. O Wonder! De arme, nietige slaaf ontvangt den Heer tot spijs.

Wij smeeken U, Drieëene Godheid, geef ons het loon van wie u eeren: leid ons op uwe wegen tot het doel, waarnaar wij streven, tot het licht, waarin Gij woont.

Amen.

7. VERBUM SUPERNUM.

Verbum supérnum pródiens, Nec Patris linquens dextram, Ad opus suum éxiens, Venit ad vitæ vésperam.

In mortem a discipulo Suis tradéndus æmulis, Prius in vitæ férculo Se trádidit discipulis.

Het Woord van Boventreedt te verschijn, zonder de rechterhand des Vaders te verlaten, gaat uit naar zijn werk en komt aan den avond van zijn leven.

Op het punt van door den leerling aan zijne benijders ter dood te worden over-

Quibussub bina spe-
cis Carnem dedit et
sanguinem, Ut dúpli-
cis substantiæ Totum
cibáret hóminem.

Se nascens dedit só-
cium, Convéscens in
edúlium, Se móriens
in prétium, Se reg-
nans dat in præmium.

O salutáris Hóstia,
Quæ cœli pandis ósti-
um, Bella premunt
hostilia, Da robur, fer
auxilium.

Uni trinóque Dó-
mino Sit sempitérna
glória, Qui vitam sine
término Nobis donet
in pátria. Amen.

geleverd, gaf Hij Zich
Zelfen als Brood des
levens aan de Leer-
lingen.

Hij gaf hun onder
twee gedaanten zijn
Vleesch en Bloed, om
geheel den mensch
naar lichaam en ziel
te voeden.

In de kribbe gaf
Hij zich als metgezel,
aan den disch als spijs,
op het Kruis als los-
geld, heerschend geeft
Hij zich als loon.

O heilrijke Offer-
ande, die de deur des
hemels opent, geef
kracht, verleen hulp
in den strijd tegen
de vijanden, die ons
benauwen.

Aan den éénen en
drievuldigen God, die
ons in het hemelsch
Vaderland een einde-
loos leven mogeschen-
ken, zij altijddurende
heerlijkheid. Amen.

8. LAUDA, SION, SALVATOREM.

Lauda, Sion, Salva-
torem, Lauda Du-

Loof, Sion, uw Za-
ligmaker, loof uw

cem et Pastórem, In hymnis et cánticis; Quantum potes, tantum aude, Quia major omni laude Nec laudare súfficiis.

Laudis thema speciális Panis vivus et vitális Hódie propónitur, Quem in sacrae mensa cœnæ, Turbæ fratrum duodénæ Datum non ambígitur.

Sit laus plena, sit sonóra, Sit jucúnda, sit decóra Mentis jubilátio; Dies enim solémnis ágitur, In qua mensæ prima recólitur Hujus institútio.

In hac mensa novi Regis Novum Pascha novæ legis Phase vetus términat; Vetus-tátem nóvitas, Um-

Leidsman en Herder in lofzangen en liederen; verstout u Hem te loven, zooveel gij slechts vermoogt, want hij is boven allen lof verheven, gij kunt Hem niet volprijzen.

Als een bijzonder onderwerp van lof wordt ons heden voorgesteld het levend en levendmakend Brood, hetwelk, naar wij weten, op het H. Avondmaal aan de schaar der twaalf Broeders werd gegeven.

Het loflied zij vol en welluidend, aangenaam en schoon de jubelzang des harten; want het is heden de plechtige dag, waarop de instelling van dit Feestmaal wordt gevierd.

Aan dezen disch des nieuwen Konings doet het nieuwe Paaschlam der Nieuwe Wet het oude Paaschfeest ophouden; de oude eere-

bram fugat v́eritas,
Noctem lux eliminat.

Quod in cœna Christi
gessit, Faciéndum
hoc expréssit In
sui memóriam; Docti
sacris institútis Pa-
nem, vinum in salú-
tis Consecrámus hó-
stiam.

Dogma datur Chri-
stiánis, Quod in car-
nem transit panis, Et
vinum in sánguinem.
Quod non capis, quod
non vides, Animósa
firmat fides, Præter
rerum órdinem.

Sub diversis spécie-
bus, Signis tantum et
non rebus, Latent res
exímia; Caro cibus,
sanguis potus; Manet
tamen Christus totus
Sub utrâque spécie.

dienst wijkt voor den
nieuwe, de schaduw
voor de waarheid, het
licht verdrijft den
nacht.

Wat Christus op
het laatste Avond-
maal gedaan heeft,
dat gelastte Hij te
doen ter zijner ge-
dachtenis; door zijne
heilige leer onderwe-
zen consecreeren wij
brood en wijn tot het
Offer des heils.

Een geloofspunt is
het voor de Christe-
nen, dat het brood in
Vleesch en de wijn
in Bloed verandert.
Wat het verstand niet
begrijpt, wat het zin-
tuig niet waarneemt,
bevestigt het stoute
geloof als te zijn bui-
ten de orde der na-
tuur.

Onder verschillende
gedaanten, die slechts
teekenen, geen zaken
zijn, schuilt eene ver-
hevene zelfstandig-
heid; het Vleesch is
spijs, het Bloed is

A sumēte non concisus, Non confractus, non divisus, Integer accipitur; Sumit unus, sumunt mille, quantum isti, tantum ille, Nec sumptus consumitur.

Sumunt boni, sumunt mali, Sorte tamen inaequali: Vitæ vel intéritus. Mors est malis, vita bonis; Vide paris sumptiones Quam sit dispar éxitus.

Fracto demum Sacramento, Ne vacilles, sed meménto, Tantum esse sub fragmento Quantum toto tégitur; Nulla rei fit scissúra, Signi tantum fit fractura, Qua nec

drank; Christus echter blijft geheel onder beide gedaanten.

Door wie Hem nuttigt, wordt Hij onverbrokeeld, ongebroken, onverdeeld, in zijn geheel ontvangen; of één Hem nuttigt of duizend Hem nuttigen, zooveel als dezen ontvangen, ontvangt gene, en genuttigd wordt Hij niet verteerd.

Goeden nuttigen Hem, kwaden nuttigen Hem, maar met eene ongelijke uitkomst: ten leven of ten verderve. De dood is Hij voor de kwaden, het leven voor de goeden; zie eens, hoe ongelijk de uitwerking is derzelfde spijs.

Is eindelijk het Sacrament gebroken, wankel dan niet, maar gedenk, dat er onder ieder deel zooveel is als onder de geheele Hostie schuilt; de zelfstandigheid wordt

status nec statúra Si-
gnáti minúitur.

**Ecce Panis Angeló-
rum, Factus cibus via-
tórur, Vere panis fili-
órum, Non mitténdus
cánibus.**

In figúris præsigná-
tur, Cum Isaac immo-
látur, Agnus Paschæ
deputátur, Datur man-
na pátribus.

Bone Pastor, Panis
vere, Jesu, nostri mi-
serére: Tu nos pasce,
nos tuére, Tu nos bo-
na fac vidére in ter-
ra vivéntium.

Tu, qui cuncta scis
et vales, Qui nos pa-
scis hic mortáles, Tu-

niet gedeeld, slechts
de gedaante wordt ge-
broken, en door deze
breking wordt aan
den staat en de ge-
stalte van Hem, die
onder de gedaanten
is, niets ontnomen.

Zie, het Brood der
Engelen, geworden
de spijs der sterve-
lingen, waarlijk het
Brood der kinderen,
niet voor de honden
te werpen.

In figuren wordt
het voorafgebeeld,
waar Isaák ten offer
wordt gebracht, het
Paaschlam wordt in-
gesteld, het manna
aan de vaderen wordt
gegeven.

Goede Herder, waar-
achtig Brood, Jesus,
ontferm U onzer: Wees
Gij onze Herder, wees
Gij onze Bescherm-
er, doe Gij ons het hoogste
Goed aanschouwen in
het land der levenden.

Gij, die alles weet
en vermoogt, die
ons stervelingen hier

os ibi commensáles,
Cohærédes et sodáles
Fac sanctórum cívi-
um. Amen.

voedt, maak ons, die
hier uwe dischgenoo-
ten zijn, ginds tot me-
deerfgenamen en deel-
genooten der hemel-
burgers. Amen.

9. JESU, DULCIS MEMORIA.

Jesu dulcis memória,
Dans vera cordis
gándia, Sed super mel
et ómnia Ejus dulcis
præséntia.

Nil cánitur suávius,
Nil audítur jucúndius,
Nil cogitátur dúlcius,
Quam Jesus, Dei Fi-
lius.

Jesu, spes pœnitén-
tibus, Quam pius es
peténtibus, Quam bo-
nus Te quæréntibus,
Sed quid inveniénti-
bus!

Nec lingua valet
dicere, Nec littera ex-
primere, Expértus po-
test crédere, Quid sit
Jesum diligere.

Jesus' zoete gedach-
tenis geeft ware
vreugde des harten,
maar boven honig en
alles gaat zijn zoete
tegenwoordigheid.

Geen zang is liefe-
lijker, geen klank aan-
genamer, geen ge-
dachte zoeter dan
Jesus, Gods Zoon.

Jesus, hoop der boet-
vaardigen, hoe bemin-
nelijk zijt Gij voor de-
genen, die U aanroe-
pen, hoe goed voor
wie U zoeken, maar
wat niet voor wie U
vinden!

Geen tong vermag
te zeggen, geen schrift
uit te drukken, alleen
hij, die het onder-
vonden heeft, kan ge-
looven, wat het is
Jesus beminnen.

Sis, Jesu, nostrum
gáudium, Qui es fu-
túrus præmium; Sit
nostra in Te glória
Per cuncta semper
sæcula. Amen.

Wees Gij, Jesus, on-
ze vreugde, Gij, die
ons loon zult wezen;
dat onze roem in U
zij door alle eeuwen,
altijd. Amen.

10. ANTIPHONEN DER H. MAAGD.

I. ALMA REDEMPTORIS MATER.

(Gedurende den **Advent** tot **Maria-Lichtmis**.)

Alma Redemptóris
Mater, quæ pèrvia
cœli porta manes et
stella maris, succúrre
cadénti, súrgere qui
curat pópulo, tu, quæ
genuisti, natúra mi-
ránte, tuum sanctum
Genitórem, Virgo pri-
us ac postérius, Gabri-
élis ab ore sumens il-
lud Ave, peccatórum
miserére.

Vruchtbare Moeder
des Verlossers, Gij,
die de open poort des
Hemels en de ster der
zee zijt, kom het volk
te hulp, dat valt en
wenscht op te staan,
Gij, die tot ver-
wondering der na-
tuur uwen goddelij-
ken Schepper hebt
gebaard, Maagd voor
en na, Gij, die uit
den mond van Gabriël
dat „Ave” hebt mo-
gen vernemen, ont-
ferm U over de zon-
daren.

Ÿ. Angelus Dómini
nuntiávit Mariæ.

Ÿ. De Engel des
Heeren heeft aan Ma-
ria gebodschapt.

R. Et concépit de
Spiritu sancto.

R. En zij heeft ont-
vangen van den H.
Geest.

OREMUS.

Gratiam tuam, quæsumus Dómine, méntibus nostris infunde, ut qui, Angelo nuntiánte, Christi Fílii tui Incarnatiónem cognóvimus, per Passiόνem ejus et Crucem ad resurrectiόνis glóriam perducámur. Per eúndem Christum, Dóminum nostrum. Amen.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden U, Heer, stort uwe genade in onze harten, opdat wij, die door de boodschap des Engels de Menschwording van Christus uwen Zoon gekend hebben, door zijn Lijden en Kruis tot de glorie der verrijzenis mogen gebracht worden. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

Van Kerstmis tot Lichtmis zingt men het volgende Vers met de daarbij behoorende oratie.

V. Postpartum, Virgo, invioláta permanísti.

R. Dei Génitrix, intercéde pro nobis.

V. Na het baren, o Maagd, zijt Gij onbesmet gebleven.

R. Moeder Gods, wees onze voorspraak.

OREMUS.

Deus, qui salútis æternæ beátæ Mariæ virginitáte fœcúnda húmáno géneri præmia præstitisti, tríbue quæsumus, ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus Auctórem vitæ susci-

LAAT ONS BIDDEN.

God, die door de vruchtbare maagdelijkheid der gelukzalige Maria aan het menschelijk geslacht den prijs des eeuwigen heils hebt gegeven, verleen ons, bidden wij U, te mogen gevoelen, dat zij voor

pere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Amen.

ons spreekt, door wie wij den Gever van het leven mochten ontvangen, onzen Heer Jesus Christus uwen Zoon. Amen.

II. AVE, REGINA COELORUM.

(Van Lichtmis tot Witten Donderdag.)

Ave, Regina cœlorum: Ave, Dómina Angelórum: Salve, radix, salve, porta, Ex qua mundo lux est orta: Gaude, Virgo gloriósa, super omnes speciósa: Vale, o valde decóra, Et pro nobis Christum exóra.

Ÿ. Dignáre me laudáre Te, Virgo sacráta.

R̃. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

OREMUS.

Concéde, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsidium, ut qui sanctæ Dei Genitricis memóriam ági-

Wees gegroet, Koningin der Hemelen: Wees gegroet, Vorstin der Engelen: Heil U, wortel, heil U, poort, waaruit der wereld het licht is opgaan: Verheng U, o roemrijke Maagd, die in schoonheid allen overtreft: Vaarwel, o Allerschoonsteen verbid Christus voor ons.

Ÿ. Gedoog, dat ik U prijze, geheiligde Maagd.

R̃. Geef mij kracht tegen uwe vijanden.

LAAT ONS BIDDEN.

Gewaardig U, o God van barmhartigheid, onze zwakheid te hulp te komen, opdat wij, die de gedachtenis

mus, intercessi6nis ejus auxilio a nostris iniquitatibus resurgamus. Per eundem Christum D6minum nostrum. Amen.

der H. Moeder Gods vieren, door de hulp harer voorbede uit onze ongerechtigheden mogen opstaan. Door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

III. REGINA COELI, LAETARE.

(Van Paasch-Zaterdag tot Pinksteren.)

Regina cœli, lætare, allelûja! Quia quem meruisti portare, allelûja! Resurrexit, sicut dixit, allelûja! Ora pro nobis Deum, allelûja!

ÿ. Gaude et lætare, Virgo Maria, allelûja!

ÿ. Quia surrexit D6minus vere, allelûja!

OREMUS.

Deus, qui per resurrectionem Filii tui D6mini nostri Jesu Christi mundum lætificare dignatus es, præsta, quæsumus, ut per ejus Genitricem

Verblijd U, Konigin des Hemels, alleluja! Want Dien Gij verdiend hebt te dragen, alleluja! Is, gelijk Hij gezegd heeft, verrezen, alleluja! Bid God voor ons, alleluja!

ÿ. Verheug en verblijd U, Maagd Maria, alleluja!

ÿ. Want de Heer is waarlijk verrezen, alleluja!

LAAT ONS BIDDEN.

God, die U gewaar digd hebt de wereld door de Verrijzenis van uwen Zoon onzen Heer te verblijden, verleen ons op onze bede, dat wij

Virginem Mariam perpetuæ capiāmus gaudia vitæ. Per eūdem Christum Dōminum nostrum. Amen.

door de hulp zijner Moeder de Maagd Maria de vreugden des eeuwigen levens erlangen mogen. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

IV. SALVE, REGINA.

(Van Drievuldigheids-Zondag tot den Advent.)

Salve, Regina, Mater misericordiæ, vita, dulcēdo et spes nostra, salve. Ad Te clamāmus exules, filii Hevæ. Ad Te suspirāmus, gemētes et flentes in hac lacrymārum valle. Eja ergo, advocāta nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos convérte. Et Jesum, benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostēde. O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria.

Wees gegroet, Koningin, Moeder van barmhartigheid, ons leven, onze zoetheid en onze hoop, wees gegroet! Tot U roepen wij ballingen, kinderen van Eva. Tot U zuchten wij, klagend en weenend in dit dal van tranen. Welaan dan, onze Voorspreekster, sla op ons uwe zoo barmhartige oogen, entoon ons na deze ballingschap Jesus, de gezegende vrucht van uwen schoot. O goevertierene, o meedoggende, o zoete Maagd Maria!

Ÿ. Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix.

Ÿ. Bid voor ons, H. Moeder Gods.

R. Ut digni effici-
amur promissionibus
Christi.

OREMUS.

Omnipotens, sempi-
térne Deus, qui glo-
riosae Virginitatis Matris
Mariæ corpus et ani-
mam, ut dignum Filii
tati habitaculum effici
mereretur, Spiritu
sancto cooperante,
præparasti, da, ut cu-
jus commemoratione
lætāmur, ejus pia in-
tercessione ab instā-
tibus malis et a morte
perpétua liberemur.
Pereūdem Christum
Dóminum nostrum.
Amen.

Ÿ. Divinum auxili-
um máneat semper
nobiscum. R. Amen.

R. Opdat wij waar-
dig worden de be-
loften van Christus.

LAAT ONS BIDDEN.

A lhmachtige, eenwi-
ge God, die onder
medewerking des H.
Geestes het lichaam
en de ziel der roem-
rijke Moedermaagd
Maria hebt toe bereid,
opdat zij de waardige
woonplaats van u-
wen Zoon zoude kun-
nen worden, verleen
op hare moederlijke
voorbede, dat wij, die
ons in hare gedach-
tenis verheugen, van
alle dreigend gevaar
en van den eeuwigen
dood verlost mogen
worden. Door den-
zelfden Christus on-
zen Heer. Amen.

Ÿ. De goddelijke
hulp blijve altijd met
ons. R. Amen.

11. AVE, MARIS STELLA.

A ve, maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cœli porta.

W ees gegroet, ster
der zee, vrucht-
bare Moeder Gods en
altijd Maagd, gelukki-
ge poort des hemels

Sumens illud Ave
Gabriélis ore, Funda
nos in pace, Mutans
Hevæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra Te esse
Matrem, Sumat per
Te preces, Qui pro
nobis natus, Tulit esse
tuus.

Virgo singulâris, In-
ter omnes mitis, Nos
culpâs solutos, Mites
fac et castos.

Vitam præsta pu-
ram, Iter para tutum,
Ut videntes Jesum
semper collætémur.

Sit laus Deo Pa-
tri, Summo Christo de-

Gij, die dat „Ave”
uit den mond van Ga-
briël hebt ontvangen,
bevestig ons in den
vrede, keer den naam
van Eva om.

Slaak de boeien der
schuldigen, ontsteek
licht voor de blinden,
verdrijf van ons alle
rampen, vraag ons
alle goed.

Toon, dat Gij Moe-
der zijt, moge Hij,
die voor ons geboren
werd en uw Zoon wil-
de zijn, onze gebeden
door U aannemen.

Voortreffelijke en
boven allen zachtmoe-
dige Maagd, maak,
dat wij, van zon-
den ontslagen, zacht-
moedig en kuisch le-
ven.

Verleen ons een rein
leven, bereid ons een
veiligen weg, opdat
wij, Jesus aanschou-
wende, ons altijd met
Hem mogen verhen-
gen.

Lof zij aan God
den Vader, roem aan

cus, Spiritui sancto,
Tribus honor unus.
Amen.

Christus den Aller-
hoogste en aan den H.
Geest, allen Drie zij
ééne eer. Amen.

12. TOTA PULCHRA ES, MARIA.

Tota pulchra es, Ma-
ria, et macula ori-
ginalis non est in Te;
Tu, glória Jerúsalem,
Tu, lætitia Israël, Tu,
honorificentia pópuli
nostri, Tu, advocata
peccatórum, o Maria!
Virgo prudentissima,
virgo clementissima,
ora pro nobis; inter-
céde pro nobis ad Dó-
minum Jesum Chri-
stum.

Geheel schoon zijt
Gij, Maria, en de
erfsmet is niet in U;
Gij, de glorie van Jeru-
salem, Gij, de vreug-
de van Israël, Gij, de
eer van ons volk,
Gij, de voorspraak
der zondaren, o Ma-
ria! Allervoorzichtig-
ste Maagd, allergoe-
dertierenste Maagd,
bid voor ons; wees on-
ze voorspraak bij den
Heer Jesus Christus.

13. SUB TUUM PRAESIDIUM.

Sub tuum præsidium
confúgimus, sancta
Dei Génitrix; nostras
deprecatiónes ne de-
spicias in necessitati-
bus nostris, sed a
perículis cunctis libe-
ra nos semper, Vir-
go gloriósa et bene-
dicta.

Onder uwe bescher-
ming nemen wij
onze toevlucht, H.
Moeder Gods; ver-
smaad onze gebeden
niet in onze nooden,
maar verlos ons altijd
van alle gevaren, o
roemrijke en geze-
gende Maagd.

14. TANTUM ERGO.

Tantum ergo Sacraméntum Venerémur cernui; Et antiquum documéntum Novo cedat ritui; Præstet fides suppleméntum Sénsuum deféctui.

Genitóri Genitóque Laus et jubilátio, Salus, honor, virtus quoque Sit et benedictio, Procedénti ab Utróque Compar sit laudátio. Amen.

Ÿ. Panem de cœlo præstitísti eis,

R. Omne delectaméntum in se habéntem.

OREMUS.

Deus, qui nobis sub Sacraménto mirábili Passiónis tuæ mémóriam reliquisti, tríbue quæsumus, ita nos Córporis et Sanguinis tui sacra mystéria venerári, ut Redemptiónis tuæ fructum in

Laar ons daarom zoo groot een Sacrament eerbiedig gebogen vereeren; dat de oude eeredienst voor de nieuwe godsvereering wijke, en het geloof aanvulle wat onze zintuigen te kort schieten.

Lof en jubel, heil en eer, kracht en zegen zij den Vader en den Zoon, en gelijke hulde den H. Geest, die uit Beiden voortkomt. Amen.

Ÿ. Brood van den hemel hebt Gij hun gegeven,

R. Hetwelk alle zoechtigheid in zich bevat.

LAAT ONS BIDDEN.

God, die ons in het wonderbaar Sacrament de gedachtenis van uw Lijden hebt nagelaten, verleen ons, bidden wij U, de H. Geheimen van uw Lichaam en Bloed zóó te vereeren,

nobis jūgiter sentiāmus. Qui vivis et regnas in sǎcula sǎculórum.

Amen.

dat wij de vrucht uwer Verlossing altijd in ons mogen gevoelen. Die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen.

Amen.

15. LAUDATE DOMINUM.

Laudáte Dóminum, Omnes gentes; laudáte eum, omnes pópuli.

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus, et veritas Dómini manet in ætérnum.

Glória Patri.

Looft den Heer, alle geslachten; looft Hem, alle volkeren.

Want groot is zijne barmhartigheid jegens ons, en eeuwig blijft des Heeren trouw.

Eere zij den Vader.

Nescit vidiat eam, dic sub qua

urbem videris ... Dan 12, 54.

Mensus est dominus funditus, quem

ad occidentem ... II Reg 22

VOORBEREIDING TOT DE BIECHT.

Om het H. Sacrament van Boetvaardigheid waardig te ontvangen is eene ernstige voorbereiding noodig. De zondaar moet de doodzonden, sedert de laatste goede Biecht bedreven, en ook die, welke hij vroeger zeker of waarschijnlijk heeft vergeten te biechten, met getal, soort en omstandigheden belijden, en om dit goed te kunnen doen vooraf zijn geweten zorgvuldig onderzoeken; hij moet die zonden met een rouwmoedig hart biechten en daarom over het bedreven kwaad gevoelens van waarachtig leedwezen in zich trachten op te wekken, alvorens den biechtstoel in te gaan. Wijl echter de ware zelfkennis en vooral het berouw over de zonde, zonder hetwelk bij God geene vergiffenis mogelijk is, het werk zijn van den H. Geest, van Gods genade en barmhartigheid, daarom beginne men de voorbereiding met te bidden om verlichting des verstands en om de genade van een waar berouw, met één woord: om de genade eener goede biecht. Hoe meer en vuriger men bidt, des te eer mag men vertrouwen verhooring te zullen vinden.

GEBED TOT DEN H. GEEST.

Geest, Geest der waarheid en liefde, uit de diepte mijner ellende, mijner zonden en ongerechtigheden roep ik tot U om genade en ontferming. O Bron van alle licht, verlicht met uwe goddelijke stralen de verborgenste schuilhoeken mijns harten, en doe mij het getal en de boosheid mijner zonden naar waarheid kennen. Doordring mijn hart met een heilzamen afschuw van alle kwaad, met eene heilige vrees voor den gestrengen Rechter en met eene kinderlijke liefde tot

God, opdat ik mijne zonden van ganscher harte moge beweenen en oprecht belijden, ten einde in het H. Sacrament van Boetvaardigheid vergiffenis te kunnen erlangen. Amen.

Daarna kan men bidden: de Litanie en Gebeden ter eere van den H. Geest, die men hierachter vindt onder: „Gebeden voor Maandag.”

HET GEWETENSONDERZOEK.

Onderzoek uw geweten, d. w. z. ga bij u zelven na, welke zonden gij sedert de laatste goede biecht bedreven hebt, en neem daarbij de 10 geboden Gods, de 5 geboden der H. Kerk, de 7 hoofdzonden en de plichten van uwen staat tot leiddraad. Daar echter de zonden tegen de plichten van den staat, tegen de hoofdzonden en de geboden der Kerk in de zonden tegen de 10 geboden vervat zijn, is ook het volgend onderzoek omtrent de 10 geboden in den regel wel voldoende. Tusschen haakjes vindt men een paar vragen, die niet zoo onmiddellijk met de geboden samenhangen.

Vragen vooraf. Wanneer heb ik het laatst gebiecht? Heb ik toen goed gebiecht, d. w. z. alle doodzonden oprecht beleden, met een goed berouw en ernstig voornemen tot beterschap? Heb ik de penitentie goed volbracht?

1ste Gebod. Heb ik getwijfeld aan eene of andere waarheid des geloofs en mij vrijwillig daarmede bezig gehouden? Heb ik gesprekken gevoerd of vrijwillig en met vermaak aangehoord, die met het geloof strijdig waren? Heb ik geschriften tegen het geloof vervaardigd, gelezen of verspreid? Heb ik mij voor het geloof geschaamd — aan bijgeloof schuldig gemaakt? Heb ik aan Gods

barmhartigheid getwijfeld of vermetel daarop gehoopt? Heb ik haat jegens God gevoed? Heb ik mijne avond- en morgengebeden altijd en goed verricht? Heb ik bijna in 't geheel niet gebeden? Heb ik gebeden met vrijwillige verstrooiing?

2de Gebod. Heb ik den Naam van God en vooral den Zoeten Naam Jesus zonder noodzakelijkheid en zonder eerbied uitgesproken? Heb ik gezondigd door vloeken, door godslastering, door ijdel en zondig zweren? Heb ik met heilige zaken den spot gedreven — of gelachen, als anderen daarmede spotten?

3de Gebod. Heb ik op Zon- en Feestdagen zonder dringende reden slafelijk werk verricht? Heb ik de H. Mis godvruchtig bijgewoond, — ooit vrijwillig geheel of gedeeltelijk verzuimd? Heb ik den dag des Heeren door te groote uitgelatenheid onteerd? Heb ik de Vespers of eene andere godsdienst-oefening des namiddags kunnen bijwonen en verzuimd? (Heb ik de gewone onthoudings- en de vastendagen goed onderhouden?)

4de Gebod. Ben ik jegens mijne ouders, leermeesters of overheden ongehoorzaam, weerspannig, ontrouw, liefdeloos geweest? — Heb ik hen bedroefd, gekrenkt, mishandeld? Heb ik hun in nood naar vermogen bijgestaan en voor hen gebeden?

5de Gebod. Heb ik anderen naar lichaam of ziel schade toegebracht? Heb ik anderen geslagen, gewond, — tot kwaad aangespoord, — een slecht voorbeeld gegeven, — kwaad

geleerd, — tot kwaad verleid? Heb ik vijandschap, haat of de zucht tot wraakneming in mij gevoed, — anderen daarin gesterkt? Heb ik voor de godsdienstige opvoeding mijner kinderen, voor het geestelijk en stoffelijk welzijn mijner kinderen en onderhoorigen naar behooren gezorgd, — over hen gewaakt, — kwaad van hen geduld, — hun een slecht voorbeeld gegeven? Heb ik mij aan onmatigheid, voornamelijk in drank, schuldig gemaakt?

6 en 9de Gebod. Heb ik mij vrijwillig met onkuische gedachten en begeerten bezig gehouden, — mijne blikken vrijwillig op onkuische voorwerpen gevestigd? Heb ik iets, wat onkuisch was, gelezen, gesproken, met vermaak aangehoord, gedaan — aan mij zelve of aan anderen? Heb ik gevaarlijke, zondige verkeering gehad, — de heiligheid des huwelijks geschonden?

7 en 10de Gebod. Heb ik mij het goed van anderen toegeeigend, — anderen schade toegebracht? Heb ik mij aan bedrog, diefstal of woeker schuldig gemaakt, — mijn eigen goed verkwest? Heb ik onrechtvaardige begeerten en voornemens gehad? Heb ik het geleende en verschuldigde teruggegeven?

8ste Gebod. Heb ik anderen in hunne eer en goeden naam gekrenkt, — geheime fouten bekend gemaakt, — hunne goede hoedanigheden verkleind, — kwaad van hen verteld, waaraan zij niet schuldig waren? Heb ik

gelogen, — anderen daarmede schade veroorzaakt, — naar liefdelooze gesprekken geluisterd? (Heb ik in gedachte, woord of werk gezondigd door hoovaardigheid, gierigheid of traagheid.)

Wanneer gij naar best vermogen uw geweten hebt onderzocht en den toestand van uw hart kent, zoo verre dit mogelijk is, betuig dan voor God uw leedwezen over de zonden en bid om vergiffenis.

Alwetende God en strenge Wreker der zonde, wederom sta ik voor uw heilig aanschijn als een misdadiger, als een verloren zoon, die zijn goddelijk erfdeel, uwe genade, heeft verkwist. Genadige Koning, Gij hebt mij, uwen trouweloozen knecht, reeds zoo menigmaal mijne overgroote schulden kwijt gescholden, en andermaal ga ik onder zonden gebukt. Wat zal ik zeggen! Ik durf mijne zondige oogen nauwelijks tot U opslaan; ik schaam mij in uwe heilige tegenwoordigheid. Ik belijd met schaamte uwe genade onwaardig te zijn; ik heb U al te moedwillig vertoornd, al te trouweloos gediend en achter het schepsel gesteld. Maar uwe goedheid is oneindig grooter, dan mijne boosheid; uwe barmhartigheid kent geen grenzen. Gij wilt den dood des zondaars niet, maar dat hij zich bekeere en leve; Gij belooft hem vergiffenis in uwe H. Kerk. Daarom werp ik mij andermaal met vertrouwen in de armen uwer ontferming. Sla uwe goedertieren oogen op mijne

ellendige ziel en stort in mijn hart de gevoelens van een oprecht berouw. Heb geduld met mij, genadige Heer, en neem mij nog eenmaal aan als den geringste uwer dienstknechten. Barmhartige Vader, heb mededoogen met mijne ellende en armoede, zie mij staan van verre, verhoor mijn roepen, mijn zuchten en weenen, mijn bidden om genade en vergiffenis. Ik ga mij vertoonen aan den Priester, uwen plaatsbekleeder; ik wil mijne zonden belijden, mijn leven beteren, de naaste gelegenheden vluchten en U voortaan trouw dienen. Neem mij weer in genade aan, ik smeeek het U bij uwe goedheid, bij uwe liefde en bij het Lijden van uwen lieven Zoon Jesus Christus, onzen genadigsten Verlosser. Amen.

DE ZONDAAR VOOR HET KRUISBEELD.

O Heer Jesus Christus, mijn God en mijn Schepper, ik aanbid U aan het Kruis, waardoor Gij de wereld verlost hebt. Lieve Jesus, hoe jammerlijk zie ik U hier hangen, met geneigd hoofd, met uitgerekte armen, aan handen en voeten met wreede nagelen doorboord, met verscheurde leden, met gebroken aderen. Ik zie uw hoofd met doornen gewond, geheel uw aangezicht met bloed beloopt. O God mijns harten, o opperste Majesteit, o grondelooze Goedheid, o allerdiepste Ootmoedigheid, zijt Gij niet de eeuwige Wijsheid Gods, de Kracht des Allerhoogsten, — hoe zijt Ge hier dan aldus vernederd en verworpen! Wat hebt

Gij misdgaan, dat Gij zoo jammerlijk zijt gekruist? Wat is de oorzaak van uw bitter Lijden, want Gij zelf hebt geen zonde bedreven, en in uwen mond is geen bedrog gevonden? Heer Jesus Christus, ik zondige mensch beken en belijd de oorzaak te zijn van uwen smartelijken dood. Gij zijt gewond om mijne zonden, gegeeseld om mijne misdaden. Met wat oogen zal ik U kunnen aanzien op den dag des oordeels, omdat ik U door mijne zonden zooveel pijn heb bereid? Mijne hoovaardij heeft uw hoofd met doornen gewond, mijne onmatigheid uwen mond met gal en azijn gevuld, mijne kwaadsprekendheid U in het aanzicht geslagen, mijne ijdele woorden, mijne slechte, zondige gedachten hebben geheel uw Lichaam met scherpe geeselen verscheurd, zoodat er geen deel meer gezond aan is. Ik kniel hier neder aan den voet van uw H. Kruis, als een rouwmoedig zondaar, met beschaamd aangezicht, en smeeK U om vergiffenis voor al hetgeen ik tegen uwen goddelijken Wil heb misdreven of uit traagheid, onwetendheid en onachtzaamheid heb verzuimd. Zie genadig op mij neder en laat een enkelen druppel van uw heilig Bloed in mijne zondige ziel vloeien, opdat zij gereinigd worde van alle smetten der zonde. Geef, dat ik uw bitter Lijden, uwe menigvuldige Pijnen steeds indachtig zij, en laat uwe tallooze en overgroote weldaden aan mij niet verloren gaan. Amen.

VURIGE BEDE OM VERGIFFENIS.

Genadige God, zie mij armen zondaar aan de voeten uwer Majesteit neergeknield. Ik bid U om genade en barmhartigheid; versmaad mijne smeeking niet. Bewijs aan mij uwe goddelijke goedheid, barmhartige Vader, want uwe natuur is ontferming; ontsluit uw grootmoedig hart en laat uwe genade stroomen, want Gij zijt de fontein van goedertierenheid, de oorsprong aller goedheid, een afgrond van genade. Dat getuigen David, Manasses, Paulus, Mattheus, Maria Magdalena en zooveel andere zondaren, die Gij in hunne zonden gespaard, uit louter goedheid tot U getrokken, met deugden gesierd en in de glorie hoog verheven hebt. Dit doet mij op U hopen, beminnelijke Heer, en tot U vluchten, en het bezielt mij, schoon ik de hel menigwerf verdiend heb, met een groot vertrouwen op vergiffenis. Wil mij niet weigeren, hetgeen Gij zoo menigeen hebt verleend, want Gij hebt mij gegeven, hetgeen Gij menigeen hebt geweigert. Gij hebt mij langen tijd gespaard, anderen zijn in hunne zonden gestorven; voor veel zonden hebt Gij mij behoed, anderen zijn er in gevallen; uit menige zonde hebt Gij mij doen opstaan, anderen zijn er in gebleven. Laat uw langmoedig sparen, uwe herhaalde uitnoodigingen, uwe vriendelijke vermaningen aan mij niet verloren gaan. Laat mij mijn langdurig dwalen niet ontgelden; doe mij tot bezinning komen, mijne fouten verbeteren

en voortgang maken in de deugd. Dat uwe genade over mijne gebreken zegeviere. Laat toch niet in zonde verderven, wat uwe goedheid in mij tot stand bracht; laat mij niet verloren gaan, dien Gij goedgunstig hebt verlost. Ach, in de hel lag ik reeds lang begraven, zoo uwe grondelooze goedheid mij niet had gespaard. Ik beken mijne schuld, ik heb misdään; straf mij, Heer, ik kus de roede, ik buig mij onder uwe wrekende hand, doch behoed mij, ik smEEK het U, voor de eeuwige verwerping. Gaarne wil ik voor mijne zonden boeten en lijden, zoo ik de eeuwige pijnen der hel mag ontgaan. Gij hebt olie en wijn, lieve Heer, Gij kunt slaan en zalven. Genees dan mijne ziel, zuiver haar van zonde door de kracht van uwen bitteren Dood, van uw dierbaar Bloed en van uwe opene Zijde, doorstoken om mijne zonden. Ontvang mij in de open armen uwer barmhartigheid en eenmaal met den boetvaardigen Moordeenaar in uw Rijk. Laat mij daar U loven en danken, daar juichen en jubelen en op blijden toon eeuwig alleluja zingen. Amen.

OEFENING VAN BEROUW EN VOORNEMEN.

O Vader van barmhartigheid en God van alle vertroosting, het is mij van gansch harte leed, dat ik U beleedigd heb. Ik verfoei mijne zonden en alle tekortkomingen, niet zoozeer uit vrees voor uwe straffen, dan wel uit liefde tot U, die mijn hoogste Goed en alle liefde waardig zijt.

Ik neem mij vastelijk voor, mijn leven te beteren en voortaan alle gevaarlijke gelegenheden zorgvuldig te vluchten. Ik zal mijne zonden aan uwen plaatsbekleeder belijden, en in den geest van boetvaardigheid volbrengen, hetgeen mij als boete wordt opgelegd. Ik vertrouw op uwe grenzenlooze barmhartigheid, genadige God, en op de oneindige verdiensten van uwen lieven Zoon. Ik hoop de vergiffenis mijner zonden te zullen erlangen en de genade van in uwe liefde te volharden ten einde toe. Amen.

GEBED.

Roemrijke Maagd en Moeder Gods Maria, wees mijne voorspraak bij God, opdat ik eene goede biecht moge spreken; H. Patroon N. N. en alle Heiligen des Hemels, bidt voor mij, opdat ik vergiffenis erlange; H. Engelbewaarder, draag mijn vermorzeld hart en mijn goeden wil op aan den Vader van barmhartigheid en verwerf mij tot lof en glorie van zijn H. Naam en tot zaligheid mijner ziel de genade eener goede biecht. Amen.

Zijt ge nog niet aan de beurt om te biechten, tracht dan uwe goede stemming te bewaren. Tot dat einde kunt ge bidden: **De Litanie van het Lijden des Heeren** en daaropvolgende gebeden. (Zie hierachter: „**Gebeden voor Vrijdag**”).

Is de tijd daarvoor te kort, bedien u dan van de volgende schietgebeden:

Jesus, Davids Zoon, ontferm U mijner! Lieve Jesus, het is mij leed, dat ik U beledigd heb! God, wees mij armen zondaar genadig! Lam Gods, dat wegneemt enz.

En sla, terwijl ge dit laatste tot driemaal toe zegt, driemaal rouwmoedig op uwe borst.

Zeg, zoodra gij in den biechtstoel zijt gekomen:

Zegen mij, mijn Vader, opdat ik goed moge biechten.

Kniel dan neder, richt uwen blik op het kruisbeeld en zeg in allen ootmoed des harten deze voorbiecht:

Ik belijd den almachtigen God, allen Heiligen en u, Vader, dat ik gezondigd heb door mijne schuld, (*sla hier driemaal op uwe borst*) door mijne schuld, door mijne grootste schuld. Mijne laatste biecht is geweest voor

Belijd nu oprecht en duidelijk uwe zonden. Moet ge doodzonden biechten, vergeet dan nimmer het getal en de soort te noemen, en die omstandigheden te vermelden, welke de zonden merkelyk veranderen. Besluit uwe belijdenis met deze woorden:

Van deze en alle andere zonden, waaraan ik buiten mijn weten voor God nog schuldig mocht zijn, belijd ik ootmoedig mijne schuld. Ik bid God om vergiffenis en vraag van u, Vader, de absolutie en eene zalige penitentie.

Luister nu naar hetgeen de Biechtvader zeggen zal: naar de vragen, die hij stelt, naar de onderrichtingen en vermaningen, die hij geeft, naar de penitentie, die hij oplegt; en wanneer hij u eindelijk aanmaant om nogmaals berouw over uwe zonden te verwekken, tracht dan, terwijl hij de woorden der ontbinding over u uitspreekt, uwe gevoelens van leedwezen en berouw nog te verlevendigen. Ga daarna dankbaar heen, volbreng uwe penitentie en besluit dit werk van genade met dit of een ander gebed.

GEBED NA DE BIECHT.

O goedertierenste, barmhartigste en allergenadigste Vader, mijn Heer en mijn God, die mij ellendigen zondaar wederom in genade hebt aangenomen, ik dank uwe goddelijke Majesteit voor de ontvangene weldaad en beloof nogmaals voortaan mijn leven te zullen beteren. Hoor mij spreken met David: „ik heb gezegd: ik ben begonnen; deze verandering (*in mijn leven*) is gewerkt door de hand des Allerhoogsten”.

Goddelijke Verlosser Jesus Christus, die ons dit kostbaar bad hebt bereid om onze zonden af te wasschen, wek in mijn hart eene heilzame vrees, een levendigen afschuw voor de zonde en verleen mij de genade U voortaan getrouwelijk te dienen, U vurig te beminnen en mij door de verleiding der booze wereld nimmermeer van uwe liefde te laten scheiden. Dit bid ik U, die met den Vader en den H. Geest leeft in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Met vrucht kan men hierna bidden: het „**Gebed om deugd,**” (Zie hierachter onder: „**Verschillende Gebeden.**” N° 1.)

DE ZEVEN BOETPSALMEN.

1. Domine, ne in furore.

Ps. 6. David bidt, dat God zijn straffende hand van hem afkeeren, zijn leven sparen en hem van alle smart en zieleleed bevrijden moge: hij vertrouwt, dat God, tot beschaming zijner vijanden, zijn gebed zal verhooren.

Heer, straf mij niet in uwen toorn, en kastijd mij niet in uwe gramschap.

Ontferm U mijner, Heer, want ik verkwijn; genees mij, Heer, want mijn gebeente is ontsteld,

En mijne ziel is diep geroerd; maar Gij, Heer, hoe lang nog?

Heer, keer weder en red mijne ziel; maak mij zalig om wille uwer barmhartigheid.

Want in den dood is niemand Uwer in-dachtig en in de onderwereld, wie zal U daar loven?

Ik ben afgemat van mijn zuchten; iederen nacht wasch ik mijn bed met mijne tranen; ik besproei er mijn leger mede.

Mijn oog is van gramschap ontsteld; ik ben verouderd te midden van al mijne vijanden.

Gaat weg van mij, gij allen, die ongerechtigheid pleegt; want de Heer heeft de stem van mijn geweene verhoord.

De Heer heeft mijne smeeking verhoord; de Heer heeft mijn gebed aangenomen.

Dat al mijne vijanden zich schamen en van geweldigen schrik bevangen worden; dat zij terugwijken en spoedig grootelijks te schande worden.

Eere zij den Vader.

2. Beati, quorum.

Ps. 31. David spreekt over het zalig lot van den boetvaardigen zondaar, vermaant verharde zondaren tot boetvaardigheid en wekt de vromen op zich in God te verblijden.

Zalig zij, wier ongerechtigheden vergeven en wier zonden bedekt zijn.

Zalig de mensch, wien de Heer de zonde niet toerekent en in wiens geest geen bedròg is.

Wijl ik zweeg en mijne ongerechtigheden niet wilde belijden, verouderde mijn gebeente onder mijn aanhoudend geschrei;

Want dag en nacht drukte uwe hand zwaar op mij: ik bekeerde mij in mijne ellende, toen de angel der wroeging mij trof.

Mijne misdaad heb ik U bekend gemaakt en mijne ongerechtigheid niet verborgen.

Ik heb gezegd: ik zal mijne ongerechtigheid tegen mij den Heer belijden, en

Gij, Gij hebt de boosheid mijner zonde kwijtgescholden.

Dat daarom iedere vrome te rechter tijd tot U bidde.

Gewis, bij den vloed der groote wateren (*een beeld van Gods strafgerichten*) zullen zij Hem niet genaken.

Gij, Gij zijt mijne toevlucht voor de verdrukking, die mij omgeeft; o Gij, mijne vreugde, verlos mij van die mij omringen.

Ik zal U onderrichten en den weg wijzen, dien gij gaan moet; ik zal mijne oogen op u vestigen.

Wilt toch niet worden als een paard en muilezel, die geen verstand hebben.

Breidel met toom en gebit de kinnebakken dergenen, die niet tot U komen (*o Heer*).

Veel onheil wacht den zondaar; maar, wie op den Heer hoopt, zal barmhartigheid omringen.

Verblijdt u in den Heer en verheugt u, rechtvaardigen, juicht allen, die oprecht van harte zijt.

Eere zij den Vader,

3. Domine, ne in furore tuo.

Ps. 37. David erkent, dat de zonde de oorzaak is van al zijn lijden. Hij smeekt God om redding en betuigt zijn vertrouwen op 's Heeren hulp.

Heer, straf mij niet in uwen toorn, en kastijd mij niet in uwe gramschap.

Want uwe pijlen bleven in mij steken en uwe hand bleef op mij drukken.

Daar is geen gezondheid meer in mijn vleesch ter oorzake van uwen toorn; voor mijn gebeente is er geen vrede, (*ik lijd onophoudelijk*) ter wille mijner zonden.

Want mijne ongerechtigheden zijn boven mijn hoofd gestegen en drukken op mij als een zware last.

Mijne wonden verzweren en veretteren ter oorzake mijner dwaasheid.

Ik ben ellendig geworden en gansch ter neer gebogen; den geheelen dag ga ik droevig daarheen.

Want mijne lendenen zijn vol bedrog (*verzwakt*), er is niets gezonds meer in mijn vleesch.

Ik ben ter neer geslagen en diep gedrukt, ik kerm van harteleed.

Heer, al mijn begeeren ligt voor U bleot, en mijn zuchten is U niet verborgen.

Mijn hart is ontsteld, mijne krachten hebben mij begeven, en het licht mijner oogen, ook dat is verdwenen.

Mijne vrienden en mijne naasten traden mij te gemoet en bleven staan.

Die mijne nabestaanden waren stonden van verre, en die mij om het leven wilden brengen pleegden geweld.

Die mij kwaad wilden spraken onwaarheid en zonnen den geheelen dag op listen.

Maar ik was als een doove, ik hoorde niet, en als een stomme, die zijnen mond niet opent.

Ja, ik ben geworden als een mensch, die niet verstaat, en in wiens mond geen tegenredenen zijn,

Want op U, o Heer, heb ik gehoopt, en Gij, Gij zult mij verhooren, o Heer, mijn God!

Wijl ik gezegd heb: laat mijne vijanden zich toch nimmer over mij verheugen: toen mijne voeten wankelden, hebben zij hoog tegen mij opgegeven.

Want ik ben aan geeselslagen prijsgegeven en mijne smart verlaat mij niet.

Ik wil immers mijne ongerechtigheid belijden en mijne zonde gedenken.

Maar mijne vijanden leven en staan versterkt tegen mij over; het getal dergenen, die mij ten onrechte haten, is vermenigvuldigd.

Die goed met kwaad vergelden lasterden mij, omdat ik naar het goede streefde.

Verlaat mij niet, o Heer, mijn God, verwijder U niet van mij.

Haast U mij te helpen, o Heer, God mijns heils:

Eere zij den Vader.

4. Miserere mei, Deus.

Ps. 50. Betrouwend op Gods barmhartigheid smeekt David om vergiffenis zijner zonden.

God, ontferm U mijner volgens uwe groote barmhartigheid,

En delg mijne schuld volgens de menigte uwer ontfermingen.

Wasch mij meer en meer van mijne ongerechtigheid, en zuiver mij van mijne zonde,

Want ik erken mijne boosheid, en mijne zonde staat mij steeds voor oogen.

Tegen U alleen heb ik gezondigd, ik heb kwaad voor uwe oogen bedreven, zoodat Gij in uwe woorden gerechtvaardigd wordt en overwint, wanneer Gij wordt geoordeeld.

Zie, in ongerechtigheden toch ben ik ontvangen en in zonden ontving mij mijne moeder.

Gij hebt de waarheid lief; Gij hebt mij het onzekere en verborgene uwer wijsheid bekend gemaakt.

Bespreng mij met hysop*) en ik zal gereinigd worden; wasch mij en ik zal witter worden dan sneeuw.

Laat mij vreugde en blijdschap hooren, en mijn vernederd gebeente zal juichen.

Keer uw aangezicht af van mijne zonden, en delg al mijne ongerechtigheden.

God, schep in mij een zuiver hart, en vernieuw in mijn binnenste den rechten geest.

Verwerp mij niet van uw aangezicht, en neem uwen heiligen geest niet van mij weg.

Geef mij weder de blijdschap van uw heil, en bevestig mij door den oorspronkelijken geest,

Dan zal ik aan de onrechtvaardigen uwe wegen leeren, en de goddeloozen zullen zich tot U bekeeren.

Verlos mij van bloedschuld, o God, God mijns heils, en mijne tong zal uwe gerechtigheid prijzen.

*) Met hysop werden de melaatschen gezuiverd.

Heer, open mijne lippen, en mijn mond zal uwen lof verkondigen.

Want, indien Gij een offer hadt gewild, ik zou het U zeer zeker hebben gebracht; brandoffers behagen U niet.

Een (*door droefheid over de zonde*) gebroken geest is een offer Gode (*welgeval-
lig*); een vermorzeld en vernederd hart zult Gij, o God, niet versmaden.

Heer, handel in uwe goedheid genadig met Sion; dat Jerusalem's muren mogen opgebouwd worden.

Dan zult Gij het offer der gerechtigheid, gaven en brandoffers ontvangen, dan zal men op uw altaar jonge stieren leggen.

Eer zij den Vader.

5. Domine, exaudi.

Ps. 101. David klaagt over den ellendigen toestand, waarin hij verkeert; hij hoopt, dat God die ellende zal doen ophouden; dan zal alles beter zijn.

Heer, verhoor mijn gebed, en laat mijn geroep tot U komen.

Keer uw aangezicht niet van mij, neig uw oor tot mij, op wat dag ik ook gekweld worde.

Verhoor mij spoedig, op wat dag ik U ook zal aanroepen.

Want mijne dagen vergaan als rook, en mijn gebeente is als brandhout zoo droog geworden.

Ik ben als hooi geslagen, en mijn hart is verdord, omdat ik vergeten heb mijn brood te eten.

Door het slaken mijner zuchten is mijn gebeente aan mijn vleesch gekleefd.

Ik ben gelijk geworden aan den pelikaan der woestijn; ik ben geworden als een nachtuil in de woning.

Ik waakte en ben geworden als een eenzame musch op het dak.

Mijne vijanden smaadden mij den ganschen dag, en die mij (*weleer*) prezen zwoeren tegen mij,

Omdat ik asch als brood at en mijn drank met tranen mengde,

Ter oorzake van uwen toorn en uwe verbolgenheid, wijl Gij mij opnaamt en nederstortet.

Mijne dagen vergaan als eene schaduw, en ik ben verdord als hooi.

Gij echter, o Heer, Gij blijft in eeuwigheid, en uw aandenken van geslacht tot geslacht.

Gij zult opstaan en U over Sion ontfermen, omdat het tijd is haar genadig te zijn, omdat de tijd gekomen is.

Want in hare steenen hebben uwe knechten belagen gehad, en over haar puin zullen zij jammeren.

En de Heidenen zullen uwen naam vreezen, o Heer, en alle Koningen der aarde uwe heerlijkheid,

Omdat de Heer Sion heeft opgebouwd, en in zijne heerlijkheid zal gezien worden.

Hij heeft nedergezien op het gebed der ootmoedigen en hunne bede niet versmaad.

Dat men dit opteekene voor de nakomelingen; en het volk, dat geschapen zal worden, zal den Heer loven,

Omdat Hij uit zijn hoog heiligdom heeft nedergezien: de Heer heeft zijne blikken van den hemel naar de aarde geslagen,

Om het zuchten der geboeiden te hooren, om de kinderen der gedooden te verlossen,

Opdat zij den naam des Heeren in Sion zouden verkondigen en zijn lof in Jerusaleem,

Wanneer de volkeren zullen samenkomen en de Koningen om den Heer te dienen.

Hij sprak tot Hem op den weg zijner kracht: maak mij de korthed mijner dagen bekend;

Wil mij niet oproepen in 't midden mijner dagen; uwe jaren duren van geslacht tot geslacht.

In den beginne, o Heer, hebt Gij de aarde gegrondvest, en de hemelen zijn het werk uwer handen.

Zij, zij zullen vergaan, maar Gij, Gij blijft, en alle zullen als een kleed verouderen.

En als een kleed zult Gij ze veranderen, en zij zullen veranderd worden, maar Gij, Gij blijft steeds dezelfde, en uwe jaren zullen niet afnemen.

De zonen uwer knechten zullen wonen *(in het land der belofte,)* en hun nageslacht zal in eeuwigheid blijven.

Eere zij den Vader.

6. De profundis.

Ps. 129. David, de boetvaardige zondaar, roept tot den Heer, bidt Hem om vergiffenis, betuigt zijn betrouwen op Gods barmhartigheid en wekt anderen op tot vertrouwen.

Uit de diepten roep ik tot U, o Heer, Heer, verhoor mijne stem.

Laat uwe ooren luisteren naar de stem mijner smeeking.

Indien Gij, o Heer, de ongerechtigheden gadeslaat, Heer, wie zal dan bestaan?

Doch bij U is vergiffenis, en om wille uwer wet vertrouw ik op U, o Heer.

Mijne ziel vertrouwt op zijn woord, mijne ziel hoopt op den Heer.

Dat Israël (*de zondaar*) van den dageraad af tot den nacht op den Heer hope,

Want bij den Heer is barmhartigheid, en bij Hem overvloedige verlossing.

Ja, Hij zal Israël (*den zondaar*) bevrijden van al zijn ongerechtigheden.

Eere zij den Vader.

7. Domine, exaudi exaudi.

Ps. 142. De Psalmist smeekt God om redding uit zijnen toestand van verdrukking, opdat God daardoor verheerlijkt worde.

Heer, verhoor mijn gebed, leen in trouwe uw oor aan mijne smeeking, verhoor mij volgens uwe gerechtigheid,

En treed niet in het oordeel met uwen knecht, wijl geen mensch voor uw aangezicht gerechtvaardigd is.

Want de vijand vervolgt mijne ziel, hij vertreedt mijn leven op aarde;

Hij wijst mij de duisternissen tot woning aan gelijk reeds lang ontslapenen, en mijn geest is in mij beangstigd, mijn hart in mij ontsteld.

Vroegere dagen indachtig geworden overweeg ik al uwe daden; ik overpeins de werken uwer handen.

Ik strek mijne handen naar U uit, mijne ziel (*dorst*) naar U als een smachtend land.

Verhoor mij spoedig, Heer, mijn geest begeeft mij.

Keer uw aangezicht niet van mij; anders word ik gelijk aan hen, die ten grave dalen.

Laat mij spoedig uwe barmhartigheid vernemen, wijl ik op U mijn vertrouwen stel.

Leer mij den weg kennen, dien ik moet bewandelen, want tot U heb ik mijne ziel verheven.

Ontruk mij aan mijne vijanden, o Heer, tot U heb ik mijne toevlucht genomen, leer mij uwen wil volbrengen, want Gij zijt mijn God.

Uw goede geest geleide mij op effenen grond, om uws Naams wil, o Heer, laat mij leven volgens uwe gerechtigheid.

Red mijne ziel uit hare kweiling en verderf mijne vijanden volgens uwe goeder-tierenheid.

Laat ze allen ten verderve gaan, die mijne ziel benauwen, want ik ben uw dienaar.

Eere zij den Vader.

DE LITANIE VAN ALLE HEILIGEN.

Meer, ontferm
 U onzer. Chri-
 stus, ontferm
 U onzer. Heer,
 ontferm U onzer. Chri-
 stus, hoor ons. Chri-
 stus, verhoor ons.
 God hemelsche Va-
 der. — **Ontferm U**
onzer.
 God Zoon, Verlosser
 der wereld.
 God H. Geest.
 H. Drievuldigheid, één
 God.
 H. Maria. — **Bid voor**
ons.
 H. Moeder Gods.
 H. Maagd der Maag-
 den.
 H. Michaël.
 H. Gabriël.
 H. Rafaël.
 Alle H. Engelen en
 Aartsengelen.
 Alle H. Koren der za-
 lige Geesten.
 H. Joannes de Dooper.
 H. Joseph.
 Alle H. Aartsvaders
 en Profeten.

H. Petrus.
 H. Paulus.
 H. Andreas.
 H. Jacobus.
 H. Joannes.
 H. Thomas.
 H. Jacobus.
 H. Philippus.
 H. Bartholomeus.
 H. Mattheus.
 H. Simon.
 H. Thaddeus.
 H. Mathias.
 H. Barnabas.
 H. Lucas.
 H. Marcus.
 Alle H. H. Apostelen
 en Evangelisten.
 Alle H. H. Leerlingen
 des Heeren.
 Alle H. H. Onnoozele
 Kinderen.
 H. Stefanus.
 H. Laurentius.
 H. Vincentius.
 H. Fabianus en Se-
 bastianus.
 H. Joannes en Paulus.
 H. Cosmas en Dami-
 anus.

H. Gervasius en Pro- tasius.	Wees genadig. — Spaar ons, Heer.
Alle H. H. Martelaren.	Wees genadig. — Ver- hoor ons, Heer.
H. Silvester.	Van alle kwaad. — Verlos ons, Heer.
H. Gregorius.	Van alle zonde.
H. Ambrosius.	Van uwe gramschap.
H. Augustinus.	Van een haastigen en onvoorzien en dood.
H. Hieronymus.	Van de hinderlagen des duivels.
H. Martinus.	Van gramschap en haat en allen kwa- den wil.
H. Nicolaas.	Van den geest der onkuischheid.
Alle H. H. Bisschop- pen en Belijders.	Van bliksem en on- weder.
Alle H. H. Kerkleer- aren.	Van den geesel der aardbeving.
H. Antonius.	Van pest, hongers- nood en oorlog.
H. Benedictus.	Van den eeuwigen dood.
H. Bernardus.	Door het Geheim u- wer heilige Mensch- wording.
H. Dominicus.	Door uwe Komst.
H. Franciscus.	Door uwe Geboorte.
Alle H. H. Priesters en Levieten.	Door uw Doopsel en heilig Vasten.
Alle H. H. Monniken en Kluizenaars.	Door uw Kruis en Lijden.
H. Maria Magdalena.	
H. Agatha.	
H. Lucia.	
H. Agnes.	
H. Cecilia.	
H. Catharina.	
H. Anastasia.	
Alle H. H. Maagden en Weduwen.	
Alle Heiligen Gods.	

Door uwen Dood en
uwe Begrafenis.

Door uwe heilige Ver-
rijzenis.

Door uwe wonder-
bare Hemelvaart.

Door de komst van
den H. Geest den
Vertrooster.

Op den dag des oor-
deels.

Wij zondaren, — **Wij
bidden U, ver-
hoor ons.**

Dat Gij ons wilt spa-
ren.

Dat Gij ons wilt
kwijschelden.

Dat Gij U gewaardigt
ons tot eene ware
boetvaardigheid te
geleiden.

Dat Gij U gewaardigt
uwe H. Kerk te be-
stieren en te be-
waren.

Dat Gij U gewaar-
digt den Apostoli-
schen Stoel en alle
kerkelijke rangen
in den heiligen
godsdienst te be-
waren.

Dat Gij U gewaardigt
de vijanden der H.
Kerk te vernederen.

Dat Gij U gewaardigt
den Christen - Ko-
ningen en Vorsten
vrede en ware een-
dracht te schenken.

Dat Gij U gewaardigt
aangeheel het chris-
tenvolk vrede en
eenheid te ver-
leenen.

Dat Gij U gewaardigt
ons zelve in uwen
heiligen dienst te
versterken en te
bewaren.

Dat Gij onze gemoe-
der tot hemelsche
begeerten wilt op-
wekken.

Dat Gij al onzen wel-
doeners met eeu-
wige goederen wilt
vergeelden.

Dat Gij onze zielen
en de zielen onzer
broeders, verwan-
ten en weldoeners
voor de eeuwige
verdoemenis wilt
behoeden.

Dat Gij de vruchten der aarde wilt ge- ven en bewaren.	Lam Gods, dat weg- neemt de zonden der wereld. — Ver- hoor ons, Heer.
Dat Gij aan alle ge- loovige Overlede- nen de eeuwige rust wilt geven.	Lam Gods, dat weg- neemt de zonden der wereld. — Ont- ferm U onzer.
Dat Gij U gewaar- digt ons gebed te verhooren.	Christus, hoor ons. Christus, verhoor ons.
Zoon Gods.	Heer, ontferm U onzer.
Lam Gods, dat weg- neemt de zonden der wereld. — Spaar ons, Heer.	Christus, ontferm U onzer. Heer, ontferm U onzer. <i>Onze Vader.</i>

PSALM 69.

God, geef acht op mijne hulp, haast U,
Heer, om mij te helpen!

Dat zij beschaamd worden en vreezen,
die mij naar het leven staan!

Dat zij terugdeinzen en schaamrood wor-
den, die mij kwaad willen!

Dat zij terstond terugwijken en zich
schamen, die mij hoonend bespotten!

Dat allen, die U zoeken, zich in U ver-
heugen en verblijden, en dat zij, die uw
heil beminnen, altijd zeggen: hoog gepre-
zen zij de Heer!

Maar ik, ik ben behoeftig en arm, God,
help mij!

Gij zijt mijn Helper en Verlosser, Heer,
vertoef niet!

Eere zij den Vader.

℣. Maak uwe dienaren zalig,

℞. Mijn God, die op U hopen.

℣. Wees ons, Heer, een sterke toren,

℞. Tegen onze vijanden.

℣. Dat de vijand niets op ons vermoge,

℞. En de zoon der boosheid zich niet verstoute ons te schaden.

℣. Heer, handel met ons niet naar onze zonden,

℞. En vergeld ons niet naar onze ongerechtigheden.

℣. Laat ons bidden voor onzen Paus N. N.

℞. De Heer beware hem, houde hem in het leven, make hem zalig op aarde en levere hem niet over aan den wil zijner vijanden.

℣. Laat ons bidden voor onze weldoeners.

℞. Heer, gewaardig U allen, die ons goeddoen, om uws Naams wil met het eeuwig leven te vergelden. Amen.

℣. Laat ons bidden voor de afgestorvene Geloovigen.

℞. Heer, geef hun de eeuwige rust, en het eeuwig licht verlichte hen.

℣. Dat zij rusten in vrede.

℞. Amen.

℣. Laat ons bidden voor onze afwezige broeders.

℞. Mijn God, maak uwe dienaren zalig, die op U hopen;

Ÿ. Heer, zend hun hulp uit het heiligdom,
 R. En bescherm hen uit Sion.

Ÿ. Heer, verhoor mijn gebed,
 R. En mijn geroep kome tot U.

Laat ons bidden.

God, wien het eigen is, altijd genadig te zijn en te sparen, ontvang ons gebed, opdat uwe vaderlijke ontferming ons en al uwe dienaren, die met de keten der zonden gebonden zijn, genadiglijk ontbinde.

Wij bidden U, o Heer, verhoor het gebed dergenen, die in ootmoed tot U smeecken, en straf de zonden niet van die U hunne schuld belijden, opdat wij van uwe goedheid met de vergiffenis ook den vrede mogen verwerven.

Toon ons genadiglijk, Heer, uwe onuitsprekelijke barmhartigheid, opdat wij van alle zonden ontslagen en tevens van de straffen bevrijd worden, die wij daarvoor verdienen.

God, die door de zonde beleedigd en door de boetvaardigheid verzoend wordt, sla genadiglijk uwe oogen op de gebeden van uw smeekend volk en wend de geeselen uwer gramschap af, die wij voor onze zonden verdienen.

Almachtige, eeuwige God, ontferm U over uwen dienaar, onzen Paus N. N. en geleid hem volgens uwe goedertierenheid op den

weg des eeuwigen levens, opdat hij, door uwe gunst, hetgeen U behaaglijk is begeere en met alle kracht volbrengende.

God, van wien de heilige begeerten, de goede voornemens en rechtvaardige werken voortkomen, geef aan uwe dienaren dien vrede, welken de wereld niet geven kan, opdat wij, van harte uwe geboden toegedaan en van de vrees voor de vijanden ontslagen, onder uwe bescherming rustige tijden mogen beleven.

Ontvonk, o Heer, onze nieren en ons hart door het vuur des H. Geestes, opdat wij U met een kuisch lichaam dienen en met een rein hart behagen.

God, Schepper en Verlosser van alle geloovigen, verleen aan de Zielen uwer dienaren en dienaressen de vergiffenis van alle zonden, opdat zij de kwijschelding, die zij altijd verlangd hebben, door vrome smekingen mogen verwerven.

Wij bidden U, o Heer, voorkom onze handelingen door uwe genade en voltrek ze door uwe medewerking, opdat al ons bidden en werken altijd door U beginne en, door U begonnen, voltrokken worde.

Almachtige, eeuwige God, die zoowel over levenden als over dooden heerscht en U ontfermt over allen, die Gij vooraf weet, dat door het geloof en de werken de uwen zullen zijn, wij smeeke U ootmoedig, dat degenen, voor wie wij ons voorge-

nomen hebben gebeden te storten, hetzij ze nog in het vleesch op deze wereld toeven of reeds, aan het lichaam onttogen, het andere leven zijn ingegaan, op de voorpraak van al uwe Heiligen, door de mildheid uwer liefde, vergiffenis van al hunne zonden mogen verwerven. Door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Ÿ. De almogende en barmhartige Heer verhoore ons.

R. Amen.

Ÿ. Dat de Zielen der geloovigen door Gods barmhartigheid in vrede rusten.

R. Amen.

Lavabunt in ea Aaron et

filii eius manus..Exod.30,19.

Descendit et lavit in Jor-

dane septies. IV.Reg.5,14.

VOORBEREIDING TOT DE H. COMMUNIE.

Om de H. Communie waardig te ontvangen, moet men zuiver zijn van doodzonde: „wie onwaardig eet en drinkt, eet en drinkt zich het oordeel”. Wil men echter met veel vrucht tot de Tafel des Heeren gaan, dan is bovendien eene goede voorbereiding noodig: dan moet men zijn geloof aan de aanbiddelijke tegenwoordigheid van Jesus Christus in het H. Sacrament trachten te verlevendigen, zijn hoop en vertrouwen op Jesus' Kruis en Lijden versterken en zijn hart van liefde tot Hem doen ontbranden; dan moet men zich van de zonde onthechten, zijn hart met deugden sieren en met een vurig verlangen Jesus wenschen te ontvangen om nimmermeer van Hem gescheiden te worden. Naarmate iemand zich zorgvuldiger voorbereidt, zal hij rijker zegeningen verwerven. Tot dat doel kan men kiezen uit de volgende

GEBEDEN.

Opperpriester en waarachtige Hoogepriester Jesus Christus, die U Zelfen aan God, uwen Vader, voor ons ellendige zondaren op het altaar des Kruises als eene reine en onbevleete Offerande hebt opgedragen; die aan ons uw gezegend Vleesch tot spijs en uw dierbaar Bloed tot drank hebt gegeven; die dit heilig Geheim in de kracht des H. Geestes ter gedachtenis van uw Lijden hebt ingesteld, zeggende: „zoo dikwijls gij dit Brood zult eten en den Kelk drinken, zult gij den Dood des Heeren verkondigen” — ik bid U, lieve Jesus, bij de kracht van al

uw Lijden en bij de onuitsprekelijke liefde, waarmede Gij ons onwaardigen bemind en onze zonden in uw Bloed hebt afgewasschen, ontferm U over mij, uwen zondigen dienaar, die tot dit wonderbaar Sacrament wil naderen, niet steunende op eigen verdiensten, maar enkel op uwe barmhartigheid. Leer mij door den H. Geest uwen Wil volbrengen en dit groote Geheim met die godsvrucht, met dien eerbied, met die vreeze, met zulk een verlangen en heilige huivering te ontvangen, als noodig en dienstig is voor de zaligheid mijner ziel. Geef mij, lieve Heer, uwe genade om het geloof aan dit ondoorgrondelijk Geheim uwer liefde altijd te bewaren en daarom trent slechts te verstaan, te gevoelen, te denken, te spreken en vast te houden, hetgeen U welbehaaglijk is en mijne ziel voordeelig.

Verleen mij, goede Jesus, om uwe groote goedertierenheid, om de verdiensten uwer lieve Moeder Maria en van alle Heiligen, dat ik uw H. Lichaam in een rein hart moge ontvangen. Zuiver mijne ziel van alle verkeerde en onzuivere gedachten, van alle ijdele en zondige begeerten. Verdrijf van mij den geest van hoovaardij en kwaadspreken, van nijd en gramschap, van vloeken en godslastering, van oneerbaarheid en ontucht, van twijfel en wankelmoedigheid. Maak mij sterk in het geloof en help mij mijne vijanden verwinnen. O Koning der Maagden en Minnaar der zuiverheid, blusch met uwen hemelschen dauw in mijn hart

en mijn lichaam den brand der booze begeerlijkheid; bescherm mij tegen alle kwade aanvechtingen des vleesches en help mij mijn hart en mijn lichaam rein te bewaren. Verleen mij waarachtige reinheid van ziel; stort in mij een levendig geloof, eene vaste hoop, eene vurige liefde en alle andere deugden, die mij welgevallig maken in uw oog, opdat ik U in een rein hart, in een kuisch lichaam ontvang.

Lieve Jesus, met hoe groot eene droefheid, met welk een vloed van tranen over het bedreven kwaad, met welk een eerbiedige siddering, met welk eene zedigheid des lichaams en reinheid der ziel moet men deelnemen aan dat hemelsch Gastmaal, waar men waarlijk uw Vleesch eet en uw Bloed drinkt, waar het hoogste zich aan het nederigste paart, waar de Engelen tegenwoordig zijn en Gij Zelf de Gastheer en de Spijze zijt! Hoe zou de mensch ooit waardig zijn aan dezen disch het Voedsel der onsterfelijkheid te nuttigen!

En ik, beminnelijke Jesus, ik, die zoo vol zonden ben en schuldig aan tallooze verzuimenissen, zou ik mij vermeten tot uwe H. Tafel te gaan! Ik beken met innig leedwezen des harten aan uwe Goedheid, dat ik onwaardig ben uw allerheiligst Lichaam te ontvangen; maar ik weet ook, ik geloof en belijd het gaarne met hart en mond, dat Gij mij waardig kunt maken, Gij, die alleen den onrein ontvangene kunt

zuiveren en uit zondaren rechtvaardigen en heiligen maken.

Daarom bid ik U bij uwe almachtige barmhartigheid, allergenadigste Heer, wil mijn hart herscheppen tot eene U waardige woonplaats. Geef tranen aan mijn oogen en droefheid aan mijn hart; verwijder uit mij wat U mishaaft; vul aan wat mij ontbreekt, opdat uwe komst mij zalig zij en ten eeuwigen leven strekke. Vervul mij met hemelsche blijdschap en doe mij al de zoetheid uwer tegenwoordigheid smaken. Want Gij wilt, dat ik U ontvang; Gij hebt met eigen, heiligen mond gezegd, lieve Heer: „Ik ben het levend Brood, dat uit den hemel is nedergedaald; het Brood, dat ik u geven zal, is mijn Vleesch voor het leven der wereld; zoo gij het Vleesch van den Zoon des menschen niet zult eten en zijn Bloed niet drinken, zult Gij het leven in u niet hebben; zoo iemand van dit Brood gegeten zal hebben, zal hij in eeuwigheid leven.”

O heilig Brood, genees den smaak mijner ziel, opdat zij de zaligheid uwer liefde moge proeven; o levend Brood, maak mijn hart gezond, opdat het geen zoetheid smaken en niets beminnen moge buiten U; o zuiver Brood, dat alle zoetheid en alle geneugten in U bevat, dat ons altijd voedt en nimmer ontbreekt, geef dat mijne ziel van uwe zoetheid vervuld worde. O heilig Brood! o levend Brood! o zuiver Brood! dat uit den hemel is neder-

gedaald en aan de wereld het leven geeft, kom in mijn hart en reinig mij van alle smetten des lichaams en des geestes. Daal neder in mijne ziel, maak mij gezond, reinig mij zoo in- als uitwendig. Bescherm mij naar lichaam en ziel; verdrijf van mij de booze geesten, die mij belagen. Dat ze verre van mij wijken door de kracht uwer heilige tegenwoordigheid, opdat ik, in- en uitwendig door U beschermd en versterkt, moge wandelen op den rechten weg, die leidt naar uw Rijk, waar wij U niet meer in geheimen zullen aanschouwen, maar van aangezicht tot aangezicht; waar wij op wonderbare wijze zóó overvloedig zullen verzadigd worden, dat wij in eeuwigheid niet meer zullen hongeren en dorsten. Tot deze overvloedige fontein en glorie geleide ons de Vader, de Zoon en de H. Geest. Amen.

VERSCHILLENDE GEBEDEN,

die aan de mediteerende ziel bij de voorbereiding tot de H. Communie rijke stof ter overweging bieden.

Hemelsche Vader, die de wereld zoozeer hebt liefgehad, dat Gij uwen eenigen Zoon niet hebt gespaard, maar voor ons aller zaligheid aan het schandhout des Kruises een bitteren dood hebt laten sterven, wij bidden U, geef ons de genade dit ondoorgrondelijk liefdewerk met een dankbaar hart te overwegen en bij de viering der H. Geheimen steeds godvruchtig indachtig te zijn.

Goedertieren Vader, die uwen Zoon gezonden hebt, niet om de wereld te oordeelen, maar om haar zalig te maken, wij smeecken U met allen aandrang des harten, dat wij zijn H. Lichaam en Bloed nimmer onwaardig mogen ontvangen, dat Hij voor ons geen Rechter, maar een Zaligmaker moge wezen.

Barmhartige Vader, die uwen welbeminnden Zoon op wonderbare wijze in het H. Sacrament doet verblijven, opdat Hij tot aan de voleinding der eeuwen onder ons zou wonen, laat toch niet toe, dat wij ooit ondankbaar bevonden worden voor deze onbegrijpelijke liefdedaad; laat ons daarin steeds troost en zaligheid vinden. .

Goede Jesus, die uit medelijden de hongerige scharen in de woestijn met weinige brooden en eenige visschen hebt verzadigd, voed ook ons op den weg des levens met uwe hemelsche gaven, opdat wij niet bezwijken.

Genadige Jesus, Koning der Heiligen, die U gewaardigd hebt met openbare zondaren te verkeer en te eten, toon ook ons uwe barmhartigheid, kom in ons hart om het te genezen en te zuiveren van alle zonden.

Lieve Jesus, Heer van het Hemelrijk, die in het H. Sacrament een groot liefdemaal hebt aangericht en daartoe ons, uwe arme onderdanen, zoo minzaam uitnoodigt, sier ons met het schoone bruiloftskleed, opdat wij, uwe blijde uitnoodiging met vreugde

volgend, van den feestdich niet worden verwijderd.

Milde Jesus, die door Zacheus met blijdschap werdt opgenomen, dien de Hoofdman uit eerbied niet onder zijn dak durfde ontvangen, stort in mijn hart eene vurige liefde en heilige vrees, wanneer ik U ga ontvangen.

Ootmoedige Jesus, die vóór de instelling van het H. Geheim uwer liefde de voeten uwer beminde Apostelen hebt gewasschen, zuiver mijn hart en mijn lichaam van alle zonden, opdat ik waardig zij tot uwe H. Tafel te naderen.

H. Geest, die door uwe kracht de Menschwording van Gods Zoon hebt bewerkt en Maria, de reine Moedermaagd, hebt geheiligd, opdat zij eene waardige woonplaats zoude zijn voor den Eengeborene des Vaders, maak ook mijn hart tot eene waardige woning voor Jesus in het H. Sacrament.

H. Drievuldigheid, één God, die de Kinderen Israëls in de woestijn met manna van den hemel hebt gevoed en streng gestraft, toen zij eene walging gevoelden van deze spijs, ofschoon zij daarin al wat aangenaam is proefden, verleen ons goedgunstig, dat wij smaken mogen, hoe zoet de Heer is, en van deze goddelijke Spijze nimmer afkeerig worden.

H. Maria, reine Maagd, uitverkoren om den Heer van hemel en aarde in uwen kuischen schoot te ontvangen en te dragen,

bid voor ons, opdat wij denzelfden Heer, uwen lieven Zoon Jesus Christus, in een zuiver hart ontvangen en in een rein lichaam dragen mogen.

H. Engelen des Hemels, die Jesus onzen Heer in de kribbe hebt aanbeden en verheerlijkt, die zijne Geboorte hebt verkondigd, die zijn troon in den hemel omringt en het H. Tabernakel onzichtbaar omzweeft, verwerft ons eene groote liefde tot Jesus in het H. Sacrament, opdat wij, door zijne liefde geleid, gaarne en dikwijls bij Hem vertoeven en in vereeniging met U Hem steeds eerbiedig aanbidden en verheerlijken mogen.

H. Joseph, Bruidegom van Maria en Voedstervader van Jesus, die aan uwe heilige Bruid alle liefde en aan het goddelijk Kind allen eerbied bewezen hebt, vraag voor ons, bidden wij U, eene groote liefde tot Maria en een diepen eerbied voor Jesus Christus in het H. Sacrament. Amen.

OEFENING DER DRIE GODDELIJKE DEUGDEN.

Oefening van Geloof. Goddelijke Verlosser Jesus Christus, ik begrijp uwe liefde niet, maar ik geloof vastelijk en belijd, dat in dit wonderbaar Sacrament uwe Godheid met al hare macht, wijsheid en oneindige liefde, uwe Menschheid met al hare volmaaktheden en heiligheid, uwe Ziel met al hare vermogens en geheel uw waarachtig, verheerlijkt Lichaam wezenlijk en werkelijk tegenwoor-

dig is. Ik geloof, dat Gij geheel onder iedere H. Hostie en geheel onder ieder deel met Godheid en Menschheid, met Ziel en Lichaam, met Vleesch en Bloed ontvangen wordt. En dit geloof ik, lieve Jesus, — ofschoon mijn oog U niet ziet en mijn zintuigen te kort schieten, ofschoon de booze wereld spot en lastert — omdat Gij, de eeuwige Waarheid, gezegd hebt: „Dit is mijn Lichaam.” Jesus, vermeerder mijn geloof!

Oefening van Hoop. Barmhartige Jesus, op U alleen heb ik al mijne hoop gesteld. Gij zijt mijn heil en mijne kracht, mijne toevlucht en mijne sterkte; Gij zijt de bron van alle goed. Door de kracht van uw H. Bloed, den kostbaren Prijs onzer zaligheid, vertrouw ik vergiffenis mijner zonden te hebben erlangd. En nu waag ik het tot U te naderen, U te ontvangen als onderpand mijner toekomstige zaligheid. Ik kom tot U, niet omdat ik mij waardig acht, maar omdat Gij mij zoo minzaam uitnoodigt en beveelt tot U te komen. Ik kom tot U, lieve Jesus, omdat ik zonder U niet leven kan en in uw heilig Vleesch en Bloed de spijs der onsterfelijkheid vind. Op U vertrouw ik, en in eeuwigheid zal ik niet beschaamd worden.

Oefening van Liefde. Allerzoetste Jesus, welk eene liefde heeft U toch bewogen om bij den ondankbaren mensch te blijven wonen en U aan hem te geven als spijs en

drank ten eeuwigen leven? Aan hoeveel oneerbiedigheid en onteering hebt Gij U bloot gesteld! Uit dankbaarheid voor dit ondoorgrondelijk Liefdegeheim wil ik U voortaan uit geheel mijn hart en uit alle krachten beminnen. Ik verfoei al mijne zonden, maar vooral die, welke ik tegen U in het H. Sacrament bedreven heb. Ik zal U trouw en ijverig gaan dienen, U dikwijls in het H. Tabernakel komen aanbidden en mij in uwe heilige tegenwoordigheid altijd eerbiedig gedragen. Dit is mijn voornemen; en opdat ik daarin versterkt moge worden, verstout ik mij uw aanbiddelijk Vleesch en Bloed te ontvangen. Lieve Jesus, ontvlam mijn hart door het vuur uwer goddelijke liefde. Amen.

OEFENING VAN OOTMOED EN VURIG VERLANGEN.

Heere Jesus Christus, Glorie der Engelen, ik arm en zondig mensch, ik schaam mij en aarzel met mijne besmeurde ziel en mijn zondig lichaam, met mijne ijdele gedachten en mijn onbedwongen tong tot uw allerzoetst Gastmaal te naderen. Mijne ziel is vol gebreken en zonder deugden. O milde Godheid, o ontzaglijke Majesteit, o onuitsprekelijke en onbegrijpelijke Heiligheid, waarheen zal ik gaan en mij verbergen voor uwen geest? Waarheen zal ik vluchten van uw aanschijn, want Gij doorschouwt en doorgrondt alles; voor U ligt alles bloot. Daarom wil ik mij spoeden tot de Bron

van barmhartigheid, opdat ik van mijne zonden gezuiverd worde. Tot U vlucht ik, zoete Jesus, tot U, dien ik als Rechter moet vreezen, maar in wien ik een barmhartigen Zaligmaker hoop te vinden. Ik leg U mijne armoede bloot en belijd mijne schuld. Ik werp mijn blik op de grootte en menigte mijner zonden en ben bevreesd, maar ik gedenk uwe goedheid, uwe onuitsprekelijke barmhartigheid en ik hoop.

Genadige Heer Jesus, zie op uwe aanbiddelijke Wonden, op uw bitter Lijden en dierbaar Bloed, op uw Zweet en uwe menigvuldige Smarten, en wees mij genadig. Ik bid U, goedertieren Heer, bij de onbegrijpelijke liefde, die ik reeds zoo menigmaal heb mogen ondervinden, ontferm U mijner en maak mij tot een rein tabernakel, waarin Gij met welgevallen kunt wonen. Geef U aan mij met dezelfde liefde, waarmede Gij U op het Laatste Avondmaal aan uwe Leerlingen hebt geschonken, en nog dagelijks op het Altaar ten offer brengt. Verleen mij, dat ik U zóó moge smaken als de H. Joannes U genoot, toen hij aan uwe Borst mocht rusten. Maak, dat ik U mijne ziel en mijn lichaam, mijn leven en goed met dezelfde liefde en offervaardigheid ten offer brenge, als waarmede Gij U op het schandhout des Kruises hebt geslachtofferd. Moge ik van liefde tot U ontstoken worden, en U in uwen Naam zóó ontvangen, als eens Maria, uwe gezegende Moeder, U ontvangen heeft. Amen.

Heer, ik ben niet waardig, dat Gij onder mijn dak komt, maar ik hoop op uwe oneindige barmhartigheid; spreek slechts één woord en mijne ziel zal gezond worden. Ik wensch U te ontvangen. Gelijk het hert verlangt naar de waterbron, zoo verlangt mijne ziel naar U, mijn Heer en Schepper, mijn Troost en Zaligheid. Al heb ik veel misdreven, Gij hebt uw dierbaar Bloed voor mij vergoten. Kom, lieve Jesus, wasch mijne zonden af in dat reine bad der wedergeboorte; geef mij de artsenij des levens. Kom, lieve Jesus, geef U Zelfen aan mij, en ik verlang niets meer. O allerzoetste Jesus, kom en geef mij het Brood der zaligheid. O onbevleete Hostie, kom en verlos mij van den eeuwigen dood. O Heer en Zaligmaker, o Spijze der hongerigen, kom in het huis, dat in uwen Naam is geheilgd. O mijn uitverkoren Beminde, kom, ik zal U vasthouden en mij in eeuwigheid niet van U scheiden. O Blijdschap des geestes, kom, opdat mijne ziel zich in U verheuge. O Vreugde mijns harten, goedertieren Jesus, zie ik kom tot U, in wien ik hoop, naar wien mijn hart verlangt, dien ik met alle krachten wil beminnen en in vurige liefde wensch te omhelzen. Ik wensch uw heilig Vleesch en Bloed te ontvangen en, op het innigst met U vereenigd, voortaan met U vereenigd te blijven. Kom dan in mij, lieve Jesus, en verlaat mij niet in eeuwigheid. Amen.

GEBED TOT MARIA.

Beminnelijke Maagd der Maagden, die tot de verheven waardigheid van Moeder-Gods zijt verkoren, en door de overschaduw-ing des H. Geestes Gods Zoon in uwen kuischen schoot ontvangen hebt, ik bid U bij de gezegende Vrucht uws lichaams Jesus, dat Gij mijne arme ziel door uwe machtige voorspraak wilt maken tot eene waardige woonplaats van uwen lieven Zoon. Ik wensch heden zijn aanbiddelijk Lichaam te ontvangen; niet uit vermetelheid, maar uit verlangen naar den hemel. Want Hij heeft gezegd: „Zoo gij het Vleesch van den Zoon des menschen niet zult eten en zijn Bloed niet drinken, zult gij het leven in u niet hebben.” Ik ben niet waardig mijn zondigen, met zooveel ijdelheid bevleekten mond te openen om zijn H. Naam te loven; zijne strenge gerechtigheid doet mij vreezen, zijne grenzenlooze barmhartigheid echter hopen; en daarom waag ik het tot Hem te gaan onder de vleugelen uwer liefde. en te bidden om genade. Want mijn hart dorst naar barmhartigheid. Verwerf mij dan door uwe moederlijke gebeden van Jesus uwen Zoon, dat Hij om wille uwer volmaakte liefde en ootmoedigheid aanvulle, wat in mijne voorbereiding tot zulk eene hooge uitnoodiging ontbreekt. Door uwe tussenkomst hoop ik waardig te worden Hem niet alleen te loven en te aanbidden, maar Hem zelfs mijn hart als eene aangename wo-

ning te kunnen aanbieden, opdat ik, op het nauwst met Hem verbonden, in eeuwigheid niet meer van Hem gescheiden worde. Amen.

OPOFFERING DER H. COMMUNIE.

Goede Jesus, vertrouwende op uwe grondelooze barmhartigheid, op de voorpraak en verdiensten van Maria uwe Moeder en van al uwe lieve Heiligen, ga ik U ontvangen en met allen verschuldigten eerbied binnenleiden in de kamer mijns harten. Aanvaard, o allerheiligste Drievuldigheid, de Communie, die ik ga ontvangen. Moge ze strekken tot uwen lof en uwe meerdere eer, tot heil en zegen voor Jesus' Kerk, tot blijdschap en verheerlijking van geheel het hemelsch Hof, tot vertroosting der arme Zielen in het vagevuur, tot bekeering der zondaren, tot volharding der rechtvaardigen, tot troost der bedroefden, tot algeheele vergiffenis mijner zonden, tot herstel van hetgeen ik verzuimde en tot mijn voortgang in het goede. Amen.

Voeg hierbij nog de bijzondere intentie, waarmede gij deze H. Communie wilt ontvangen.

Wanneer het ontzaglijk oogenblik is aangebroken, dat de Koning van hemel en aarde tot u komt, belijd dan nog met de woorden der H. Kerk uwe zonden, en bid om genade.

Confiteor. Ik belijd den almachtigen God, de H. Maria, altijd Maagd, den H. Aartsengel Michaël, den H. Joannes den Dooper, de H. H. Apostelen Petrus en Paulus en allen Heiligen, dat ik met gedachte, woord

en werk zeer gezondigd heb, door mijne schuld, door mijne schuld, door mijne grootste schuld. Daarom smeek ik de H. Maria, altijd Maagd, den H. Aartsengel Michaël, den H. Joannes den Dooper, de H. H. Apostelen Petrus en Paulus en alle Heiligen voor mij tot den Heer onzen God te willen bidden.

Misereatur. Almachtige God, heb medelijden met ons, verleen ons vergiffenis der zonden en leid ons ten eeuwigen leven. Amen.

Indulgentiam. Almachtige en barmhartige God, geef ons kwijschelding van straf, de ontbinding en vergiffenis onzer zonden. Amen.

Wanneer de Priester de H. Hostie toont, zeggende: „*Ecce, Agnus Dei*” enz. „Ziedaar, het Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,” richt dan tot Jesus een der volgende groeten:

Wees gegroet, Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld! — Wees gegroet, Verlosser der wereld! — Wees gegroet, levend Brood! Wees gegroet, Spijze der zielen! Wees gegroet, Onderpand van 't eeuwig leven.

Sla bij de woorden des Priesters: „*Domine, non sum dignus*” enz, die hij onmiddellijk laat volgen, driemaal op uwe borst, en zeg daarbij telkens: „Heer, ik ben niet waardig, dat Gij onder mijn dak komt, doch spreek slechts één woord, en mijne ziel zal gezond worden.”

Mochten er nog eenige oogenblikken verloopen voor de hooge intrede van den Koning der glorie in uw hart, dan zijn de volgende korte verzuchtingen wel geschikt om u puttig bezig te houden.

Lieve Jesus, ik kom tot U, kom tot mij; ik aanbid U in diepen eerbied. — Treed binnen, hemelsche Gast, in mijn arm hart; voed, versterk en sier mij met uwe genade. — Jesus, David's Zoon, ontferm U mijner! — God, wees mij armen zondaar genadig! — H. Geest, kom in de ziel, die Gij geheiligd hebt; kom en rust in mij, opdat ik eeuwig moge rusten in U. — H. Maria, kom mij te hulp; H. Engelbewaarder, sta mij bij; alle H. Engelen en Heiligen, bidt voor mij, opdat ik Jesus waardig moge ontvangen.

Als u de Priester de H. Communie reikt, dan zegt hij: „*Corpus Domini*” enz. d. i. „Het Lichaam van onzen Heer Jesus Christus beware uwe ziel ten eeuwigsten leven. Amen.” Maak deze woorden tot de uwe, zeggende:

Het Lichaam van onzen Heer Jesus Christus beware mijne ziel ten eeuwigsten leven. Amen.

Daaraan kunt ge nog toevoegen:

Lieve Jesus, beminnelijke Bruidegom, vereenig U met mij zóó innig in liefde, dat ik nimmermeer van U gescheiden worde en voortaan in U alleen al mijne vreugde vinde. Amen.

Keer nu in u zelve, tot uwen lieven Jesus; laat uw hart spreken en haast u niet met mondgeboden. Beschouw u zelve als een armoedig tabernakel, als een kleinen hemel, omringd van Engelen, die den Heer aanbidden. Gebruik de weinige oogenblikken, dat de Koning der Koningen in uw huis werkelijk aanwezig is, om Hem uwe nooden en aangelegenheden, al uwe wenschen en verlangens eerbiedig bloot te leggen; want Hij is bereid rijke gaven te schenken. Houd u daarna minstens een kwartier uurs bezig met geestes-

lijke oefeningen. Groet Jesus, loof Hem, dank Hem, smeek Hem om gunsten voor u zelve en voor anderen, voor ouders en overheden, voor vrienden en weldoeners, voor levenden en dooden. Overweeg daarbij vooral het Lijden des Heeren; want Hij heeft dit H. Sacrament op den avond vóór zijn Lijden ter gedachtenis van zijn Lijden ingesteld. Daarvoor dienen de volgende oefeningen.

GEBEDEN NA DE H. COMMUNIE.

LIEFDEGROET AAN JESUS.

ees welkom, lieve Heer, mijn God en Schepper, mijn Verlosser en Zaligheid. Wees welkom, allerheiligst Lichaam van mijn Jesus, zoo onmenschelijk gemarteld en doorwond. Wees welkom, heilig Hoofd, met doornen gekroond. Weest welkom, besmeurd Aangezicht, bebloede Oogen, bleeke Mond, gebroken Hart. Weest welkom, heilige Hands en Voeten, met nagelen doorboord. Wees welkom, doorstoken Zijde mijns Zaligmakers, waaruit de zoete hoop des eeuwigen levens welt. Wees welkom, dierbaar Bloed van mijn Verlosser, dat zoo overvloedig heeft gestroomd om mijne ziel af te wasschen van de smetten der zonden. Wees welkom, allergoedertierenste Jesus, Zoon van Maria. Ik bid U, Gij, die komt in den Naam des Heeren om in mij de zaligheid te bewerken, vereenig U zóó volkomen met mij, dat ik altijd in U blijve. Amen.

BEDE OM INNIGE VEREENIGING MET JESUS.

Zoete en beminnelijke Jesus, Gij hebt den vurigsten wensch mijns harten vervuld, door mij uw H. Vleesch en Bloed, uwe glorierijke Ziel, geheel uwe goddelijke Persoonlijkheid te schenken. Doordring nu met uw Vleesch mijn vleesch, met uw Bloed mijn bloed in al mijne ledematen en aderen, opdat ik gezuiverd worde van alle smetten der zonde en vlekkeloos voor uw heilig aanschijn moge wandelen. Hervorm mij naar uw goddelijk toonbeeld, ontvlam mijn koud hart door uwe liefde, opdat ik U voortaan hartelijk beminne. Laat uwe verheerlijkte Ziel vloeien in mijne ziel en in al hare vermogens. Dat mijn verstand verlicht worde met uwe kennis en mijn zwakke wil gesterkt in uwe liefde; dat mijne zondige verbeelding door uwe heilige tegenwoordigheid gezuiverd worde van alleslechte gedachten en voorstellingen; want ik wensch U alleen te kennen en te beminnen, aan U alleen te denken. Vereenzelvig U met mijnen geest, opdat ik door U verheven en met U één geworden, door uw goddelijk licht geleid en door uwe kracht beheerscht, in U, met U en door U leve, in U ruste, U smake en U eens in eeuwigheid genieten moge. Amen.

GODVRUCHTIGE VERZUCHTINGEN.

Heer Jesus, laat mij mij zelven kennen en U kennen, en naar niets anders verlangen dan naar U. — Laat mij mij zelven haten en U beminnen, en alles doen

om U. — Dat ik mij zelve vernedere en U verheffe, en aan niets anders denke dan aan U. — Dat ik mij zelve versterve en in U leve, en alles, wat mij overkomen moge, aanneme van U. — Dat ik mij zelve vervolge om U slechts te volgen, ja, immer wensche niemand te volgen dan U. — Geef, dat ik mij zelve vluchtend tot U mijne toevlucht nemen moge, opdat ik waardig zij verdedigd te worden door U. — Laat mij vreezen voor mij zelve en U vreezen, laat mij eenmaal behooren tot hen, die uitverkoren zijn door U. — Geef, dat ik mij zelve moge mistrouwen om slechts te vertrouwen op U. — Dat ik steeds gewillig zij om te gehoorzamen om U. — Dat ik aan niets gehecht moge zijn dan aan U, en arm moge wezen ter wille van U. — O, zie mij aan, opdat ik U beminne, roep mij, opdat ik U aanschouwe en in eeuwigheid geniete. Amen.

(Eenmaal daags 50 dagen aflat.)

VROME SMEEKINGEN.

Ziel van Christus, heilig mij. Lichaam van Christus, zalig mij. Bloed van Christus, verzadig mij. Water der Zijde van Christus, wasch mij. Lijden van Christus, versterk mij. O goede Jesus, verhoor mij. Verberg mij in uwe Wonden. Laat niet toe, dat ik van U gescheiden worde. Verdedig mij tegen den boosen vijand. Roep mij in het uur van mijnen dood, En laat mij tot

U komen, Om met uwe Heiligen U in de eeuwen der eeuwen te loven. Amen.

(Telkenmale 300 dagen aflaat.)

VERSCHILLENDE GEBEDEN.

O Heer Jesus Christus, lof zij uwe onuitsprekelijke liefde en grenzenlooze goedertierenheid, wijl Gij mijne ziel met uw gezegend Lichaam en kostbaar Bloed zoo weldadig hebt gespijzigd. O doordringend Licht, o Bron en Oorsprong van alle licht, verlicht mijn verstand en doorschijn al de schuilhoeken mijner ziel, opdat niet de minste smet blijve, waar het Heilige der Heiligen zijne intrede deed.

Lof zij den Vader in zijne almacht; lof zij den Zoon in zijne wijsheid; lof zij den H. Geest in zijne beminnelijke goedertierenheid! Heer Jesus, één God met den Vader en den H. Geest, U zij lof, wijl Gij U gewaardigd hebt uwen dienstknecht genadig te verhooren, hem met uwe komst te vereeren en zijn droevig hart te verblijden. Almachtige Heer, wat ik zoo vurig verlangde, hebt Gij aan mij gedaan; ik omhelsde, waarnaar ik zoo begeerig heb uitgezien.

Heere Jesus, Gij zijt de vruchtbare Boom des levens, die weleer in Maria werd geplant om aan geheel de wereld het leven te geven. O vrijgevig Heer, nu is diezelfde Boom in mijn hart geplant, opdat ook ik in U zoude leven. Maar mijn hart is een dor en onvruchtbaar land. Daarom bid ik uwe grondelooze goedertierenheid,

dat Gij daarin wilt storten den zoeten dauw van uwen H. Geest, opdat de nuttiging van uw H. Vleesch en Bloed mij aan de overvloedige vruchten uwer Verlossing in ruime mate deelachtig make. O almacht des Vaders, sta steeds in mijne gedachten; o wijsheid des Zoons, deel U mede aan mijn verstand; o goedertieren raad des H. Geestes, bestier mijnen wil. Mogen deze drie vermogens mijner ziel zich vereenigen en samenwerken om mij dankbaar te toonen aan de H. Drievuldigheid, waaraan ik ze te danken heb. Daartoe helpe mij de ééne, eeuwige, almachtige God in drie Personen. Amen.

Heer Jesus Christus, almachtige eeuwige God, Gij die Uw allerheiligst Vleesch uit de roemrijke Maagd Maria hebt aangenomen en het kostbaar Bloed uwer allerheiligste Zijde voor onze zaligheid op het altaar des Kruises hebt gestort; Gij, die in uw verheerlijkt Vleesch van den dood zijt verrezen en opgeklommen ten hemel; Gij, die zult wederkomen om in datzelfde Vleesch levenden en dooden te oordeelen; wij bidden U, verlos ons door de kracht van dit H. Sacrament van alle onreinheid des harten en des lichaams, van alle kwaad, zoo wel verleden als tegenwoordig en toekomstig. Amen.

Genadige en barmhartige God, in de tegenwoordigheid van uw heilig Lichaam en dierbaar Bloed, beveel ik U heden en alle dagen mijns levens mijne ziel en mijn

lichaam aan. Bij de kracht uwer arme Geboorte, van uw Kruis en Lijden, van uwe heerlijke Verrijzenis, van uwe wonderbare Hemelvaart en van de troostrijke Zending des H. Geestes, smeeik ik U met allen aandrang des harten om hulp en bescherming tegen alle kwaad. Almachtige, eeuwige God, Gij zijt het begin en het einde, de weg, de waarheid en het leven, Gij zijt onze overwinning en verrijzenis.

Al is het waar, lieve Heer, dat ik schuldig ben aan menige zonde, gedenk nochtans, dat ik door U geschapen en verlost ben, dat ik volmaakt in U geloof en op uwe barmhartigheid hoop. Ik bid U, bij de kracht van dit H. Sacrament, verlos mij van alle lagen en strikken mijner zichtbare en onzichtbare vijanden, van schadelijke spijs en drank, van alle angst en pijn, van schaamte en schande, van een haastig sterven, van den eeuwigen dood, en van alles, wat mij naar ziel of lichaam zou kunnen schaden. Verdrijf dat alles verre van mij, genadige Heer, door de kracht van dit H. Sacrament, waarin ik geloof en waardoor ik hoop behouden te worden.

Oneindig barmhartige God, Gij verhoort degenen, die U aanroepen en op U hopen; verhoor ook mij arm zondig mensch, die U bid om het heil mijner ziel en van mijn lichaam. Wees mij genadig volgens uwe groote barmhartigheid en geleid mij door de hulp uwer genade na dit leven ten eeuwigen leven. Amen.

God, wees mij zondaar genadig, wees mijn Beschermmer alle dagen mijns levens. God van Abraham, Isaak en Jacob, ontferm U mijner en zend uwen H. Engel Michaël om mij tegen de vijanden mijner zaligheid te beschermen en te verdedigen. H. Engel Gods Michaël, sta mij bij in dit leven en in het uur van mijnen dood, opdat ik in het streng oordeel niet verworpen worde. H. Aartsengel Michaël, om wille der glorie, die Gij verdiend hebt bij den eenigen Zoon Gods, den Verlosser der wereld, bid ik U, bewaar mij heden voor den angst en de vreeze des doods. H. Engel Gabriël, H. Raphaël en alle heilige Koren der zalige Geesten, versterkt mij door de kracht Gods, opdat de vijand mij niet verderve. Amen.

OPOFFERING DER H. COMMUNIE.

Hemelsche Vader, tot lof en dank voor al het goede, dat Gij aan mij in den hemel en op aarde gedaan hebt, offer ik uwen uitverkoren Zoon Jesus Christus met al de verdiensten van zijn Kruis en Lijden aan U op. Aanvaard, genadige God, deze H. Communie van zijn goddelijk Vleesch en Bloed tot eer en verheerlijking van Maria, zijne goede Moeder, tot glorie van den heiligen N., wiens gedachtenis wij heden vieren, tot heil en zaligheid der strijdende en lijdende, en tot verheffing der triomfeerende Kerk. Verhoor goedgunstig de zwakke gebeden, die ik met Jesus in mijn hart voor den troon uwer barmhartigheid stort.

Ik bid U bij de kracht van zijn bitter Lijden en Sterven om vrede en rust voor de Kerk, om eendracht en genade voor de Christenen. Bescherm, versterk en leid het Opperhoofd der gansche Kerk, onzen Paus N., onzen hoogwaardigen Bisschop en alle herders der zielen. Geef aan de geloovigen, die in uwe genade leven en van goeden wil zijn, dat zij in deugden toenemen en volharden mogen ten einde toe. Inzonderheid echter smee ik U voor degenen, die in doodzonde leven. Verleen hun de genade om hunne zonden met een waar berouw te biechten en hun leven te beteren. Bewijs ook uwe groote goedertierenheid aan de Zielen der vrome afgestorvenen: aan mijne overledene bloed- en aanverwanten, aan vrienden en weldoeners, aan N. N. en aan allen, die nog in het vagevuur lijden. Gedenk, barmhartige Vader, dat zij uwe kinderen zijn. Blusch door de kracht van het H. Bloed, dat uw eenige Zoon ook voor die zielen heeft vergoten, de vlammen, waarin zij gefolterd worden. Reinig haar van alle smetten, verlos haar uit dien somberen kerker en leid haar binnen in het Rijk uwer heerlijkheid. Laat ook niet toe, algoede Heer, dat het bitter Lijden van Jesus aan mij, onwaardigen dienaar, verloren ga: laat mij in uwe liefde leven en eens den Hemel beerven. Dat alles smee ik U, genadige en barmhartige God, niet steunende op eigen kracht, maar op de kracht der H. Communie, die ik tot dat doel ontvangen heb,

steunende op de verdiensten van uwen goddelijken Zoon, van Maria, zijne lieve Moeder, en van al uwe Heiligen. Amen.

GEBED TOT DE H. MAAGD.

O mijne Meesteres, zie mij aan, nu uw Zoon in mijn hart is gekomen; ontvang mij, allerzaligste Maagd, want zoolang uw aanbiddelijke Zoon in mij woont, ben ik niet onwaardig voor U te verschijnen. Zie op mij neder, lieve Moeder, want door de vereeniging met uw Kind ben ook ik uw kind. Ja, mijne Meesteres, ik ben uw zoon en Gij zijt mijne Moeder. O Moeder Gods en mijne Moeder, H. Maagd Maria, al was ik onwaardig het Lichaam en Bloed van uwen goddelijken Zoon te nuttigen, toch ben ik nu welgevallig in uw oog geworden. Zie mij dan aan, en offer mij met uwen Zoon op aan den hemelschen Vader. Bid Hem voor mij, dat Hij, om het allerheiligst Vleesch en Bloed van zijn Zoon, de liefde des H. Geestes in mij uitstorte, dat Hij mij en alle geloovigen tegen alle kwaad bescherm: Verwerf mij heiligen ootmoed, kinderlijke gehoorzaamheid, ware armoede des geestes, smettelooze zuiverheid en alle andere deugden, opdat ik na dit leven van strijd en leed de eeuwige vreugde des Hemels als overrijk loon moge ontvangen. Amen.

TOT DEN H. ENGELBEWAARDER
EN PATROON.

H. Engelbewaarder, mijn trouwe Leidsman, en Gij, mijn H. Patroon(ones), ik

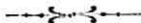
smeek U, komt mij te hulp met uwe gebeden en verdiensten, opdat het hemelsch Brood, dat ik als onderpand mijner zaligheid ontvangen heb, mij in mijne zwakheden versterke en tegen de gevaren en hinderlagen mijner vijanden bescherm, zoodat ik in de kracht dezer goddelijke Spijze door deze woestijn des levens moge wandelen tot aan den berg Gods, waar ik God met U zal mogen aanschouwen en in ongekennde zaligheid door alle eeuwen heen lofzingen. Amen.

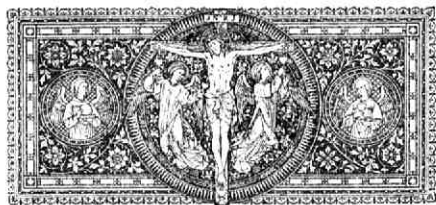
GEBED TOT DEN H. JOSEPH.

H. Joseph, Vader en Bewaker der Maagden, aan wiens trouwe hoede de Onschuld Zelve, Jesus Christus, en de Maagd der Maagden, Maria, is toevertrouwd geweest; door deze beide zoo dierbare Panden, Jesus en Maria, bid en smeek ik U, maak, dat ik, voor alle onreinheid bewaard, met een onbesmet gemoed, met een zuiver hart, en met een kuisch lichaam Jesus en Maria altijd in volkomene kuischheid moge dienen. Amen.

(Eenmaal daags 100 dagen afluat.)

Naast andere gebeden, die bij de H. Communie door eigen godsvrucht of door bijzondere aangelegenheden worden ingegeven, kunnen de „Gebeden voor het Allerheiligste” (Zie „Gebeden voor Donderdag”) hier nog eene geschikte plaats vinden.

GEBED MET VOLLEN AFLAAT.

Zie mij hier, o goede en allerzoetste Jesus, ik werp mij op de knieën voor uw aanschijn, en bid en smeeke U met al de vurigheid mijner ziel, dat Gij in mijn hart wilt drukken levendige gevoelens van geloof, hoop en liefde met een waar berouw over mijne zonden en den vasten wil mij daarvan te beteren, terwijl ik met groote aandoening en droefheid des harten uwe vijf Wonden bij mij zelven overweeg en in den geest beschouw, datgene voor oogen hebbende, wat reeds de Profeet David U over U Zelfen in den mond legde, o goede Jesus: „Zij hebben mijne handen en voeten doorboord; zij hebben al mijne beenderen geteld.” (Ps. XXI.)

Aan dit gebed is een volle aflaat verbonden. Om dezen aflaat te verdienen moet men dit gebed, na gebiecht en gecommuniceerd te hebben, eerbiedig voor eene afbeelding van Jesus aan het Kruis bidden en daarna nog eenigen tijd bidden volgens de meening van Z. H. den Paus. Vijfmaal *Onze Vader* en *Wees gegroet* zijn daartoe voldoende.

LOFZANG: „Te, Deum, laudamus.”

U, God, loven wij; U, Heer, belijden wij; — U, eeuwigen Vader, eert de gansche aarde. — U roepen alle Engelen, U de hemelen en alle machten, — U de Cherubijnen en Serafijnen onophoudelijk toe: — Heilig, Heilig, Heilig is de Heer, God der heerscharen; — hemelen en aarde zijn vol van de grootheid uwer glorie. — U looft het roemrijk koor der Apostelen, — U het lofwaardig getal der Profeten, — U het heir der in het wit gekleede Martelaren. — Over geheel de wereld belijdt de H. Kerk U, — Vader van ongemeten heerlijkheid, — Uwen eerbiedwaardigen, waren, eenigen Zoon — en ook den H. Geest, den vertrooster. — Gij Christus, Koning der glorie, — Gij zijt de eeuwige Zoon des Vaders. — Gij zijt, toen Gij de Verlossing van den mensch zoudt ondernemen, voor den schoot der Maagd niet teruggeschrikt. — Gij hebt, na den angel des doods verwonnen te hebben, de geloovigen het Rijk der hemelen geopend. — Gij zit aan de rechterhand Gods in de glorie des Vaders. — Wij gelooven, dat Gij als Rechter zult komen. — Wij bidden U derhalve, kom uwen dienaren te hulp, die Gij door uw kostbaar Bloed hebt verlost. — Geef, dat zij onder uwe Heiligen in de glorie geteld worden. — Heer, maak uw volk zalig en zegen uw erfdeel. — En bestier hen en verhef hen tot in eeuwigheid. — Alle dagen zegenen wij U. — En wij

loven uwen Naam in eeuwigheid en in eeuwigheid der eeuwigheden. — Gewaardig U, o Heer, ons dezen dag zonder zonde te bewaren. — Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer. — Heer, laat uwe barmhertigheid over ons komen, gelijk wij in U gehoopt hebben. — Op U, Heer, heb ik gehoopt, en in eeuwigheid zal ik niet beschaamd worden.

Ÿ. Laat ons prijzen den Vader en den Zoon en den H. Geest.

R. Laat ons Hem loven en hoog verheffen in eeuwigheid.

Ÿ. Geloofd zijt Gij, Heer, in het uitspansel des hemels.

R. En lof en eer waardig en hoog verheven in eeuwigheid.

Ÿ. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.

LAAT ONS BIDDEN.

God, wiens erbarmingen talloos zijn en wiens goedheid een onuitputtelijke schat is, wij danken uwe goedertierenste Majesteit voor de geschonken gaven en bidden uwe mildheid voortdurend, dat Gij, die uwen smeekeelingen het verlangde toestaat, hun wilt bijblijven en hen op de toekomstige belooning voorbereiden. Door Christus onzen Heer. Amen.

OP DEN DAG DER EERSTE H. COMMUNIE.

GEZANGEN VOOR DE H. COMMUNIE.

- No. 82. Wij bidden U, o Heilige Geest.
No. 38. O Jesus, in 't verwachten zoet.
No. 39. Hier zetelt op zijn liefdetroon.
No. 40. Minnaar der menschen.

GEZANGEN NA DE H. COMMUNIE.

- No. 41. Nu heeft mijn lieve Jesus dan.
No. 37. Laat ons, o Jesus, U ter eer.
No. 42. Ik min U, Heer, maar min U niet.

GELOOFSBELIJDENIS DER HEILIGE,
ROOMSCHE KERK. *)

N. N. geloof met een vast geloof en belijd, zoo in het algemeen als in het bijzonder, * wat vervat is in de Geloofsbelijdenis, welke

*) Wijl geregeld ademhalen noodig is om goed en duidelijk te lezen, vindt men bij deze oefeningen de geschikte plaatsen daarvoor door een sterretje * aangeduid.

de heilige, roomsche Kerk gebruikt, * te weten:

Ik geloof in éénen God, den almachtigen Vader, * Schepper van hemel en aarde, van alle zichtbare en onzichtbare dingen.

En in één Heer Jesus Christus, Gods eeniggeboren Zoon. * En uit den Vader geboren voor alle eeuwen. * God van God, licht van licht, waren God van den waren God. * Geboren, niet gemaakt, * één van Wezen met den Vader, door wien alles gemaakt is. * Die om ons menschen en om onze zaligheid is nedergedaald uit den Hemel. * En het Vleesch heeft aangenomen door den H. Geest uit de Maagd Maria * en is mensch geworden. * Die ook voor ons gekruist is, * onder Pontius Pilatus geleden heeft en begraven is. * En verrezen is ten derden dage volgens de Schriften. * En is opgeklommen ten hemel, zit aan de rechterhand des Vaders. * En zal wederkomen met heerlijkheid om te oordeelen de levenden en de dooden; * aan wiens rijk geen einde zal zijn.

En in den H. Geest, den Heer en levendmakende, * die uit den Vader en den Zoon voortkomt. * Die met den Vader en den Zoon te zamen aanbeden en mede verheerlijkt wordt; * die gesproken heeft door de Profeten. * En in ééne, heilige, katholieke en apostolieke Kerk. * Ik belijd één Doopsel tot vergiffenis der zonden. * En ik

verwacht de verrijzenis der dooden. En het toekomstig, eeuwig leven. Amen.

Ik neem zeer vastelijk aan en omhels de apostolische en kerkelijke overleveringen, * en de overige gebruiken en Constituties van dezelfde Kerk.

Insgelijks neem ik de H. Schriftuur aan volgens dien zin, * welken gehouden heeft en nog houdt de heilige Moeder de Kerk, * aan wie het toekomt te oordeelen over den waren zin en de uitlegging der H. Schriften: * en ik zal die nooit anders verstaan en uitleggen * dan volgens het eenparig gevoelen der Vaders.

Ik belijd ook, dat er zeven ware en eigenlijke Sacramenten der Nieuwe Wet zijn, * door Jesus Christus, onzen Heer, ingesteld * en tot zaligheid van het menschelijk geslacht noodzakelijk, ofschoon niet alle voor eenieder; * namelijk: * het Doopsel, het Vormsel, het H. Sacrament des Altaars, de Biecht, het Laatste Oliesel, het Priesterschap en het Huwelijk; * en dat zij genade mededeelen, * en dat van deze het Doopsel, het Vormsel en het Priesterschap zonder heiligschennis niet weer herhaald kunnen worden.

Ook neem ik aan en erken ik de aangenomen en goedgekeurde gebruiken der katholieke Kerk * bij de plechtige toediening van al de voornoemde Sacramenten.

Alles, zoo in het algemeen als in het bijzonder, * wat over de erfzonde en de recht-

vaardigmaking in de heilige Kerkvergadering van Trente is vastgesteld en uitgesproken, * omhels ik en neem ik aan.

Ik belijd insgelijks, * dat in de Mis aan God wordt opgedragen eene ware, eigenlijke en verzoenende Offerande voor levenden en dooden; * en dat in het Allerheiligst Sacrament des Altaars * waarlijk, wezenlijk en zelfstandig tegenwoordig is het Lichaam en Bloed, * te zamen met de Ziel en de Godheid van onzen Heer Jesus Christus, * en dat er eene verandering geschiedt van de geheele zelfstandigheid van het brood in het Lichaam * en van de geheele zelfstandigheid van den wijn in het Bloed; * welke verandering de katholieke Kerk **Transsubstantiatie** noemt. * Ik belijd, dat ook onder slechts ééne gedaante Christus geheel en volkomen, * en het ware Sacrament ontvangen wordt.

Onwankelbaar houd ik vast, dat er een vagevuur is, * en dat de zielen, aldaar opgehouden, * door de voorbeden der Geloovigen geholpen worden.

Insgelijks ook, dat de Heiligen, die te zamen met Christus heerschen, * behooren vereerd en aangeroepen te worden; * dat zij gebeden aan God voor ons opdragen; * en dat hunne Overblijfselen behooren vereerd te worden.

Zonder eenigen twijfel betuig ik, dat men de beelden van Christus * en van de Moeder Gods, altijd Maagd, * alsmede van de

andere Heiligen behoort te hebben en te behouden * en daaraan de verschuldigde eer en vereering te bewijzen.

Ik belijd, dat ook de macht om aflaten te verleen door Christus in de Kerk is achtergelaten, * en dat derzelve gebruik voor het Christenvolk hoogst heilzaam is.

De heilige, katholieke, apostolieke, roomsche Kerk * erken ik voor de Moeder en Leermeesteres van alle kerken; * en aan den roomschen Paus, * die de opvolger van den gelukzaligen Petrus, den Prins der Apostelen, * en de Plaatsbekleeder van Jesus Christus is, * belooft en zweert ik ware gehoorzaamheid.

Eveneens neem ik zonder eenigen twijfel aan en belijd ik al het overige, * wat door de heilige Kerkregels en door de Algemeene Kerkvergaderingen, * en bijzonder door de heilige Kerkvergadering van Trente * en door het Algemeen Concilie van het Vaticaan geleerd, vastgesteld en uitgesproken is, * vooral over het Primaatschap van den roomschen Paus en zijn onfeilbaar Leeraarsambt; * en tevens veroordeelt, verwerpt en doet ik al wat daarmede in strijd is, * en de ketterijen, welke ook, op dezelfde wijze * als ze door de Kerk veroordeeld en verworpen en gedoemd zijn.

Dit waar, katholiek Geloof, buiten hetwelk niemand zalig kan worden, * hetwelk ik op dit oogenblik vrijwillig belijd en in waar-

heid houd, * datzelfde Geloof verzeker, be-
loof en zweer ik, dezelfde N. N. * met Gods
hulp, tot den laatsten adem mijns levens, *
geheel en ongeschonden standvastig te be-
houden en te belijden, * alsook naar ver-
mogen te zullen zorgen, * dat het door mijne
onderhoorigen of door hen, * voor wie ik in
mijne betrekking zal te zorgen hebben, ge-
houden, geleerd, en verkondigd worde. * **Zoo**
helpe mij God en deze heilige Evangelien Gods.

Ontleend aan het *Rituale Romanum*. An. 1888. Zie
aanhangel. An. 1882. Bladz. (38).

GEBED VOOR DE H. COMMUNIE.

Beminnelijke Jesus, meermalen hebben
wij het geluk gehad * uwe onein-
dige Liefde in het Allerheiligst Sa-
crament des Altaars te mogen aan-
bidden. * Thans echter zijn wij hier ver-
schenen om uw H. Vleesch en Bloed voor
het eerst te ontvangen.

De plechtigste dag van ons leven is aan-
gebroken, * het lang gewenscht oogenblik
verschenen, waarop wij met U op het in-
nigst zullen vereenigd worden. * Goddelijke
Kindervriend, die vol teedere Liefde hebt
gezegd: * „Laat de kinderen tot mij komen,
hun is het rijk der hemelen;” * zie ons
hier in diepen eerbied voor uw heilig aan-
schijn. * Wij gelooven vastelijk, dat Gij
hier in Allerheiligst Sacrament tegenwoor-
dig zijt, * en dat Gij ons uw Vleesch
en Bloed wezenlijk en waarachtig tot spijs

en drank aanbiedt. * Want Gij hebt gezegd: * „Mijn Vleesch is waarlijk spijs, en mijn Bloed is waarlijk drank. * Wie dit Brood eet, zal in eeuwigheid leven. * Het Brood, dat ik u geven zal, is mijn Vleesch voor het leven der wereld.” * Van dit geloof doordrongen, zien wij verlangend uit naar het oogenblik, * waarop wij het geluk zullen hebben U voor het eerst te ontvangen.

Maar, lieve Jesus, er is zooveel, wat ons doet vreezen. * Met schaamte herinneren wij ons de menigvuldige zonden, waarmede wij U beleedigden, * toen wij uwe groote liefde en goedheid nog niet genoeg kenden. * Wij hopen wel in het H. Sacrament der Biecht vergiffenis verkregen te hebben, * maar achten ons toch onwaardig het Brood der Engelen te eten, * omdat wij nog zoo onvolmaakt zijn en te weinig liefde voor U gevoelen.

Doch Gij dringt ons door deze uwe minzame uitnoodiging: * „Zoo gij het Vleesch van den Zoon des menschen niet eet en zijn Bloed niet drinkt, * zult gij het leven in U niet hebben;” * en daarom komen wij met vertrouwen. * Wij weten, dat Gij op aarde met zondaren omgegaan en gegeten hebt. * Gij zijt gekomen, niet om de rechtvaardigen, maar om de zondaren; * niet om de gezonden, maar om de zieken. * Gij hebt gezegd: * „Komt allen tot mij, die belast en beladen zijt.” * Op uw woord dan komen

wij tot U, lieve Jesus, onze Troost en onze Liefde! * Wij willen U, die voor ons uw Bloed en Leven gegeven hebt, uit geheel ons hart beminnen. * Wij verlangen niets vuriger dan door U bemind te worden in dit leven * en in eeuwigheid uwe oneindige liefde te mogen prijzen. * Hier voor deze H. Tafel beloven wij U eeuwige trouw en liefde. * Bij U alleen willen wij troost en vreugde zoeken. * Onze ouders en nabestaanden, Engelen en menschen, * allen, die hier tegenwoordig zijn, zullen zien, * dat wij U ontvangen en een eeuwig verbond van liefde met U sluiten. * Hemel en aarde zullen getuigen zijn, dat wij thans de wereld en de zonde verzaken * en ons met U, o Jesus, voor eeuwig vereenigen. Amen.

GEBED VAN DANKZEGGING.

Het Lichaam van onzen Heer Jesus Christus beware onze zielen ten eeuwigen leven.

Het onbegrijpelijk wonder van liefde is voltrokken, onze hartewensch vervuld. * Thans zijt Gij in ons, lieve Jesus, Gij zijt met ons op het innigst vereenigd. * Met vreugde herinneren wij ons nu uwe woorden: * „Wie mijn Vleesch eet en mijn Bloed drinkt, blijft in Mij en ik in hem, * en ik zal hem opwekken ten jongsten dage.” * Woorden ontbreken ons, liefderijke Jesus, om U naar behooren te danken; * maar Gij weet, hoe goed wij gestemd zijn om U onze

dankbaarheid door daden te toonen. * Wij zullen voortaan niets doen, wat U mishaagt, * en zorgvuldig alles vermijden, wat ons tot zonde kan brengen.

Maar wij zijn zwak, goede Jesus, Gij weet het. * Blijf daarom altijd bij ons; laat toch nimmer toe, dat wij in eene dood-zonde vallen. * Gij hebt medelijden met ons gehad, goede Herder, toen wij van U waren afgedwaald; * nu wij tot U zijn teruggekeerd, zult Gij niet gedoogen, dat wij U weder verlaten. * Laat uw H. Vleesch en Bloed, dat wij nu ontvangen hebben, * toch nimmer oorzaak worden onzer diepere verwerping. * Wij willen U vasthouden en liever alles dan U verliezen; * wij wenschen niets vuriger dan U in dit leven meer en meer te beminnen * en in eeuwigheid te bezitten.

In deze heilige oogenblikken, liefdevolle Jesus, * nu Gij in ons woont, zult Gij geen bede onverhoord laten. * Wij bidden U dan voor onze goede Ouders, * die zich thans met ons zoo hartelijk over ons geluk verheugen. * Zegen hen voor alle tranen, die zij om ons hebben geweend, * voor alle zorg en moeite aan ons besteed. * Wij willen hun door gehoorzaamheid en kinderlijke liefde onze dankbaarheid toonen; * maar wij zijn niet in staat, lieve Heer, hun alles te vergelden. * Vul derhalve in uwe oneindige goedheid aan, wat wij niet vermogen; * zegen hen voor alles, wat zij aan ons gedaan

hebben; * zegen hen op deze wereld, zegen hen in eeuwigheid.

Laat ook uwen kostbaren zegen in de ruimste mate nederdalen op onzen geestelijken herder (en zijn(e) medehelper(s)), * die ons met zooveel ijver en heilige belangstelling tot uwe H. Tafel heeft (hebben) voorbereid. * Wij zullen hunne heilzame lessen in ons hart bewaren * en met uwe hulp den weg bewandelen, dien zij ons in uwen Naam hebben aangewezen.

Zegen alle menschen, lieve Heer; geef volharding aan de rechtvaardigen en vergiffenis aan de zondaren; * schenk het licht des geloofs aan afgedwaalden en ongeloovigen.

Zie ook genadig neder op de arme Zielen in het vagevuur. * Verkort den duur van haar bitter lijden * en geef, dat zij spoedig tot de aanschouwing van uw goddelijk aanschijn worden toegelaten.

Zegen, goede Jesus, geheel de lijdende en strijdende Kerk; * en laat ons ten einde toe in het goede volharden * om eenmaal uit uwen mond te mogen hooren: * „Komt, gezegenden mijns Vaders, neemt bezit van het Rijk, dat van de grondlegging der wereld voor u bereid is.” Amen.

VERNIEUWING DER DOOPBELOFTEN.

an uwe voeten neergeknielt, o mijn aanbiddelijke Verlosser, * kom ik op dezen schoonen dag mijner eerste H. Communie * mij zelve den dag

mijns Doopsels herinneren. * In het H. Doopsel heb ik mij verbonden * om het geloof in éénen God en drie Personen te belijden; * om den duivel te verzaken; * om mij aan uwe heilige wet te onderwerpen; * om uwe heilige, katholieke, apostolieke, roomsche Kerk als mijne Moeder te eeren * en ijverig de middelen van zaligheid aan te wenden, die zij alleen bezit. * En Gij, mijn God, Gij hebt mij de erfzonde vergeven; * Gij hebt mijne ziel met uwe kostbaarste gaven verrijkt; * Gij hebt mij onder het getal uwer leerlingen en erfgenamen van uw Rijk opgenomen. * Dusdanig is het goddelijk Verbond, * waarvan Gij, o mijn zoete Verlosser, de Middelaar zijt; * het is met uw kostbaar Bloed bezegeld geworden; * en het Doopsel is daarvan het bewijs geweest, * door in mijne ziel een onuitwischbaar merkteeken te prenten, * dat in uwe uitverkorenen met een onsterfelijken luister zal schitteren.

Hoc grooten dank moet ik U, o mijn God, dus voor zoovele weldaden bewijzen, * vooral op den dag, dat Gij derzelver maat vervult, * door U Zelfen voor de eerste maal aan mij te geven. * Hemelsche Geesten, vereenigt U met mij * om den Heer met mij de verschuldigde dankbaarheid te betoonen. * Maar den Heer lovende, o mijne ziel, * moet gij U met schaamte uwe vorige en talrijke ongetrouwheden te binnen brengen. * Ja, mijn God, te dikwijls heb ik uit vergetelheid, * uit onachtzaamheid of uit schuldige onwe-

tendheid de beloften van mijn Doopsel geschonden; * ik erken het en ik vraag U daarvoor ootmoedig vergeving. * Gevoed met het Brood der sterken, neem ik het besluit * van tegen den vijand mijner zaligheid moediger den goeden strijd des Geloofs te voeren.

Het is in uwe tegenwoordigheid, o God, * die in het Allerheiligst Sacrament des Altaars rust, * in de tegenwoordigheid uwer H. Moeder, de onbevleete Maagd Maria, * van mijn Engelbewaarder, van mijne H. Patronen en van het gansche hemelsch Hof, * dat ik de heilige verbintenissen bevestig, bekrachtig en vernieuw, * die weleer uit mijnen naam door peter en meter aan den voet des altaars zijn aangegaan.

Ik verzaak opnieuw den duivel; — * Heer, Gij alleen zijt mijn Koning, en ik zal U alleen dienen. — Ik verzaak de pomperijen des duivels; — * weg met de ijdelheden, de valsche vermaken, * de schijngoederen en de grondbeginselen der wereld! * Uwe genade, Heer, uwe liefde is mij genoeg. * — Ik verzaak de werken des duivels, dat wil zeggen, alle zonden; * — ik wil liever sterven, Heer, dan met voorbedachttheid er een enkele te bedrijven. * Uwe heilige wet zal voortaan het eenig richtsnoer van mijn gedrag zijn; * ik zal ze met uwe genade beoefenen, zonder het oordeel der menschen te schromen; * ik zal mij nimmer noch Uwer, noch mijner Moeder uwe H. Kerk schamen; ik zal mijnen roem stellen in U te

dienen en de Kerk te gehoorzamen. * Zegen die heilige voornemens, * opdat ik aan dezelfde tot mijnen dood toe getrouw blijve. Amen.

(Goedgekeurd door Z. D. H. Mgr. J. Zwijssen.)

GEZANG:

No. 81. „Ik zweer voor God op dezen stond.”

OPDRACHT AAN MARIA.

Meilige Maagd, Moeder van mijnen God, Koningin van hemel en aarde, * op dezen plechtigen dag mijner eerste H. Communie * kom ik U de hulde van mijn eerbied, liefde en erkentenis aanbieden.

Ik erken, dat al de genaden, welke de Heer mij sedert mijn Doopsel heeft geschonken, * en die de vruchten van de oneindige verdiensten uws goddelijken Zoons zijn, * mij door uwe vermogende en barmhartige voorspraak zijn toegekomen. * Ben ik ook aan uwe moederlijke bezorgdheid het geluk niet verschuldigd * van heden voor de eerste maal het dierbaar Lichaam en Bloed van uwen aanbiddelijken Zoon te hebben ontvangen? * Wat zal ik U, o minnelijke Moeder, voor zoovele weldaden wedergeven? * Gedooft, dat ik mij zelve daarvoor aan U geef, aan U toewijd.

Ik verkies U heden op eene gansch bijzondere wijze tot mijne Moeder, tot mijne Patrones. * Ik stel mijne ziel met al hare krachten, *

mijn lichaam met al zijne zinnen onder uwe bescherming. * Verwerf voor mij, dat ik mijne ziel en mijn lichaam in zuiverheid beware, * opdat zij steeds het waardige verblijf zijn van Hem, dien ik vandaag heb ontvangen. * Bescherm mij in alle voorvallen des levens, * opdat ik in voor- en tegenspoed toone, * dat ik getrouw ben aan de beloften van mijn H. Doopsel. * Zegen mij, o H. Maagd, zegen uw kind op dezen schoonen dag, * zegen mij al de dagen mijns levens, * en bid voor mij vooral in het uur van mijnen dood. Amen.

(Goedgekeurd door Z. D. H. Mgr. J. Zwijsen.)

GEZANGEN:

No. 53. Wij groeten U, o Koningin.

No. 63. U minnen, Maria.

No. 83. Lied van Lof en Dank.

Simile est regnum colorum

crucis sapientia... Matth. 13, 34

Simile est regnum colorum ho-

mini patrifamilias... Matth. 20, 1

LITANIEËN EN GEBEDEN VOOR ELKEN DAG DER WEEK.

VOOR ZONDAG.

LITANIE DER H. DRIEVULDIGHEID.

Heer, ontferm
U onzer.
Christus, ont-
ferm U onzer.
Heer, ontferm U on-
zer.

Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God hemelsche Va-
der — Ontferm U on-
zer.

God Zoon, Verlosser
der wereld.

God H. Geest,
H. Drievuldigheid, één
God.

God, één van natuur,
drievuldig in Per-
sonen.

God, Vader, Zoon en
H. Geest.

God de Vader, uit
wien alles is.

God de Zoon, door
wien alles is,

God de H. Geest, in
wien alles is.

God de Vader, al-
machtige Schepper.

God de Zoon, barm-
hartige Verlosser.

God de H. Geest, die
het leven geeft en
 vertroost.

O eeuwige, drieëenige
God.

O onmetelijke Macht.

O ondoorgrondelijke
Wijsheid.

O oneindige Liefde.

Heilige God.

Heilige, sterke God.

Heilige, onsterfelijke
God.

Almachtige God.

Alwetende en alwijze
God.

Algoede en barmhar-
tige God.

Heilige en rechtvaardige God.

Lankmoedige God.

Waarachtige en getrouwe God.

Alomtegenwoordige en alziende God.

God, in wien wij leven, ons bewegen en zijn.

Wees genadig. — Spaar ons, Heer.

Wees genadig. — Verhoor ons, Heer.

Van alle kwaad. — Verlos ons, Heer.

Van alle zonden.

Van alle ongeloof.

Van alle dwaling.

Van alle bijgeloof.

Van allen twijfel en alle geveinsdheid.

Van trotschheid en hoogmoed.

Door de grootte uwer almacht.

Door de diepte uwer wijsheid.

Door den rijkdom uwer liefde.

Door de menigte uwer ontfermingen.

Op den dag des oordeels.

Wij zondaren. — Wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij U, den waren, drieënnigen God altijd en overal mogen belijden.

Dat wij U, den Heer onzen God, mogen aanbidden en alleen dienen.

Dat wij U bovenal en onzen naaste als ons zelve om U mogen beminnen.

Dat wij U eeuwig mogen bezitten en aanschouwen.

H. Drievuldigheid.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld. — Spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld. — Verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld. — Ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons. Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U | Heer, ontferm U
onzer. | onzer.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ÿ. Laat ons prijzen den Vader, den Zoon en den H. Geest.

R. Laat ons Hem loven en hoog verheffen in eeuwigheid.

GEBED.

Almachtige, eeuwige God, die uwen dienaars gegeven hebt in de belijdenis van het ware geloof de heerlijkheid der eeuwige Drievuldigheid te erkennen en de eenheid in de macht der Majesteit te aanbidden, wij smeecken U, wil ons door de vastheid van datzelfde geloof ten allen tijde tegen alle wederwaardigheden beschermen. Door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

Zegene ons de goddelijke Majesteit in de ééne Godheid, de Vader, de Zoon en de H. Geest. Amen.

De vertaling van den lofzang: **Te, Deum, laudamus**, zie Bladz. 182.

Heilig, heilig, heilig is de Heer, God der heerscharen. De aarde is vol van uwe glorie. Eere zij den Vader en den Zoon en den H. Geest. *(Eenmaal daags 100 dagen afluat.)*

AAN DE ALLERHEILIGSTE DRIEVULDIGHEID.

Eere zij den Vader, die mij in zijne almacht aan het niet onttrokken en naar

zijn evenbeeld geschapen heeft; eere den Zoon, die mij uit barmhartigheid aan het Kruis uit de macht van Satan verlost en den hemel ontsloten heeft; eere den H. Geest, die mij uit liefde in het Doopsel heeft geheiligd en nog dagelijks genade ter heiliging schenkt. Eere zij den Vader en den Zoon en den H. Geest; gelijk het was in den beginne en nu en altijd en in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

O allerheiligste Drievuldigheid, wij aanbidden U, wij loven en danken U in ootmoed des harten, dat Gij U gewaardigd hebt ons het groot en ondoorgrondelijk Geheim van één God in drie Personen te openbaren. Geef ons genadiglijk, dat wij U hier op aarde mogen kennen, beminnen en belijden, en in den hemel eeuwig mogen aanschouwen en in liefde omhelzen. Amen.

BETUIGING VAN LIEFDE TOT GOD.

O zoete Liefde, mijn eenig Goed en Verlangen, hoe is het mogelijk, dat er eenig schepsel gevonden wordt, hetwelk U niet liefheeft! Ik bemin U, mijn God, ik bemin U uit geheel mijn hart, uit geheel mijne ziel, uit al mijne krachten. Ik verheug mij zoozeer over uwe Glorie en Majesteit, dat ik liever zou willen sterven dan U, of ook maar het geringste deel van het goed, dat Gij zijt, te verliezen. Zoo er in mij iets ware, waaraan Gij behoefte kondet hebben, ik zou het volgaarne geven. Maar Gij, o Heer, mijn God, Gij zijt de bron,

waarnit alle goed voortvloeit. Wat buiten U ooit bestond, bestaat of bestaan zal, is uw eigendom. Wie zou U dan niet beminnen, U zoete Liefde, o eenig, o alle Goed, U, die alleen liefde waardig zijt? O Liefde, die altijd brandt en nooit verflaauwt, ontsteek mij en ik zal ontstoken worden, om geheel te branden uit liefde tot U alleen. Want wie buiten U iets bemint, niet uit liefde tot U, schiet te kort in zijne liefde.

TOEWIJDING AAN GOD.

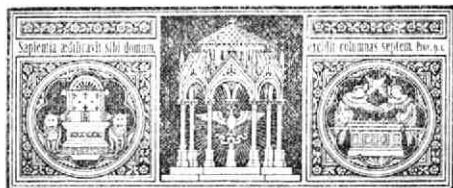
Mijn Heer en mijn God, ik werp mij geheel in den schoot uwer allerweldadigste Voorzienigheid; ik geef mij over aan uwen heiligen Wil; ik neem gaarne genoegen met uw allerheiligst Welgevallen. Beschik over mijn leven en over al mijn goed, zooals het aan uwen allerhoogsten Wil behagen moge. Dit ééne slechts smEEK ik in vurige beden van U af: laat toch niet toe, dat ik ooit van U gescheiden worde; het zou beter zijn de eeuwige straffen der hel te ondergaan. Wek dan en bewaar in mij een levendig geloof, eene vaste hoop en eene brandende liefde, en leid mij op den weg uwer geboden, totdat ik opga naar de plaats uwer heerlijke tent, naar het huis van God.

De almacht des Vaders zegene mij.

De wijsheid des Zoons onderwijze mij.

De liefde des H. Geestes ontvlamme mij.

LITANIE EN GEBEDEN VOOR MAANDAG.

LITANIE VAN DEN H. GEEST.

Heer, ontferm
U onzer.
Christus, ont-
ferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God hemelsche Va-
der. — **Ontferm U**
onzer.

God Zoon, Verlosser
der wereld.

God H. Geest,

H. Drievuldigheid, één
God.

H. Geest, die van den
Vader en den Zoon
voortkomt.

H. Geest, die met den
Vader en den Zoon
aangebeden wordt.

H. Geest, die geheel de
aarde vervult.

H. Geest, door wiens
ingeving de Profe-
ten gesproken heb-
ben.

H. Geest, door wiens
overschaduwung Ma-
ria den Zoon Gods
ontvangen heeft.

H. Geest, die in de
gedaante eener duif
op Jesus zijt neder-
gekomen.

H. Geest, die op het Pinksterfeest in de gedaante van vurige tongen over de Apostelen zijt nedergedaald.	Geest van wetenschap en godsvrucht.
H. Geest, die de H. Kerk voortdurend leert en bestiert.	Geest van de vreeze des Heeren,
H. Geest, door wien wij uit God herborren zijn.	Geest van geloof, hoop en liefde.
H. Geest, door wien wij in de H. Sacramenten worden geheiligd en gesterkt.	Geest van ootmoed en zachtmoedigheid.
H. Geest, door wien de liefde Gods in onze harten wordt uitgestort.	Geest van geduld en lankmoedigheid.
H. Geest, die in ons woont en alle goed werkt.	Geest van goedheid en ontferming.
H. Geest, die onze zwakheid te hulp komt.	Geest van kuischheid en onthouding.
H. Geest, die getuigt, dat wij kinderen Gods zijn.	Geest van trouw en waarachtigheid.
Geest van wijsheid en verstand.	Geest van heiligheid en gerechtigheid.
Geest van raad en sterkte.	Geest van vrede en blijdschap in God.
	Geest der uitverkoren kinderen Gods.
	Doorgronder van het menschelijk hart.
	Uitdeeler der hemelsche gaven.
	Trooster der bedroefden.
	Vader der armen.
	Wees genadig. —
	Spaar ons, H. Geest.
	Wees genadig. —
	Verhoor ons, H. Geest.

Van alle kwaad. —

Verlos ons, H. Geest.

Van alle zonden.

Van den geest der
hoovaardij en ijdel-
heid.

Van den geest der
leugen en huiche-
larij.

Van den geest der
dwaling en des on-
geloofs.

Van den geest der
onkuischheid.

Van den geest der
godslastering.

Van vermetel ver-
trouwen op Gods
barmhartigheid.

Van wanhoop aan
Gods genade.

Van het bestrijden
der bekende geloofs-
waarheid.

Van nijd jegens den
naaste ter oorzaak
van Gods genade.

Van verstoktheid te-
gen heilzame ver-
maningen.

Van alle verhardheid
in de boosheid.

Van alle onboetvaar-
digheid.

Van alle onverschil-
ligheid en traag-
heid in den dienst
des Heeren.

Van allen haat en af-
gunst.

Van alle krenking der
broederlijke liefde.

Van alle buitenspo-
rige droefheid.

Van den geest der
wereld.

Van alle bekoringen
en hinderlagen des
duivels.

Door uwe medewer-
king bij de Mensch-
wording van Gods
Zoon.

Door uwe medewer-
king bij de verlos-
sing en heiliging
des menschen.

Op den dag des oor-
deels.

Wij zondaren. — **Wij
bidden U, verhoor ons.**

Dat Gij U gewaar-
digt de heilige, ka-
tholieke Kerk te
verheffen, hare die-
naren te verlichten
en al hare ledema-
ten te heiligen.

Dat Gij U gewaar-
digt alle dwalingen
uit te roeien.

Dat Gij U gewaar-
digt alle volkeren
der aarde tot de een-
heid van het ware
geloof te brengen.

Dat Gij U gewaar-
digt allen om den
éénen, door U ge-
stelden Herder der
zielen te scharen.

Dat Gij U gewaar-
digt aan alle geloo-
vigen één hart en
ééne ziel te schen-
ken.

Dat wij uwe voorlich-
tingen en inspra-
ken mogen volgen.

Dat wij in den geest
mogen wandelen en
de begeerlijkheid
des vleesches niet
inwilligen.

Dat wij ons lichaam
als een tempel des
H. Geestes altijd in
eere moge houden.

Dat wij U nimmer
mogen bedroeven.
H. Geest Gods.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld. — Spaar
ons, Heer.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld. — Ver-
hoor ons, Heer.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld. — Ont-
ferm U onzer, Heer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U on-
zer.

Christus, ontferm U
onzer.

Heer, ontferm U on-
zer.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ÿ. Zend uit uw en Geest en er zal ge-
schapen worden.

R. En Gij zult het aanschijn der aarde
vernieuwen.

GEBED.

O God, die de harten der geloovigen door de verlichting des H. Geestes onderwezen hebt, doe ons in denzelfden Geest wat recht is verstaan en ons over zijn troost altijd verheugen. Door Christus onzen Heer. Amen.

De hymne: **Veni, Creator Spiritus** vindt men onder de latijnsche gezangen No. V, de vertaling ervan onder de hollandsche liederen No. 29. De vertaling, der *Sequentia*: **Veni, sancte Spiritus** vindt men onder de liederen No. 30.

Ÿ. De genade des H. Geestes.

R. Verlichte onze zinnen en harten.

GEBED.

God, voor wien alle hart open ligt en elk verlangen zich uitspreekt, voor wien geen geheim verborgen is, zuiver door de instorting des H. Geestes de gevoelens van ons hart, opdat wij waardig worden U volkomen te beminnen en waardig te prijzen.

Wij bidden U, barmhartige God, geef aan uwe Kerk, dat zij, door den H. Geest tot ééne kudde vereenigd, door geenerlei vijandigen aanval gestoord worde. Door Jesus Christus onzen Heer. Amen.

Ÿ. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.

Ÿ. Dat de Zielen der geloovigen door Gods barmhartigheid mogen rusten in vrede.

R. Amen.

VROME VERZUCHTINGEN OM DE ZEVEN GAVEN DES
H. GEESTES.

Kom, H. Geest, en stort uwe hemelsche genadegaven over ons uit.

Kom, o Geest van **Wijsheid**! Onderricht mijn hart, opdat ik de hemelsche goederen wete te waardeeren, te beminnen en boven alle aardsche te stellen. Wijs mij bovendien den weg, waarop ik ze kan verkrijgen en eeuwig bezitten. Amen. *Onze Vader.*

2. **K**om, H. Geest, en stort uwe hemelsche genadengaven over ons uit.

Kom, o Geest, van **Verstand**! Verlicht mijnen geest, opdat ik alle Geheimen des heils moge aannemen en omhelzen, en eenmaal waardig zij in uw licht het eeuwig licht met al zijn glans te aanschouwen en U met den Vader en den Zoon volkomen te leeren kennen. Amen. *Onze Vader.*

3. **K**om, H. Geest, en stort uwe hemelsche genadegaven over ons uit.

Kom, o Geest van **Raad**! Sta mij bij in alle omstandigheden van dit onbestendig leven; neig mijnen geest ten goede, schrik mij af van het kwaad en richt mijne schreden op den rechten weg uwer geboden naar het gewenschte doel des eeuwigen heils. Amen. *Onze Vader.*

4. **K**om, H. Geest, en stort uwe hemelsche genadegaven over ons uit.

Kom, o Geest van **Sterkte!** Geef kracht aan mijn hart; versterk mij in alle wederwaardigheden en rampspoeden; verleen mij sterkte tegen den verderfelijken aandrang mijner vijanden, opdat ik toch nimmer overwonnen en van U, mijn God, mijn hoogste Goed, gescheiden worde. Amen. *Onze Vader.*

5. **K**om, H. Geest, en stort uwe hemelsche genadegaven over ons uit.

Kom, o Geest van **Wetenschap!** Doe mij de vergankelijke goederen dezer aarde en hunne ijdelheid kennen en verachten en ze alleen gebruiken tot uwe glorie en tot mijne zaligheid; doe mij uwe eeuwige belooning boven alle aardsche goederen stellen. Amen. *Onze Vader.*

6. **K**om, H. Geest, en stort uwe hemelsche genadegaven over ons uit.

Kom, o Geest, van **Godsvrucht!** Prikkel mijn hart tot ware godsvrucht en tot eene heilige liefde voor den Heer, mijnen God, opdat ik Hem steeds in allen eerbied zoeken en in waarachtige liefde vinden moge. Amen. *Onze Vader.*

7. **K**om, H. Geest, en stort uwe hemelsche genadegaven over ons uit.

Kom, o Geest van **Vreeze des Heeren!** Door-
dring mijn vleesch van uwe vrees, opdat ik U, mijn Heer en mijn God, altijd voor oogen hebbe en alles zorgvuldig vermijde,

wat aan den allerheiligsten blik uwer goddelijke Majesteit mishaagt. *Onze Vader.*

Ÿ. Kom, H. Geest, en vervul de harten uwer geloovigen.

R. En ontsteek in hen het vuur uwer liefde.

Ÿ. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden U, o Heer, stort genadiglijk in onze harten den H. Geest uit, door wiens wijsheid wij geschapen zijn en door wiens wijze leiding wij bestuurd worden. Door Christus onzen Heer. Amen.

Ÿ. Gods hulp blijve ons ten allen tijde bij.

R. Amen.

LITANIE EN GEBEDEN VOOR DINSDAG.

DE LITANIE VAN DEN ZOETEN NAAM.

I Heer, ontferm U onzer.	Jesus, Zon der gerechtigheid.
Christus, ontferm U onzer.	Jesus, Zoon der Maagd Maria.
Heer, ontferm U onzer.	Beminnelijke Jesus.
Jesus, hoor ons.	Wonderbare Jesus.
Jesus, verhoor ons.	Jesus, sterke God.
God hemelsche Vader. — Ontferm U onzer.	Jesus, Vader der toekomstige eeuw.
God Zoon, Verlosser der wereld.	Jesus, Boodschapper van het verheven Raadsbesluit.
God H. Geest.	Machtigste Jesus.
H. Drievuldigheid, één God.	Geduldigste Jesus.
Jesus, Zoon van den levenden God.	Gehoorzaamste Jesus.
Jesus, Glans des Vaders.	Jesus, zachtmoedig en ootmoedig van Hart.
Jesus, Schittering van het eeuwig licht.	Jesus, Minnaar der kuischheid.
Jesus, Koning der glorie.	Jesus, onze Minnaar.
	Jesus, God des vredes.

Jesus, Verwekker van het leven.	Jesus, Zuiverheid der Maagden.
Jesus, Toonbeeld der deugden.	Jesus, Kroon van alle Heiligen.
Jesus, Yveraar der zielen.	Wees genadig. — Spaar ons, Jesus.
Jesus, onze God.	Wees genadig. — Verhoor ons, Jesus.
Jesus, onze Toevlucht.	Van alle kwaad. — Verlos ons, Jesus.
Jesus, Vader der ar- men.	Van alle zonde.
Jesus, Schat der ge- loovigen.	Van uwe gramschap.
Jesus, goede Herder.	Van de lagen des duivels.
Jesus, waarachtig Licht.	Van den geest der onkuischheid.
Jesus, eeuwige Wijs- heid.	Van den eeuwigen dood.
Jesus, eindelooze Goedheid.	Van de veronacht- zaming uwer in- spraken.
Jesus, onze Weg en ons Leven.	Door het Geheim u- wer heilige Mensch- wording.
Jesus, Vreugde der Engelen.	Door uwe Geboorte.
Jesus, Koning der Aartsvaders.	Door uwe Kindsheid.
Jesus, Meester der Apostelen.	Door uw allergodde- lijkst Leven.
Jesus, Leeraar der Evangelisten.	Door uwen Arbeid.
Jesus, Sterkte der Martelaren.	Door uwen Doodstrijd en uw Lijden.
Jesus, Licht der Be- lijders.	Door uw Kruis en uwe Verlatenheid.
	Door uwe Uitputting.

Door uwen Dood en
uwe Begrafenis.

Door uwe Verrijzenis.

Door uwe Hemel-
vaart.

Door uwe Vreugden.

Door uwe Glorie.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld.—Spaar
ons, Jesus.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld.—Ver-
hoor ons, Jesus.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld.—Ont-
ferm U onzer, Je-
sus.

Jesus, hoor ons — Je-
sus, verhoor ons.

LAAT ONS BIDDEN.

Heere Jesus Christus, die gezegd hebt:
vraagt en gij zult verkrijgen, zoekt
en gij zult vinden, klopt en u zal worden
open gedaan, wij bidden U, geef ons op on-
ze bede de teederheid uwer allergoddelijk-
ste liefde, opdat wij U van ganscher harte
in woord en werk beminnen en nimmer op-
houden U te prijzen.

Doe ons, o Heer, uwen H. Naam voort-
durend zoowel vreezen als beminnen,
want Gij onttrekt nimmer uwe leiding aan
hen, die Gij in de hechtheid uwer liefde
vormt. Die leeft en heerscht in de eeuwen
der eeuwen. Amen.

(Eenmaal daags 300 dagen afluat.)

GEBED TOT DEN ZOETEN NAAM.

goede Jesus, o allerliefelijkste
Jesus, o allerzoetste Jesus, o Je-
sus, Zoon der Maagd Maria, vol
barmhartigheid en liefde. O zoete
Jesus, ontferm U mijner volgens uwe groote

barmhartigheid. O allergoedertierenste Jesus, ik bid U bij het kostbaar Bloed, dat Gij voor de zondaren hebt willen storten, wasch al mijne ongerechtigheden af en zie op mij ellendige en onwaardige neder, die ootmoedig om vergeving bid en dezen heiligen Naam Jesus aanroep. O Naam Jesus, zoete Naam; Naam Jesus, verkwikkelijke Naam; Naam Jesus, versterkende Naam! Want wat is Jesus anders dan Zaligmaker? Wees dan, o Jesus, om wille van uwen Naam voor mij een Jesus en zalig mij. Sta niet toe, dat ik verworpen worde, dien Gij uit het niet hebt voortgebracht. O goede Jesus, dat mijne ongerechtigheid mij niet verderve, dien Gij in uwe almachtige goedheid het aanzijn hebt gegeven. Zie aan, o zoete Jesus, wat het uwe is en verdrijf wat vreemd is. O goedertierenste Jesus, ontferm U mijner, zoolang het nog tijd van ontferming is, en verwerp mij niet op den dag des oordeels. Heere Jesus, niet de dooden zullen U loven en geen van allen, die ter helle dalen. O allerbeminnelijkste Jesus, o allerbegeerlijkste Jesus, o allerschachtmoedigste Jesus, o Jesus, Jesus, Jesus! neem mij op onder het getal uwer Uitverkorenen. O Jesus, Heil van wie in U gelooven; o Jesus, Troost van wie tot U vluchten; o Jesus, Zoon der Maagd Maria, stort genade, wijsheid, liefde, kuischheid en nederigheid in mij uit, opdat ik in staat zij U volkomen lief te hebben, U te prijzen, U te genieten, U te dienen en in U ver-

heerlijkt te worden met al degenen, die uwen Naam, die Jesus is, aanroepen. Amen.

BEDE OM GODE BEHAAGLIJK TE LEVEN.

O goedertierenste Jesus, schenk mij uwe genade, opdat deze in mij zij, met mij werke en met mij blijve ten einde toe. Geef, dat ik ten allen tijde wensche en wille, hetgeen U het meest aangenaam en behaaglijk is. Dat uw Wil mijn wil zij; dat mijn wil den Uwe steeds volge en daarmee volmaakt overeenstemme. Moge ik met U hetzelfde willen en niet willen en niets anders kunnen willen of niet willen dan hetgeen Gij wilt en niet wilt. Amen.

VIJF VERZUCHTINGEN TOT JESUS.

Jesus, mijn God en mijn al, hoe heb ik U kunnen beleedigen, die mij ten einde toe hebt bemind? Zal ik dan over mijne zonden niet treuren en U van ganscher harte niet gaan liefhebben? „Zoo iemand onzen Heer Jesus Christus niet bemint, hij zij vervloekt.” *I. Cor. XVI. 22.*

Eeuwige Wijsheid, door wien de almacht des Vaders alles geschapen heeft, doe uw licht en uwe waarheid stralen. Zij zullen mij geleiden en voeren op uwen heiligen berg en in uw Heiligdom. Daar zal ik in U, o Jesus, mijn God, ongestoord van vreugde juichen.

Schoonste onder de kinderen der menschen, o Evenbeeld des eeuwigen Va-

ders, dien de Engelen wenschen te aanschouwen, wees gegroet! O mijn Zielsverlangen, toon mij uw aangezicht, en ik zal behouden zijn.

Uit liefde zijt Gij voor mij geslachtofferd, o eindelooze Goedheid; dat ook ik U wederkeerig als een offer van liefde geheel zij toegewijd. Voldoe den eenigen wensch mijns harten; geef, dat ik naar waarheid zeggen kunne: „Mij is de wereld gekruist en ik der wereld.” *Gal. VI. 14.*

Stort uwen Geest in mij uit, allerzoetste, Jesus, en neem mijnen geest van mij weg; want door uwen Geest bezielde zal ik uitroepen: „Ik leef, neen niet ik, maar Christus leeft in mij.” *Gal. II. 20.*

LAAT ONS BIDDEN.

God, die den allerroemrijksten Naam van onzen Heer Jesus Christus, uwen eengeboren Zoon, voor uwe geloovigen boven alles zoet en beminnelijk hebt gemaakt en voor de booze Geesten vreeselijk en verschrikkelijk, sta ons genadiglijk toe, dat allen, die dezen Naam Jesus op aarde godvruchtig vereeren, hier de zoetheid der heilige vertroosting smaken en hiernamaals in den hemel de vreugde van het verblijden en eindeloos gejubel verwerven mogen. Door denzelfden Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

LITANIE EN GEBEDEN VOOR WOENSDAG.

LITANIE VAN DE H. H. ENGELN.

Heer, ontferm
U onzer.
Christus, ont-
ferm U onzer.

Heer, ontferm U on-
zer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God hemelsche Va-
der. — Ontferm U
onzer.

God Zoon, Verlosser
der wereld.

God H. Geest.

H. Drievuldigheid, één
God.

H. Maria, Koningin
der Engelen. — Bid
voor ons.

H. Michaël, Bescher-
mer van Gods volk.

H. Gabriël, die de
Menschwording van
het goddelijk Woord
hebt gebodschapt.

H. Rafaël, die den
ouden Tobias het
licht der oogen hebt
terug geschonken.

H. H. Cherubijnen en
Serafijnen.

H. H. Tronen en Heer-
schappijen.

H. H. Krachten en
Machten.

H. H. Vorstendom-
men.

H. H. Engelen en
Aartsengelen.

Alle Koren der zalige
Geesten.

Die altijd staat voor
Gods hoogen en
verheven Troon.

Die God den Heer on-
ophoudelijk „hei-
lig, heilig, heilig”
toezingt.

Die de duisternissen
verdrijft en onzen
geest verlicht.

Die den menschen
goddelijke zaken
verkondigt.

Die door God tot Be-
waarders der men-
schen zijt gesteld.

Die altijd het aan-
schijn des hemel-
schen Vaders aan-
schouwt.

Die vreugde hebt o-
ver éénen zondaar,
die boetvaardigheid
doet.

Die de inwoners van
Sodoma met blind-
heid hebt geslagen.

Die Lot uit het mid-
den der zondaren
hebt weggevoerd.

Die de ladder van
Jacob zijt op- en
afgestegen.

Die aan Moyses op
den berg Sinaï de
wet Gods hebt ge-
geven.

Die bij de Geboorte
van Christus vreug-
de aan de menschen
hebt verkondigd.

Die Christus in de
woestijn hebt ge-
diend.

Die Lazarus in Abra-
ham's schoot hebt
gedragen.

Die de Verrijzenis
des Heeren aan de
Vrouwen hebt be-
kend gemaakt.

Die bij de Hemel-
vaart des Heeren
aan zijne Leerlin-
gen zijt verschenen.

Die Christus zult ver-
gezellen, als Hij
met het teeken des
Kruises ten oor-
deel komt.

Die op het einde der
wereld de Uitver-
verkorenen zult
vergaderen.

Die de boozen van de rechtvaardigen zult scheiden.

Die onze gebeden voor God brengt.

Die den stervenden ter zijde staat.

Die de zielen der rechtvaardigen, die van alle smetten zijn gezuiverd, ten hemel geleidt.

Die door Gods kracht teekenen en wonderen doet.

Die gezonden wordt ten dienste van hen, die de erfenis des heils aanvaarden.

Die over rijken en landen zijt gesteld.

Die dikwerf de legers der vijanden hebt verstrooid.

Die de dienaren Gods dikwijls uit den kerker hebt verlost en in levensgevaaren beschermd.

Die de H. H. Martelaren in hunne folteringen menigmaal hebt getroost.

Die de Prelaten en Prinsen der Kerk en de kinderen derzelfde Kerk met eene bijzondere zorg pleegt bij te staan.

Alle H. H. Engelen Gods.

Dat wij uwe tegenwoordigheid steeds indachtig mogen zijn en de werken der duisternis vluchten.

Dat wij uwe inspraken mogen volgen en altijd trouw Gods wil volbrengen.

Dat wij de boetvaardigheid niet mogen uitstellen.

Dat wij met U den Heer, onzen God, in het allerheiligst Sacrament godvruchtig mogen vereeren en aanbidden.

Dat wij in Gods genadeten einde toe mogen volharden en den dood der rechtvaardigen sterven.

Dat wij God met U in alle eeuwigheid mogen loven en prijzen. Lam Gods, dat weg- neemt de zonden der wereld.—Spaar ons, Heer. Lam Gods, dat weg- neemt de zonden der wereld. — Ver- hoor ons, Heer.	Lam Gods, dat weg- neemt de zonden der wereld. — Ont- ferm U onzer, Heer. Heer, ontferm U on- zer. Christus, ontferm U onzer. Heer, ontferm U on- zer.
---	--

Onze Vader. Wees gegroet.

W. H. Engelen, staat ons bij in den strijd,
R. Opdat wij in het vreeselijk oordeel
niet verworpen worden.

LAAT ONS BIDDEN.

God, die op wonderbare wijze de bedie-
ning van Engelen en menschen regelt,
verleen ons goedgunstig, dat zij, die tot
uwen dienst uwen Troon in den hemel al-
tijd omringen, ons in ons leven op aarde
mogen beschermen. Door onzen Heer Je-
sus Christus, uwen Zoon, die met U leeft
en heerscht in de eenheid des H. Geestes
door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

GEBED TOT DE H. H. ENGELN.

Aartsengel Michaël, Vorst der he-
melsche Heerscharen, getrouwe Be-
schermer en Verdediger der H.
Kerk en machtige Verwinnaar der

helsche machten; H. Gabriël, Sterkte Gods, zoete Bode en Verkondiger onzer Verlossing; H. Rafaël, trouwe Leidsman, hemelsche Geneesheer; H. Engelbewaarder, aan wiens zorg ik arm, zondig schepsel van Godswege ben toevertrouwd, en alle Koren der zalige Geesten, ik roep U aan en bid U ootmoedig bij de onbegrijpelijke zaligheid, die Gij voor het aangezicht van den levenden God onophoudelijk geniet, dat Gij mij, armen zondaar, en al mijne vrienden en vijanden onder uwe bescherming wilt nemen en tegen de vijanden onzer zaligheid verdedigen. Deelt ons mede van het vuur uwer liefde tot God; troost en versterkt ons in alle nooden naar lichaam en ziel; geeft ons raad en sterkte in den bangen strijd tegen de vijanden van ons heil, vooral in het uur van onzen dood. Geleidt en beschermt ons, opdat wij heilig kunnen leven, moedig strijden, geduldig lijden, zalig sterven en het hemelsch Vaderland binnengaan, om daar met U en met alle Heiligen onzen goeden Schepper van aanschijn tot aanschijn te aanschouwen en in ongestoorde vreugde door alle eeuwigheid te danken, te loven en te zegenen. Amen.

TOT DEN H. MICHAËL.

Vorst der hemelsche Legermacht, H. Michaël, die den trotschen Lucifer met zijn aanhang in den afgrond der hel hebt gestort; o Verdediger en Beschermmer der

Kerk; o Leider der zielen, die uit dit leven scheiden, kom het volk Gods te hulp, verdedig de Kerk tegen alle aanslagen der hel en bescherm mijne ziel, wanneer zij den laatsten strijd zal strijden. Verdedig haar dan tegen alle vijandige aanvallen en geleid haar, als zij dit leven verlaat, onder uwe hoede en beschut tegen alle helsche listen, de vreugde binnen van het Paradijs, opdat zij Gode daar met alle Engelen eeuwig lofzinge. Amen.

TOT DEN H. GABRIËL.

Sterkte Gods, H. Gabriël, die aan de Maagd Maria de Menschwording van Gods eengeboren Zoon hebt verkondigd en Christus in den hof in zijn overgrootē droefheid en doodsangst hebt getroost en versterkt, ik loof en vereer U, uitverkoren Geest, en smeeke U ootmoedig, dat Gij mijn Voor spreker wilt wezen bij Jesus Christus, mijnen Verlosser, en bij zijne gezegende Moeder, de Maagd Maria. Troost en versterk mij ten allen tijde in alle nooden, opdat ik in geen bekoring bezwijkē en God, mijn hoogste Goed, nimmer beleedige.

TOT DEN H. RAFAËL.

Hemelsche Geneesheer en allergetrouwste Leidsman, H. Rafaël, die den vromen Tobias het gezicht hebt teruggegeven en zijn zoon op den weg hebt geleid en ongeschonden bewaard, wees ook mijn Genees-

heer naar lichaam en ziel. Verdrijf de duisternissen der onwetendheid en sta mij op den gevaarlijken weg van dit leven voortdurend ter zijde, totdat Gij mij het hemelsch Vaderland binnenleidt, waar ik met U het goddelijk aanschijn voor eeuwig zal mogen aanschouwen. Amen.

TOT DEN H. ENGELBEWAARDER.

O allergetrouwste Metgezel, wien door God de zorg over mij werd opgedragen; mijn Beschermmer en Verdediger, die nooit van mijne zijde wijkt, hoe zal ik U dankzeggen voor uwe trouw en liefde, voor de ontelbare weldaden, die Gij mij hebt bewezen? Wanneer ik slaap, waakt Gij over mij; in droefheid troost Gij mij; in neerslachtigheid beurt Gij mij op; gevaren, die mij dreigen, weert Gij af, — die mij in de toekomst wachten, leert Gij mij vermijden; van zonde houdt Gij mij terug; tot het goede spoort Gij mij aan, en ben ik in zonde gevallen, dan vermaant Gij mij tot boetvaardigheid en verzoent mij met God. Misschien zou ik reeds lang in de hel zijn gestort, zoo Gij door uwe gebeden des Heeren gramschap van mij niet hadt afgekeerd. Ik smeeke U dan, verlaat mij toch nimmer; troost mij in tegenspoed; houd mij terug in voorspoed; bescherm mij in gevaren en help mij in bekoringen, opdat ik nimmer bezwijke. Breng mijne gebeden, mijne verzuchtingen en al mijne goede werken voor het aanschijn des Heeren, en

maak, dat ik in Gods genade uit dit leven tot het eenwig leven moge komen. Amen.

LAAT ONS BIDDEN.

God, die in uwe onuitsprekelijke Voorzienigheid U gewaardigt uwe H. Engelen tot onze bewaking te zenden, verleen ons, die tot U smeecken, dat wij, steeds door hunne bescherming verdedigd, ons eenwig in hun gezelschap mogen verheugen. Door Christus onzen Heer. Amen.

Iste est panis, quem Dominus dedit

vobis ad vescendum, Ex. 16.

David et omnes domus Israel

ducebant arcam. II. Reg. 6.

LITANIE EN GEBEDEN VOOR DONDERDAG.

LITANIE VAN HET ALLERHEILIGST SACRAMENT.

Heer, ontferm
U onzer.
Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God hemelsche Vader. — Ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld.

God H. Geest.

H. Drievuldigheid, één God.

Levend Brood, dat uit den hemel is nedergedaald.

Verborgen God en Zaligmaker.

Tarwe der Uitverkorenen.

Wijn, die Maagden teelt.

Voedzaam Brood en Wellust der Koningen.

Altijddurend Offer.

Reine Offerande.

Lam zonder smet.

Allerzuiverste Maaltijd.

Spijze der Engelen.

Verborgen Manna.

Gedenkteeken van Gods wonderwerken.

Bovennatuurlijk Brood.

Vleesch geworden Woord, dat onder ons woont.

Heilige Hostie.

Kelk des heils.

Geheim des geloofs.

Verheven en eerbiedwaardig Sacrament.

Allerheiligst Offer.

Waarachtig Zoenoffer voor levenden en dooden.

Hemelsch Behoedmiddel tegen de zonden.

Alles overtreffend
Wonder.

Allerheiligste Ge-
dachtenis van 's
Heeren Lijden.

Geschenk, dat alle
volheid overtreft.

Bijzonder Aanden-
ken der goddelijke
Liefde.

Geneesmiddel der on-
sterfelijkheid.

Ontzagwekkend en
levendmakend Sa-
crament.

Brood, dat door de
almacht des Woords
vleesch zijt gewor-
den.

Onbloedig Offer.

Spijs en Medegast.

Allerzoetst Gastmaal,
waarbij de Engelen
tegenwoordig zijn
en dienen.

Sacrament van liefde.
Band van liefde.

Offeraar en Offerande.

Geestelijke Zoetheid,
in haar eigen oor-
sprong gesmaakt.

Verkwikking der hei-
lige zielen.

Teerspijze voor wie
in den Heer sterven.

Onderpand der toe-
komstige glorie.

Wees genadig. —
Spaar ons, Heer.

Wees genadig. —
Verhoor ons, Heer.

Van het onwaardig
ontvangen van uw
Lichaam en Bloed.

— Verlos ons, Heer.
Vande begeerlijkheid
des vleesch.

Vande begeerlijkheid
der oogen.

Van de hoovaardij
des levens.

Van alle gelegenheid
tot zonde.

Door het verlangen,
waarmede Gij ge-
wenscht hebt dit
Paaschlam met uwe
Leerlingen te eten.

Door den diepen oot-
moed, waarmede
Gij de voeten uwer
Leerlingen hebt ge-
wasschen.

Door de vurige lief-
de, waarmede Gij
dit goddelijk Sa-

crament hebt ingesteld.

Door uw kostbaar Bloed, dat Gij ons op het Altaar hebt nagelaten.

Door de vijf Wonden, die Gij voor ons in uw allerheiligst Lichaam hebt ontvangen.

Wij zondaren. — Wij **bidden U, verhoor ons.**

Dat Gij in ons het geloof, den eerbied en de godsvrucht tot dit wonderbaar Sacrament wilt vermeerderen en bewaren.

Dat Gij ons door de ware belijdenis onzer zonden tot het menigvuldig ontvangen der H. Communie wilt geleiden.

Dat Gij ons voor alle ketterij, trouweloosheid en verblindheid des harten wilt vrijwaren.

ÿ. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U,

Dat Gij ons de kostbare, hemelsche vruchten van dit allerheiligst Sacrament wilt toedeelen.

Dat Gij ons in het uur van onzen dood met deze hemelsche Teerspijze wilt versterken en beschermen.

Zoon Gods.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld. — Spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld. — Verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld. — Ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons. Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

GEBED.

O God, die ons in het wonderbaar Sacrament de gedachtenis van uw Lijden hebt nagelaten, verleen ons, bidden wij U, de heilige Geheimen van uw Lichaam en Bloed zóó te vereeren, dat wij de vruchten uwer Verlossing voortdurend in ons mogen gevoelen. Die leeft en heerscht met den Vader in de eenheid des H. Geestes door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

GEBEDEN VOOR HET ALLER-
HEILIGSTE.

Zoo dikwijls iemand eerbiedig en met een rouwmoedig hart Jesus in het Allerheiligste bezoekt, en daarbij bidt: vijfmaal: **Onze Vader** en **Wees gegroet** en vijfmaal: **Eere zij den Vader** en één: **Onze Vader**, **Wees gegroet** en **Eere zij den Vader** voor de eendracht onder de Christenvorsten, voor de uitroeijing der ketterijen, voor de bekeering der zondaren en verheffing der Kerk, verdient hij 300 dagen aflate.

Bij bezoeken aan het Allerheiligste bediene men zich van de volgende gebeden.

OEFENING VAN GELOOF, HOOP EN LIEFDE.

Oefening van Geloof. O eeuwige Waarheid, o onmetelijke Goedheid, die niet kunt bedriegen, noch bedrogen worden; ik geloof in U en geloof U in alles, wat Gij openbaard hebt en mij door de H. Kerk te gelooven voorstelt. Inzonderheid echter geloof ik, lieve Jesus, dat Gij in dit allerheiligst Sacrament tegenwoordig zijt, zooals Gij met duidelijke woorden hebt verzekerd. Aan uw woord hecht ik meer dan aan

mijn verstand en al mijne zinnen. Voor dit geloof ben ik bereid met de hulp uwer genade te sterven.

Oefening van Hoop. Goede Jesus, ik hoop op uwe oneindige barmhartigheid en vertrouw op den onuitputtelijken schat uwer verdiensten; ik hoop van uwe grenzenlooze goedheid de vergiffenis mijner zonden te zullen erlangen en eenmaal de mij beloofde glorie des hemels.

Oefening van Liefde. Beminnelijke Jesus, ik bemin U als de Bron van alle goed. Ik zal U en alles, wat Gij bemint, om U beminnen, omdat Gij alleen al mijne liefde waardig zijt.

LIEFDEGROET AAN JESUS.

Wees gegroet, Heer Jesus Christus, Woord des Vaders, Zoon der Maagd, Lam Gods, Zaligheid der wereld, heilige Offerande, Woord in het vleesch, Fontein van barmhartigheid.

Wees gegroet, Heer Jesus Christus, Lof der Engelen, Glorie der Heiligen, Verschijning des vredes, waarachtig God, waarachtig Mensch, Bloem en Vrucht der Moedermaagd.

Wees gegroet, Heer Jesus Christus, Glans des Vaders, groote Vorst van 't Hemelrijk, Poort van het Paradijs, Brood des levens, Blijdschap des harten, Roem der Maagd, Vat van goedheid.

Wees gegroet, Heer Jesus Christus, Licht des Hemels, Verlosser der wereld, Brood der Engelen, Schat des heils, Koning en Bruidegom der Maagden.

Wees gegroet, Heer Jesus Christus, overschoone Wijnstok, hoogste Zoetheid, Kind van Nazareth, Kind van Bethlehem. Gij zijt de Weg, de Waarheid, het Leven, de hoogste Liefde, de Bron der genade, ons Loon, onze eeuwigdurende Vrede, onze waarachtige Rust, ons eeuwig Leven. Amen.

GEBED.

O allerliefste en allerbarmhartigste Heer, o allerbekoorlijkste en allerzoetste Minnaar der zielen, stort uwe liefde in onze harten, versier ons met de rijke gaven des H. Geestes en geef, dat wij, U ten allen tijde dankbaar dienende, hier mogen leven in uwe genade en na dit leven in de glorie. Amen.

LOF VAN HET H. SACRAMENT.

Geprezen zij het allerheiligst Sacrament zooveel malen, als er sterren aan den hemel, vonken in het vuur, stofdeeltjes in de lucht, waterdruppels in de zee en zandkorrels op aarde zijn; als er in de lente bloemen, in den zomer graankorrels, in den herfst bladeren, in den winter sneeuwvlokken en hagelkorrels, als er lichamen op aarde zijn; want zooveel lof zijt Gij waardig, Heer van het heelal, die onder de ge-

daanten van brood en wijn verborgen zijn.
Gij zijt waarlijk een verborgen God.

Geprezen zij het allerheiligst Sacrament
zooveel malen, als er door alle menschen
in daden verricht, in woorden gezegd, in
het hart uitgedacht is of kan worden;
want zooveel lof verdient Gij, Heer onze
Vader, die ons dagelijks spijzigt en laaft,
door wiens kostbaar Bloed, het Bloed van
het Lam zonder vlek, wij zijn vrijgekocht.

Geprezen zij het allerheiligst Sacrament
zooveel malen, als er door alle Engelen
en door de allerheiligste Drievuldigheid
Zelve in hare almacht voortgebracht, in
hare wijsheid gevonden en in hare goed-
heid gewenscht kan worden: want Gij zijt
het waardig, o Heer mijn God, die mij
niet alleen uwe Godheid maar ook uwe
Menschheid schenkt. Mijn Heer en mijn
God, waarlijk Gij zijt lof en eer waardig
en hoog verheven in eeuwigheid.

GEBED.

Allergoedertierenste Jesus, door wien alle
goed ons toestroomt en alle onheil van
ons wordt afgewend, weer van mij alle
ijdelheid, alle hoovaardij des geestes, alle
wellust des vleesches, alle lichtvaardigheid
in woorden, alle verachting der armen, alle
hebzucht, en eindelijk alles, wat aan uwe
goddelijke Majesteit mishaaft, opdat ik U,
mijn God, in waarheid diene en van gan-
scher harte love en verheerlijke in eeuwig-
heid. Amen.

AANBEVELING VAN ZICH ZELF.

Ik vertrouw mij toe aan uwe hoede, goede Jesus; bied mij eene schuilplaats in uw van honig overvloeiend Hart en laat niet toe, dat ik ooit van U gescheiden worde. Wees mijn troost in het leven, mijne teerspijze in den dood en mijn loon in eeuwigheid. Dit vraag ik U, bij de verdiensten van uwe Tranen, van uw Zweet en Bloed, voor mij zelven, voor al mijne verwanten en vrienden en voor alle menschen.

BEDE OM ZEGEN.

Zegen mij, Heere Jesus met den Vader en den H. Geest; verleen mij overvloedige genade, om altijd en in alles nu en in het uur van mijnen dood uwen allerheiligsten Wil met liefde te omhelzen. Amen.

AAN JESUS IN HET H. TABERNAKEL.

Mijn Heer Jesus Christus, die uit liefde tot de menschen dag en nacht in dit H. Sacrament verblijft en vol barmhartigheid en liefde allen wacht, roept en ontvangt, die U komen bezoeken, ik geloof, dat Gij in het H. Sacrament des Altaars tegenwoordig zijt. Ik aanbid U uit den afgrond mijner nietigheid en zeg U dank voor alle ontvangene weldaden, maar inzonderheid daarvoor, dat Gij U zelven aan mij in dit Sacrament hebt geschonken; dat Gij mij uwe allerheiligste Moeder Maria tot Voorspreekster hebt gegeven, en dat Gij mij geroepen hebt om U in deze kerk

te bezoeken. Ik groet heden uw allerbemin-
nelijkst Hart en maak de meening om Het te
groeten met een drievoudig doel: in de
eerste plaats, om U dank te betuigen voor
dit groote geschenk; in de tweede plaats,
om de beleedigingen te herstellen, die Gij
in dit Sacrament van al uwe vijanden hebt
verduurd; en in de derde plaats is het
mijne meening, U met dit bezoek te aan-
bidden op alle plaatsen der aarde, waar
Gij in dit Sacrament het minst wordt ver-
eerd en het meest zijt verlaten. Mijn Je-
sus, ik bemin U uit geheel mijn hart; het
is mij leed, dat ik uwe oneindige Goedheid
tot dusverre zoo dikwijls heb bedroefd. Ik
neem mij voor, U, met de hulp uwer gena-
de, in de toekomst nimmermeer te beleedi-
gen. Op heden wijd ik mij, hoe ellendig
ik ook ben, geheel aan U. Ik doe afstand
van mijnen wil, van mijne genegenheden
en wenschen, van alles, wat mij toebehoort,
om het U te schenken. Handel voortaan
met mij en met al wat ik bezit volkomen
naar uw welgevallen. Ik vraag en verlang
van U niets dan uwe heilige liefde, de
eindvolharding en de volmaakte vervulling
van uwen heiligen Wil. Ik beveel U de
zielen des vagevuurs aan, maar vooral die
zielen, welke eene bijzondere godsvrucht
hebben gehad tot dit allerheiligst Sacra-
ment en tot de allerzaligste Maagd Maria.
Ook beveel ik U alle arme zondaren aan.
Eindelijk, o beminnelijke Verlosser, vereenig
ik al mijne gevoelens met de gevoelens

van uw allerliefderijkst Hart en, aldus vereenigd, offer ik ze uwen hemelschen Vader op en smeeik Hem in uwen Naam ze uit liefde tot U aan te nemen en te verhooren.

(Telken male 300 dagen aflat.)

AANBIDDING EN EERHERSTEL.

Ik aanbid U in diepen eerbied, o mijn Jesus, in het H. Sacrament des Altaars. Ik belijd, dat Gij waarachtig God en waarachtig mensch zijt, en ik maak de meening, U met deze daad van aanbidding voldoening te schenken voor de koelheid van zooveel Christenen, die, zonder U te groeten, uwe Tempels voorbijgaan, en dikwerf zelfs het heilig Tabernakel, waarin Gij vol teeder ongeduld, verlangende om U met uwe geloovigen te vereenigen, uur aan uur vertoeft. Door deze onverschilligheid toonen zij, evenals de Joden in de woestijn, geringschatting voor dit hemelsch Manna. Tot herstel eener zoo groote ongerechtigheid offer ik U het allerkostbaarst Bloed op, dat uit de Wonde van uwen Linkervoet is gevloeid. En terwijl ik met mijnen geest in deze Wonde rust, herhaal ik ontelbare malen:

Lof en dank zij ten allen tijde het allerheiligst en allergoddelijkst Sacrament! *Onze Vader. Wees gegroet. Eere zij den Vader.*

2. **I**k aanbid U in diepen eerbied, o mijn Jesus. Ik belijd, dat Gij in dit aller-

heiligst Sacrament tegenwoordig zijt, en ik maak de meening, U met deze daad van aanbidding eerherstel te geven voor de on-dankbaarheid van zooveel Christenen, die U niet vergezellen en ternauwernood een uitwendig teeken van aanbidding waardig keuren, wanneer zij zien, hoe Gij naar de zieken wordt gedragen om dezen tot troost en tot teerspijze te zijn op den weg naar de eeuwigheid. Tot herstel eener zoo groote koelheid bied ik U aan het allerkostbaarst Bloed, dat uit de Wonde van uwen Rechtersvoet is gestort. En terwijl ik met mijnen geest in deze Wonde rust, herhaal ik ontelbare malen:

Lof en dank zij ten allen tijde het allerheiligst en allergoddelijkst Sacrament! Onze Vader.
Wees gegroet. Eere zij den Vader.

3. **I**k aanbid U in diepen eerbied, o mijn Jesus, waarachtig Brood des eeuwigen levens, en ik maak de meening, U met deze daad van aanbidding voldoening te schenken voor zooveel wonden, die uw Hart dagelijks worden toegebracht door de ontheiliging der kerken, waarin Gij U gewaardigt onder de sacramenteele gedaanten te verblijven om door uwe geloovigen aanbeden en bemind te worden. Tot eerherstel voor zooveel onteeringen offer ik U op het allerkostbaarst Bloed, dat Gij uit de Wonde uwer Linkerhand hebt gestort. En terwijl ik met mijnen geest in deze Wonde rust, herhaal ik ontelbare malen:

Lof en dank zij ten allen tijde het allerheiligst en allergoddelijkst Sacrament! Onze Vader.
Wees gegroet. Eere zij den Vader.

4. **I**k aanbid U in diepen eerbied, o mijn Jesus, levend Brood, dat uit den hemel is nedergedaald, en ik maak de meening, met deze daad van aanbidding U voldoening te geven voor zoovele en zoo groote oneerbiedigheden, waaraan uwe geloovigen zich dagelijks schuldig maken, wanneer zij de H. Mis bijwonen, waarin Gij uit eindeloze liefde, ofschoon op onbloedige wijze, hetzelfde Offer vernieuwt, dat Gij weleer op den berg van Calvarië voor onze zaligheid hebt opgedragen. Tot eerherstel voor zoo groote ondankbaarheid offer ik U het allerkostbaarst Bloed op, dat Gij uit de Wonde uwer Rechterhand hebt gestort. En terwijl ik mij in den geest in deze H. Wonde sluit, vereenig ik mijne stem met die der Engelen, die U eerbiedig omringen, met hen zeggende:

Lof en dank zij ten allen tijde het allerheiligst en allergoddelijkst Sacrament! Onze Vader.
Wees gegroet. Eere zij den Vader.

5. **I**k aanbid U in diepen eerbied, o mijn Jesus, waarachtig Zoenoffer voor onze zonden, en ik offer U deze daad van aanbidding op als eerherstel voor de heiligschenneude beleedigingen, welke zooveel ondankbare Christenen U aandoen, die zich verstouten U te naderen en in de H. Communie te ontvangen, terwijl hunne ziel be-

smeurd is met doodzonde. Tot eerherstel voor deze afschuwelijke heiligschennissen offer ik U op de laatste druppelen van uw allerkostbaarst Bloed, die uit de Wonde uwer H. Zijde zijn gevloeid. En terwijl ik mij in deze Wonde verberg, aanbid, zegen en bemin ik U, en herhaal ik met al de zielen, die van eerbied voor het allerheiligst Sacrament zijn doordrongen, zonder einde:

Lof en dank zij ten allen tijde het allerheiligst en allergoddelijkst Sacrament! *Onze Vader. Wees gegroet. Eere zij den Vader.*

Tantum ergo. Laat ons daarom zoo groot een Sacrament eerbiedig gebogen vereeren; dat de oude eeredienst voor de nieuwe godsvereering wijke, en het geloof aanvulle, wat onze zintuigen te kort schieten.

Genitori. Lof en jubel, heil en eer, kracht en zegen zij den Vader en den Zoon, en gelijke hulde den H. Geest, die uit Beiden voortkomt. Amen.

ÿ. Brood van den hemel hebt Gij hun gegeven,

R. Dat alle zoetheid in zich bevat.

GEBED.

God, die ons onder het wonderbaar Sacrament de gedachtenis van uw Lijden hebt nagelaten, verleen ons, bidden wij U, de heilige Geheimen van uw Lichaam en Bloed zóó te vereeren, dat wij de vruchten

uwer Verlossing altijd in ons mogen gevoelen. Gij, die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

(Telken male 300 dagen afluat.)

6. OEFENING VAN AANBIDDING.

ij aanbidden U, Heer Jesus Christus, en loven U,

Omdat Gij door uw H. Kruis de wereld verlost hebt.

Ik aanbid U, hemelsche Vader, en zeg U dank voor de eindelooze liefde, waarmee Gij U gewaardigd hebt uwen eengeboren Zoon te zenden, om mij te verlossen en de spijze mijner ziel te worden. Ik offer U op alle oefeningen van aanbidding en dankzegging, die U de Engelen en Heiligen in den hemel en alle rechtvaardige zielen op aarde aanbieden. Ik loof U, ik bemin en dank U met al den lof, met al de liefde en dankzegging, waarmee uw Zoon zelf in het allerheiligst Sacrament U prijst, bemint en dankt, en smeeke U te willen maken, dat allen Hem in dit goddelijk Sacrament erkennen, beminnen, vereeren, danken en waardig ontvangen mogen. *Onze Vader. Wees gegroet.*

Ik aanbid U, eeuwige Zoon, en dank U voor de eindelooze liefde, waarmee Gij voor mij Mensch geworden, in eenen stal geboren, in eene werkplaats opgevoed zijt; waarmee Gij honger, dorst, koude, hitte, lijden, vermoeienis, versmading, vervolging,

geeselslagen, doornenkroon, nagelen en den dood aan den allerwreedsten stam des Kruises hebt willen verduren. Ik zeg U dank met geheel de strijdende en zegevierende Kerk voor de oneindige liefde, waarmede Gij dit allerheiligst Sacrament tot eene spijs voor mijne ziel hebt ingesteld. Ik aanbid U in alle geconsecreeerde Hostiën op geheel de aarde. Ik dank U ook in de plaats van degenen, die U niet kennen en U geen dank betuigen. Kon ik mijn leven geven om te bewerken, dat Gij in dit Sacrament van liefde door allen gekend, bemind en geëerd wordt; kon ik alle oneerbiedigheden en heiligschennissen verhinderen, die worden bedreven. Mijn Jesus, ik bemin U; ik wensch U steeds te beminnen en U te ontvangen met de liefde, de zuiverheid en de gevoelens der allerzaligste Maagd, uwe Moeder, en met de liefde en de volmaaktheid van uw allerzuiverst Hart zelf. O beminnelijke Bruidegom mijner ziel, gewaardig U, wanneer Gij in de H. Communie tot mij komt, datgene in mij uit te werken, wat het doel uwer komst is, en laat mij liever sterven dan U onwaardig te ontvangen. *Onze Vader. Wees gegroet.*

Ik aanbid U, eeuwige Geest, en dank U voor de oneindige liefde, waarmede Gij het onuitsprekelijk Geheim der Menschwording hebt gewrocht. En bij de onmetelijke liefde, waarmede Gij het allerheiligst Lichaam van Jesus, die in de H. Commu-

nie de spijs mijner ziel is, uit het allerverst vleesch der Maagd Maria hebt gevormd, smee ik U, mijn verstand te verlichten, mijn hart en de harten van alle menschen te zuiveren, opdat wij deze groote liefdegunst goed mogen kennen en het allerheiligst Sacrament waardig ontvangen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Tantum ergo bladz. 239.

Volle aflat onder de gewone voorwaarden op den eersten Donderdag der maand, zoo iemand op dien dag het Allerheiligste godvruchtig bezoekt en bovenstaand gebed verricht; zeven jaren en zooveel quadragenen op alle andere Donderdagen; 100 dagen iederen dag.

7. EEREBOETE EN SCHIETGEBEDEN.

Met dien diepen eerbied, welken het geloof mij ingeeft, o mijn God en mijn Verlosser Jesus Christus, waarachtig God en waarachtig Mensch, bemin ik U van ganscher harte, en aanbid ik U, die in het hoogverheven Sacrament des Altaars verborgen zijt. Ik aanbid en bemin U om eerherstel te geven voor al de oneerbiedigheden, ontheiligingen en heiligschennissen, die ik ongelukkigerwijze ooit mocht hebben bedreven; alsmede voor die, welke door anderen zijn gepleegd, en die in de toekomst ongetwijfeld nog al te dikwijls gepleegd zullen worden. Ik aanbid U dan, o mijn God; weliswaar niet zooals Gij het zoudt verdienen, ook niet zooals ik U zou moeten aanbidden, maar toch ten minste zoo goed als ik kan, en ik zou wenschen het

met de grootst mogelijke volmaaktheid te kunnen doen, waartoe alle redelijke schepselen te zamen in staat zijn. Ik maak intusschen de meening, U heden en ten allen tijde te aanbidden, niet enkel om aan te vullen, wat die Katholieken, die U niet beminnen noch aanbidden, in eerbewijzen te kort schieten, maar ook om de bekeering te erlangen van alle ketters, scheurmakers, Mahomedanen, Joden, afgodendienaren en slechte Christenen. Ja, o mijn Jesus, mocht Gij in het allerheiligst en allergoddelijkst Sacrament ten allen tijde door allen gekend, aanbeden, bemind en gedankt worden. Amen.

Schietgebeden. Ik aanbid U ieder oogenblik, o Brood van het hemelsch leven, o goddelijk Sacrament!

Goddelijke Jesus, Hart van Maria, ik bid U, zegent mij!

O zoete Jesus, mijn goede Verlosser, ik geef U voor altijd mijn hart.

(Telken male 200 dagen afluat.)

8. GEESTELIJKE COMMUNIE.

Wees gegroet, allerheiligst Lichaam van onzen Heer, verborgen in dit H. Sacrament. Met mijne lippen belijd ik U, met mijn hart bemin ik U, met geheel mijn binnenste begeer ik U te ontvangen. Ik smeek U, zoete Beminde, gewaardig U tot mij te komen, bij mij te blijven en U nimmermeer van mij te scheiden. Maar wie geeft mij, levende Vrucht der reinste Maagd, U eene waardige woning aan te

bieden! O grondelooze Goedheid, die hemel en aarde vervult, neig U genadig en goedertieren tot mij, versmaad mij armen zondaar niet. Al ben ik U onwaardig, Gij weet, dat ik behoeftig ben; al heb ik veel misdreven, Gij weet, lieve Heer, hoezeer het mij bedroeft, hoe gaarne ik mij wil beteren. Zijt Gij het niet, almachtige God, die met één woord hemel en aarde hebt geschapen? Met één enkel woord kunt Gij ook mijne ziel gezond maken. Zie dan niet op mijne menigvuldige zonden en op mijne tallooze verzuimenissen, maar op uw Kruis en Lijden, en handel met mij volgens uwe grondelooze barmhartigheid. Gij zijt het Lam, dat de zonden der wereld wegneemt; delg ook mijne zonden. Kom, lieve Jesus, en verdrijf door uwe tegenwoordigheid al mijne vijanden verre van mij; zuiver het hart, dat U wil toebehooren, de ziel, waarin Gij uwe woning wilt vestigen. Kom in mij, opdat ik, met U vereenigd, één van geest met U moge wezen. O hemelsch Manna, o allerzoetste Drank, gun aan mijnen zondigen mond de zoetheid uwer zalige tegenwoordigheid. Stort in mij kracht en genade tot heil van lichaam en ziel. Verlicht, hemelsche Geest, mijn verstand met het licht des waren geloofs; versterk mijnen wil ten goede; ontsteek in mijne ziel het vuur uwer liefde; geef mij de genade U met ijver te dienen, mijn leven te heiligen en na dit leven van strijd het leven van ongestoorden vrede te mogen beërven. Amen.

GEBEDEN ONDER HET LOF.

Zie voorgaande gebeden ter eere van het Allerheiligste.

De vertaling van den tekst der gezangen, die onder de Loven en andere niet-liturgische Godsdienstoefeningen het meest worden gezongen en door de geloovigen met vrucht kunnen gebeden worden, vindt men bladz. 98 - 121.

1. TOT JESUS CHRISTUS IN HET ALLERHEILIGSTE.

Allerbeminnelijkste en allergoedertierenste Heer Jesus Christus, zie mij, armen zondaar, geknield voor den troon uwer onuitsprekelijke barmhartigheid. Nooit heb ik iets waardigs voor uw heilig aanschijn verricht en Gij hebt wonderen van barmhartigheid aan mij gedaan. Gij hebt mij nooit verlaten, hoe dikwijls en hoezeer ik U ook vertoornde; Gij hebt mij verdragen met mijne menigvuldige verkeerdheden, misslagen en ondeugden. Gij hebt mij tot hiertoe gespaard en niet gestraft naar hetgeen ik verdiende. Gij hebt mij uw heilig Vleesch en Bloed

tot spijs en drank gegeven, ofschoon ik volgens de zinnen leefde en uit achteloosheid zooveel verzuimde, wat ik uit liefde tot U en uit dankbaarheid had moeten en kunnen verrichten. Lof en dank, eer en heerlijkheid zij aan U, genadige Jesus, met den Vader en den H. Geest, voor de groote barmhartigheid, die Gij mij hebt betoond.

Ik smEEK U bij de kracht van dit allerheiligst Sacrament, bij de verdiensten der glorieijke Maagd Maria en van al uwe Heiligen, dat Gij U gewaardigen wilt, lieve Jesus, aan mij en aan allen, voor wie ik gehouden ben te bidden, vergiffenis van zonde te schenken en de genade uwer heilige liefde. Verleen ons uwe hulp om voortaan zóó te leven, dat al onze gedachten, woorden en werken, dat geheel ons gedrag strekke tot lof en glorie van uwen H. Naam, tot voorbeeld en stichting van onzen naaste en tot zaligheid onzer ziel. Dit smEEK ik U, lieve Jesus, die zijt geloofd en gezegend in eeuwigheid. Amen.

2. GEBED OM DEUGDEN TE ERLANGEN.

Barmhartige God, verleen mij vurig te begeeren, wijselijk te zoeken, naar waarheid te erkennen en volkomen te volbrengen al hetgeen U welgevallig is. Richt geheel mijn leven tot uwen lof en tot glorie van uwen H. Naam. Doe mij kennen, hetgeen Gij van mij begeert, en alles volbrengen, wat ik U schuldig ben, en wat dienstig is voor mijne ziel.

Geef, o Heer, dat mijn weg veilig tot U en recht naar mijn doel geleide, dat ik in geluk noch ongeluk afdwale; dat ik mij in dagen van voorspoed niet verheffe, maar U danke en in tegenspoed geduld en moed beware; dat ik in niets vreugde schepe dan in hetgeen mij tot U brengt, en mij over niets bedroefte dan over hetgeen mij van U verwijdert; dat ik niemand trachte te behagen en niemand vreeze te mishagen dan U alleen. Maak, dat ik alles uit liefde tot U verrichte, en hetgeen niet tot uwen dienst behoort, nutteloos en ijdel achte.

Leer mij om uwentwil alle vergankelijk goed versmaden, en alleen hoogschatten, hetgeen U toebehoort en U, mijn God, bovenal. Alle blijdschap buiten U zij voor mij verdriet; mocht ik mij nimmer buiten U begeven. Iedere inspanning voor U zij mij aangenaam, iedere rust buiten U onbehaaglijk.

Geef, o zoete Jesus, dat ik gestadig mijn hart tot U verheffe; dat ik mijne fouten rouwmoedig overdenke, met de meening mij te beteren. Maak mij ootmoedig zonder geveinsdheid, blijde zonder uitgelatenheid, droevig zonder neerslachtigheid, ernstig zonder aanmatiging, bekwaam tot goede werken zonder de zucht den menschen te behagen, waarheidlievend zonder veinzerij.

Laat mij U vreezen zonder vertwijfeling, op U hopen zonder vermetelheid, kuisch zijn zonder smet, den evenmensch terechtwijzen zonder overmoed, hem stichten in

woorden en werken zonder mij te verhoovaardigen, gehoorzamen zonder tegenspraak, lijden zonder morren.

Geef mij, o goede God, een waakzaam hart, dat zich door geen hoovaardige gedachten laat verleiden; een onverwinbaar hart, dat voor geen strijd of moeilijkheid bezwijkt; een rein hart, dat door geen zondige begeerten van U wordt vervreemd; een rechtschapen hart, dat bij ieder werk door eene goede meening wordt geleid.

Verleen mij, allerbeminnelijkste God, verstand om U te kennen, ijver om U te zoeken, wijsheid om U te vinden, een levenswandel, die U behaagt, volharding, die U met vertrouwen verbeidt, en het volle vertrouwen U in het einde te omhelzen. Geef ons uit boetvaardigheid uwe smarten te deelen, door uwe genade in dit leven uwe gunst te genieten, en eindelijk door de glorie in het hemelsch Vaderland uwe vreugde met U te deelen. Door Christus onzen Heer. Amen.

3. TOT DE ONBEVLEKT ONTVANGENE MAAGD MARIA.

Verhevene Maagd der Maagden, Gebiedster der Hemelingen, die aan God boven allen dierbaar zijt, geef, dat wij waardig van U zingen, U roemen en beminnen, en luister naar hetgeen wij U deemoedig smeeken.

Wie is waardig U naar waarde te prijzen, o goedertierene Maagd, U, bron van zegeningen! Gij zijt vol van genade, ge-

heel schoon en ongeschonden, de woontent Gods.

O, wat heeft Hij groote dingen aan U gedaan, Hij, die machtig is! Hij heeft U genade op genade geschonken. Die hemel en aarde bestuurt heeft U tot zijne Moeder verkoren, tot zijne Bruid en Dochter.

Eer de wereld bestond, heeft hij U, Beminde en boven allen Uitverkorene, U, Vreugde der hemelen, niet van zonde vrijgekocht, maar reeds bij voorbaat als Eersteling der verlostten tegen zonde gevrijwaard.

Nooit hebt Gij U, hooggezegende Maagd, in dit ballingsoord aan zonde schuldig gemaakt; zonder zonde zijt Gij ontvangen en door goddelijke gunst aan de gevolgen van den grooten zondeval ontruikt.

In den strijd tusschen natuur en genade verwon de genade; zij bewaarde U voor de zonde, rein en ongerept, en rustte U toe op wonderbare wijze.

Gij, de nieuwe Eva der nieuwe Wet, de Uitverkorene van den oppersten Koning, de Deelgenooten zijner heerlijkheid, Gij hebt den draak bedwongen, Gij hebt met machtigen voet, Verwinnares, den kop van Satan vertreden.

Gij waart alleen rein onder de reinen, en schitterend in den glans van uw smetteloos kleed, werdt Gij ten hemel opgenomen en voert Gij als Meesteres den scepter over de scharen der Heiligen en de koren der Engelen.

Nu bidt Gij aan de rechterhand van Uwen Zoon, dat Hij de boeien der zonde slake van degenen, die Hij door zijn Bloed verlost. Uwe handen deelen rijke gaven uit; laat ook op ons de goederen des ewigen levens nederdalen.

Wees onze Zeester, opdat wij onder de woeste baren niet bedolven worden. Uit U is ons het heil opgegaan; wees ons ook de poort des hemels, die ten leven leidt.

O zoete, o goedertierene Maagd, leid ons op den weg des levens veilig door dit tranddal; bescherm ons hier, o Moeder, en geef, dat wij eenmaal hierboven U en uwen Zoon mogen aanschouwen.

Laat ons veilig op uwe genade vertrouwen, en leer ons onder uwe hoede bidden, waken en strijden; stort uwe gaven in ons uit, en toon, dat Gij de Beschermster, de Moeder en Patrones der H. Kerk zijt.

Doe ons pal staan in het ware geloof, vast op God vertrouwen en Hem zonder alle zonde beminnen; bescherm van eeuw tot eeuw de kudde, die zich aldus aan U toewijdde en reeds door onze Vaders is toegeheiligd. Amen.

4. VERKIEZING VAN MARIA TOT PATRONES.

O heilige Maagd en Moeder Gods Maria, ik, uw alleronwaardigste dienaar, (dienaressen) kies U heden tot mijne Meesteres, tot mijne Patrones en Voorspreekster. Ik neem mij vastelijk voor en besluit, U nimmer te verlaten, nooit iets tot uwe oneer te zeggen, te

denken en te doen, of toe te laten, dat er door mijne onderhoorigen ooit iets tegen uwe eer geschiede. Ik smeeke U dan ook mij voor eeuwig tot uwen dienaar(ares) aan te nemen. Sta mij bij in al mijne handelingen, maar vooral in de vervulling der plichten van mijnen staat en verlaat mij niet in de ure des doods. Amen.

5. TOT MARIA, DE TOEVLUCHT DER ZONDAREN.

Aan de voeten uwer Heiligheid neerknielend, bid ik U, allerzoetste Maagd, dat Gij mij wilt leeren van U te vragen, hetgeen Gij gaarne hoort. Ik ben uwe gunst en barmhartigheid onwaardig, allerheiligste Maagd, omdat ik zooveel gezondigd heb; ik verdien niet gehoord te worden. Wil mij nochtans niet verstooten, goedertierene Moeder, Gij, die gewoon zijt de hand der genade toe te reiken aan degenen, die tot U roepen en hun leven wenschen te beteren. Gedenk, dat het nooit ter wereld is gehoord, dat iemand, die tot U zijn toevlucht nam en uwe hulp inriep, door U is verlaten geworden. Daarom nader ik met vertrouwen tot den troon uwer barmhartigheid, o Maagd der Maagden; Gij zult uw aangezicht van mij, onzaligen zondaar, niet afwenden, mij niet uitsluiten van uwe goedertierenheid, maar U gewaardigen mij te verhooren tot glorie van uwen naam.

O Ster der zee, laat mij niet verder afdwalen van den weg des lichts, maar verlos mij door uwe voorlichting uit de duisternis

der zonde. O Poort des hemels, sluit U niet voor mij om mijne zonde; breng mij terug naar de Bron der genade, welke ik ondankbare verlaten heb, — tot Jesus, door wien Gij aan de wereld leven en zaligheid hebt gebracht. O Koningin van barmhartigheid, om de grootheid uwer glorie, verwerp mij armen zondaar niet; wees mijner zwakheid indachtig en kom mij te hulp. Toon mij uwe barmhartigheid, ontferm U mijner volgens uwe menigvuldige barmhartigheden. Mijne zonden bezwaren mij; het vleesch kwelt mij; de wereld bekoort en verblindt mij; de duivel achtervolgt mij met zijn listen en lagen; de ure des doods en het vonnis van den strengen Rechter ontstellen mij. Ik heb ontelbare zonden en ken geen verdiensten. Ik sta hier voor U, zuchtende en bevende. Tot wien zal ik vluchten dan tot U, Toevlucht der zondaren; waar troost vinden dan bij U, Troosteresse der bedroefden; waar hulp zoeken dan bij U, Moeder der genade en barmhartigheid? Leen dan een gunstig oor aan mijne smeeking, o Hoop der ongelukkigen; werp een blik van barmhartigheid op mij en reik mij uwe machtige moederhand. Vraag van uwen goddelijken Zoon voor mij genade en tijd om ware, vruchtbare boetvaardigheid te oefenen en mijn leven oprecht te beteren. Sta mij bij, o zoete, machtige Voorspreekster, in alle gevaren, geheel mijn leven lang, maar voornamelijk in het bange doodsuur, en leid mijne ziel

na dit leven behouden uit den strijd het leven der glorie binnen. Amen.

6. GEBED VOOR DE BEKEERING DER ONGELOOVIGEN.

O eeuwige God, Schepper van alle dingen, gedenk, dat de zielen der ongeloofigen door U naar uw beeld en gelijkenis zijn geschapen. Zie, Heer, U ten smaad wordt de hel met hen vervuld. Gedenk, dat Jesus, uw Zoon, voor hunne zaligheid den allerwreedsten dood heeft ondergaan. Ik bid U, Heer, wil niet langer gedoogen, dat uw Zoon door de ongeloofigen worde versmaad, maar laat U verzoenen door de gebeden der Heiligen en der Kerk, de Bruid van uwen allerheiligsten Zoon, en wees uwer barmhartigheid indachtig, vergeet hunne afgoederij en hun ongeloof, en maak, dat ook zij eens erkennen mogen Jesus Christus, den Heer, dien Gij gezonden hebt, die ons heil, ons leven en onze opstanding is, door wien wij verlost en bevrijd zijn, aan wien zij eer door de eindelooze eeuwen der eeuwen. Amen. *(Eenmaal daags 300 dagen afluat).*

Aan ieders godsvrucht zij het overgelaten uit bovenstaande en genoemde gebeden te kiezen of daaraan andere toe te voegen, waaraan men behoefte gevoelt.

LITANIE EN GEBEDEN VOOR VRIJDAG.

LITANIE VAN HET LIJDEN DES HEEREN.

Heer, ontferm
U onzer.
Christus, ontferm
U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.

God hemelsche Vader. — Ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld.

God H. Geest.

H. Drievuldigheid, één God.

Jesus, Verlosser der wereld.

Jesus, die in den hof van Olijven tot den

Vader hebt gebeden.

Jesus, die in uw doodsangst Water en Bloed hebt gezweet.

Jesus, die door een Engel werdt versterkt.

Jesus, die door Judas met een kus zijt verraden.

Jesus, die als een booswicht gevangen zijt genomen en gebonden.

Jesus, die door de Leerlingen zijt verlaten geworden.

Jesus, die voor Annas en Caïphas val-

- schelijk beschuldigd zijt.
- Jesus, die van den dienaar des Hoogepriesters een kaakslag hebt ontvangen.
- Jesus, die door Petrus driemaal zijt verloochend.
- Jesus, die gebonden aan Pilatus werdt overgeleverd.
- Jesus, die door Herodes der bespottung werdt prijsgegeven.
- Jesus, die achter Barabbas zijt gesteld.
- Jesus, die wreedaardig zijt gegeeseld en met doornen gekroond.
- Jesus, die in uwe vernedering ten toon zijt gesteld om medelijden op te wekken.
- Jesus, tegen wien de Joden den kruisdood hebben geëischt.
- Jesus, die onschuldig door Pilatus tot den dood des Kruises zijt verwezen.
- Jesus, die het zware Kruis hebt gedragen.
- Jesus, die als een lam ter slachtbank werdt geleid.
- Jesus, die op den berg van Calvarië van uwe kleederen zijt beroofd.
- Jesus, die aan het Kruis zijt genageld.
- Jesus, die aan het Kruis voor uwe vijanden hebt gebeden.
- Jesus, die met gal en azijn zijt gelaafd.
- Jesus, die gehoorzaam zijt geweest tot den dood des Kruises.
- Jesus, die tusschen twee booswichten den schandelijken en bitteren kruisdood zijt gestorven.
- Jesus, die door uwen Dood ons het leven hebt gegeven.
- Wees genadig. — Spaar ons, Jesus.
- Wees genadig. — Verhoor ons, Jesus.

Van alle kwaad. —	Door uw en bitteren
Verlos ons, Jesus.	Dood.
Van alle zonden.	Wij zondaren. — Wij
Van onverschillig-	bidden U, verhoor ons.
heid jegens uw H.	Dat Gij onze zonden
Kruis en Lijden.	in uw H. Bloed wilt
Van ongeduld in	afwasschen.
smart en.	Dat Gij ons aan de
Van gebrek aan me-	vruchten van uw
delijden.	H. Lijden wilt deel-
Van onboetvaardig-	achtig maken.
heid des harten.	Dat Gij ons tot ware
Van den eeuwigen	minnaren van uw
dood.	Kruis wilt vormen.
Door uwe oneindige	Dat wij door de kracht
Liefde.	van uw H. Kruis
Door uw bloedig	den duivel, de we-
Zweet.	reld en het vleesch
Door uwe Gevangen-	mogen overwinnen.
neming.	Dat wij ons kruis
Door uwe Bespotting	dagelijks bereid-
en Mishandeling.	willig opnemen en
Door uwe Geeseling	U volgen mogen.
en Kroning.	Dat wij bij alle ramp-
Door uwe smartelijke	spoeden in uw H.
Kruisdraging.	Kruis geduld en
Door uwe wreede	hulp mogen vinden.
Kruisiging.	Dat uw H. Kruis ons
Door uwe Uitputting	in de ure des doods
en Verlatenheid aan	troost en kracht
het Kruis.	moge bieden.
Door uwe heilige	Dat wij door uw H.
Wonden.	Kruis tot de hemel-

sche glorie mogen
geraken.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld. — Spaar
ons, Heer.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld. — Ver-
hoor ons, Heer.

Lam Gods, dat weg-

neemt de zonden
der wereld. — Ont-
ferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U on-
zer.

Christus, ontferm U
onzer.

Heer, ontferm U on-
zer.

W. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;

R. Omdat Gij door uw H. Kruis de we-
reld verlost hebt.

GEBED.

Heer Jesus, die uit den schoot des Vaders
van den Hemel op aarde zijt gekomen
en uw dierbaar Bloed als losprijs voor onze
zonden en ongerechtigheden vergoten hebt,
wij bidden U ootmoedig, dat wij van onze
zonden in uw Bloed mogen gezuiverd wor-
den, om op den dag des oordeels onder het
getal uwer Uitverkorenen te staan en uit u-
wen mond de woorden te hooren: „Komt,
gezegenden mijns Vaders.” Dit smeeken
wij U, die leeft en heerscht in de eeuwen
der eeuwen. Amen.

GEBED TOT DEN LIJDENDEN JESUS.

God, die voor de Verlossing der wereld
geboren, besneden, door de Joden ver-
worpen, door Judas, den verrader, met een

kus overgeleverd, in boeien geklonken, als een schuldeloos Lam ter slachtbank geleid, op schaamtelooze wijze voor Annas, Caïphas, Herodes en Pilatus gebracht, door valsche getuigen aangeklaagd, met geesels-roeden en verguizingen gemarteld, met speeksel besmeurd, met doornen gekroond, met vuistslagen mishandeld, met den rietstok geslagen, geblinddoekt, van uwe klederen ontdaan, met nagelen aan het Kruis gehecht, op het Kruis verheven, onder de boosdoeners gerekend, met gal en azijn gelaafd en met de lans doorstoken hebt willen worden, — ik bid U, o Heer, door dit uw allerheiligst Lijden, dat ik onwaardige overweeg, en door Uw H. Kruis en uwen Dood, verlos mij van de straffen der hel en gewaardig U mij daarheen te leiden, waarheen Gij den Moordenaar, die met U gekruist werd, gebracht hebt. Die met den Vader en den H. Geest leeft en heerscht, God, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Vijfmaal Onze Vader en Wees gegroet.

(Eenmaal daags 300 dagen aflaat).

GEBEDEN TER EERE DER HEILIGE VIJF WONDEN.

1. TOT DE WONDE DER RECHTERHAND.

of zij U, mijn Heer Jesus Christus, voor de allerheiligste Wonde uwer Rechterhand. Bij de kracht dezer aanbiddelijke Wonde en van uw allerheiligst Lijden, vergeef mij

alle zonden, die ik tegen U in gedachten, woorden en werken bedreven heb, — door nalatigheid in uwen dienst en door zinnelijkheid, waaraan ik mij gedurende den dag of tijdens den slaap heb schuldig gemaakt. Geef, dat ik mij dikwijls met godsvrucht uwen allerbarmhartigsten Dood en uwe goddelijke Wonden herinnere. Verleen mij de genade mijn lichaam te versterven en zoodoende U een blijk mijner erkentelijkheid te geven; U, die leeft en heerscht door de eeuwen der eeuwen. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

2. TOT DE WONDE DER LINKERHAND.

L of en glorie zij U, allerzoetste Heer Jesus Christus, voor de allerheiligste Wonde uwer Linkerhand. Om wille dezer aanbiddelijke Wonde, ontferm U mijner en gewaardig U uit mijn hart alles te verwijderen, wat U mishaaft. Doe mij zegeviereren over uwe vijanden, die vol boosheid zijn, en maak, dat ik hen met de hulp uwer genade overwinnen moge. Bij de verdiensten van uwen allerbarmhartigsten Dood, verlos mij uit de gevaren van het tegenwoordig en toekomstig leven en maak, dat ik in de hemelsche glorie met U leve, die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen. *Onze Vader. Wees gegroet.*

3. TOT DE WONDE VAN DEN RECHTERVOET.

L of en glorie zij U, allerzoetste Heer Jesus Christus, voor de allerheiligste Wonde

van uwen Rechtersvoet. Bij deze aanbiddelijke Wonde, verleen mij de genade van boete te doen voor mijne zonden. Bij uwen allerbarmhartigsten Dood bid ik U vurig, houd uwen armen dienaar dag en nacht vereenigd met uwen heiligen Wil en bewaar hem tegen alle onheil naar lichaam en ziel. Wees mij genadig, wanneer de dag der wrake komt, en leid mij binnen in de eeuwige Zaligheid; Gij, die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

4. TOT DE WONDE VAN DEN LINKERVOET.

Lof en glorie zij U, allerbarmhartigste Heer Jesus Christus, voor de allerheiligste Wonde van uwen Linkervoet. Bij deze aanbiddelijke Wonde, verleen mij, bid ik U, algeheele vergiffenis mijner zonden, opdat ik met uwe genade het vonnis der eeuwige verwerping moge ontgaan. Ook vraag ik U, mijn allerbarmhartigste Zaligmaker, door de kracht van uwen allerheiligsten Dood, dat het mij vergund zij vóór mijn sterven nog te biechten en het Sacrament van uw Lichaam en Bloed met een volmaakt berouw en volkomen zuiver naar lichaam en ziel te ontvangen. Geef, o Heer, dat ik waardig zij ook het H. Oliesel tot eeuwig heil mijner ziel te ontvangen; Gij, die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

5. TOT DE WONDE VAN JESUS' H. ZIJDE.

L of en glorie zij U, o algoede Jesus, voor de allerheiligste Wonde uwer Zijde. Bij deze aanbiddelijke Wonde en bij de overgrootte barmhartigheid, die Gij aan den krijgsknecht Longinus, toen hij uwe Zijde opende, hebt bewezen en nog aan ons allen bewijst, bid ik U, allerzoetste Jesus, dat Gij, gelijk Gij mij in het H. Doopsel van de erfzonde hebt gezuiverd, thans door de kracht van uw allerdierbaarst Bloed, dat over geheel de aarde geofferd en genuttigd wordt, van alle verleden, tegenwoordig en toekomstig kwaad gelieft te bevrijden. Ik bid U, bij uwen allerwreedsten Dood, mij te willen geven een levendig geloof, eene vaste hoop en eene volmaakte liefde, opdat ik U uit geheel mijn hart, uit geheel mijne ziel en uit al mijne krachten beminne. Versterk en bevestig mij in de beoefening van het goede en geef mij de volharding in uwen dienst, opdat ik U ten allen tijde behagen moge. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Y. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;

R. Omdat Gij door uwen Dood en uw Bloed de wereld verlost hebt.

LAAT ONS BIDDEN.

Almachtige, eeuwige God, die het menschdom door de vijf Wonden van uwen Zoon, onzen Heer Jesus Christus, verlost hebt, verleen ons op onze nederige bede,

dat wij, die dagelijks zijne Wonden vereeren, door zijn kostbaar Bloed van een haastigen en van den eeuwigen dood mogen bevrijd worden. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

(Eenmaal daags 300 dagen afluat).

GEBED TOT JESUS.

Goedertierenste Jesus, Gij alleen zijt ons heil, ons leven en onze opstanding. Wij bidden U derhalve, verlaat ons niet in onze nooden en kwellingen, maar, bij den Doodstrijd van uw allerheiligst Hart en bij de smarten uwer vlekkelooze Moeder, kom uwen dienaren te hulp, die Gij met uw kostbaar Bloed hebt verlost.

(Eenmaal daags 300 dagen afluat).

GEBED VOOR HET KRUISBEELD.

O Heer, Jesus Christus enz. bladz. 128.

OEFENING VAN DEN KRUISWEG.

Na de Hemelvaart van haren goddelijken Zoon ging Maria menigmaal den droevigen weg, dien Jesus onder den zwaren last des Kruises had bewandeld. Dit voorbeeld der Moeder vond navolging bij de geloovigen van Palestina en bij de vrome pelgrims, die, zooals de H. Hieronymus getuigt, ten zijnen tijde reeds in grooten getale naar het Heilig Land togen. Spoedig ook opende de H. Kerk voor deze vrome vereerders van het Lijden des Heeren den schat harer geestelijke gunsten. Daar echter niet iedereen naar Jerusalem kan gaan, heeft de H. Stoel veroorloofd ook elders voorstellingen te plaatsen van de voornaamste gebeurtenissen, die op dien lijdensweg plaats hadden, en aan het bezoek van deze afbeeldingen (onze Kruisweg) dezelfde aflaten geschonken als aan het bezoek van den werkelijken Kruisweg te Jerusalem.

Om de vele aflaten, aan deze oefening verbonden, te kunnen verdienen, moet men:

1. Zuiver zijn van doodzonde.
2. Het Lijden des Heeren, zij het slechts kort, ieder naar zijn vermogen overwegen.
3. Gaan van de eene statie naar de andere, voor zoover dit de menigte der geloovigen, die eraan deelnemen, en de ruimte der plaats, waar de Kruisweg is opgericht, veroorloven. Dit voorschrift verplicht zeker, zoo iemand afzonderlijk den Kruis-

weg doet, tenzij deze omwandeling storing zou kunnen verwekken. Bij de gemeenschappelijke of plechtige kruiswegoefening kunnen de geloovigen op hunne plaatsen blijven, zoo slechts de Priester met twee dienaren of zangers van de eene naar de andere statie gaat en volgens gewoonte gebeden bidt, waarop het volk antwoordt. Kan het volk de gebeden des Priesters niet verstaan, dan kan een ander priester die van den predikstoel of van eene andere plaats voorlezen. Bij deze gemeenschappelijke oefening is het raadzaam, dat de geloovigen zich naar de verschillende staties keeren en met den Priester knielen en opstaan.

Het is voldoende het Lijden des Heeren in het algemeen tot voorwerp zijner overweging te maken, zonder juist de voorstellingen der verschillende staties elk op hare beurt te overwegen. Ook is het de gewoonte bij iedere statie één **Onze Vader** en **Wees gegroet** met eene act van berouw, en op het einde zesmaal **Onze Vader**, **Wees gegroet** en zesmaal **Eere zij den Vader** te bidden; maar om den aflat te verdienen is dit niet noodzakelijk.

GEBED VAN VOORBEREIDING.

 onmetelijke, o allergoedertierenste, allerbarmhartigste God, ik, ellendig en alleronwaardigst schepsel, werp mij in den diepsten ootmoed aan uwe voeten neder en aanbid U als mijn Heer en mijn God. Ik geloof in U, ik hoop op U, ik bemin U boven alle goed; en daarom is het mij van ganscher harte leed, dat ik U, mijn eenig en hoogste Goed, ooit beleedigd heb.

Tot uwe meerdere eer en glorie, tot heil mijner ziel en tot troost der Afgestorvenen (*inzonderheid van N. N., voor wie ik de verleende aflat wil verdienen*), ga ik deze oefening

ning beginnen. Onder de bescherming en naar het voorbeeld uwer bedroefde Moeder, de H. Maagd Maria, en onder geleide van mijn Engelbewaarder hoop ik dezen heiligen Kruisweg met de hulp uwer genade te voleinden. Amen.

Stabat Mater dolo-
rôsa*) * Juxta cru-
cem lacrymôsa, * Dum
pendébat Filius.

Met de tranen in
haar oogen * Stond
de Moeder, diep be-
wogen, * Bij het Kruis,
daar Jesus hing.

I. STATIE.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

V. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;

R. Omdat Gij door uw H. Kruis de wereld verlost hebt.

Overweging. Jesus, de Onschuld, die nooit eene zonde bedreef noch bedrijven kon, wordt ter dood veroordeeld; en wel tot den smadelijken dood des kruises. Pilatus levert Jesus over aan den wil zijner vijanden, ten einde voor een vriend des Keizers gehouden te worden. — O wraakroepende ongerechtigheid! Om aan een mensch te behagen laat de lafhartige rechter zich dwingen, de Onschuld te veroordeelen en God te beleedigen.

Gebod. O alleronschuldigste Jesus, ik, ik heb gezondigd, ik ben des doods schul-

*) Zie de zangwijzen onder de „Latijnsche Gezangen” No. IV.

dig; maar, opdat ik zou leven, aanvaardt Gij uit liefde het doodvonnis. Hoe zou ik dan voortaan nog kunnen leven, lieve Jesus, tenzij voor U alleen? Zoolang het mijn streven is den menschen te behagen, kan ik uw dienaar niet wezen. Daarom zal het mij voortaan onverschillig zijn, of ik al aan de menschen, ja, aan de geheele wereld mis-
hage, indien ik slechts U welgevallig moge zijn. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

ÿ. Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

R. God, wees ons zondaars genadig!

Cujus animam ge-
méntem, * Contri-
státam et doléntem, *
Pertransivit gládus.

Hem aanschouwend
In zijn smarte, *
Voelde Zij, hoe haar
door 't Harte * 't Felle
zwaard der droefheid
ging.

II. STATIE.

Jesus neemt het Kruis op zijne Schouders.

ÿ. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;

R. Omdat Gij door uw H. Kruis de we-
reld verlost hebt.

Overweging. Toen Jesus het Kruis aanschouwde, strekte Hij er met een groot verlangen zijne bebloede armen naar uit, omvatte het met de grootste teederheid, kuste het recht hartelijk, nam het op zijne doorwonde schouders en schreed, hoewel

uitgeput zijnde, toch opgetogen daarheen, als een reus om zijn weg te gaan.

Gebed. Zal ik wel een vriend van Christus kunnen zijn, zoo ik een vijand ben van het Kruis? O zoet, o beminlijk Kruis, ik omhels u, ik druk u aan mijn mond, ik neem u met vreugde aan uit de hand Gods. Verre zij het van mij voortaan te roemen, tenzij in 's Heeren Kruis, waardoor mij de wereld is gekruist, en ik der wereld gekruist ben. Maak mij deelachtig aan uw Lijden, lieve Jesus, opdat ik U geheel toebehoore. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ÿ. Ontferm U onzer. Heer, ontferm U onzer.

R. God, wees ons zondaars genadig!

O quam tristis et afflicta * Fuit illa benedicta Mater Unigéniti!	A ch, hoe treurig, hoe vol rouwe * Was die zegenrijke Vrouwe, * Moeder van Gods een'gen Zoon!
---	---

III. STATIE.

Jesus valt den eersten keer onder het Kruis.

Ÿ. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;

R. Omdat Gij door uw H. Kruis de wereld verlost hebt.

Overweging. Toen de lieve Jesus met het Kruis op zijne doorwonde schouders voortging, viel Hij onder den drukkenden last smartelijk ter aarde. Het waren onze zonden, die dien last, voor Jesus' liefde

anders zoo licht en zoo zoet, ondraaglijk maakten.

Gebod. Ach, mijn Jesus, Gij hebt het zware juk mijner zonden gedragen; mijne ongerechtigheden hebben als een zware last op U gedrukt; maar hoe zou ik dan het juk uwer geboden nog kunnen weigeren? Uw juk is zoet, uw last is licht. Gaarne en met blijdschap zal ik derhalve aanvaarden wat Gij op mijne schouders legt, en het met inspanning van al mijne krachten trachten te dragen, zoolang ik leef. Sterk mij door uwe genade, lieve Jesus, opdat ik niet meer bezwijke. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

ÿ. Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

Ë. God, wees ons zondaars genadig!

Quæ moerébat et dolébat * Pia Mater,
dum vidébat * Nati
pœnas inclyti.

Ach, hoe kreet Zij en hoe leed Zij, * Met wat moederangsten streed Zij * Om die nagels en die kroon!

IV. STATIE.

Jesus ontmoet zijne bedroefde Moeder.

ÿ. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;

Ë. Omdat Gij door uw H. Kruis de wereld verlost hebt.

Overweging. Hoe smartelijk was de aanblik, toen de bedroefde Moeder Maria haar teerbeminden Zoon met het schandelijk Kruis beladen, geheel met wonden en

bloed overdekt, door eene eerlooze bende booswichten met helsche razernij zag voorgestooten! Welk eene onuitsprekelijke smart moet dat allerteederst Moederhart niet hebben geleden! Hoe vurig zal Zij verlangd hebben voor Jesus, of althans met Jesus te kunnen sterven!

Gebed. O Jesus, o Maria, o bedroefde Harten, door de innigste liefde met elkander verbonden en nu tot stervens toe door de wreedste smart vaneengereten; ik, ik ben de oorzaak van uw Lijden. Ach, dat ook mijn hart in uwe smart deele! — Geef o Moeder, bron van liefde, dat ik gevoele hetgeen Gij leedt, dat ik met U weeklage. Doe mijn hart van liefde tot Christus ontbranden en mij voortaan Gode volkomen welgevallig leven. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

ÿ. Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

R. God, wees ons zondaars genadig!

Pro peccátiſ suæ gen-
tis * Vidit Jesum
in torméntiſ * Et fla-
gélliciſ súbditum.

Zij zag Jesus, door
de zonden * Van
zijn eigen volk met
wonden, * Wreed ge-
geeseld, laag bespot;

V. STATIE.

Simon van Cyrene helpt Jesus het Kruis dragen.

ÿ. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;

R. Omdat Gij door uw H. Kruis de wereld verlost hebt.

Overweging. Simon van Cyrene wordt gedwongen Jesus het Kruis te helpen dragen; en Jesus, om onze zonden vertreden en uitgeput, neemt de hulp van Simon aan, ofschoon deze weerstreeft. Hoe aangenaam zou aan Jesus deze metgezel in het Lijden zijn geweest, indien hij niet gedwongen, maar vrijwillig ware gekomen! Maar ook u, mijne ziel, zou Jesus gaarne tot metgezel nemen, zoo gij slechts wildet. Hij roept u, Hij noodigt u uit: „Neem uw kruis op en volg mij na.“ Dan ook gij verzet u en gij aanvaardt, helaas, slechts gedwongen uw kruis.

Gebod. O Jesus, terecht hebt Gij gezegd: „Wie zijn kruis niet opneemt en Mij niet volgt, is Mijner niet waardig.“ — Zie, om U waardig te worden, voeg ik mij vrijwillig bij U als metgezel op den weg des kruises. Gaarne zal ik alle kruisen dragen, die Gij op mijne schouders zult leggen. Want wat kan mijn kruis zijn in vergelijking met hetgeen Gij onschuldig en uit liefde tot mij gedragen hebt? Ik zal mijn kruis opnemen en U volgen tot het einde mijns levens. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

ÿ. Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

R. God, wees ons zondaars genadig!

Vidit suum dulcem
Natum * Moriêndo
desolatum, * Dum emi-
sit spiritum.

Zij zag 't Leven van
haar leven * Zon-
der troost den geest
hergeven * In de han-
den van zijn God.

VI. STATIE.

Veronica reikt Jesus een zweetdoek toe.

Ÿ. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;

R. Omdat Gij door uw H. Kruis de wereld verlost hebt.

Overweging. Veronica biedt uit medelijden en eerbied Jesus haren hoofdsnuier aan, opdat Hij daarmede zijn met bloed en slijk besmeurd Aangezicht zou kunnen afdrogen. Jesus drukt zijne beeltenis in den doek en geeft hem terug aan de vrome Vrouw. Welk een overgroot loon voor zoo uiterst geringen liefdedienst! En gij, mijne ziel, welken dienst bewijst gij uwen Zaligmaker voor zoovele onschatbare weldaden? Overweeg het eens bij u zelve, verwek berouw en maak het voornemen u te beteren.

Gebod. Lieve Jesus, wat zal ik U wedergeven voor alles, wat Gij mij hebt geschonken? Ik wijd mij geheel aan uwen dienst; ik offer U geheel mijn hart; verzegel het met uwe liefde en druk daarin uwe beeltenis, opdat mijn geheugen U gestadig gedenke, en Gij het werk uwer handen nimmer moogt vergeten. Amen.

Onze Vader. Wees gegroot.

Ÿ. Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

R. God, wees ons zondaars genadig!

Quis est homo, qui non fleret, * Matrem Christi si videret * In tanto supplicio?

Wie kan zonder medelijden * 's Heeren Moeder zoo zien strijden * Met haar naamloos zielewee?

VII. STATIE.

Jesus valt den tweeden keer onder zijn Kruis.

ÿ. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;

R. Omdat Gij door uw H. Kruis de wereld verlost hebt.

Overweging. In naamlooze smart ligt Jesus andermaal met zijn allerheiligst Aangezicht op aarde neergeslagen onder den last des Kruises, en nog gunnen Hem de beulen in hunne helsche wreedheid geen oogenblik rust; met koorden en stokslagen drijven zij Hem voort. — Deze val werd veroorzaakt door ons hervallen in de zonde; en ik, ik zou er behagen in kunnen schep- pen nog meer te zondigen!

Gebed. O Jesus, ontferm U mijner, reik mij uwe hand, steun mij, opdat ik in mijne vorige zonden niet meer hervalle. Zal ik de zonde, die ik reeds zoo dikwijls heb bedreven, wetens en willens nog weer bedrijven? Het zij verre! Ik heb gezegd: ik ben begonnen; van dit oogenblik af staat mijn besluit vast: liever duizendmaal ster- ven dan zondigen. En Gij, mijn Jesus, versterk mij door uwe genade, want zon- der uwe hulp vermag ik niets. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

ÿ. Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

R. God, wees ons zondaars genadig!

Quis non posset con-
tristari, * Christi
Matrem contemplari, *
Dolentem cum Filio?

Wie voelt niet zijn
hart verscheuren,
* Die dat teederst
Hart ziet treuren *
Lijgend met haar
Liev'ling mee!

VIII. STATIE.

Jesus spreekt tot de weenende Vrouwen.

V. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;

R. Omdat Gij door uw H. Kruis de we-
reld verlost hebt.

Overweging. Deze vrome Vrouwen weenen van droefheid over den lijdenden Verlosser, en Jesus keert zich tot haar, zeggende: „Weent niet over Mij, *(die onschuldig ben,)* maar weent over u zelve en over uwe kinderen”; weent over uwe zonden, die de oorzaak zijn van al mijne smarten. — Stort ook gij dan tranen, mijne ziel, want niets is Jesus aangenamer en u voordeeliger dan tranen, die uit droefheid over de zonde worden gestort.

Gebod. O Jesus, wie geeft water aan mijn hoofd en eene bron van tranen aan mijne oogen, om dag en nacht over mijne zonden te weenen? Ik bid U bij uwe bittere, bloedige tranen, verleen mij de gave der tranen. Vermorzel mijn hart, opdat uit mijne oogen en uit mijn hart overvloedige tranen opwellen, en mijne zonden door ware boetvaardigheid worden uitgewischt. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

ÿ. Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.
 R. God, wees ons zondaars genadig!

Eja, Mater, fons amó-
 ris, * Me sentire
 vim dolóris * Fac, ut
 tecum lúgeam.

Heil'ge Moeder, bron
 van liefde, * Och,
 of ook mijn hart door-
 griefde * Wat uw Harte
 heeft doorwond!

IX. STATIE.

Jesus valt den derden keer onder het Kruis.

ÿ. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;
 R. Omdat Gij door uw H. Kruis de we-
 reld verlost hebt.

Overweging. Toen Jesus, de Man van smarten, met zijn Kruis aan den voet van den Calvariëberg was gekomen, viel Hij den derder keer met den zwaren last op den rotsigen grond. Nieuwe wonden, nieuwe pijnen, nieuwe mishandeling, hoon en verguizing! — O hoe ontzaglijk groot moet de last der zonde zijn, dat zij Jesus zoo dikwijls ter aarde wierp! Mij zonde zij reeds lang in den afgrond der hel hebben gestort, zoo de kostbare verdiensten van Jesus' allerheiligst Lijden mij niet hadden gevrijwaard.

Gebod. O allergenadigste Jesus, ik zeg U duizendmaal dank, dat Gij mij in mijne menigvuldige zonden niet hebt laten sterven. Ontsteek in mij een nieuw vuur en versterk mij ten allen tijde. Bewaar mij in uwe genade; geef, dat ik nimmermeer in

de zonde hervalle, maar in het goede bevestigd worde, en uit dit sterfelijk lichaam moge overgaan tot de volmaakte vrijheid der kinderen Gods. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

V. Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

B. God, wees ons zondaars genadig!

Fac, ut árdcat cor
meum * In amán-
do Christum Deum, *
Ut sibi compláceam.

Doe mij van uw lief-
de blaken, * Chri-
stus minnen, 't al ver-
zaken * Wat zijn heil-
ge liefde schond.

X. STATIE.

Jesus wordt ontkleed en met gal gelaafd.

V. Wij aanbidden U, Christus, en loyen U;

B. Omdat Gij door uw H. Kruis de wereld verlost hebt.

Overweging. Jesus wordt van zijne kleederen ontdaan, of liever zij worden in woeste razernij met geweld van zijn Lichaam gescheurd. Welk een smartelijk lijden! Jesus bloedt opnieuw uit al zijn Wonden. Hij wordt van zijne kleederen beroofd om van alles ontdaan te sterven. O hoe goed en gelukkig zou ik sterven, indien ik, na den ouden mensch met zijne werken te hebben afgelegd, uit het leven mocht scheiden!

Gebod. Voldoe aan mijn varigen wensch, lieve Jesus! Geef, dat ik den ouden mensch uitdoe en den nieuwe, die naar uw Hart,

naar uwen Wil geschapen is, aantrekke. Moge het aan mijne zinnelijke natuur hard en moeielijk vallen, ik zal mijn vleesch toch niet sparen. Ik wensch, van alle aardsche ijdelheid onthecht, te sterven om eeuwig met U te leven. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ƴ. Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

R. God, wees ons zondaars genadig!

Sancta Mater, istud
S agas, * Crucifixi
fige plagas * Cordi meo
válide.

Druk het lijden en
de wonden * Des
Gekruisten om mijn
zonden * Krachtig in
mijn schuldig hart.

XI. STATIE.

Jesus wordt aan het Kruis genageld.

Ƴ. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;

R. Omdat Gij door uw H. Kruis de wereld verlost hebt.

Overweging. Toen Jesus van zijne kleederen was beroofd, werd Hij wreedaardig op het Kruis uitgestrekt en met verschrikkelijke nagelen aan handen en voeten daarop vastgeklonken. O marteling, o smart! En Jesus zwijgt, wijl het den Vader aldus behaagt: Hij lijdt geduldig, omdat Hij lijdt uit liefde tot mij. — En gij, mijne ziel, hoe gedraagt Gij U in wederwaardigheden? Wat zijt gij ongeduldig, wat klaagt en jammert gij!

Gebod. O allergeguldigste Jesus, o allertzachtmoedigste Lam, ik haat en verfoei mijn

ongeduld! Ja, Heer, kruisig mijn vleesch met zijn booze begeerlijkheden en euvel-daden. Brand en kerf mij hier, maar spaar mij in eeuwigheid. Ik stel mij geheel in uwe handen; dat uw H. Wil in alles geschiede. Schenk mij slechts uwe genade, ik vraag niets meer. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

ÿ. Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

ÿ. God, wees ons zondaars genadig!

Juxta crucem tecum
stare, * Et me tibi
sociare * In planctu
desidero.

Laat ik mij met U
vereenen * Bij het
Kruis, en Hem bewee-
nen * In 't gevoel
van uwe smart.

XII. STATIE.

Jesus sterft aan het Kruis.

ÿ. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;

ÿ. Omdat Gij door uw H. Kruis de wereld verlost hebt.

Overweging. Werp uwen blik op Jesus, hangende aan het Kruis, geheel ontkleed en met bloed bedropen. Nu kunt gij de wonden tellen, die Hij uit liefde tot u ontvangen heeft. Geheel zijne gedaante is een beeld van liefde: zijn hoofd neigt zich minzaam tot u, zijn armen staan open om U te omhelzen; zooveel wonden, zooveel liefdeblijken van uwen allerbeminneijksten Jesus. O hoe groot is deze liefde! Jesus sterft, opdat de zondaar van den eeuwigen dood

worde bevrijd. Maar, helaas, hoe wordt deze liefde vergolden!

Gebed. O allerbeminlijkste Jesus, wie zal mij geven uit liefde tot U te sterven! Geef, dat ik ten minste de ijdelheden der wereld uit liefde tot U geheel afsterve. O hoe nietig is voor mij de wereld, wanneer ik U aan het Kruis zie hangen! Ontvang mij, o Jesus, in uw doorstoken Hart. Ik ben geheel uw eigendom. Ik wil leven noch sterven, tenzij voor U alleen. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

ÿ. Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

R. God, wees ons zondaars genadig!

Christe, cum sit hinc exire, * Da per Matrem me venire * Ad palmam victóriæ.	Heer, moge in mijn laatste strijden * Uwe Moeder mij verblijden * Met den overwinningsprijs,
--	--

XIII. STATIE.

Jesus wordt van het Kruis genomen.

ÿ. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;

R. Omdat Gij door uw H. Kruis de wereld verlost hebt.

Overweging. Jesus wilde niet levend van het Kruis afdalen, maar tot den dood daaraan hangen; en toen Hij gestorven van het Kruis werd genomen, wilde Hij evenals bij zijn leven zoo ook nu op den maagdelijken schoot zijner Moeder rusten. Wees ook gij standvastig in uwe goede voornemens; kom

niet af van het kruis, want „wie volhard zal hebben ten einde toe, zal zalig worden.” Denk ook hoezeer het hart door zuiverheid moet uitmunten, dat het Lichaam van Jesus in het Allerheiligst Sacrament ontvangt.

Gebod. Lieve Jesus, ik smeeek U, laat toch niet toe, dat ik van uw Kruis worde losgescheurd, want ik wensch daarin te leven en te sterven. God, schep in mij een zuiver hart, opdat ik in de H. Communie uw allerheiligst Lichaam waardig ontvang, in U blijve en nimmermeer van U gescheiden worde. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

ÿ. Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

R. God, wees ons zondaars genadig!

Quando corpus morietur, * Fac, ut animae donetur * Paradisi gloria. Amen.

Doe, als 't lichaam dan zal sterven,
* Mijne ziel de glorie erven * Van het hemelsch Paradijs!

XIV. STATIE.

Het Lichaam van Jesus wordt in het graf gelegd.

ÿ. Wij aanbidden U, Christus, en loven U;

R. Omdat Gij door uw H. Kruis de wereld verlost hebt.

Overweging. Het Lichaam van Christus wordt in een vreemd graf begraven. Hij, die op het Kruis niets had om zijn H. Hoofd neder te leggen, vindt ook geen eigen graf op de wereld, omdat Hij niet van deze

wereld is. En gij, die zoo aan haar gehecht zijt, zijt gij van deze wereld? Vlucht haar toch, versmaad haar, opdat gij met haar niet te gronde gaat.

Gebed. O Jesus, Gij hebt mij uitgekozen van deze wereld, wat heb ik derhalve met haar uit te staan? Gij hebt mij voor den hemel geschapen, maar waarom verlang ik dan van U de goederen der aarde? Weg, o wereld, met uwe ijdelheden; — op den weg des Kruises, dien mijn Verlosser met zijne heilige voetstappen heeft geteekend, zal ik onvermoeid voortgaan en streven naar het hemelsch Vaderland, waar in eeuwigheid mijn woontent en mijn rust zij. Amèn.

Onze Vader. Wees gegroet.

Ÿ. Ontferm U onzer, Heer, ontferm U onzer.

R. God, wees ons zondaars genadig!

DANKZEGGING EN OPOFFERING.

O allergoedertierenste Jesus, met den diepsten ootmoed zeg ik U dank voor de eindelooze barmhartigheid, die Gij mij op den Kruisweg hebt bewezen. Zie, ik offer U andermaal mijne geringe godsvrucht jegens uw allerheiligst Lijden en Sterven op tot vergiffenis mijner zonden en der straffen, die mij wegens de zonden dreigen; tot troost en verlichting der zielen in het vagevuur, en voornamelijk van die zielen, voor welke ik de meening had de aflaten, aan den Kruisweg verbonden, te verdienen. Einde-

lijk bid en smeeik ik U nog, lieve Jesus, laat toch niet toe, dat de onuitsprekelijke prijs van uw Bloed en uw Sterven vruchteloos aan mij ten koste zij gelegd, dat mijne ziel, die Gij verlost hebt, verloren zoude gaan. Amen.

Zesmaal *Onze Vader* en *Wees gegroet* en zesmaal *Eere zij den Vader*.

KRUISJES

waaraan de aflaten van den Kruisweg zijn gewijd.

De zieken en zwakken, de gevangenen en zeevarenden, en zelfs allen, die in de zedelijke onmogelijkheid verkeerden om de staties van een wettig opgerichten Kruisweg te bezoeken, kunnen te huis of elders alle aflaten verdienen, die aan deze oefening zijn verbonden, zoo ze slechts een kruisje bezitten, waaraan de aflaten van den Kruisweg zijn gewijd. Zij moeten dan dat kruisje in handen houden en veertienmaal met godsvrucht en berouw **Onze Vader, Wees gegroet en Eere zij den Vader** bidden, ter vervanging van het bezoek aan de veertien staties, en daarna nog zesmaal **Onze Vader, Wees gegroet en Eere zij den Vader**, nl. vijfmaal ter eere der vijf H. Wonden en eenmaal voor zijne Heiligheid den Paus.

Deze kruisjes worden daartoe voor een bepaald persoon gewijd en kunnen, na door dezen gebruikt te zijn, aan geen ander worden gegeven.

LITANIE VAN HET H. HART VAN JESUS.

Heer, ontferm
U onzer.

Christus, ont-
ferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God hemelsche Va-
der. — **Ontferm U**
onzer.

God Zoon, Verlosser
der wereld.

God H. Geest.

H. Drievuldigheid, één
God.

Hart van Jesus, we-
zenlijk vereenigd
met het Woord
Gods.

Hart van Jesus, Hei-
ligdom der God-
heid.

Hart van Jesus, Tem-
pel der H. Drie-
vuldigheid.

Hart van Jesus, Af-
grond van wijsheid.

Hart van Jesus, Occ-
aan van goedheid.

Hart van Jesus, Troon
van barmhartigheid.

Hart van Jesus, Schat,
die nooit wordt uit-
geput.

Hart van Jesus, van
wiens volheid wij
allen ontvangen
hebben.

Hart van Jesus, onze
Vrede en Verzoe-
ning.

Hart van Jesus, Toon-
beeld van alle deug-
den.

Hart van Jesus, springende Waterbron des eeuwigen levens.

Hart van Jesus, eindeloos liefhebbend en oneindig beminnenswaardig.

Hart van Jesus, in wien de Vader zijn welbehagen heeft.

Hart van Jesus, Verzoening voor onze zonden.

Hart van Jesus, om ons met bitterheid vervuld.

Hart van Jesus, in den hof tot den dood toe bedroefd.

Hart van Jesus, met versmadingsen verzadigd.

Hart van Jesus, uit liefde gewond.

Hart van Jesus, met eene lans doorboord.

Hart van Jesus, aan het Kruis van den laatsten druppel Bloed beroofd.

Hart van Jesus, treden om onze misdaden.

Hart van Jesus, dat ook nu nog door ondankbare menschen in het allerheiligst Sacrament der liefde wordt verscheurd.

Hart van Jesus, Toevlucht der zondaren.

Hart van Jesus, Sterkte der zwakken.

Hart van Jesus, Troost der bedroefden.

Hart van Jesus, Volharding der rechtvaardigen.

Hart van Jesus, Heil dergenen, die op U hopen.

Hart van Jesus, Hoop dergenen, die in U sterven.

Hart van Jesus, zoete Bescherming uwer vereerders.

Hart van Jesus, Vreugde aller Heiligen.

Hart van Jesus, Hulp in al onze kwellingen.

Allerheiligst Hart van
Jesus.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld. — Spaar
ons, Heer.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden

V. Jesus, zachtmoedig en ootmoedig van
Harte.

R. Vorm mijn hart naar uw Hart.

LAAT ONS BIDDEN.

Geef ons, Heere Jesus, dat wij met de
deugden van uw allerheiligst Hart ge-
sied en van uwe liefde ontvlamd worden,
opdat wij, naar het beeld uwer goedheid
gevormd, aan uwe Verlossing mogen deel-
achtig worden. Die leeft en heerscht in
de eeuwen der eeuwen. Amen.

TOEWIJDING AAN HET H. HART VAN JESUS.

mijn beminnelijke Jesus, om U
mijne erkentelijkheid te toonen en
eerherstel te bieden voor mijne
ongetrouwheden, geef ik N. U
mijn hart; ik wijd mij geheel aan U toe
en neem mij voor met de hulp uwer ge-
nade nimmermeer te zondigen.

(Eenmaal daags 300 dagen aflaat.)

Aanbiddelijk Hart van mijn goddelijken
Verlosser, uit dankbaarheid voor de
eenwige liefde, die Gij den mensch toe-

der wereld. — Ver-
hoor ons, Heer.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld. — Ont-
ferm U onzer.

Heer,ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Heer,ontferm U onzer.

draagt, voor het dierbaar Bloed, dat Gij voor mijne zaligheid hebt willen storten, en voor de eindelooze barmhartigheid mij betoond, schenk ik mij geheel aan U. Alles, wat ik heb, mijn lichaam en mijne ziel, mijn geld en goed, al mijn gedachten, woorden en werken, al mijn lijden en inzonderheid alle bewegingen mijns harten wijd ik U toe. Ontvang mijn hart, o goddelijk hart van Jesus; zuiver, heilig en ontsteek het door het heilig vuur uwer liefde. Amen.

GEBED.

Heiligst Hart van Jesus, stort de volheid uwer zegeningen uit over uwe H. Kerk, over hare dienaren en over al hare kinderen; inzonderheid over de Kerkprovincie van Nederland. Sterk de rechtvaardigen, bekeer de zondaren, sta den stervenden bij, verlos de arme zielen des vagevuurs en breid de zoete heerschappij uwer liefde uit over de harten van alle menschen. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet.

V. Hart van Jesus, brandend uit liefde tot ons.

R. Ontvlam ons hart van liefde tot U.

TOT HET H. HART VAN JESUS.

Ik groet U, H. Hart van mijn Jesus, levende en levendmakende Bron des eeuwigens levens, oneindige Schat der goddelijke liefde! Gij zijt mijne rust, mijne schuilplaats. Ontsteek, o beminnelijke Za-

ligmaker, mijn hart van het vuur der liefde, waarin het Uwe blaakt. Vereenig mijn hart zoo volkomen met uw Hart, dat het slechts begeere hetgeen Gij verlangt; want ik wensch, dat uw H. Wil voortaan het richtsnoer zij van al mijne begeerten, van al mijne werken. Amen.

GEBED TOT HET H. HART VAN JESUS.

O kostbaar Pand, o zalige Schat, o allerheiligst Hart van Jesus, allerzoetste Bron van mijn godsvrucht, ik aanbid U uit den diepsten grond mijns harten en met al de krachten mijner ziel. Ik roem U in al mijne gedachten, woorden en werken; ik geef U alle eer in den hemel en op aarde. Schenk mij het geluk U zoo vurig te beminnen, als alle Heiligen en Engelen U hebben liefgehad, als Jesus zelf U bemind heeft. Van ganscher harte betreur ik, dat ik U zoovele uren, dagen en jaren heb kunnen bedroeven; maar voortaan wil ik U geheel toebehooren: mijn hart zal niet meer het mijne, maar het uwe wezen. Daarom verzaak ik op dezen oogenblik en voor altijd al hetgeen U in het minst zou kunnen mishagen. Neem uwe woonplaats in mijn hart; bescherm, verdedig mij tegen de vijanden mijner zaligheid; wees mij een geneesmiddel tegen al mijne kwalen. O vurig Hart, o Hart van liefde, ik stenn op U: al mijne hoop is op U gevestigd. Druk U zelve zoo levendig in mij af, dat ik U nimmer vergete en door

niets ter wereld nog van U gescheiden worde.

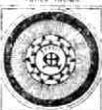
Dan, lieve Jesus, uwe H. Zijde is niet alleen voor mij doorwond geworden, maar voor alle menschen, ook voor de lijdende zielen in het vagevuur. Gelief dan ook voor deze uw Hart te openen en uwe liefde uit te storten. Laat niet toe, dat zij beroofd blijven van den kostbaren schat uwer oneindige verdiensten. Verlicht en vertroost haar door de kracht van het H. Bloed, dat uit al uwe Wonden en uit uw H. Hart is gevloeid, opdat zij met U verzoend en gezuiverd in eeuwigheid uwen H. Naam lofzingen. Dit is hetgeen ik U smeeke, o doorstoken Hart van mijn Jesus. Dezen wensch wil ik ieder oogenblik van mijn leven duizend- en duizendmalen herhalen, bij deze bede wil ik volharden tot het uur van mijnen dood. Amen.

Libet incomprehensibilis

Vulva lacata

Rubus arvens

Virgo Antonia

LITANIE EN GEBEDEN VOOR ZATERDAG.

LITANIE DER H. MAAGD MARIA.

Meer, ontferm
U onzer.

Christus, ont-
ferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God hemelsche Va-
der. — **Ontferm U**
onzer.

God Zoon, Verlosser
der wereld.

God H. Geest,

H. Drievuldigheid, één
God.

H. Maria. — **Bid voor**
ons.

H. Moeder Gods.

H. Maagd der maag-
den.

Moeder van Christus.

Moeder der godde-
lijke genade.

Allerreinste Moeder.

Allerzuiverste Moe-
der.

Ongeschondene Moe-
der.

Onbevleete Moeder.

Beminnelijke Moeder.

Wonderbare Moeder.

Moeder des Schep-
pers.

Moeder des Zalig-
makers.

Allervoorzichtigste
Maagd.

Eerwaardige Maagd.

Lofwaardige Maagd.

Machtige Maagd.

Goedertierene Maagd.

Getrouwe Maagd.

Spiegel der gerech-
tigheid.

Zetel der wijsheid.

Oorzaak onzer blijd-
schap.

Geestelijk vat.

Eerwaardig vat.

Uitnemend vat van
godsvrucht.

Geheimzinnige roos.

Toren van David.

Ivoren toren.

Gulden huis.

Arke des Verbonds.

Deur des hemels.	Koningin der Maagden.
Morgenster.	Koningin van alle Heiligen.
Behoudenis der kranken.	Koningin zonder vlek ontvangen.
Toevlucht der zondaren.	Koningin van den allerheiligsten Rozenkrans.
Troosteres der bedrukten.	Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld. — Spaar ons, Heer.
Hulp der Christenen.	Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld. — Verhoor ons, Heer.
Koningin der Engelen.	Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld. — Ontferm U onzer.
Koningin der Aartsvaders.	
Koningin der Profeten.	
Koningin der Apostelen.	
Koningin der Martelaren.	
Koningin der Belijders.	

(Telken male 300 dagen astaat.)

Onze Vader. Wees gegroet.

Onder uwe bescherming nemen wij onze toevlucht, o H. Moeder Gods; versmaad onze gebeden niet in onze nooden, maar verlos ons altijd van alle gevaren, o roemrijke en gezegende Maagd, onze Meesteres, onze Middelaars, onze Voorspreekster; verzoen ons met uwen Zoon, beveel ons aan uwen Zoon, vertoon ons aan uwen Zoon.

V. Bid voor ons, H. Moeder Gods;

R. Opdat wij waardig worden de beloften van Christus.

LAAT ONS BIDDEN.

Wij bidden U, o Heer, stort uwe genade in onze harten, opdat wij, die door de boodschap des Engels de Menschwording van Christus, uwen Zoon, gekend hebben, door zijn Lijden en Kruis tot de glorie der verrijzenis mogen gebracht worden. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

BEGROETING VAN MARIA.

ees gegroet, Maria, allerzoetste Dienstmaagd der H. Drievuldigheid!

Wees gegroet, Maria, allerhoogste, uitverkorene Dochter Gods!

Wees gegroet, Maria, allerminnelijkste Bruid des H. Geestes!

Wees gegroet, Maria, allerwaardigste Moeder van onzen Heer Jesus Christus!

Wees gegroet, Maria, allerschoonste Zuster der Engelen!

Wees gegroet, Maria, allerbegeerlijkste Belofte der Profeten!

Wees gegroet, Maria, allerroemrijkste Koningin der Patriarchen!

Wees gegroet, Maria, allerwaarachtigste Meesteres der Evangelisten!

Wees gegroet, Maria, allerwijsste Leerares der Apostelen!

Wees gegroet, Maria, allersterkste Kracht der Martelaren!

Wees gegroet, Maria, allerzoetste Fontein en Volheid der Belijders!

Wees gegroet, Maria, allerzaligste Glorie en Vreugde der Maagden!

Wees gegroet, Maria, allerbereidvaardigste Troosteres van levenden en dooden.

GEBED.

O hemelsche Koningin Maria, wij bidden U bij uwe groote barmhartigheid en moederlijke goedertierenheid, dat Gij ons in alle wederwaardigheden en kwellingen des levens wilt bijstaan en onze ziel in het uur van onzen dood ontvangen om haar voor den strengen rechterstoel van uwen aanbiddelijken Zoon te verdedigen. Amen.

WEES GEGROET, MARIA.

O roemrijke Maagd Maria, Moeder Gods, Vat van genade en gunsten, Bloem der Maagden en Moeder van barmhartigheid, met de woorden, waarmede de Engel Gabriël U begroette, toen Gij den Zoon Gods ontvingt, groet ik U zooveel malen, als er sterren staan aan den hemel, als er zandkorrels aan het strand, waterdruppels in de zee, kruiden op aarde, bladeren aan de boomen, stofjes in de zon en schepselen in den hemel en op aarde zijn. **Ave Maria,** wees gegroet Maria, Bloem der Maagden! Zoo groet ik u nu, zoo zal ik U groeten alle oogenblikken mijns levens, zoo hoop ik U te groeten in eeuwigheid. Amen.

BLIJDSCHAP VAN MARIA.

Verblijd U, H. Maria, Moeder en Maagd; want de glorie, die Gij geniet, overtreft ver de glorie van alle Engelen en Heiligen. *Wees gegroet.*

Verblijd U, H. Maria, Koningin der hemelen; want evenals de zon met hare stralen geheel de aarde verlicht, zoo verlicht uwe schoonheid geheel het hemelhof. *Wees gegroet.*

Verblijd U, H. Maria, vreugde van Engelen en Heiligen; want alle Engelen en Heiligen eeren en vereeren U in diepen eerbied om uwe groote waardigheid. Zij erkennen U als hunne waardige Moeder en overschoone Koningin. *Wees gegroet.*

Verblijd U, H. Maria, overschoone Koningin van hemel en aarde; want uw lieve Zoon schenkt aan uwe dienaren in dezen tijd een overvloedig loon. Hij maakt hen tot erfgenamen des hemels en begiftigt hen na dit leven met eeuwige, ongestoorde vreugde. *Wees gegroet.*

Verblijd U, H. Maria, uitverkorene Moeder Gods; want Gij zijt oppermachtig, Gij staat bij uwen goddelijken Zoon zoo hoog in aanzien, dat Hij U nimmer iets zal weigeren. Al wat Gij vraagt voor uwe gunstelingen, wordt U geschonken; want uw wil is altoos zijn Wil. *Wees gegroet.*

Verblijd U, H. Maria, want Gij zijt verheven boven de koren der Engelen. Geen schepsel Gods straalt in zoo uitnemende

schoonheid. Gij komt de H. Drievuldigheid in volmaaktheid het meest nabij; Gij hebt de heerschappij over alle Heiligen en Engelen Gods. *Wees gegroet.*

Verblijd U, H. Maria, barmhartige Voorspreekster van geheel de wereld; want Gij weet, dat deze uwe blijdschap nimmer zal eindigen noch verminderen, maar altoos zal toenemen en blijven tot in eeuwigheid. Amen.

V. H. Maria, onze Troosteres en Voorspreekster,

R. Kom ons te hulp en bid voor ons tot uwen Zoon.

LAAT ONS BIDDEN.

O allerzoetste Heer Jesus Christus, die uwe allerheiligste Moeder, de glorierijke Maagd Maria, bij hare kroning met eeuwige, zalige vreugde hebt verblijd, verleen ons genadiglijk, dat wij om hare verdiensten en op hare moederlijke voorbede in deugd en heiligheid mogen leven en eens in uwe zaligheid de blijdschap uwer Moeder mogen deelen. Die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

GEDENK, O ALLERGOEDERTIERENSTE MAAGD.

Gedenk, o allergoedertierenste Maagd Maria, dat het van eeuwigheid niet is gehoord, dat iemand, die onder uwe bescherming vluchtte, uwe hulp inriep, uwe voorpraak afsmeekte, verlaten is geworden. Bemoedigd door dit vertrouwen, spoed ik mij tot U, o Maagd der Maagden en Moe-

der; tot U kom ik, voor U verschijn ik, zuchtend onder mijne zonden. O Moeder des Woords, wil mijne gebeden niet versmaden, maar hoor ze genadig aan en verhoor mij. Amen.

(Telken male 300 dagen afstaat.)

VOORGAAND GEBED UITVOERIGER.

edenk, o allergoedertierenste Maagd Maria, hoe het nooit is gehoord, dat iemand, die tot U zijne toevlucht nam, uwen bijstand verzocht of uwe voorspraak inriep, door U is verlaten geworden. Bemoedigd door dit vertrouwen, snellen wij tot U, o Maagd der Maagden, en werpen wij ons, zuchtende onder het gewicht onzer zonden, rouwmoe- dig aan uwe voeten neder. O Moeder van het eeuwig Woord, versmaad onze gebeden niet, maar neem ze genadig aan en ge- waardig U ons te verhooren. Verwerf ons, o Toevlucht der zondaren, bij uwen godde- lijken Zoon vergiffenis van al onze zonden en de genade van in zijne heilige liefde te volharden ten einde toe. Bewaar ons in ons leven voor alle kwaad en verkrijg ons den goddelijken zegen over al onze han- delingen. Draag, o lieve Moeder, al onze gedachten, woorden en werken, ons leven en onzen dood als een offer op aan uwen goddelijken Zoon, tot glorie van zijn H. Naam, tot herstel van alle oneer, Hem aan- gedaan, en tot zaligheid van ons en van alle ongelukkige zielen.

Met vurige gebeden komen wij tot uwen Zoon, die onze Broeder geworden en voor ons aller zaligheid aan het Kruis gestorven is; met kinderlijk vertrouwen roepen wij tot U, die aan allen tot Moeder zijt gegeven, opdat onze bede, door uwe machtige voorspraak gesteund, uwen goddelijken Zoon moge behagen en voor allen genade, vergiffenis en volharding verwerven. Laat niet toe, o goede Moeder, dat een uwer kinderen verloren ga of door een haastigen dood worde verrast; maar bid voor ons, dat wij in het stervensuur den zoeten troost der H. H. Sacramenten mogen ontvangen. O Jesus, Maria, Joseph! dan vooral en nu reeds stellen wij onze zielen in uwe handen, want, o hoe beangst zullen wij wezen in dat alles beslissende oogenblik! Als dan de helsche vijand eene laatste poging op onze ziel zal wagen, als wij op het punt staan om voor Gods vreeselijken rechterstoel te verschijnen, o Moeder, o lieve Moeder! verlaat ons dan niet, maar spreek voor ons, bid voor ons, dat wij met de zoete Namen van Jesus, Maria, Joseph op de lippen den laatsten adem geven en dat onze ziel in de blijdschap des Hemels worde opgenomen om met U en alle Engelen en Heiligen der barmhartigheid Gods in eeuwigheid lof te zingen. Amen.

TOEWIJDING AAN MARIA.

Wees gegroet. enz.

O mijne Meesteres, o mijne Moeder, ik offer mij geheel aan U op; en ten einde U

een bewijs mijner aanhankelijkheid te geven, wijd ik U heden mijne oogen, mijne ooren, mijnen mond, mijn hart, ja geheel mijn persoon. Wilt ik derhalve de uwe ben, o goede Moeder, zoo bewaar en verdedig mij als uw goed, als uw eigendom.

(Eenmaal daags 100 dagen afstaat.)

GEBED TOT MARIA.

O Maria, wie vermag U naar waarde dank te zeggen, U, die door uwe toestemming der verloren wereld te hulp zijt gekomen? Hoe zal de zondige mensch U naar verdiensten prijzen, U, die ons den weg des hemels hebt geopend? Gewaardig U nochtans onze dankbetuiging te aanvaarden, hoe gering ze ook is, hoe ongelijk in verhouding tot uwe verdiensten; en hebt Gij ons verhoord, verontschuldigt dan door uwe voorbede, hetgeen wij misdreven. Gun onze smeekingen de intrede in het Heiligdom, waar verhooring te vinden is, en verwerf ons het middel ter verzoening. Door U is vergiffenis mogelijk, zoo wij door U ons leedwezen betuigen. Door U zullen wij erlangen, hetgeen wij vol vertrouwen smeeken. Neem dan aan, hetgeen wij aan uwe voeten nederleggen, en geef ons hetgeen wij vragen. Weer af hetgeen wij vreezen, want Gij zijt de eenige toevlucht der zondaren. Door U hopen wij de vergiffenis onzer zonden, op U, o allerzaligste Maagd, rust ons vertrouwen. H. Maria, kom de ongelukkigen te hulp, beur de klein-

moedigen op, vertroost de weenenden, bid voor het volk, spreek voor de geestelijkheid, wees eene Middelaress voor de godvruchtige vrouwen en laat allen, die uwe heilige gedachtenis viëren, uwe hulp ondervinden. Toon U bereid de gebeden onzer smee kingen te steunen en verwerf voor allen, hetgeen zij wenschen. Laat nimmer na voor het volk Gods te bidden, Gij, Gezegende, Gij, die hebt mogen dragen den Verlosser der wereld, die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

DOOR MARIA TOT JESUS.

O gezegende Moeder des Levens, Moeder des Heils, Gij die genade gevonden hebt bij God, laat ons door U tot uwen Zoon genaken, opdat Hij ons door U ontvang, die ons door U werd geschonken. Uwe ongeschondenheid verontschuldige bij Hem de schuld onzer verdorvenheid; en uwe groote nederigheid verwerve ons bij Hem vergiffenis onzer ijdelheid en hoovaardij. Dat uwe overvloedige liefde de menigte onzer zonden bedekke en uwe glorie ijke vruchtbaarheid ons vruchtbaar make in verdiensten. Onze Meesteres, onze Middelaress, onze Voorspreekster, beveel ons aan uwen Zoon, verzoen ons met uwen Zoon, vertoon ons aan uwen Zoon. Verwerf ons, o Gezegende, door de genade, die Gij hebt verdiend, en door de Barmhartigheid, die uit U is geboren, dat Hij, die zich onder uwe medewerking gewaardigde onze zwakheid

en ellende te deelen, ons ook door uwe bemiddeling deelachtig make aan zijne glorie en zaligheid; Jesus Christus, uwe Zoon, onze Heer, God, boven alles gezegend in eeuwigheid. Amen.

TOT MARIA EN JOANNES.

O onbesmette en in eeuwigheid gezegende, wonderbare Maagd en Moeder Gods Maria, Tempel Gods, Vat des H. Geestes, Deur des Hemels, door wie na God geheel de wereld leeft, neig de ooren uwer goedertierenheid tot mijn onwaardig gebed en kom mij in al mijne nooden goedgunstig te hulp. O allerzaligste Joannes, beminnelijke Vriend des Heeren, die om uwe maagdelijke kuischheid door Jesus Christus zijt verkoren en boven anderen bemind, die meer dan anderen in de hemelsche geheimen waart ingewijd, Apostel der liefde en Evangelist des Heeren, ik smEEK U, gewaardig U mij te helpen in vereeniging met de Moeder des Verlossers. O twee hemelsche Paarlen, Maria en Joannes; o twee Lichten, die voor Gods troon schittert, verdrijft door uw licht de duisternis mijner zonden. In U beiden heeft God de Vader door zijnen Zoon, onzen Heer Jesus Christus, op eene bijzondere wijze zijne woning gevestigd; U heeft dezelfde Eengeboren des Vaders om uwe ongerepte maagdelijkheid, op eene geheel bijzondere wijze met elkander in liefde verbonden, toen Hij, hangende aan het Kruis, tot zijne Moeder zeide;

„Vrouw, ziedaar uw Zoon” en tot zijnen geliefden Leerling: „Ziedaar uwe Moeder.” Om de zoetheid der liefde, die U zoo innig vereenigt als moeder en kind, beveel ik U beiden heden mijne ziel en mijn lichaam. Weest mijne Beschermers en bidt voor mij tot God alle uren en dagen mijns levens; want ik geloof en belijd vastelijk, dat uw wil Gods Wil is en dat Gij zonder twijfel erlangt, hetgeen Gij vraagt. Verwerft mij dan zaligheid naar lichaam en ziel; verkrijgt mij door uwe gebeden, dat de H. Geest zich gewaardige mij aan te zien, in mijn hart neder te dalen, daar te wonen, mij te zuiveren van alle gebreken en zonden, mij te sieren met rijke deugden, mij te doen volharden in liefde tot God en mij na dit leven te leiden tot de blijdschap zijner Uitverkorenen en deelachtig te maken aan al zijne hemelsche giften en gaven. Ook bid en smeek ik U ootmoedig bij dezelfde liefde, die U met de liefde Gods vereenigt, staat mij ter zijde in al mijne nooden en kwellingen. Vraagt voor mij een rein hart, tijd tot ware boetvaardigheid en vergiffenis mijner zonden. Wilt mij ook bijstaan in het uur van mijnen dood; beschermt mij alsdan tegen de geesten der duisternis, ontvangt mijne ziel en vertoon haar aan den allerbarmhartigsten Heer, mijn ontzagwekkenden Rechter Jesus Christus, opdat ik in genade ontvangen worde en de zaligheid deele van Hem, die met den Vader en den H. Geest leeft en

heerscht, God in de eeuwen der eeuwen.
Amen.

TOT DE MOEDER VAN SMARTEN OM EEN ZALIG STERVEN.

allerheiligste Maagd Maria, bij den angst, die U om het hart sloeg, toen Gij hoordet, dat uw eenige Zoon Jesus Christus door booswichten was gevangen, gebonden en verraderlijk overgeleverd aan het bitterst Lijden, — vraag dat mijn hart, door eene heilzame vrees voor mijne zonden en misslagen bevangen, tot waar berouw bewogen worde. Geef, dat ik in het uur van mijnen dood door geen wroeging des gewetens gefolterd worde. Verdedig mij dan tegen den vijand mijner zaligheid en maak, dat ik in het oordeel voor den oppersten Rechter niet hebbe te vreezen, maar zijn genadig aanschijn aanschouwen en mij met Hem onuitsprekelijk en zonder einde verblijden moge. Amen.

O allerzoetste Maagd Maria, bij de bittere tranen, die Gij gestort hebt, toen Gij zaagt, hoe uw Zoon Jesus Christus aan valsche rechters werd overgeleverd, meedoogenloos gegeeseld, gehoond, gelasterd en bespot, — verkrijg mij van uwen lieven Zoon droefheid over mijne zonden en tranen van waarachtig berouw. Bevrijd mij van den haat en de vervolging mijner vijanden, van den geesel der bekoringen. Geef dat ik mij zelven oordeele in dit leven

en in den geest van ware boetvaardigheid mijn leven betere, opdat ik eens zuiver van zonden voor den levenden Rechter moge verschijnen. Amen.

O allerbarmhartigste Maagd Maria, bij de zware pijnen en groote angsten, die uw droevig hart verduurde, toen de Joden riepen: „Kruisig Hem, kruisig Hem,” — en toen uw eenige Zoon Jesus Christus ter dood werd veroordeeld en wel tot den bitteren dood des kruises, — sta mij bij, wanneer mijn lichaam in hevige ziekte door geweldig lijden en bittere benauwdheden zal worden overvallen en mijne ziel, van alle zijden door den boozen vijand belaagd, voor den strengen Rechter vreest. Voor- kom Maria, Moeder Gods, dat het vonnis van den eeuwigen dood over mij worde uitgesproken, dat ik overgeleverd worde aan de pijnen van het eeuwig vuur. Amen.

O allergoedertierenste Maagd Maria, bij het zwaard der droefheid, dat door uwe edele ziel ging, toen Gij zaagt, hoe uw lieve Zoon aan handen en voeten met nagelen werd doorboord, hoe zijn maagdelijk Lichaam met bloed, met slijk en wonden was overdekt, — doorsteek, o droeve Maagd der Maagden, mijne ziel met het zwaard van mededoogen, doorboor mijn hart met de speer der goddelijke liefde, opdat daaruit alle smetten der zonde worden verwijderd, en ik, gezuiverd en met deugden gesierd, voortaan met hart en ziel van alle

zonde onthecht en tot hemelsche goederen opgevoerd, mij na den jongsten dag met ziel en lichaam voor eeuwig aan de goederen des Hemels moge verzadigen. Amen.

O allerrootmoedigste Maagd Maria, bij de bittere smart, die uwen geest beving en nederdrukte, toen Gij onder het Kruis stondt en Jesus, uwen lieven Zoon, in zijn doodstrijd met luider stem hoordet klagen, — toen Hij U, bedroefde Moeder, aan zijn Vriend Joannes beval en zijnen geest in de handen zijns Vaders, — sta mij bij, o Moeder van smarten, in de ure des doods. Wanneer mijne tong U niet meer zal kunnen aanroepen, wanneer het licht mijner oogen verduistert en al mijn zinnen en krachten zijn gebroken, herinner U dan, o Moeder der genade, hetgeen ik nu voor den troon uwer barmhartigheid smEEK: help mij, o Maagd Maria, Moeder van barmhartigheid, in het uur van mijnen dood; beveel mijne ziel dan aan uwen lieven Zoon, opdat ik door uwe gebeden aan het eeuwig lijden moge ontkomen en de hemelvreugde binnentreden, waarnaar mijn hart zoo vurig verlangt. Amen.

O allerzuiverste Maagd Maria, bij den stroom van bittere tranen, die aan uw oogen ontvloeden, toen Gij, overstelpt van droefheid, het ontzielde Lichaam uws Zoons van het Kruis op uwen schoot ontvingt; toen Gij zijn aanschijn, te voren zoo schoon, zoo jammerlijk zaagt misvormd, met won-

den overdekt en met zijn H. Bloed geverfd, — verleen mij uwe hulp, o reinste der Maagden, om de wonden mijner ziel met den balsem van waar berouw te genezen, opdat ik, wanneer mijn lichaam de spijs der wormen zal worden en tot stof gaat verkeeren, naar de ziel met onschuld bekleed en met dengden versierd, waardig bevonden worde Jesus Christus, uwen Zoon, in liefde te omhelzen en aan mijn hart te drukken. Amen.

O allerroemrijkste Maagd Maria, bij den stroom van droefheid, waarmede uwe ziel werd overstelpt, toen Gij Jesus Christus, uwen Zoon en eenigen Zieletroost, in het graf zaagt neerleggen, — keer de oogen uwer barmhartigheid tot mij, die uit de ellende met tranen tot U roep. Verwerf mij, o machtige Voorspreekster, dat ik de Genademiddelen der H. Kerk moge ontvangen, wanneer ik uit dit leven zal scheiden; en wanneer mijn zondig lichaam aan de aarde zal worden toevertrouwd, toon mij dan Jesus, de gezegende Vrucht uws lichaams. Amen.

GEBED TOT HET H. HART VAN MARIA.

O Hart van Maria, van Gods Moeder en onze Moeder; allerbeminnelijkst Hart, voorwerp van het welgevallen der aanbiddelijke Drievuldigheid en waardig alle vereering en liefde van Engelen en menschen! Hart, dat het meest gelijkvormig aan het Hart van Jesus, daarvan het vol-

maakste beeld zijt; Hart, vol goedheid en mededoogen met onze ellende, gewaardig U het ijs onzer harten te smelten en maak, dat zij zich geheel schenken aan het goddelijk Hart des Verlossers. Stort in ons hart de liefde tot uwe deugden en ontsteek daarin het heilig vuur, waarvan Gij zelf onophoudelijk blaakt. Dek door uwe bescherming de H. Kerk, wees haar ten allen tijde een toevluchtsoord en een onverwinbare sterkte tegen al de aanvallen harer vijanden. Wees onze weg om tot Jesus te komen, het kanaal van alle voor ons heil noodige genaden. Wees onze hulp in al onze nooden, onze troost in droefenis, onze kracht in bekoringen, onze toevlucht in vervolgingen, onze bescherming in alle gevaren, maar vooral in den laatsten strijd onzes levens, in het doodsuur, wanneer geheel de hel zal losbreken om onze zielen te rooven. In dat verschrikkelijk oogenblik, in dat vreeselijk uur, waarvan ons eeuwig lot afhangt, dan, o medelijdende Maagd, ja, laat ons dan de teederheid van uw moederlijk Hart en de grootheid uwer macht op het Hart van Jesus ondervinden. Open ons eene veilige schuilplaats in de Bron der barmhartigheid zelve, opdat wij in den hemel mogen komen om Jesus eeuwig met U te prijzen. Amen.

Lofspreek ter eere der H. H. Harten van Jesus en Maria.

Gekend, geloofd, gezegend, bemind, ge-
diend en verheerlijkt zij overal en al-

tijd het allergoddelijkst Hart van Jesus en het onbevlekt Hart van Maria.

(Eenmaal daags 60 dagen afluat.)

VOOR DE BEKEERING DER ZONDAREN.

O allergoedertierenste Maagd Maria, Toevlucht der zondaren, ik smeeek U bij de smarten van uw medelijdend Moederhart en bij den Dood van Jesus, uwen Zoon, verwerf voor alle zondaren, maar voornamelijk voor degenen, die door ergernissen en valsche leer anderen tot zonde brengen, de genade eener oprechte bekeering.

Meedoogend Hart van Maria, kom den zondaren te hulp!

TOT MARIA BIJ BESMETTELIJKE ZIEKTE EN ANDERE RAMPEN.

Deze is het voortreffelijk vat des H. Geestes. Deze is de roemrijke stad Gods. Deze is de sterke Vrouw, die den kop van het serpent heeft vertreden. Deze is schitterender dan de zon, schooner dan de maan, glinsterender dan de dageraad, luisterrijker dan de sterren. Zondaren, laat ons eerbiedig tot Haar naderen en op onze zondige borst slaan, zeggende: heilige, heilige, heilige Maria, onze goedertierene, meedoogende Meesteres, geef dat wij, door uwe heilige gebeden van pest, van een haastigen dood en van alle andere kwelling bevrijd, aan de hemelsche glorie deelachtig worden. Amen.

ÿ. In alle kwelling en benauwdheid,
R. Kom ons te hulp, allergoedertierenste
Maagd Maria.

LAAT ONS BIDDEN.

Verleen ons, bidden wij U, almachtige God, dat wij, die de gunst uwer bescherming inroepen, door de voorspraak der zalige en altijd roemrijke Maagd en Moeder Gods Maria van alle aanstekelijke en heerschende ziekte, van een haastigen en onvoorzienen dood, van alle wederwaardigheden en gevaren bevrijd, U met een ongestoord gemoed dienen mogen. Door Christus onzen Heer. Amen.

vestivi cum stola hyssina, et culo

propter aureo circum. Gen. 42

te ad Joseph, et quidquid ose

volis dixerit, facite. Gen. 43

LITANIEËN EN GEBEDEN TOT VERSCHILLENDE HEILIGEN.

LITANIE VAN DEN H. JOSEPH.

Heer, ontferm
U onzer.

Christus, ontferm
U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God hemelsche Vader. — Ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser
der wereld.

God H. Geest.

H. Drievuldigheid, één
God.

H. Maria, Bruid van
den H. Joseph. —
Bid voor ons.

H. Joseph, Bruidegom
der Maagd
Maria.

Beschermers en Voed-
stervaders van Je-
sus.

Man naar Gods Hart.

Getrouwe en voor-
zichtige Dienst-
knecht.

Bewaker der maag-
delijke zuiverheid
van Maria.

Allerreinste in zui-
verheid.

Allernederigste in
ootmoed.

Allervurigste in lief-
de.

Allerverhevenste in
overweging.

Die door den H. Geest
zelven een recht-
vaardig man zijt
genoemd.

Die meer dan ande-
ren in de godde-
lijke Geheimen
waart ingewijd.

Die vanwege den He-
mel over de wonder-
bare Menschwor-
ding des Woords

onderricht zijt geworden.

Die met Maria, uwe gezegende Bruid, naar Bethlehem zijt gegaan.

Die, toen Gij geen plaats in de herberg vondt, in een stal zijt gaan vernachten.

Die waardig zijt geweest bij Christus te wezen, toen Hij geboren werd en in eene kribbe nedergelegd.

Die bij de Besnijdenis des Heeren zijt tegenwoordig geweest.

Die met Maria, de Moeder, het Kind Jesus aan den Heer hebt opgeofferd.

Die op raad van den Engel met het Kind en zijne Moeder naar Egypte zijt gevlucht.

Die, toen Herodes gestorven was, met het Kind en zijne Moeder naar het

land van Israël zijt teruggekeerd.

Die met Maria, zijne Moeder, het verloren Kind drie dagen met smart gezocht hebt.

Die Hem na drie dagen, zittende te midden der leeren, met blijdschap gevonden hebt.

Aan wien de Heer der Heeren op aarde onderdanig is geweest.

Die in het Evangelie wordt genoemd: „De Man van Maria, uit wie Jesus geboren is.”

Onze Voorspreker. — Hoor ons, H. Joseph.

Onze Patroon. — Verhoor ons, H. Joseph.

In al onze nooden. — Wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij U gewaardigt van Jesus vergiffenis onzer zonden te verwerven.

Dat Gij U gewaardigt
ons trouw aan Je-
sus en Maria aan
te bevelen.

Dat Gij U gewaardigt
voor allen, voor
maagden en gehuw-
den, eene met hun-
nen staat overeen-
komstige zuiver-
heid te verwerven.

Dat Gij U gewaardigt
voor het Christen-
volk vrede en een-
heid te verwerven.

Dat Gij U gewaardigt
allen, die in macht
en waardigheid zijn
gesteld, in het be-
stuur hunner on-
derhoorigen bij te
staan.

Dat Gij U gewaardigt
de huisvaders in de
christelijke opvoe-
ding hunner kin-
deren te helpen.

Dat Gij U gewaardigt
allen te beschermen,
die op uwe hoede
vertrouwen.

Dat Gij U gewaardigt
de vereenigingen,

die onder uwen
naam en uwe be-
scherming zijn op-
gericht, met vader-
lijke hulp steeds
ter zijde te staan.

Dat Gij U gewaardigt
ons in het laatste
oogenblik des le-
vens met Jesus en
Maria te bezoeken
en hulp te bieden.

Dat Gij U gewaardigt
alle overledene Ge-
loovigen door uwe
voorbede te hulp te
komen.

Knische Bruidegom
van Maria.

Trouwe Voedsterva-
der van Jesus.

H. Joseph.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld. — Spaar
ons, Heer.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld. — Ver-
hoor ons, Heer.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden der

wereld. — Ontferm	Heer, ontferm U on-
U onzer.	zer.
Christus, hoor ons.	Christus, ontferm U
Christus, verhoor ons.	onzer.

Onze Vader,

ÿ. Bid voor ons, H. Joseph;

R. Opdat wij waardig worden de beloften van Christus.

LAAT ONS BIDDEN.

God, die den H. Joseph tot Bruidegom van Maria, altijd Maagd, en tot Beschermmer en Voedstervader van uwen beminden Zoon, onzen Heer Jesus Christus, hebt uitverkoren, wij smeeken U ootmoedig, dat Gij ons goedgeunstig wilt verleenen onder zijne hoede rein naar ziel en lichaam te leven, opdat wij zuiver van iedere smet en gesierd met het bruiloftskleed tot het hemelsch Gastmaal mogen worden toegelaten. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

GEBED TOT DEN H. JOSEPH.

groote, heilige Joseph, die de trouwe en voorzichtige Dienaar zijt geweest, aan wien God de zorg voor zijn Huisgezin heeft toevertrouwd; Gij, dien Hij heeft gesteld tot Bewaarder en Beschermmer van Jesus Christus, tot Trooster en Helper zijner H. Moeder en tot Medearbeider aan het groote werk der Verlossing; Gij, die het geluk mocht smaken met Jesus en Maria te le-

ven en in hunne armen te sterven; Gij, o reinste Bruidegom der allerreinste Bruid, Gij, heerlijk Voorbeeld en machtige Patroon van alle kuische, ootmoedige, geduldige en godvreezende zielen, — laat U bewegen door het vertrouwen, dat wij in U stellen, en aanvaard goedgunstig de betuiging van onzen eerbied. Wij danken God voor de bijzondere genaden, waarmede Hij U heeft willen begunstigen, en smeecken Hem ons op uwe machtige voorbede tot ijverige navolgers uwer deugden te maken. Bid voor ons, groote Heilige, en verwerf ons door de liefde, die Gij aan Jesus en Maria hebt toegedragen, en die Jesus en Maria wederkeerig voor U gekoesterd hebben, het onvergelykelijk geluk in de liefde van Jesus en Maria te leven en te sterven. Amen.

TOEWIJDING EN BEDE.

O H. Joseph, trouwe Hoeder en Voedster-vader van mijn Verlosser Jesus Christus, allerkuischste Bruidegom der Maagd en Moeder Gods Maria, ik N. N. verkies U heden tot mijn bijzonderen Patroon en Voor spreker; ik neem mij vastelijk voor, U nimmer te verlaten noch te gedoogen, dat er door een van mijne onderdanen iets tegen uwe eer gedaan worde. Daarom smee ik U ootmoedig, dat Gij U gewaardigen wilt mij in twijfel te onderrichten, in tegenspoed te troosten en in het uur van mijnen dood te verdedigen en te beschermen. Amen.

TOT DEN H. JOSEPH, PATROON DER KERK.

O roemrijke H. Joseph, die door God tot Voedstervader van Jesus Christus, tot reinen Bruidegom der altijd onbevleete Maagd Maria en tot Hoofd der H. Familie op aarde zijt verkoren, en die daarom door den Plaatsbekleeder van Christus tot hemelschen Patroon en Beschermers der door Christus gestichte Kerk zijt verheven, — met het grootste vertrouwen roep ik thans uwe veelvermogende hulp in voor geheel de strijdende Kerk. Bescherm op bijzondere wijze met uwe waarachtig vaderlijke liefde onzen H. Vader den Paus en alle Bisschoppen en Priesters, die met den H. Stoel van Petrus vereenigd zijn. Wees de Beschermers van allen, die te midden der angsten en kwellingen van dit leven aan het heil der zielen arbeiden, en maak, dat alle volken der aarde zich gewillig aan de Kerk, die alleen ter zaligheid geleiden kan, mogen onderwerpen.

Gewaardig U ook, beminnelijke Joseph, de toewijding te aanvaarden, die ik U van mij zelven doe. Ik geef mij geheel aan U over en smee U ten allen tijde mijn Vader, mijn Beschermers en mijn Leidsman te willen zijn op den weg des heils. Verwerf mij eene groote reinheid des harten en eene vurige liefde tot het inwendig leven. Maak, dat op uw voorbeeld al mijne handelingen, in vereeniging met het goddelijk Hart van Jesus, met het onbevleete Hart van Maria

en met U, mogen strekken tot meerdere glorie Gods. Bid eindelijk voor mij, dat ik aan den vrede en de vreugde moge deelachtig worden, die Gij zelf bij uwen heiligen dood hebt gesmaakt. Amen.

(Eenmaal daags 300 dagen aflaat.)

SCHIETGEBEDEN.

Wees onzer indachtig, H. Joseph, en wees ons door uwe voorspraak een Middelaar bij uw Pleegzoon; wil echter ook de allerzaligste Maagd, uwe Bruid, gunstig voor ons stemmen, Haar, die de Moeder is van Hem, die met den Vader en den H. Geest leeft en heerscht door de eindelooze eeuwen der eeuwen. Amen.

(Eenmaal daags 100 dagen aflaat.)

H. Joseph, Voorbeeld en Patroon der vreeders van Jesus' H. Hart, bid voor ons.

(Eenmaal daags 300 dagen aflaat.)

Het gebed tot den H. Joseph, dat volgens voorschrift van Paus Leo XIII gedurende de Octobermaand wordt gebeden, vindt men op bladz. 47.

LITANIE VAN DEN H. ANTONIUS.

Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.
 Christus, hoor ons.
 Christus, verhoor ons.
 God hemelsche Vader. — **Ontferm U onzer.**
 God Zoon, Verlosser der wereld.
 God H. Geest.
 H. Drievuldigheid, één God.
 H. Maria. — **Bid voor ons.**
 H. Moeder Gods.
 H. Maagd der Maagden.
 H. Antonius van Padua.
 Sieraad der Minderbroeders.
 Lelie van kuischheid.
 Parel der armoede.
 Toonbeeld van gehoorzaamheid.
 Spiegel van onthouding.
 Geurig vat van zuiverheid.

Schitterende ster van heiligheid.
 Sieraad van zeden.
 Luister van het Paradijs.
 Arke van het Testament.
 Vertolker der goddelijke Boeken.
 Leeraar der waarheid.
 Verkondiger der genade.
 Uitroeier van ondeugden.
 Planter van deugden.
 Geesel der ketters.
 Schrik der ongeloovigen.
 Trooster der bedroefden.
 Doorgronder der gewetens.
 Martelaar van begeerte.
 Vrees der duivelen.
 Siddering der hel.
 Bestendige Wonderdoener.
 Hergever van verloren zaken.

Wees genadig. —
Spaar ons, Heer.

Wees genadig. —
Verhoor ons, Heer.

Van alle kwaad. — **Ver-**
los ons, Heer.

Van alle zonde.

Van de hinderlagen
des duivels.

Van pest, hongers-
nood en oorlog.

Van den eeuwigen
dood.

Door de verdiensten
van den H. Anto-
nius.

Door zijne brandende
liefde.

Door zijn geest van
profetie.

Door zijne vurige
prediking.

Door zijne begeerte
om als martelaar te
sterven.

Door zijne allervol-
maakste onderhou-
ding der geloften
van gehoorzaam-
heid, armoede en
kuischheid.

Op den dag des oor-
deels.

Wij zondaren. — **Wij**
bidden U, verhoor ons.

Dat Gij U gewaar-
digt ons tot eene
ware boetvaardig-
heid te geleiden.

Dat Gij U gewaar-
digt het vuur der
goddelijke liefde in
ons te ontsteken.

Dat Gij ons wilt ver-
leenen de voor-
spraak en bescher-
ming van den H.
Antonius te mogen
genieten.

Dat Gij ons door de
verdiensten vanden
H. Antonius waar-
achtig berouw over
onze zonden en den
geest van heilige
overweging wilt
schenken.

Dat Gij ons op de
voorspraak van den
H. Antonius de ge-
nade wilt verleenen
om den duivel, de
wereld en het
vleesch te verza-
ken.

Dat Gij U gewaardigt
dengenen, die zich

aan de voorbede
van den H. Anto-
nius aanbevelen, in
allen nood bij te
staan.

Dat Gij U gewaardigt
ons te verhooren.

Zoon Gods.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld.—Spaar
ons, Heer.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden

der wereld. — Ver-
hoor ons, Heer.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld. — Ont-
ferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U on-
zer.

Christus, ontferm U
onzer.

Heer, ontferm U on-
zer.

Onze Vader.

V. Bid voor ons, H. Antonius;

R. Opdat wij waardig worden de belof-
ten van Christus.

LAAT ONS BIDDEN.

Zachtmoedigste God, die uwen H. Belij-
der Antonius voortdurend met den glans
der wonderen omstraalt, verleen ons gena-
diglijk, dat wij door zijne bemiddeling mo-
gen erlangen, hetgeen wij door zijne ver-
diensten met vertrouwen vragen. Die leeft
en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

GEBED TOT DEN H. ANTONIUS.

H. Antonius, reine en allerliefe-
lijkste Lelie der maagdelijke zui-
verheid, kostbare Parel der armoe-
de, Spiegel van onthouding, Toon-

beeld van reinheid, schitterende Ster van heiligheid, Sieraad van het Paradijs, Zuil der H. Kerk, Verkondiger der genade, Uitroeier van ondeugden, Zaaier van deugden, Troost der bedroefden, allervurigste Vlam der liefde tot God en den evenmensch, blinkende Ster van Spanje, nieuw Licht van Italië, schitterend Hemellicht van Padua, ijverzuchtige Navolger van uwen serafijnschen Vader Franciscus, Minnaar van vrede en eendracht, Versmader der wereldsche ijdelheid, Licht van het heilig, katholiek Geloof, roemrijke Martelaar van begeerte, Verwinnaar der ketters, groote Wonderdoener, allerveiligste Toevlucht voor allen, die tot U vluchten; Gij, o H. Antonius, Gij hebt den Zoon van God, den Allerheiligste, met uwe heilige armen mogen omsluiten, Gij hebt door uwe allervurigste prediking in de harten der zondaren de vlam der goddelijke liefde ontstoken. Daarom smee ik U dringend, ik arme zondaar, dat Gij mij in uwe bescherming wilt nemen en voor mij wilt verwerven een waar berouw over mijne zonden, eene nederige kennis van mij zelve, de gave der tranen, vrome aandacht in mijne gebeden, onthouding van alle kwaad en de oefening der heilige overweging. Ontsteek mijn koud en ongevoelig hart zóó van het vuur der goddelijke liefde, dat ik den duivel, de wereld en het vleesch met moed en volharding bestrijde. Amen.

„RESPONSORIE” TER EERE VAN DEN H. ANTONIUS.

Zoekt gij wonderen? Dood, dwaling, rampspoed, duivel, melaatschheid nemen de vlucht, zieken staan gezond op.

De zee gehoorzaamt, boeien breken, jong en oud vragen en ontvangen het gebruik hunner ledematen en verloren zaken terug.

Gevaren verdwijnen, ellende houdt op: verhaalt het, gij, die het ondervindt, spreekt, inwoners van Padua.

De zee gehoorzaamt, boeien enz. *(herhalen.)*

Eere zij den Vader en den Zoon en den H. Geest.

De zee gehoorzaamt, boeien enz. *(herhalen.)*

Ÿ. Bid voor ons, H. Antonius;

R̃. Opdat wij waardig worden de beloften van Christus.

LAAT ONS BIDDEN.

God, moge de vrome gedachtenis aan uwen H. Belijder Antonius uwe Kerk verheugen, opdat zij door geestelijke hulp ten allen tijde worde beschermd en verdiene de eeuwige vreugde te genieten. Door Christus onzen Heer. Amen. *(Telken male 100 dagen afluat.)*

GEBED TOT DEN H. FRANCISCUS VAN ASSISIË.

H. Franciscus, goede en beminnelijke Vader, ik bid U bij de H. H. Wonden van Jesus, die Gij in uw lichaam mocht ontvangen, help mij mijne vijf zintuigen naar den wil en het welbehagen van den almogenden God regelen en zoo stipt als

Gij de plichten van mijn levensstaat vervullen. Verkrijg mij van God den Heer berouw en godsvrucht, geloof, hoop en liefde, geduld en zuiverheid naar lichaam en ziel. Vraag, dat ik in woord en werk Gods H. Wil onderhouden en daarin ten einde toe volharden moge, opdat ik aan het einde van deze aardsche loopbaan waardig zij daar te worden opgenomen, waar Gij U verheugt over het loon uwer verdiensten, en mij met U daar te verblijden, waar alle droefheid en alle smart is buitengesloten, waar de vreugde eeuwig duurt. Dit geve Jesus Christus, de Zoon der H. Maagd Maria, op uwe voorspraak, H. Franciscus. Amen.

W. Heer, Gij hebt uwen Dienaar Franciscus geteekend,

R. Met de teekenen onzer Verlossing.

LAAT ONS BIDDEN.

Heere Jesus Christus, die, toen de wereld in liefde verflauwde, de H. H. Wonden van uw Lijden in het vleesch van den H. Franciscus hebt vernieuwd om onze harten met het vuur uwer liefde te ontsteken, verleen ons genadiglijk, dat wij door zijne verdiensten en gebeden het kruis bestendig mogen dragen en waardige vruchten van boetvaardigheid voortbrengen. Die leeft en heerscht met den Vader in de eenheid des H. Geestes door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

LITANIE VAN DEN H. ALOYSIUS.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God hemelsche Vader.

— **Ontferm U onzer.**

God Zoon, Verlosser der wereld.

God H. Geest.

H. Drievuldigheid, één God.

H. Maria, Koningin der Engelen. — **Bid voor ons.**

H. Maria, Koningin der Maagden.

H. Aloysius.

H. Aloysius, uitgerust met Gods zegeningen.

H. Aloysius, vervuld van den H. Geest.

H. Aloysius, waardige Belijder van Christus.

H. Aloysius, godvruchtige Aanbid-

der van het Allerheiligste.

H. Aloysius, vurige Vereerder van Maria.

H. Aloysius, edele Verachter der wereldsche genoegens.

H. Aloysius, Voorbeeld van nederigheid.

H. Aloysius, Minnaar der armoede.

H. Aloysius, volmaakt in gehoorzaamheid.

H. Aloysius, wonderbaar in lijdzaamheid.

H. Aloysius, machtig in den hemel.

H. Aloysius, Roem en Sieraad der jeugd.

H. Aloysius, Voorbeelden Patroonder studeerende jeugd.

H. Aloysius, Navolger van het evangelisch leven.

H. Aloysius, Spiegel der maagden.

H. Aloysius, zoete
Trooster der be-
droefden.

H. Aloysius, zeker
Geneesmiddel der
zwakken.

H. Aloysius, Sieraad
en Luister der So-
ciëteit van Jesus.

H. Aloysius, schit-
terend Licht der
Kerk.

H. Aloysius, uitblin-
kend door menig-
vuldige wonderen.

W. Bid voor ons, H. Aloysius;

R. Opdat wij waardig worden de belof-
ten van Christus.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld.—Spaar
ons, Heer.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld.—Ver-
hoor ons, Heer.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld.— Ont-
ferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

LAAT ONS BIDDEN.

God, Uitdeeler der hemelsche gaven, die
in den engelachtigen Jongeling Aloy-
sius eene wonderbare onschuld van leven met
gelijke boetvaardigheid vereenigd hebt, ver-
leen ons door zijne verdiensten en gebeden,
dat wij, die Hem in onschuld niet hebben
gevolgd, Hem in boetvaardigheid mogen
navolgen. Door Christus onzen Heer. Amen.

GEBED TOT DEN H. ALOYSIUS.

O H. Aloysius, die met engelachtige deugd
zijt gesierd, ik, uw onwaardige dienaar,
beveel U op geheel bijzondere wijze de
zuiverheid van mijne ziel en van mijn

lichaam aan. Ik bezweer U, bij uwe engelachtigē zuiverheid, mij aan Jesus Christus, het onbevleete Lam, en aan zijne allerheiligste Moeder, de Maagd der Maagden, aan te bevelen en voor alle groote zonden te bewaren. Laat toch nimmer toe, dat ik mij met eenige onzuiverheid besmette; maar, wanneer Gij mij in bekoring ziet of in gevaar van te zondigen, verwijder dan uit mijn hart alle onzuivere gedachten en neigingen; vernieuw dan in mij de herinnering aan de eeuwigheid en aan Jesus, den Gekruiste, en prent het gevoel der heilige vreeze Gods diep in mijne ziel. Ontvlam mij van goddelijke liefde en maak, dat ik, door U op aarde na te volgen, waardig worde God met U in den hemel te bezitten. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Eere zij den Vader.

(Eenmaal daags 100 dagen aflaat.)

GEBED TOT DEN H. THOMAS VAN AQUINE.

Uitverkoren Lelie van onschuld, allerzuiverste H. Thomas, Gij, die het kleed des Doopsels altijd zuiver hebt bewaard, die, na door de Engelen omgord te zijn geworden, een ware engel in het vleesch zijt geweest, — ik bid U, mij aan Jesus, het vlekkeloos Lam, en aan Maria, de Koningin der Maagden, aan te bevelen, opdat ook ik mijne leden omgorden en de deugd van kuisheid bewaren moge. Bid, o groote Beschermmer, dat ik U op aarde zóó in zuiverheid navolge, dat ik eenmaal in het Paradijs

met U onder de Engelen gekroond worde.
Amen.

V. Bid voor ons, H. Thomas;

R. Opdat wij waardig worden de beloften van Christus.

LAAT ONS BIDDEN.

God, die ons in den moeielijken strijd om de zuiverheid te bewaren den H. Thomas tot Beschermmer gegeven hebt, verleen ons op zijne voorbede uwe hulp en genade, opdat wij in dezen strijd mogen overwinnen en, na op deze wereld den onzuiveren geest gelukkig bestreden te hebben, met de scharen van Engelen en Maagden het Lam in eeuwigheid volgen mogen. Door Christus onzen Heer. Amen.

GEBED TOT DEN H. WILLEBRORD.

O roemrijke Apostel van Nederland, H. Vader Willebrord, die door langen, harden arbeid onze heidensche voorouders onder het zoete juk van Jesus Christus hebt gebracht en nu te midden der duizenden, die Gij voor den Hemel gewonnen hebt, uw zegelied aan het driewerf „Heilig” der Engelen paart. — zie van uit uwe glorie neder op ons dierbaar vaderland, op uwe kudde, door den verscheurenden wolf zoo meedoogenloos verstrooid. Wij bidden U, groote Heilige, breng door uwe gebeden en verdiensten de afgedwaalden terug naar den waren schaapstal, en vraag voor ons, dat wij nimmer afvallig mogen worden, maar

in het heilig, katholiek Geloof, dat Gij ons hebt verkondigd, eens zalig mogen sterven. Amen.

Y. Bid voor ons, H. Willebrord;

R. Bid voor ons dierbaar vaderland.

LAAT ONS BIDDEN.

Almachtige God, die ons door de vrome toewijding van uwen H. Belijder en Bisschop Willebrord in uwen heiligen schaapstal hebt vergaderd, verleen ons, dat wij met Hem tot de vreugde van het hemelsch leven mogen komen. Door Christus onzen Heer. Amen.

GEBED TOT DEN H. BONIFACIUS.

H. Bonifacius, die op nederlandschen grond voor Christus hebt gewerkt en voor de bekeering onzer heidensche voorouders uw bloed en leven gegeven hebt, zie van uit den hoogen hemel goedgunstig neder op de Kerk van Nederland. Kom ons te hulp met de kracht uwer gebeden en met den schat uwer verdiensten, opdat de menigvuldige dwalingen en scheuringen ophouden en de eenheid onder onze christelijke bevolking worde hersteld. Bid den Vader van barmhartigheid om vergiffenis voor de menigvuldige zonden, die werden gepleegd, en verwerf ons de genade de deugden na te volgen, waarmede Gij de Kerk van Christus hebt verheerlijkt. Leer ons de ware oorzaken van alle dwaling, scheuring en ongeloof kennen. Help ons den geest van hoovaardij, die zich tegen alle nederige onderwer-

ping aan het heilig Evangelie verzet, — den geest van verblindheid, die voor het licht van Gods Woord ontoegankelijk is, en den geest der wereld, die de aardsche goederen en vermaken boven de eeuwige belooning stelt, met kracht bestrijden. Bid, dat geheel ons vaderland wederom met de rots van Petrus, met de ééne, heilige, katholieke, roomsche Kerk hereenigd worde. Door Christus onzen Heer. Amen.

GEBED TOT DEN H. BLASIUS.

(Patroon tegen keelpijn.)

Den 3^{den} Febr. kan ieder Priester den Blasius-zegen geven. Daarbij spreekt hij de volgende woorden: „Door de voorspraak van den H. Bisschop en Martelaar Blasius verlosse u God van keelziekte en alle ander kwaad. In den Naam des Vaders en des Zoons en des H. Geestes. Amen.”

GEBED.

Almachtige en barmhartige God, die uwen roemrijken, heiligen Martelaar en Bisschop Blasius behalve andere gunsten ook dit voorrecht verleend hebt, dat Hij door uwe macht van keelziekten kan genezen, wij bidden uwe goedertierenheid, verlos ons door zijne voorbede en verdiensten van keelpijn, keelontstekingen en alle ander onheil. Geef, dat wij gezond en blijde U in uwe Kerk dankzeggen en eens in den hemel door alle eeuwen uwen roemrijken en gezegenden Naam lofzingen. Door Christus onzen Heer. Amen.

GEBED TOT DE H. LIDWINA VAN SCHIEDAM.

(Om waardig te communiceeren.)

O H. Lidwina, „brandende van liefde voor het H. Sacrament,” Gij, die door middel

van dat H. Geheim van deugd tot deugd zijt vooruitgegaan en bij iedere H. Communie uwe liefde tot Jesus Christus heviger voeldet ontvlammen, zie gunstig neder op ons, die dikwerf zoo koud en onverschillig zijn en nog zoo zondig blijven, terwijl wij nederknielen voor het heilig Tabernakel of aan Jesus' kostbaren liefdedisch. Verwerf ons de genade om nooit met groote zonden op ons geweten tot de H. Tafel te naderen, maar altoos daar te komen aanzitten met ware boetvaardigheid, met een vlekkeloos rein geweten, met een diepen ootmoed en een vurige liefde, om aan al de genadeschatten deelachtig te worden, die de liefdevolle Verlosser door dit H. Sacrament ons aanbiedt. Verwerf ons ook inzonderheid de genade om in ons stervensuur met die H. Teerspijze gesterkt te worden en denzelfden Jesus, dien wij op het altaar in zijn verborgenheid getrouw vereerden, op zijn rechterstoel als een genadig Rechter te mogen ontmoeten. Amen.

Onze Vader. Wees gegroet. Eere zij den Vader.

GEBED TOT DEN H. DONATUS.

(Patroon tegen onweer.)

Antiph. Hij strekte zijne handen uit tot den Heer en de donder en hagel hielden op en er viel geen regen meer op aarde. *Exod. IX. 33.*

Ÿ. H. Donatus, Martelaar van Christus, bid voor ons.

R. Opdat wij tegen alle gevaar en schade des onweders bewaard worden.

LAAT ONS BIDDEN.

Heer Jesus Christus, Zoon van den leventen God, verhoor de ootmoedige gebeden uwer dienaren en dienaressen, die in angstige bezorgdheid tot U smeeken. Laat onze verzuchtingen opklimmen tot den troon van uwen hemelschen Vader; vestig uwe barmhartige oogen op ons in onze benauwdheid en verlos ons van alle gevaren, die ons in dit onweder omringen. Dit smeeken wij U ootmoedig bij de verdiensten van uw bitter Lijden en door de voorspraak der glorierijke Maagd Maria, van den H. Donatus en al uwe Heiligen. Die leeft en heerscht met God den Vader in de eenheid des H. Geestes door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

GEBED TOT DEN H. ROCHUS.

(In besmettelijke ziekte.)

Almachtige, eeuwige God, die door de verdiensten van den H. Rochus de menschen van besmettelijke ziekten verlost hebt, wij bidden U ootmoedig, dat wij, die tot U onze toevlucht nemen, in deze besmettelijke ziekte door de voorspraak van den H. Rochus van alle gevaar mogen bevrijd worden. Door Christus onzen Heer. Amen.

GEBED TOT DE H. APOLLONIA.

(Patrones tegen tandpijn.)

H Apollonia, roemrijke Maagd en Martelares, die met wonderbaar geduld de hevigste pijnen en smarten hebt doorstaan, toen

men U om de belijdenis van het ware geloof met geweld de tanden uitrukke, — ik bid U ootmoedig, dat Gij mij, zoo het mij tot zaligheid strekt, van de tandpijn wilt bevrijden of althans de noodige genade verwerven om ze uit liefde tot God geduldig te dragen. H. Apollonia, verhoor mijn gebed en bewaar mij door uwe voorspraak tegen die plaats, waar een eeuwig gewezen en geknars der tanden zal zijn. Amen.

GEBED TOT WELKEN HEILIGE MEN VERKIEST.

Wees gegroet, H. N. N. Ik bid U, wil mij armen zondaar steeds gedenken bij den Heer, opdat ik, door uwe gebeden beschermd tegen al hetgeen mij naar lichaam en ziel zou kunnen schaden, altijd moge voortgaan in vrome oefeningen van deugd en goede werken. Neem mij vooral onder uwe hoede, wanneer de wreede dood mij zal genaken, en geleid mijne ziel ten eeuwigen leven. Amen.

VERSCHILLENDE GEBEDEN.

1. Gebed om deugd.

Ik geloof, o Heer, maar laat mij levendiger gelooven. Ik hoop, o Heer, maar laat mij vaster hopen. Ik bemin U, Heer, maar doe mij U vuriger beminnen. Ik ben bedroefd over mijne zonden, o Heer, maar vermeerder mijne droefheid.

Ik aanbid U, als het begin van alles, en verlang naar U, als het laatste doel; ik prijs U, als mijn eeuwigen Weldoener, en roep U aan, als mijn genadigen Beschermmer.

Leid mij door uwe wijsheid; bewaar mij door uwe rechtvaardigheid; troost mij door uwe goedertierenheid; bescherm mij door uwe macht.

God, ik offer U op mijne gedachten, opdat ze naar U mogen gericht zijn; mijne

woorden, opdat ze van U mogen spreken; mijne daden, opdat ze overeenkomstig uwen Wil mogen zijn; mijn lijden en kruis, opdat ik ze om uwentwil moge dragen.

Ik wil al wat Gij wilt; ik wil het, omdat Gij het wilt; ik wil het zóó als Gij het wilt; ik wil het, zoolang Gij het wilt.

Ik bid U, Heer, verlicht mijn verstand; ontvlam mijnen wil; zuiver mijn lichaam; heilig mijne ziel.

Laat de hoovaardij mij niet besmetten; de vleierij geen indruk op mij maken; de wereld mij niet bedriegen; de duivel mij niet misleiden.

Geef mij de genade, om mijne gedachten te zuiveren, mijne tong te betoomen, mijne oogen te bedwingen, mijne zintuigen te beheerschen.

Laat mij mijne vroegere zonden beweenen; in de toekomst de bekoringen afweeren; de booze neigingen verbeteren; die deugden oefenen, welke mij betamen.

Geef mij, o goede God, liefde tot U; haat tegen mij zelf; ijver voor het heil van den evenmensch; verachting van de wereld.

Geef, dat ik mij moge beijveren om aan mijn meerderen te gehoorzamen, mijn minderen bij te staan, voor mijn vrienden zorg te hebben, niemand te benijden.

Moge ik, o Jesus, uw bevel en voorbeeld indachtig zijn, door mijne vijanden te beminnen, het onrecht te verdragen, mijn

vervolgers wel te doen, voor mijne lasteraars te bidden.

Moge ik de booze begeerlijkheid overwinnen door gestrengheid, de hebzucht door vrijgevigheid, de gramschap door zachtmoedigheid, de lauwheid door liefde.

Maak mij voorzichtig in besluiten; standvastig in gevaren; geduldig in tegenspoed; nederig in voorspoed.

Maak, o Heer, dat ik aandachtig zij in het gebed; matig in spijs en drank; ijverig in mijn ambt; volhardend in mijn voornemen.

Geef, dat ik streve naar inwendige heiligheid, naar uitwendige zedigheid, naar voorbeeldigen omgang, naar een regelmatig leven.

Laat ik mij beijveren om de natuur te onderdrukken, de genade te koesteren, de wet te onderhouden, mijne zaligheid te bewerken.

Laat mij de heiligheid erlangen door de oprechte belijdenis mijner zonden, door de godvruchtige nuttiging van Christus' Lichaam, door bestendige ingetogenheid des geestes, door reine meening des harten.

God, laat mij van U leeren, hoe nietig het aardsche, hoe grootsch het goddelijke, hoe kort het tijdelijke, hoe langdurig het eeuwige is.

Geef, dat ik mij op den dood voorbereide, het oordeel vreeze, de hel ontkome, het

Paradijs erlange. Door Christus onzen Heer. Amen.

2. Gebeden van Ouders voor hunne Kinderen.

Vader van barmhartigheid, die naar uw eeuwig raadsbesluit het menschelijk geslacht tot uwe eer voor den hemel geschapen hebt, ik dank U voor de kinderen, die Gij mij hebt toevertrouwd, opdat ik hen zoude opvoeden voor U, wiens eigendom zij zijn. Zegen hen, o Heer, naar lichaam en ziel; bescherm hen in de menigvuldige gevaren en bekoringen des levens. Bewaar hen in het ware geloof en geleid hen op de wegen van vroomheid en deugd tot de zaligheid, waartoe Gij hen geroepen hebt. Zie, o hemelsche Vader, op mijne onmacht en kortzichtigheid en trek U zelve als Vader het lot van deze uwe kinderen aan. Licht hen voor bij de keuze van een beroep en plaats hen in dien levensstaat, waarin zij U het best kunnen dienen en het veiligst hunne zaligheid bewerken. Weer, zoo mogelijk, alle lijden, alle wederwaardigheden van hen af, en acht Gij het heilzaam hun kruisen op te leggen, schenk hun dan de kracht om zich met voorbeeldig geduld aan uwen heiligen Wil te onderwerpen. Sta mij met uwe genade altijd ter zijde, o Heer, en help mij bij de opvoeding mijner kinderen nauwgezet de plichten vervullen, die Gij mij hebt opge-

legd, opdat ik in het oordeel niet beschaamd worde en U eens in den hemel met mijne kinderen eeuwig moge aanschouwen en lofzingen.

H. Maria, Moeder der genade, draag zorg voor mijne kinderen, die ook uwe kinderen zijn. Houd de oogen uwer barmhartigheid op hen gericht in alle gevaren des levens en toon hun na deze ballingschap Jesus, de gezegende Vrucht uws Lichaams.

H. Engelen, aan wie de Heer mijne kinderen ter bescherming heeft aanbevolen, waakt over hen, waar mijn oog hen niet bewaken kan; spreekt tot hun binnenste, wanneer de stem mijner vermaning hen niet bereiken kan; beschermt hen in al de gevaren des lichaams en der ziel, waar ik niet bij machte ben hen te beschutten; leidt hen door het duister van dit leven tot eenen zaligen dood en tot uwe gemeenschap in het eeuwig licht. Amen.

3. Gebed van een Kind voor zijne Ouders.

God, die ons geboden hebt vader en moeder te eeren, ontferm U genadig over mijne ouders en zegen hen naar lichaam en ziel. Vergeld hun in tijd en eeuwigheid de liefde en goedheid, die zij mij bewijzen, de zorgen en ongemakken, die zij om mijuentwil dragen;

vergeld hun alles wat zij aan mij gedaan hebben en nog doen zullen. Geef hun een lang, gelukkig en tevreden leven, de vergiffenis hunner zonden en de genade van in uwe liefde te volharden ten einde toe. Sta mij goedgunstig bij, opdat ik hun ten allen tijde de schuldige liefde, eer en gehoorzaamheid bewijze, ten einde deel te kunnen hebben in het loon, dat Gij beloofd hebt aan degenen, die hunne ouders eeren. Zegen ook mijne broeders en zusters en maak, dat wij U eens te zamen met onze ouders mogen aanschouwen en van eeuwigheid tot eeuwigheid danken en prijzen. Door Christus onzen Heer. Amen.

4. Gebed voor Weldoeners.

Goddelijke Belooner van het goede, Heer Jesus, vrijgevinge Verlosser, die gezegd hebt: „Zalig zijn de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid verwerven”, — ik smeeek U met vurige gebeden, vervul die goddelijke belofte aan al mijne levende en overledene weldoeners. Geef den levenden uwe goddelijke genade en rijken zegen, en den overledenen, zoo ze nog in het vagevuur mochten lijden, verkwikking en spoedige verlossing. Dit smeeek ik U, lieve Jesus, bij de overvloedige Voldoening, die Gij uwen hemelschen Vader aan het schandhout des Kruises voor onze zonden hebt aangeboden. Amen.

5. Bij de keuze van een levensstaat.

Mijn Heer en mijn God, ik erken, dat mijn bestaan, mijn leven, mijn lichaam en mijne ziel, met één woord, alles wat ik ben en bezit, aan U toebehoort. Ik wijd mij daarom volkomen aan uwen dienst. Verlicht de duisternis van mijn verstand en doe mij kennen in welken staat Gij wilt, dat ik U diene; want waar Gij mij roept, daar zal ik gemakkelijk mijne zaligheid bewerken.

Beminnelijke Jesus, ik geef mij geheel aan U. Wijs mij den weg, dien ik moet inslaan, om tot den staat te geraken, welke van alle eeuwigheid voor mij is vastgesteld. Geef, dat ik U kenne, U diene, U beminne, U zegene in tijd en eeuwigheid.

H. Geest, Geest van liefde, Gij zijt het, die hemelsch licht in de zielen ontsteekt. Verlicht mijn verstand, opdat ik mijne roeping kenne; leid mij door de kracht uwer goddelijke ingevingen tot den levensstaat, waarin ik U het meest behagen zal.

H. Maria, Moeder des Zaligmakers en Uitdeelster van Gods genade, verwerf mij door uwe moederlijke gebeden bij uwen goddelijken Zoon, dat ik moge weten, in welken staat Hij wil, dat ik Hem alle dagen mijns levens diene.

H. Engel, aan wiens bescherming ik door God ben toevertrouwd, mijn trouwe Leidsman en Metgezel op de reis door deze bal-

lingschap, sta mij bij in de keuze van een levensstaat, opdat ik hier Gode welgeval-
lig leven en gemakkelijk het doel van mijn
bestaan bereiken kunne: de eeuwige zalig-
heid, waar ik God dan met U eeuwig zal
aanschouwen, danken en loven. Amen.

6. In nooden en kwellingen.

oor uwe oogen, o Heer, leggen wij
onze schulden bloot en vergelijken
wij daarmede de straffen, die wij
ontvangen hebben.

Indien wij het kwaad, door ons bedre-
ven, wegen, dan is minder hetgeen wij lij-
den, meer hetgeen wij verdienen.

Zwaarder is hetgeen wij misdreven, lich-
ter hetgeen wij verduren.

De straf der zonde gevoelen wij, en de
hardnekkigheid in het zondigen vluchten
wij niet.

Door uwe geeselen wordt onze zwakheid
geteisterd, en onze ongerechtigheid veran-
dert niet.

De zieke geest wordt gekweld, en de nek
niet gebogen.

Het leven zucht in de pijn, en betert
zich niet in de daad.

Zoo Gij wacht, verbeteren wij ons niet,
zoo Gij wraak oefent, houden wij het niet uit.

Wij belijden bij de bestraffing hetgeen
wij gedaan hebben, en na de bezoeking
vergeten wij hetgeen wij hebben beweend.

Als Gij de hand uitstrekt, beloven wij onzen plicht te zullen doen, als Gij het zwaard opsteekt, houden wij de beloften niet.

Als Gij slaat, roepen wij om erbarming; wanneer Gij gespaard hebt, dagen wij U wederom uit om te slaan.

Gij weet, Heer, dat wij onze schuld belijden; wij weten, dat, zoo Gij geen vergiffenis schenkt, Gij ons terecht aan het verderf prijs geeft.

Verleen, almachtige Vader, hetgeen wij zonder verdienste van U vragen, Gij, die ons uit het niet hebt voortgebracht, opdat wij U zouden bidden. Door Christus onzen Heer. Amen.

7. Gebed voor de bekeering van Nederland.

MH. Servatius en Willebrord en Gij alle H. Apostelen van Nederland, die ons het eenig zaligmakend Geloof zijt komen brengen; H. H. Lambertus en Bonifacius en Gij alle H. Martelaren, die hier voor dat Geloof uw leven en bloed gaaft, aanhoort de gebeden van een kind der katholieke Kerk in Nederland. Ik kom U smeeken om Gods barmhartigheid te verwerven voor onze afgedwaalde broeders, vooral voor hen, die kinderen zijn van hetzelfde vaderland. Ach, zoovelen hebben thans dat Geloof geheel en al verloren; zoovelen erkennen Jesus nog wel als hun Zaligmaker, maar verwer-

pen veel zijner leerlingen; zoovelen dwalen als schapen zonder herder. H. H. Martelaren en Belijders van Nederland, hebt medelijden met die ongelukkigen. Door uwe prediking, door uw gebed, ja, door uwen dood hebt Gij onze voorouders bekeerd. Bidt ook nu voor Nederland, bidt vurig bij den troon van God, opdat het licht van datzelfde Geloof weder strale voor de oogen van onze afgedwaalde en verblinde broeders. Doet hun de waarheid kennen en verwerft hun den moed om die waarheid openlijk te belijden.

Goede Herder der zielen, Jesus, aanhoor de smeeingen der zegepralende en strijdende Kerk van Nederland. Zoek de afgedwaalde schapen op, ondersteun ze door uwe genade en breng ze tot den waren schaapstal terug. H. Maria, Moeder van dien goeden Herder, vereenig uw gebed met het onze, opdat er in Nederland slechts één Herder, één schaapstal zij. Amen.

(200 dagen aflate en een volle aflate onder de gewone voorwaarden, zoo iemand dit gebed eene maand lang dagelijks bidt.)

8. De Geloofsbelijdenis. Bladz. 184.

9. Vernieuwing der Doopbeloften. Bl. 193.

10. Geestelijk Testament.

n den naam der Allerheiligste Drie-vuldigheid, Vader, Zoon en H. Geest, verklaar ik N. N. als kind der heilige, roomsche, katholieke

Kerk te willen leven en sterven. Ik geloof alles, wat zij leert; ik doem alles, wat zij doemt.

Ik geef mijne ziel aan God en stel haar met zoet vertrouwen in de handen zijner barmhartigheid: ik hoop de vergiffenis mijner zonden en het eeuwig leven te verkrijgen.

Ik geef mijn lichaam over aan de Kerk; ik bid haar mijn stoffelijk omhulsel te willen aanvaarden, hoe onwaardig het ook zij, en het te begraven met degenen, die in hare gemeenschap sterven.

Ik verlaat gaarne de goederen dezer aarde, wyl ze niets dan ijdelheid zijn.

Ik vergeef van ganscher harte alle beledigingen, die mij zijn aangedaan, en bid allen, die ik ooit beledigd mocht hebben, om vergiffenis.

Indien een haastige dood mijn deel mocht zijn en ik niet in staat zal wezen mijn wensch te uiten, dan verklaar ik bij dezen plechtig, dat het mijn innig verlangen is de laatste H. H. Sacramenten der Kerk uit de handen van een katholiek Priester te ontvangen. Ik bid hem mij alsdan de H. Absolutie te willen geven, in de hoop althans nog voor God mijn leedwezen over mijne vele misslagen te kunnen betuigen.

Ik verloochen en herroep al hetgeen ik uit zwakheid onder de hevigheid der pijnen, door de macht der bekoringen of door

den invloed van Satan in die oogenblikken moge zeggen of doen, in strijd met de gehoorzaamheid en onderwerping, die ik God schuldig ben.

Ik hoop in mijn doodsstrijd met vertrouwen den Zoeten Naam Jesus nog te kunnen uitspreken of althans in mijn hart te zeggen en wensch daarmede den vollen aflaat te verdienen, dien de H. Kerk daaraan gehecht heeft.

Ik beveel mij in dat verschrikkelijk oogenblik aan den H. Aartsengel Michaël, aan de H. Maagd Maria, aan den H. Joseph, aan de H. Barbara en aan mijn H. Patroon N. aan, opdat zij mij in dat uur mogen beschermen. Mijne laatste woorden zullen zijn: Jesus, Maria, Joseph! In hunne armen wil ik leven en sterven. Zoo mijne tong die H. H. Namen niet meer zal kunnen uitspreken, zal ik het met mijn hart doen en zoo mij het noodig bewustzijn alsdan mocht ontbreken, verzucht ik reeds nu:

Jesus, Maria, Joseph, staat mij bij in mijn laatsten doodsstrijd!

Vader, in uwe handen beveel ik mijnen geest!

11. De vrome Huiszegen.

llerheiligste Heer Jesus Christus, almachtige, geweldige God van hemel en aarde; allerheiligste Heer Jesus Christus, Zoon van David, ontferm U over dit huis, waarin wij U

reeds lang aangeroepen en gebeden hebben. Gekruiste Heer Jesus Christus, wij bidden U, bewaar dit huis en zijne bewoners. Bij het H. Kruis, waaraan Gij gestorven zijt, geef aan dit huis den zegen Gods; zegen de menschen, die er inwonen. De zegen des Allerhoogsten dale over zijn uitgang. God de Vader, de Zoon en de H. Geest zegene dit huis en alles, wat er in- en uitgaat: menschen en vee, spijs en drank, al wat over zijn drempel gaat of komt zij gezegend. De allerheiligste Naam van Jesus Christus, den Gekruiste, zegene alle menschen, die dit huis binnentreden en verlaten. Dat de vier H. H. Evangelisten dit huis schragen. De naam van Jesus met de negen Koren der Engelen verhoede, dat daarin eenig ongeluk plaats hebbe; dat eene besmettelijke ziekte, dat pest, koorts of eene andere gevaarlijke krankheid menschen en vee aantaste. De vrede van Jesus Christus zij met dit huis; de kracht Gods werke met de menschen in dit huis. De H. Drievuldigheid, God de Vader, de Zoon en de H. Geest, bescherm dit huis; de H. Aartsengel Michaël met zijne Engelen bewake dit huis. Dat de H. H. Apostelen dit huis beschermen en bewaren, opdat daarin alles ten beste gedij. Moge het H. Kruis van Jesus Christus het dak zijn van dit huis, de H. H. Nagels van Jesus Christus de hengsels en grendelen aan zijn deuren, de Kroon van Jesus Christus zijn schild: alzoo moge dit huis gezegend zijn met het

Woord Gods. Heere Jesus Christus van Nazareth, ontferm U onzer; H. Maagd Maria, Koningin des Hemels, bid uwen lieven Zoon voor ons, arme zondaren, opdat wij gezuiverd worden van alle zonden. Doorluchtige, heilige drie Koningen, Caspar, Melchior en Balthasar, helpt ons de H. Drievuldigheid in ons huis op te nemen, opdat er geen ongelukken mogen gebeuren, opdat er geen tooverij, geen helsche invloeden of gevaarlijke ziekten menschen of vee schaden mogen; behoedt dit huis voor vuur, hagel, bliksem en watersnood; beschermt ons land, opdat het van oorlogen, duurte en verdere rampen verschoond blijve. Dat alles geve ons God de Vader, de Zoon en de H. Geest. Amen.

12. Voor wie 't eerst in een gezin sterft.

Wetende God, die alleen alle macht hebt over leven en dood en ieders einde hebt vastgesteld, U is het bekend, wie uit ons gezin het eerst zal sterven. Wij bidden U, o Heer, geef hem, wie het ook wezen moge, om de verdiensten van uw Leven en bitter Lijden, tijd van boetvaardigheid, de genade der laatste H. H. Sacramenten, vermeerdering uwer genade en ten einde toe gestadigen voortgang in uwe liefde, opdat hij zijn laatste uur met vertrouwen kunne afwachten, in uwe liefde besluite en tot uwe glorie gerake. Door Christus onzen Heer. Amen.

GEBEDEN,

die door Paus Leo XIII aan de christelijke huisgezinnen zijn aanbevolen.

A. TOEWIJDING AAN DE H. FAMILIE.

Jesus, onze beminnenswaardigste Verlosser, die van den hemel werdt gezonden om de wereld door uwe leer en uw voorbeeld te verlichten. Gij hebt den langsten tijd van uw sterfelijk leven in de nederige woning te Nazareth willen doorbrengen, aan Maria en Joseph onderdanig, om dit Huisgezin, dat het voorbeeld aller christelijke huisgezinnen zou wezen, te heiligen. Laat ook ons gezin, dat zich heden geheel aan U toewijdt, genade en gunst bij U vinden. Bescherm en bewaar het; bevestig het in uwe heilige vrees, en in den vrede en de eendracht der christelijke liefde, opdat het aan het goddelijk voorbeeld uwer H. Familie gelijkvormig worde, en al zijne ledematen te zamen ten eeuwigen leven mogen geraken.

O Maria, liefderijkste Moeder van Jesus Christus en ook onze Moeder, bewerk toch door uwe minzaamheid en goedheid, dat Jesus deze onze toewijding genadig aanneeme en ons zijne weldaden en zegeningen schenke.

H. Joseph, Beschermmer van Jesus en Maria, kom ons in alle nooden van ziel en lichaam te hulp, opdat wij met U en met de zalige Maagd Maria den goddelijken Ver-

losser Jesus Christus eeuwig mogen loven en danken.

**B. GEZAMELIJK GEBED VOOR EENE AFBEELDING DER
H. FAMILIE.**

O liefderijkste Jesus, die het Gezin, dat Gij hier op aarde hebt uitverkoren, door uwe onuitsprekelijke deugden en door de voorbeelden van uw verborgen leven geheiligd hebt, zie gunstig neder op ons huisgezin, dat, aan uwe voeten neergeknield, uwe genade afsmeekt. Gedenk, dat het uw gezin is, wyl het zich op bijzondere wijze aan U heeft toegewijd en opgeofferd. Wil het genadiglijk beschermen, van gevaren verlossen, in alle nooden helpen en de genade verleenen van in de navolging uwer H. Familie steeds te volharden, opdat het U op aarde trouw moge dienen en beminnen en eens in den hemel eeuwig lofzingen.

O Maria, teederste Moeder, in de vaste overtuiging, dat uwe gebeden bij uwen goddelijken Zoon verhooring vinden, smeeken wij uwe bescherming af.

En Gij, roemrijke Patriarch, H. Joseph, kom ook Gij ons te hulp door uwe machtige voorspraak en leg onze beden door de handen van Maria aan Jesus' voeten neer.

(Eenmaal daags 300 dagen afluat.)

C. SCHIETGEBED.

Jesus, Maria, Joseph, verlicht ons, staat ons bij, redt ons. *(Eenmaal daags 200 dagen afluat.)*

GEBEDEN OM EEN ZALIGEN DOOD.

Het gebed „Tot de Moeder van smarten om een zaligen dood,” vindt men bladz. 301.

1. LITANIE VAN EEN ZALIGEN DOOD.

Tot onzen Heer Jesus Christus. Jesus, mijn Heer, God van goedheid, Vader van erbarming, ik verschijn voor U met een ootmoedig, vermorzeld en gebroken hart; ik beveel u mijn laatste uur aan en al wat daarna zal plaats hebben.

Wanneer mijne onbeweeglijke voeten mij zullen verwittigen, dat mijn wandel op aarde welhaast een einde neemt; barmhartige Jesus, ontferm U dan mijner!

Wanneer mijne bevende en verstijfde handen het kruisbeeld niet meer aan mijne borst kunnen drukken, maar het tegen mijn wil op het bed van smarten laten vallen; barmhartige Jesus, ontferm U dan mijner!

Wanneer mijn doffe, door den naderenden dood reeds gebroken oogen hun matte, stervende blikken op U zullen vestigen; barmhartige Jesus, ontferm U dan mijner!

Wanneer mijn koude, bevende lippen uwen aanbiddelijken Naam voor het laatst zullen uitspreken; barmhartige Jesus, ontferm U dan mijner!

Wanneer mijn bleeke, ingevallen wangen de omstanders met medelijden en schrik vervullen; wanneer mijne van doodszweet vochtige haren te berge rijzen en het na-

derende einde verkondigen; barmhartige Jesus, ontferm U dan mijner!

Wanneer mijne ooren, op het punt van zich voor eeuwig te sluiten voor de taal der menschen, zich openen zullen om U het onherroepelijk vonnis te hooren uitspreken, dat voor alle eeuwigheid over mijn lot beslist; barmhartige Jesus, ontferm U dan mijner!

Wanneer mijne verbeelding, door vreeselijke en huiveringwekkende voorstellingen beangstigd, in doodelijke droefheid zal worden gedompeld; wanneer mijn geest, door den aanblik mijner zonden van vrees voor uw oordeel bevangen, zal kampen met den engel der duisternis, die mij het vertrouwen op uwe barmhartigheid zal trachten te ontnemen om mij in den afgrond der vertwijfeling te storten; barmhartige Jesus, ontferm U dan mijner!

Wanneer mijn zwak hart, door de smarten der ziekte overmand, door de verschrikking des doods aangegrepen en door den strijd met den vijand mijner zaligheid uitgeput, breken zal; barmhartige Jesus, ontferm U dan mijner!

Wanneer ik mijne laatste tranen, de teekenen mijner naderende ontbinding, stort, neem die dan aan, o mijn Jesus, als een zoenoffer, opdat ik als een waar offer van boetvaardigheid sterve; en in dat verschrikkelijk oogenblik, barmhartige Jesus, ontferm U dan mijner!

Wanneer mijne verwanten en vrienden, die mij omringen, bewogen zullen worden met mijn smartelijken toestand en uwen Naam voor mij zullen aanroepen; barmhartige Jesus, ontferm U dan mijner!

Wanneer geheel de wereld voor mij reeds zal verdwenen zijn en ik in de angsten en nooden van den laatsten doodsstrijd zal zuchten; barmhartige Jesus, ontferm U dan mijner!

Wanneer de laatste zuchten des harten mijne ziel zullen dwingen uit het lichaam te scheiden, neem deze zuchten dan aan als uitingen van een heilig ongeduld om tot U te komen; en barmhartige Jesus, ontferm U dan mijner!

Wanneer mijne ziel, op mijne lippen zwevende, voor eeuwig deze wereld vaarwel zal zeggen en mijn lichaam bleek, koud en levenloos achterlaten, neem dan deze ontbinding van het aardse leven aan als eene hulde, die ik aan uwe goddelijke Majesteit bereidwillig breng; en barmhartige Jesus, ontferm U dan mijner!

Wanneer eindelijk mijne ziel voor U verschijnen en voor den eersten keer den eeuwig glans uwer Majesteit aanschouwen zal, verwerp haar dan niet van uw aanschijn, maar gewaardig U mij in den liefderijken schoot uwer barmhartigheid op te nemen, opdat ik eeuwig uwen lof moge zingen; en barmhartige Jesus, ontferm U dan mijner!

Tot den eeuwigen Vader. God, die ons tot den dood verwezen, maar het uur en oogenblik van sterven voor ons verborden gehouden hebt, geef, dat ik alle dagen mijns levens in gerechtigheid en heiligheid doorbreng en daardoor verdienen moge, in uwe heilige liefde deze wereld te verlaten. Door de verdiensten van onzen Heer Jesus Christus, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes. Amen.

(Eenmaal daags 100 dagen aflaat.)

2. TOT DE H. DRIEVULDIGHEID.

O eeuwige Vader, ik bid U bij het Leven en Sterven van uwen eenigen Zoon en bij uwe groote goedheid, verleen mij de genade van in het goede te volharden en in uwe liefde te sterven.

O goede Jesus, ik smeek U bij de laatste woorden, waarmede Gij op het Kruis uwen Geest den Vader hebt aanbevolen, ontvang mijnen geest op het einde mijns levens.

O H. Geest, ontferm U mijner en sta mij door uwe heilige ingevingen ten allen tijde bij, maar voornamelijk in het uur van mijnen dood.

H. Drievuldigheid, één God, ontferm U mijner, nu en op het einde mijns levens.

3. TOT DEN H. MICHAËL.

Wees gegroet, allerroemrijkste Vorst, H. Aartsengel Michaël; wees gegroet, aleredelste Aanvoerder van het hemelsch heir; wees gegroet, Sieraad en Glorie der

Engelenkoren. O allerdoorluchtigste Vorst, hoeveel zijt Gij niet verplicht aan uwen Schepper, die U, zonder eenige verdiensten van uwen kant, met zoo rijke deugden versierd heeft! O allerverhevenste Held, Luis-ter van het Paradijs, schitterende Parel van het hemelsch Hof, wie kan met U vergeleken worden, met U, die vol van wijsheid en in schoonheid volmaakt zijt? Uw kleed mist geen enkel edelgesteente, het kunstwerk uwer schoonheid is van goud. Gij wandelt te midden der geneugten van Gods Paradijs, te midden van fonkelende diamanten, op den heiligen berg Gods. Gij zijt door God gesteld als Vorst over alle zielen, om haar op te nemen en binnen te leiden in het Paradijs van ongeken- de zaligheid. O allerzaligste Vorst, bij al deze gunsten, die God U in zijne grenzenlooze vrijgevigheid heeft bewezen, en bij de wederzijdsche liefde, die U met God en God met U verbindt, smeek ik U ootmoedig, mijne ziel in uwe bescherming te nemen, als zij uit deze wereld scheidt, en door uwe voorspraak den alwetenden Rechter gunstig jegens haar te stemmen. Amen.

4. TOT DE H. MAAGD.

O Maria, zonder smet ontvangen, bid voor ons, die tot U onze toevlucht nemen. O Toevlucht der zondaren en Moeder der stervenden, verlaat ons niet in het uur van onzen dood, maar verkrijg voor ons een volmaakt berouw, eene oprechte belijdenis,

de vergiffenis onzer zonden, eene waardige nuttiging der allerheiligste Teerspijze en de versterking van het laatste Oliesel, opdat wij ons veilig kunnen vertoonen voor den troon van den rechtvaardigen, maar ook barmhartigen Rechter, onzen God en zaligmaker. Amen.

(Eenmaal daags 100 dagen afluut.)

5. TOT DEN H. JOSEPH.

O H. Joseph, die in de zoete omarming van Jesus, uwen Beschermeling, en van uwe allerzoetste Bruid Maria uit dit leven zijt heengegaan, kom dan vooral met Jesus en Maria mij te hulp, wanneer de dood mijn leven zal eindigen. Vervul mijn eenig verlangen door mij te verwerven, dat ik in dezelfde allerheiligste armen van Jesus en Maria sterve. Jesus, Maria, Joseph, in leven en in sterven beveel ik mijnen geest in uwe handen. Amen.

6. TOT DE H. BARBARA.

God, die de H. Barbara hebt uitverkoren om levenden en dooden te troosten, verleen ons op hare voorbede altijd in uwe goddelijke liefde te leven en al ons vertrouwen op de verdiensten van het smartelijk Lijden uws Zoons te stellen, opdat de dood ons niet verrasse in staat van doodzonde, maar opdat wij gesterkt door de H. H. Sacramenten van Boetvaardigheid, des Altaars en van het laatste Oliesel zonder vrees de eeuwigheid kunnen ingaan. Dit smee-

ken wij U door denzelfden Jesus Christus onzen Heer. Amen.

(Eenmaal daags 100 dagen afluut.)

Gebod. H. Maagd en Martelares, Patrones van een zaligen dood, H. Barbara, ik smeeek U bij uwen hemelschen Bruidegom al uwe macht voor mij in mijne laatste oogenblikken te willen gebruiken. Kom mij dan te hulp, opdat ik niet in zonde sterve, maar in het H. Sacrament der Biecht van alle schuld ontslagen en door het allerheiligst Sacrament van Liefde gesterkt worde, om met U God in eeuwigheid te mogen be-
minnen en prijzen. Amen

7. TOT MARIA.

Allesroemrijkste Moeder Gods en Maagd Maria, bijzondere Toevlucht der zondaren en Troosteres der bedroefden, na Jesus uwen Zoon mijn eenige hoop en vertrouwen, ik bid U, laat mij op het einde mijns levens uwe zoete tegenwoordigheid en moederlijke ontferming ondervinden. Laat mij uwe machtige hulp gevoelen bij alle bekoringen en aanvalen der helsche geesten. Smeek voor mij om vergiffenis bij uwen Zoon en ontvang mijne ziel, als zij van de wereld vertrekt, in den schoot uwer moederlijke ontferming.

8. TOT DEN H. ENGELBEWAARDER.

H. Engel Gods, aan wiens zorg ik ben toevertrouwd, sta mij zóó trouw ter zijde in den dood, als Gij mij tijdens mijn

leven ter zijde staat. Verlaat mij, dien Gij in gezonde dagen hebt beschermd, ook in ziekte niet. Laat niet toe, dat ik, dien Gij zoo menigmaal gered hebt, alsdan door den vijand overwonnen worde. Verhoor de bede, die ik nu stort, omdat ik in dat alles beslissend oogenblik misschien niet meer in staat zal wezen om tot U te bidden. Maak mij door uwe ingevingen dan sterk in het geloof tegen alle dwaling, standvastig in de hoop tegen de opwellingen van vertwijfeling, vurig in de liefde tegen alle zondige neigingen. Verwerf, dat het verleden mij niet verontruste, het tegenwoordige mij niet ontmoedige en het toekomstige mij niet ontstelle. Versterk mijne ziel in den doodsstrijd, wek haar op tot heilzame boetvaardigheid, bevestig haar in geduld, bewaar haar in vrede. Bid God, dat mijne laatste spijs het Brood der Engelen zij, het Lichaam van onzen Heer Jesus Christus, en dat mijne laatste verzuchting moge wezen: Jesus, Maria, Joseph! Amen.

GEBEDEN IN ERNSTIGE ZIEKTE.

1. OVERGEVING AAN DEN H. WIL GODS.

Iwetende, rechtvaardige en barmhartige God, zonder wiens toelating niets geschiedt, Gij wilt, dat ik lijde. Gij kastijdt mij, omdat ik U in gezonde dagen niet ijverig gediend heb. Gij wilt mij terughouden van zonde en aansporen tot deugd; Gij zoekt

niets dan mijn welzijn. Daarom onderwerp ik mij gaarne aan uwen H. Wil. Met liefde neem ik deze ziekte uit uwe hand aan. Ik ben bereid te lijden, wat Gij wilt en zoolang Gij wilt. Ik zeg met mijn Zaligmaker: „Niet mijn wil, maar uw Wil geschiede.” Ik wil lijden, doch alleen tot uwe eer en mijne zaligheid, alleen uit liefde tot U. Ik vereenig mijn lijden met het Lijden, dat uw lieve Zoon voor mij heeft willen ondergaan, en draag het U op tot lof, eer en dankzegging voor al de weldaden, die Gij mij hebt bewezen, tot afboeting voor mijne menigvuldige zonden en ter verkrijging der genaden, die mij noodig en voordelig zijn om zalig te worden. Ik vereenig mij volkomen met uwen H. Wil. Bij iedere smart, bij iedere beweging of ademhaling wensch ik duizendmaal mijne goede meening te vernieuwen en te zeggen: alles uit liefde tot U, alles tot uwe eer. Geef, o goedertieren God, dat ik in dit voornemen volharde. Amen.

2. BEDE OM GENEZING.

Heere Jesus Christus, die gedurende uw sterfelijk leven zoo groote barmhartigheid aan zieken en bedroefden hebt betoond, die zooveel zieken hebt getroost en gezond gemaakt, — ik bid U ootmoedig, toon ook aan mij uwe almacht en barmhartigheid, indien het U tot eer en mij tot zaligheid strekt. Neem de ziekte van mij weg en geef mij de gezondheid weder, opdat ik

U ijveriger diene. Is het U echter aangenaam en voor mijne ziel voordeelig, dat ik langer lijde of zelfs den dood sterve, ik onderwerp mij gaarne aan uwen allerheiligsten Wil. Ik wil niet, wat ik wil, maar wat Gij wilt; versterk mij met uwe genade. Amen.

3. BEDE TOT JESUS.

Goddelijke Jesus, Zoon Gods, die het menschelijk vleesch hebt aangenomen en U gewaardigd hebt voor onze zaligheid in een stal geboren te worden, uw leven in armoede, druk en ellende door te brengen en onder de smarten des Kruises te sterven, — ik smeeek U, zeg in het oogenblik van mijnen dood tot uwen hemelschen Vader: „Vader, vergeef hem;” zeg tot uwe lieve Moeder: „Ziedaar uw zoon;” zeg tot mijne ziel: „Heden zult gij met mij zijn in het Paradijs.” Mijn God, mijn God, verlaat mij niet in dat uur. „Ik dorst”; ja, mijn God, mijne ziel dorst naar U, die de Bron der levende wateren zijt. Mijn leven gaat voorbij als een schaduw; nog een weining tijds en alles zal volbracht zijn. Daarom, o mijn aanbiddelijke Verlosser, beveel ik mijn geest van nu af voor alle eeuwigheid in uwe handen. Heere Jesus, ontvang mijnen geest. Amen.

(Telken male 300 dagen afstaat.)

Gebod. God van leven en dood, is het uw Wil, dat ik aan deze ziekte bezwijk, laat mij dan niet sterven, vóórdát ik nog

eenmaal uw goddelijk Vleesch en Bloed, als Teerspijze op de reis naar de eeuwigheid, met volkomen bewustzijn waardig ontvangen heb, en neem dan mijne ziel, gesterkt door de laatste H. H. Sacramenten der Kerk, in genade tot U. Amen.

4. TOT MARIA.

H Maria, Moeder Gods, bid voor ons zondaren, nu en in het uur van onzen dood. Lieve Moeder, dit heb ik zoo menigmaal gebeden en bid ik ook nu wederom met groote vurigheid. Bid voor mij zondaar, nu en in het uur van mijnen dood. Ik ben een zondaar, een ellendige zondaar, en daarom ben ik bevreesd voor den dood. Maar Gij zijt de Toevlucht der zondaren en daarom vlucht ik met vertrouwen tot U. Ik roep U aan als de gezegende Moeder van mijn Verlosser en als mijne Moeder, mij door God gegeven. Gij hebt de macht om mij te helpen, dewijl Gij de Moeder des Heeren zijt; en Gij hebt den wil ook om mij te helpen, wijl Gij mij door Christus tot Moeder zijt geschonken. Tot U roep ik dan vol kinderlijk vertrouwen: bid voor mij armen zondaar. Bid voor mij tot uwen hemelschen Vader, die mij voor de eeuwige zaligheid heeft geschapen, opdat Hij mij een zalig sterven verleene en ik het doel van mijn bestaan bereiken moge. Bid voor mij tot uwen lieven Zoon, die voor mij zooveel heeft geleden en zoo smadelijk is gestorven, opdat zijn Lijden en Ster-

ven aan mij niet verloren ga. Bid voor mij tot den H. Geest, die mij in het H. Doopsel geheiligd en tot erfgenaam des Hemels gemaakt heeft, opdat Hij mij in den dood door zijne genade sterke en tot het bezit der hemelsche erfenis geleide. Bid voor mij met al de H. H. Patronen van een zaligen dood, opdat ik in Gods genade sterve. Amen.

GEBEDEN VOOR ZIEKEN.

Jesus Christus, liefderijke Vriend en Verlosser der menschen, die Zelf ondervonden hebt, wat smart en lijden is, ten einde medelijden met ons te hebben, — ik smEEK U bij uwe liefde, bij uw Lijden en laatsten Doodsangst, ontferm U over den zieke, (*de zieke*) N. N. en kom hem (*haar*) te hulp. Verleen hem (*haar*) geduld in het lijden; bevestig hem (*haar*) in het geloof; vermeerder zijn (*haar*) vertrouwen op uwe genade en barmhartigheid en ontvonk zijn (*haar*) hart door uwe liefde. Geef, dat de beproevingen, die Gij hem (*haar*) verzendt, zijn (*haar*) hart van zonden mogen zuiveren en met deugden en verdiensten verrijken. Schenk hem (*haar*) de gezondheid terug, indien het U welgevallig is. Mocht het echter uw H. Wil zijn, dat hij (*zij*) van dit ziekbed niet meer opstaat, geef hem (*haar*) dan volle berusting in uw goddelijk welbehagen, de genade eener goede voorbereiding tot den dood en een zalig sterven. Amen.

LAAT ONS BIDDEN.

God, die op bijzondere wijze de bescherming der menschelijke zwakheid zijt, toon aan uwen zieken dienaar (*uwe zieke dienares*) N. N. de kracht uwer hulp, opdat hij (*zij*) door den bijstand uwer barmhartigheid geholpen, weêr in gezondheid voor uwe H Kerk moge verschijnen.

Wij bidden U, Heere God, verleen aan dezen uwen dienaar (*deze uwe dienares*) N. N., dat hij (*zij*) naar ziel en lichaam eene gestadige gezondheid geniete en op de voorspraak der altijd roemrijke H. Maagd Maria van de bezoeking, waarmede hij (*zij*) beproefd wordt, verlost worde en de eenwige vreugde geniete.

Wij bidden U, o Heer, zie neder op uwen dienaar (*uwe dienares*) N. N., die in lichamelijke ziekte kwijnt, en verkwik de ziel, die Gij geschapen hebt, opdat zij, door uwe kastijding van zonden gezuiverd, zich door uw geneesmiddel behouden gevoele. Door Christus onzen Heer. Amen.

Ite ad Joseph: et quidquid

ipso vobis dixerit. Gen. 41.

Tu eris super domum meam

et ad tui oris imperium. GAL.

I. LITANIE EN GEBEDEN VOOR STERVENDEN.

Heer, ontferm
U onzer.
Christus, ontferm
U onzer.
Heer, ontferm U onzer.

H. Maria — **Bid voor hem.** (*of . . . voor haar.*)

Alle H. H. Engelen en Aartsengelen.

H. Abel.

Geheel het koor der Rechtvaardigen.

H. Abraham.

H. Joannes de Dooper.

H. Joseph.

Alle H. H. Patriarchen en Profeten.

H. Petrus.

H. Paulus.

H. Andreas.

H. Joannes.

Alle H. H. Apostelen en Evangelisten.

Alle H. H. Leerlingen des Heeren.

Alle H. H. Onnoozele Kinderen.

H. Stefanus.

H. Laurentius.

Alle H. H. Martelaren.

H. Silvester.

H. Gregorius.

H. Augustinus.

Alle H. H. Bisschoppen en Belijders.

H. Benedictus.

H. Franciscus.

Alle H. H. Monniken en Kluizenaars.

H. Maria Magdalena.

H. Lucia.

Alle H. H. Maagden en Weduwen.

Alle Heiligen Gods. — Spreekt voor hem. (*voor haar.*)

Wees genadig. — Spaar hem (*haar*), Heer.

Wees genadig. — **Verlos hem (*haar*), Heer.**

Wees genadig.

Van uwe gramschap.

Van het gevaar des

doods.

Van een rampzaligen dood.	den H. Geest, den vertrooster.
Van de straffen der hel.	Op den dag des oordeels.
Van alle kwaad.	Wij zondaren. — Wij
Van de macht des duivels.	bidden U, verhoor ons.
Door uwe Geboorte.	Dat Gij hem (<i>haar</i>)
Door uw Kruis en Lijden.	wilt sparen. — Wij
Door uwen Dood en uwe Begrafenis.	bidden U, verhoor ons.
Door uwe glorieijke Verrijzenis.	Heer, ontferm U onzer.
Door uwewonderbare Hemelvaart.	Christus, ontferm U onzer.
Door de genade van	Heer, ontferm U onzer.

LAAT ONS BIDDEN.

Vertrek, christene ziel, uit deze wereld in den naam van God den almachtigen Vader, die u geschapen heeft; in den naam van Jesus Christus, den Zoon van den levenden God, die voor u geleden heeft; in den naam des H. Geestes, die over u is uitgestort; in den naam der Engelen en Aartsengelen; in den naam der Tronen en Heerschappijen; in den naam der Vorsten en Machten; in den naam der Cherubijnen en Serafijnen; in den naam der Aartsvaders en Profeten; in den naam der H. H. Apostelen en Evangelisten; in den naam der H. H. Martelaren en Beijders; in den naam der H. H. Monniken en Kluizenaars; in den naam

der H. H. Maagden en van alle Heiligen Gods. Heden zij uwe plaats in den vrede en uwe woning in het heilig Sion. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

Barmhartige God, meedoogende God, God, die volgens de menigte uwer ontfermingen de zonden der boetvaardigen uitwischt en door de genade der vergiffenis de straffen der gepleegde misdaden kwijtscheldt, — zie genadig neder op dezen ūwen dienaar (*uwe dienares*) N. N. en verhoor het gebed, waarin hij (*zij*) U, na oprechte belijdenis zijner (*haar*) zonden, om vergiffenis smeekt. Vernieuw in hem (*haar*), allerbeminnelijkste Vader, al wat uit menschelijke zwakheid bedorven of door de list van Satan geschonden is en vereenig het door U verlost lidmaat met de eenheid van het lichaam der Kerk. Ontferm U, Heer over zijne (*hare*) zuchten, ontferm U over zijne (*hare*) tranen en verleen hem (*haar*), die nog slechts vertrouwen stelt in uwe barmhartigheid, de genade der verzoening. Door Christus onzen Heer. Amen.

Heer, wij bevelen U de ziel aan van uwen dienaar (*uwe dienares*) N. N. en smeecken U, Heere Jesus Christus, Verlosser der wereld, dat Gij niet wilt weigeren haar, voor wie Gij uit barmhartigheid op aarde zijt nedergedaaid, in den schoot uwer Patriarchen op te nemen. Erken, Heer, uw schepsel, dat niet door vreemde goden, maar door U, den eenig levenden en waren God,

is geschapen; want er is geen God buiten U, geen God onder uwe schepselen. Verblijd, Heer, zijne (*hare*) ziel in uwe aanschouwing en gedenk zijne (*hare*) vroegere ongerechtigheden en uitspattingen niet, die de drift of het vuur der booze begeerlijkheid heeft opgewekt. Want ofschoon hij (*zij*) gezondigd heeft, toch heeft hij (*zij*) den Vader en den Zoon en den H. Geest niet geloochend, maar geloofd en ijver Gods in zich gehad en God, die alles geschapen heeft, getrouwelijk aangebeden.

2. SCHIETGEBEDEN TOT OPWEKKING VAN ZIEKEN EN STERVENDEN.

God, ontferm U mijner volgens uwe groote barmhartigheid. — Op U, o Heer, heb ik gehoopt; in eeuwigheid zal ik niet beschaamd worden. — Heer, in uwe handen beveel ik mijnen geest; Gij hebt mij verlost, o Heer, God der waarheid. — God, kom mij te hulp; Heer, haast U mij te helpen. — Wees mij, o Heer, een God en Beschermmer. — God, wees mij zondaar genadig. — Allerzoetste Heer Jesus Christus, bij de kracht van uw allerheiligst Lijden, neem mij op onder het getal uwer Uitverkorenen. — Heere Jesus Christus, ontvang mijnen geest. — Maria, Moeder der genade, Moeder van barmhartigheid, bescherm mij tegen den vijand en ontvang mij in de ure des doods. — H. Engel Gods, mijn Beschermmer, sta mij bij. — Alle H. H. Engelen Gods, bidt voor mij en komt mij te hulp.

3. GEBED TERSTOND NA HET STERVEN.

Heiligen Gods, komt hem (*haar*) te hulp; Engelen des Heeren, gaat hem (*haar*) te gemoet; ontvangt zijne (*hare*) ziel en brengt haar voor het aanschijn des Allerhoogsten. Dat Christus, die u geroepen heeft, u opneme, en dat de Engelen u in Abraham's schoot geleiden.

Y. Heer geef hem (*haar*) de eeuwige rust,

R. En het eeuwig licht verlichte hem. (*haar*.)

Heer, ontferm U onzer. — Christus, ontferm U onzer. — Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader.

Y. Heer, geef hem (*haar*) de eeuwige rust,

R. En het eeuwig licht verlichte hem (*haar*).

Y. Aan de poort der hel,

R. Ontruk, Heer, zijne (*hare*) ziel.

Y. Dat hij (*zij*) ruste in vrede.

R. Amen.

Y. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep kome tot U.

LAAT ONS BIDDEN.

Heer, wij bevelen U de ziel aan van uwen dienaar (*uwe dienares*) N. N., opdat hij (*zij*), der wereld gestorven, voor U leve; en hetgeen hij (*zij*) door de zwakheid van het menschelijk leven aan zonden heeft bedreven, wisch dat uit door de kwijschelding uwer barmhartigste liefde. Door Christus onzen Heer. Amen.

LITANIE EN GEBEDEN VOOR DE AFGESTORVENEN.

Gebeden onder de H. Mis voor Overledenen vindt men bl. 39.

De aflaten, die door den H. Stoel zijn verbonden aan het bidden van vijfmaal **Onze Vader** en **Wees gegroet** met schietgebed, en aan het bidden van den Ps. *De profundis*, vindt men bladz. 13.

1. LITANIE VOOR DE GELOOVIGE OVERLEDENEN.

 eer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

God hemelsche Vader. — Ontferm U over alle geloovige zielen.

God Zoon, Verlosser der wereld. — Ontferm U over alle geloovige zielen.

God H. Geest. — Ontferm U over alle geloovige zielen.

H. Drievuldigheid, één God. — Ontferm U over alle geloovige zielen.

H. Maria. — Bid voor haar.

H. Moeder Gods.

H. Maagd der Maagden.

H. Michaël.

Alle H. H. Engelen en Aartsengelen.

Alle H. H. Koren der zalige Geesten.

H. Joannes de Dooper.

H. Joseph.

Alle H. H. Patriarchen en Profeten.

H. Petrus.

H. Paulus.

H. Joannes.

Alle H. H. Apostelen en Evangelisten.

H. Stefanus.

H. Laurentius.

Alle H. H. Martelaren.

H. Gregorius.

H. Ambrosius.	Uit de ondraaglijke koude.
H. Augustinus.	Uit de verschrikkelijke duisternissen.
H. Hieronymus.	Uit het hartverscheurend gejammer.
Alle H. H. Bisschoppen en Belijders.	Door uwe wonderbare Ontvangenis.
Alle H. H. Leeraren.	Door uwe H. Geboorte.
Alle H. H. Priesters en Levieten.	Door uwen allerzoetsten Naam.
Alle H. H. Monniken en Kluizenaars.	Door uw Doopsel en H. Vasten.
H. Maria Magdalena.	Door uwen allerdiepsten Ootmoed.
H. Catharina.	Door uwe vaardige Gehoorzaamheid.
H. Barbara.	Door uwe eindelooze Liefde.
Alle H. H. Maagden en Weduwen.	Door uwe Angsten en Kwellingen.
Alle Heiligen Gods.	Door uw bloedig Zweet.
Wees genadig. — Spaar haar, Heer.	Door uwe Gevangenschap.
Wees genadig. — Verhoor haar, Heer.	Door uwe Geeseling.
Van alle kwaad. — Verlos haar, Heer.	Door uwe Kroning.
Van uwe gramschap.	Door het dragen van uw Kruis.
Van uwe strenge rechtvaardigheid.	Door uwen bitteren Dood.
Van de macht des duivels.	Door uwe allerheiligste Wonden.
Van den knagenden worm des gewetens.	
Van langdurige droefheid.	
Uit de wreede vlammen.	

Door uw Kruis en al-
lersmartelijkst Lij-
den.

Door uwe H. Verrij-
zenis.

Door uwe wonder-
bare Hemelvaart.

Door de komst van
den H. Geest, den
Verstrooster.

Op den dag des oor-
deels.

Wij zondaren. — **Wij
bidden U, verhoor ons.**

Die Maria hebt vrij-
gesproken en den
Moordenaar ver-
hoord.

Die uit genade de
geroepen zaligt.

Die de sleutels hebt
van dood en hel.

Dat Gij U gewaardigt
onze ouders, nabe-
staanden en wel-
doeners van de
straffen des vage-
vuurs te bevrijden.

Dat Gij U gewaardigt
allegeloovige Over-
ledenen uit het lij-
den te verlossen.

Dat Gij U gewaardigt

U te ontfermen over
degenen, wier bij-
zondere gedachte-
nis op aarde niet
wordt gehouden.

Dat Gij U gewaardigt
allen te sparen en
kwijt te schelden.

Dat Gij U gewaardigt
hunne wenschen te
vervullen.

Dat Gij U gewaardigt
hen onder het ge-
zelschap uwer Uit-
verkorenen op te
nemen.

Koning van ontzag-
wekkende Majesteit.
Zoon Gods.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld. — Geef
haar de rust.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld. — Geef
haar de rust.

Lam Gods, dat weg-
neemt de zonden
der wereld. — Geef
haar de eeuwige
rust.

Christus, hoor ons.	Christus, ontferm U
Christus, verhoor ons.	ouzer.
Heer, ontferm U on-	Heer, ontferm U on-
zer.	zer.

Onze Vader.

Ÿ. Heer, geef haar de eeuwige rust,
 R. En het eeuwige licht verlichte haar.
 Ÿ. Aan de poort der hel,
 R. Ontruk, o Heer, de geloovige zielen.
 Ÿ. Heer, verhoor mijn gebed,
 R. En mijn geroep kome tot U.

LAAT ONS BIDDEN.

God, die ons bevolen hebt vader en moeder te eeren, ontferm U genadiglijk over de zielen onzer ouders en voorouders; schenk hun vergiffenis hunner zonden en geef, dat wij hen in de vreugde des eeuwigen lichts mogen aanschouwen.

God, Schepper en Verlosser van alle geloovigen, verleen aan de zielen uwer dienaren en dienaressen vergiffenis van alle zonden, opdat zij de kwijschelding, waarnaar zij altijd verlangd hebben, door vrome smeekingen mogen verwerven. Die leeft en heerscht met den Vader in de eenheid des H. Geestes, God door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Ÿ. Heer, geef haar de eeuwige rust,
 R. En het eeuwige licht verlichte haar.
 Ÿ. Dat zij rusten in vrede.
 R. Amen.

2. ZEVEN SMEEKINGEN VOOR DE GELOOVIGE ZIELEN.

1. **O** Jesus, ons Leven en onze Opstanding, die ons bij uw heengaan uit deze wereld uw Vleesch en Bloed tot spijs en drank hebt nagelaten, — ik smeeK U ootmoedig bij deze uwe eindelooze liefde, ontferm U over alle geloovige zielen en voornamelijk over N. N. Geleid haar tot de bronnen des levens en geef, dat zij weldra met U mogen eten en drinken aan uw en disch in uw Rijk. *Onze Vader.*

2. **O** Jesus, onze Bescherming en ons Heil, die om onzentwil in den hof zooveel angsten hebt doorstaan, dat uw zweet is geworden als druppelen bloeds op aarde neervloeiend, — ik smeeK U ootmoedig bij dit uw allerkostbaarst Bloed, ontferm U over alle geloovige zielen, maar voornamelijk over N. N. Verlos haar uit alle benauwdheden en wisch de tranen uit hare oogen. *Onze Vader.*

3. **O** Jesus, onze Verlosser en Zaligmaker, die om onze zonden gevangen zijt genomen, — ik smeeK U ootmoedig bij uwe wreede boeien, ontferm U over alle geloovige zielen en voornamelijk over N. N. Slaak alle banden, waarin zij uit mensche-lijke zwakheid in dit leven werden gekluisterd, opdat zij blijde U een offer van lof wijden. *Onze Vader.*

4. **O** Jesus, Blijdschap onzes harten, die hebt toegelaten, dat uw gezegend

Aangezicht, hetwelk de Engelen wenschen te aanschouwen, werd geblinddoekt, bespuwd en met vuisten geslagen, — ik smeeU U ootmoedig bij uw onbegrijpelijk geduld, ontferm U over alle geloovige zielen en voornamelijk over N. N. Laat haar toe tot den glans van uw licht en vervul haar met blijdschap door uw Aangezicht. *Onze Vader.*

5. **O** Jesus, Kroon onzer glorie, die met roeden gegeeseld en om onze hoovaardigheid met wreede doornen smadelijk zijt gekroond, — ik smeeU U ootmoedig bij deze uwe diepe nederigheid, ontferm U over alle geloovige zielen en voornamelijk over N. N. Verleen haar goedgunstig, dat zij weldra de kroon der eeuwige glorie mogen erlangen; Gij immers kroont ons uit barmhertigheid en ontferming. *Onze Vader.*

6. **O** Jesus, onze Voorspreker en Rechter, die, door het onrechtvaardigst vonnis tot den bittersten dood verwezen, ons van de schuld der eeuwige verwerping hebt ontslagen, — ik smeeU U ootmoedig bij den afgrond uwer ontferming, ontferm U over alle geloovige zielen en voornamelijk over N. N. Mogen zij weldra dat woord van troost vernemen: uwe schuld is vergeven. *Onze Vader.*

7. **O** Jesus, ons hoogst en eenig Goed, die zelf aan het Kruis onze zonden in uw Lichaam gedragen hebt, — ik smeeU U ootmoedig bij deze uwe onmetelijke weldaad,

ontferm U over alle geloovige zielen en voornamelijk over N. N. Dat haar spoedig de toegang tot de eeuwige glorie ontsloten worde, en zij blijde mogen hooren: „Komt, gezegenden mijns Vaders, neemt bezit van het Rijk, dat van de grondlegging der wereld af voor u bereid is.” *Onze Vader.*

3. AANROEPING DER ENGELN EN HEILIGEN.

O Gij, H. H. Engelen en alle Uitverkorenen Gods, komt de zielen der geloovige afgestorvenen te hulp. Help Gij haar vooral, o meedoogende, o goedertierene, o zoete Maagd Maria, en toon haar uwen gezegenden Zoon. Amen.

ONDERRICHTINGEN, GEBEDEN EN GEZANGEN

VOOR

DE VERSCHILLENDE TIJDEN EN
VOORNAAMSTE FEESTEN

VAN

HET KERKELIJK JAAR.

Cantate Domino canticum novum.
Zingt den Heer een nieuw lied,

Ps. 95, 1.

HET KERKELIJK JAAR.

et Kerkelijk Jaar is het zonnejaar, geregeld naar het eeuwig plan van Gods erbarming, dat in de Verlossing van den mensch verwezenlijkt werd. Het begint met den eersten Zondag van den Advent en stelt ons in eene reeks Feesten geheel het groote werk der Verlossing op geheimzinnige en toch aanschouwelijke wijze voor oogen. Gods Zoon — de beloofde Verlosser, het Kind van Bethlehem, Christus Jesus, de Held en het Offer van Golgotha, de Verwinnaar van duivel en dood, die door de zending des H. Geestes het werk van ons heil voltooide en die nog als Offer, Middelaar en Genadebron onder ons voortleeft — geheel dat rijke Offerleven wordt ons telken jare door de H. Kerk in hare Liturgie voorgesteld; en het middelpunt, waarom geheel de godsvereering zich beweegt, is het H. Offer der Mis, wijl het den Dood des Heeren, het bloedig Kruisoffer — het Middelpunt van geheel het Verlossingswerk — op onbloedige wijze tegenwoordig stelt. Hoewel bij dit H. Offer dagelijks het geheele Verlossingswerk wordt gevierd, wordt toch op de verschillende Feesten van het kerkelijk Jaar een of ander gewichtig oogenblik uit het leven des Verlossers op den voorgrond geplaatst. Zoo wordt in den Kersttijd op eene bijzondere wijze zijne Geboorte, op Paschen zijne Verrijzenis, op Pinksteren de Zending des H. Geestes gevierd. Op die wijze wordt bij de viering der H. H. Geheimen jaarlijks geheel het leven van Christus herdacht en den geloovigen ter vrome

overweging voorgesteld, ten einde God in Christus te verheerlijken en de menschen naar het beeld van Christus tot glorie van God te vormen en te heiligen.

Daarbij wijst ons de Kerk op het vlekkeloos leven der hoogverhevene Moeder des Zaligmakers, op de H. Maagd Maria, die zulk een groot aandeel in het werk der Verlossing heeft gehad, en op tal van andere Heiligen, — die op aarde als Leliën en Rozen onder het Kruis hebben gebloeid en nu in den hemel hun triomf vieren, — opdat wij ons in het leven van deze heilige schare zouden spiegelen en door hunne voorbede Gods barmhartigheid met vertrouwen inroepen.

Zoo ligt dan in de Liturgie geheel het Wonderwerk van Gods ontferming: de belofte en de vervulling, de ontwikkeling en de voltooiing, voor het oog onzes geestes. Willen wij daarbij echter aan al de zegeningen, die de H. Kerk ieder jaar voor ons afsmeekt, deelachtig worden, dan moeten wij met haar medeleven en ons van haren geest doordringen; dan moeten wij met haar overwegen en Christus volgen, met haar treuren en blijde zijn; dan moeten zich onze gezangen en gebeden van lof en dank, van aanbidding en smeking paren aan de gebeden en gezangen harer Liturgie; dan moeten ook wij met de Kerk God in Christus verheerlijken.

DE ADVENT.

Eene loot zal er groeien uit den wortel
van Jesse en eene Bloem uit zijn stam
opschieten. Is. 11. 1.

Het Kerkelijk Jaar
begint met den
eersten Zondag
van den Advent.

Advent *adventus* betee-
kent aankomst: te we-
ten van onzen God en
Zaligmaker Jesus Chris-
tus. De vier weken van
den Advent stellen nl. de
vierduizend jaren voor,
die er sedert den val van
Adam en Eva tot aan de
komst van den Verlosser
verliepen. Zij herinne-
ren ons aan de ellende
en troosteloosheid der
wereld zonder Verlosser
en aan het vurig en
steeds klimmend verlan-
gen der Oudvaders naar
zijne komst. De Advent
is dan ook volgens den
geest der Kerk voor den
Christen een tijd van
ingetogenheid en boete,
van gebed en verzuch-
ting naar de komst des
Zaligmakers, van heilige
voorbereiding op het
hoogheilig Kerstfeest.
Daarom verbiedt zij
grootte plechtigheden,
als bijv. de plechtige in-
zegening van een hu-
welijk. Het or-
gel zwijgt, de

Priester verschijnt aan het altaar in de kleur der boete, de engelenzang „*Gloria in excelsis Deo*” wordt niet gehoord — alles is erop ingericht om den geest van onze Moeder de H. Kerk aan hare kinderen mede te deelen.

Daarbij wordt Maria — de Dageraad, die de Zon der gerechtigheid voorafging en in haren schoot droeg — op eene bijzondere wijze herdacht. De **Rorate-Mis**, onze **Gulden-Mis**, die ter harer eer, op Quatertemper-Woensdag vóór Kerstmis, bij schitterende verlichting vóór den opgang der zon plechtig wordt gezongen, wijst erop, hoe ons reeds in Maria het Licht is gerezen, terwijl buiten Haar nog volle duisternis heerscht.

Ook wordt in dezen tijd het schoone Feest van **Maria's Onbevleete Ontvangenis** gevierd. (Zie hierachter: Onderrichting, Gebed en het Gezang No. 48, dat ook in den Advent kan gezongen worden.)

Door het kleppen van „*De Engel des Heeren*”, 's morgens, 's middags en 's avonds, worden wij herinnerd aan de Menschwording en Geboorte van Gods Zoon. Daarom zal ieder goed Christen zich beijveren om vooral gedurende den Advent de daarbij gebruikelijke Gebeden (bladz. 7) met bijzondere godsvrucht te bidden. Verder wijzen wij de vurige vereerders van Maria in dezen tijd op de antiphoon: „*Alma Redemptoris Mater*” (bladz. 112), de hymne „*Ave, maris stella*” (bladz. 117), „*Tota pulchra es, Maria*” (bladz. 119), die, naast de Litanie en andere gebeden ter harer eer, aan het vrome gemoed in deze dagen bijzonder welkom zullen wezen.

RORATE COELI.¹⁾

R. Dauwt, hemelen, van boven en, wolken,
regent den Rechtvaardige.

V. Wil niet toornen, Heer, gedenk niet
langer onze ongerechtigheid. Zie, de stad

¹⁾ De zangwijze met latijnschen en hollandschen tekst vindt men hierachter onder „*Latijnsche Gezangen*” No. 1.

des Heiligen is verlaten geworden; Sion is verlaten; Jerusalem is als eene woestijn: het huis uwer heerlijkheid en uwer glorie, waar onze vaders U lofliederen zongen.

R. Dauwt, hemelen *enz.*

Y. Wij hebben gezondigd en zijn onrein geworden, en allen zijn wij gevallen als een blad; en onze ongerechtigheden hebben ons als de wind weggevaagd; Gij hebt uw aangezicht voor ons verborgen en ons verpletterd onder de macht onzer ongerechtigheden.

R. Dauwt, hemelen *enz.*

Y. Zie, Heer, de verslagenheid van uw volk en zend dien Gij zenden zult; zend uit het Lam, den Beheerscher der aarde, van de rots der woestenij naar den berg der dochter Sion's om het juk onzer slavernij weg te nemen.

R. Dauwt, hemelen *enz.*

Y. Troost u, troost u, mijn volk, spoedig zal uw heil komen. Waarom wordt gij van rouw verteerd? Wijl de droefheid u heeft vernieuwd, zal ik u redden; wilt niet vreezen, want ik ben de Heer, uw God, de Heilige van Israël, uw Verlosser.

R. Dauwt, hemelen *enz.*

GEBED.

Heere Jesus Christus, die in de volheid der tijden tot onze Verlossing in de wereld zijt gekomen, wij smeeken U oot-

moedig, laat ons in dezen heiligen tijd met vrucht de groote ellende overwegen, waarin de mensch door de zonde werd gestort, en het vurig verlangen der Oudvaders naar uwe komst waardig herdenken. Verleen ons daarbij onze eigene zonden te kennen, en wek in ons hart de brandende begeerte naar uwe genade en liefde, opdat wij ons op uwe zegenrijke komst waardig mogen voorbereiden en aan uw heil in al zijn volheid deelachtig worden. Amen.

Ÿ. Dauwt, hemelen, van boven en, wolken, regent den Rechtvaardige.

R. Dat de aarde zich opene en den Verlosser voortbrengende.

Laat ons bidden. Beweeg, o Heer, onze harten om uwen Eengeboren Zoon den weg te bereiden, opdat wij door zijne komst verwerven mogen U met gezuiverde harten te dienen. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

1. De menschheid klaagt in rouw en nood.

1. De menschheid klaagt in rouw en

nood: „Hoe-lang, ver - los - singsmor-

gen, Hoe - lang blijft ge in der
eeu - wen schoot Voor 't schrei - end
oog ver - bor - gen? He - laas! dat
wij zoo snood, o Heer, Van
U zijn af - ge - we - ken! Uw
heil - ge gram - schap drukt ons
neer.. Wie zal voor ons nu
spre - ken?"

2. De Vader wordt door deze beê *
Geroerd tot mededoogen; * De Heilige Geest
gevoelt zich meê * Tot deerenis bewogen: *
Gods Zoon biedt zich als offer aan, * Hij

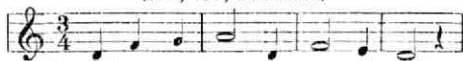
wil de straffen lijden, * Die 't schuldig
menschdom moest doorstaan, * En d'armen
slaaf bevrijden.

3. De Geest daalde op Maria neer, * En
Zij werd uitverkoren * Tot Moeder-maagd
van onzen Heer, * Des Vaders Eengeboren'. *
Gegroet, o wonderreine Bruid, * Gezegendste
aller vrouwen, * Die in uw knuischen schoot
omsluit * Den God, op wien wij bouwen.

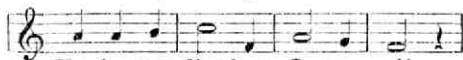
4. Geloofd, geprezen zij uw Naam, *
Messias, lang verwachte, * Gij brengt ons
heil en vrede saâm, * Waarnaar de mensch-
heid smachtte. * O Jesus, voor ons neer-
gedaald, * Doe ons genâ verwerven, * Dat
wij, door 't licht der hoop bestraald, * Den
dood der zaalgen sterven.

2. O kom, o kom, Emmanuël.

(Veni, veni, Emmanuël.)

1. O kom, o kom, Em-ma-nu-ël!

Ver-los uw dier-baar Is-ra-el!

Met weemoed sta-ren wij om-hoog;

Ach, wisch de tra-nen uit ons oog!

2. U, Bloem van Jesse, smeecken wij: *
 Ach, toef niet langer, maak ons vrij! *
 Wij zuchten diep in zondeschuld, * En
 wachten U vol ongeduld.

3. Rijs, luister van het nieuwe Licht, *
 Omstraal ons rijzend in 't gezicht; * Ga op,
 o Zon, in volle pracht, * Verdrijf de neev'-
 len en den nacht.

4. O Sleutel Davids, Isrel's staf, * Kom,
 sluit den weg des afgronds af; * Steek op
 het zware kerkerslot, * En voer ons weder
 vrij tot God.

5. O kom, o kom, Adonai, * Die gaaft
 de Wet op Sinaï, * En leid aan uwe sterke
 hand * Den balling naar zijn Vaderland.

3. Hoort, zoet en klaar een stemme zingt.¹⁾

(En, clara vox redarguit.)

1. Hoort, zoet en klaar een stemme zingt,

Die door de neev'len he-nendringt, Gij,

valsche droo-men, wijkt, ontwaakt, Uw

¹⁾ In den Advent kan men nog de volgende liederen zingen:

In een zoo duistren nachte. No. 48.

O wachter, vroed van zinnen. No. 52.

O God, algoed en machtig. No. 50.

Je - sus, 't god-lijk Licht, ge-naakt.

2. Rijs, trage geest, rijs uit uw graf, *
Werp uwer loomheid banden af, * Ziet, hoe
een nieuwe sterre daagt, * Die al het booze
henenjaagt.

3. Het Lam genaakt, dat, vol geduld, *
Vrijwillig boet voor onze schuld; * Komt,
weent en bidt ten Hemelheer: * „Zend uw
genade tot ons neer!“

4. Straalt dan ten tweeden maal zijn
licht, * Als de aarde in vrees gebonden
zwicht, * Dan dreige ons niet des Rechters
straf, * Maar daal' zijn liefde tot ons af.

5. Macht, lof en roem en eerbetoon *
Zij God den Vader, God den Zoon, * En
God den Trooster, met Hen één, * Door
aller eeuwen eeuwen heen.

QUATERTEMPERDAGEN.

De Quatertemperdagen (quatuor tempora = vier tijden, jaargetijden) zijn de drie dagen (Woensdag, Vrijdag en Zaterdag) van boete en vasten, die viermaal in het jaar terugkeeren. Zij vallen omtrent het begin van ieder der vier jaargetijden: de 3de week van den Advent (Winter), de eerste week van de Vasten (Lente), de Pinksterweek (Zomer), en de 3de week van September (Herfst). Volgens den H. Leo den Groote, zijn ze van apostolischen oorsprong en ingesteld om bij het begin van een nieuw jaargetij God voor de ontvangene genaden te danken, nieuwe gunsten af te smeeken en ieder jaargetij toe te heiligen.

Daarbij heeft de H. Kerk echter nog een ander doel en verlangen. Zooals namelijk de christen

gemeente te Antiochië vóór de wijding der Apostelen Paulus en Barnabas heeft gebeden en gevast, zoo bidt en vast de H. Kerk op de Quatertemperdagen, opdat God haar goede Priesters schenke, want op die dagen worden gewoonlijk de H. H. Wijdingen toegediend. Bid op die dagen het volgende

GEBED OM GOEDE PRIESTERS.

Imachtige, eeuwige God, verhoor ons nederig gebed en schenk aan uwe Kerk waardige Priesters, trouwe Herders, ijverige Dienaren. Stort den zegen uwer genade over hen uit, opdat zij altijd met reine harten uwe altaren betreden en het H. Misoffer met heilige godsvrucht opdragen. Geef hun heiligen ijver in het toedienen der H. H. Sacramenten en moed en kracht om met vrucht het H. Evangelie te verkondigen. Zegen het werk, dat zij in uw Naam verrichten; versterk hen in het ware geloof en geef, dat hunne woorden en daden, geheel hun levenswandel, steeds strekken tot stichting uwer geloovigen.

Genadige God, vervul ook degenen, die heden tot uw heiligen dienst worden gewijd en met uwe macht bekleed, met den geest van wijsheid en godsvrucht. Stort de zeven gaven des H. Geestes, die den Apostelen werden geschonken, in de volste mate over hen uit, opdat zij bekwaam worden om als uitverkoren werktuigen uwer goddelijke genade waardig voor U te wandelen en aan het heil van uw volk bevorder-

lijk te zijn; om machtig in woord en werk uw Rijk op aarde uit te breiden, de onwetenden te leeren, de vromen te versterken, de zondaren te bemoedigen en te bekeeren, de tragen op te wekken, de bedroefden te troosten en den stervenden bij te staan.

Verleen ons, o Heer, ook de genade, dat wij aan onze zielzorgers en geestelijke overheden geloof, vertrouwen, liefde en gehoorzaamheid schenken; dat wij hen in hunne zware bediening niet bemoeielijken, maar met hen, die eens voor de hun toevertrouwde zielen rekenschap moeten geven, ijverig medewerken, opdat wij niet door eigen schuld verloren gaan. Leid ons veilig onder hunne hoede naar de eeuwige vreugde des hemels. Door Christus onzen Heer. Amen.

DE VIGILIEN.

Behalve de Quatertemperdagen heeft de H. Kerk nog andere dagen van vasten en gebed: namelijk de Vigilïen (Nachtwaken), zooals die van Kerstmis, Paschen, Pinksteren en andere. In vroegere eeuwen en sedert de eerste tijden brachten de geloovigen de nachten vóór hooge Feesten gemeenschappelijk in de kerk door met vasten en gebed. Later heeft de H. Kerk deze oefeningen van den nacht op den voorgaanden dag overgebracht en enkel den naam Vigilie of Nachtwake behouden.

Faciamus hominem ad imaginem

et similitudinem... Gen 1,26

Si ros in nobis vellere facit et in

omni terra siccitas... Jud 6,37

KERSTMIS.

En het Woord is vleesch geworden en heeft onder ons gewoond. Joan. I. 14.

Eere zij God in den hooge!" De belofte, door God in het Paradijs gedaan, is vervuld: de Verlosser der wereld, door de Oudvaders gedurende zoovele eeuwen in vurige gebeden afgesmeekt, is verschenen. Het eeuwig Woord, de Eengeboren des Vaders, door de Profeten voorspeld, is in de volheid der tijden uit de Maagd Maria te Bethlehem in een armen stal geboren. Daarom zingen de Engelen en juicht geheel de Christenheid in dezen blijden nacht: „Eere zij God in den hooge en vrede op aarde den menschen, die van goeden wil zijn:" want het Kind, ons door Maria geschonken, is de Gezondene des Vaders, die de aarde met den hemel zal verzoenen, die de eere Gods op aarde zal herstellen en aan de menschen, die van goeden wil zijn, waren vrede komt schenken. Laat ons in den geest naar Bethlehem ijlen om met de vrome herders in aanbidding bij de arme kribbe neer te knielen en aan het vleeschgeworden Woord met de Engelen lof toe te zingen.

Op dit heerlijk Feest staat de H. Kerk iederen Priester toe drie H. H. Missen te lezen. De eerste wordt gelezen ter eere der eeuwige Geboorte van Gods Zoon in den schoot zijns Vaders; de tweede ter eere van zijne vleeschelijke Geboorte uit de Maagd Maria; de derde ter eere van zijne geestelijke Geboorte door zijne genade en liefde in ons hart. Het is geen verplichting maar eene loffelijke gewoonte der vrome geloovigen om ook op dezen dag drie H. H. Missen bij te wonen.

Wees gegroet, heilige nacht, waarin de hemelen zich verheugen en de aarde jubelt, wijl Hij, de Verlosser, gekomen is. Wees gegroet, heilige stal, waarin de Verlosser werd geboren; gij overtreft in rijk-

dom den tempel van Salomon. Wees gegroet, heilige kribbe, waarin de Heer der Heeren werd nedergelegd; gij waart zijn eerste liefdetroon. Wees gegroet, zoet Kindeke, hooge Koningszoon, groote Vorst, sterke God, Heil der wereld! Wees gegroet, lieve Jesus, in uwe armoede! Uwe nooddrift bereidt mij een rijk erfdeel, uwe zwakheid is mijne kracht, uwe vernedering mijne verheffing, uw ootmoed mijne wijsheid. Ik offer mij geheel aan U op; gewaardig U dit nietig offer van dankbaarheid te aanvaarden. Ik wijd U mijn hart en mijne ziel toe, mijn wil en al mijne liefde. Laat mij voortaan wandelen op de wegen uwer heilige armoede; laat mij U in ootmoed volgen en uwe zoete en allerbarmhartigste liefde met wederliefde vergelden; laat niet toe, dat ik in tijd en eeuwigheid van U gescheiden worde. Amen.

Antiph. Heden is Christus geboren; heden de Zaligmaker verschenen; heden zingen de Engelen op aarde en verheugen zich de Aartsengelen; heden jubelen de rechtvaardigen, zeggende: „Eere zij God in den hooge!” Alleluja!

ÿ. Het Woord is vleesch geworden; Alleluja!

R. En heeft onder ons gewoond. Alleluja!

Laat ons bidden. Wij bidden U, almachtige God, verleen, dat de nieuwe Geboorte naar het vleesch van uw eengeboren Zoon ons, die door de oude dienstbaarheid onder het

juk der zonde worden gehouden, moge verlossen. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

Den tweeden Kerstdag viert de H. Kerk het Feest van den H. **Stephanus**, den eersten Bloedgetuige voor Jesus Christus; den derden het Feest van den H. **Joannes**, den Lieveeling des Heeren; den vierden het Feest der **Onnoozele Kinderen**, die voor Christus hun bloed en leven hebben gegeven.

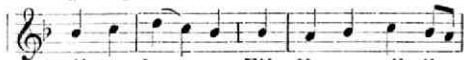
4. Te Bethlem is geboren.

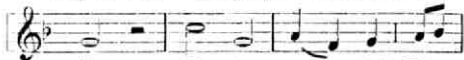
1. Te Beth-lem is ge - bo - ren Een

god-lijk Kin-de - kijn. Dat heb ik

mij ver-ko - ren, Zijn dienaar wil ik

zijn. E - ja, e - ja! Zijn

die-naar wil ik zijn.

2. Mijn hart wil ik Hem schenken * En alles, wat ik heb; * Mij aan zijn liefde drenken * Waar 'k al mijn vreugde uit schep. * Eja, eja! * Waar 'k al mijn vreugde uit schep.

3. Moge ik van ganscher harte * U minnen, lieve Heer, * In 's levens vreugde en smarte, * En immer, immermeer. * Eja, eja! * En immer, immermeer!

4. Wil mij genade geven, * Gij, die mijn Heiland zijt, * Om slechts voor U te leven * Nu en ten allen tijd. * Eja, eja! * Nu en ten allen tijd.

5. Laat nooit van U mij scheiden, * Leg zelf den zoeten band * Der liefde tusschen beiden, * En neem mijn hart tot pand. * Eja, eja! * En neem mijn hart tot pand.

5. Wees, zoete Jesus, wees gegroet.

1. Wees, zoe - te Je - sus, wees ge-

groet! Schoon Kin - de - kij n! Mijn

Heer en God, mijn hoog - ste

Goed, O lief-ste Je - sus mijn!

2. Wat zijt Gij arm in dezen stal, * Rijk Kindekijn! * Gij, Heer en Schepper van 't heelal, * O arme Jesus mijn!

3. Gij komt hier weenen in het stof, *
 Lief Kindekijn! * Die Koning zijt van 't
 hemelsch hof! * O Koning Jesus mijn!

4. Waarom zijt Gij, o God, zoo groot,
 * Zoet Kindekijn! * Zoo klein hier op Ma-
 ria's schoot, * O goede Jesus mijn!

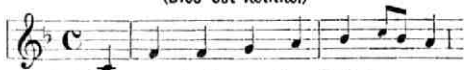
5. O groote liefde in 't kleine Kind, *
 Lief Kindekijn! * Hoezeer hebt Gij den
 mensch bemind, * O lieve Jesus mijn!

6. Een vonkje van dien liefdegloed, *
 Lief Kindekijn! * Ontsteke mij het koud
 gemoed; * O goede Jesus mijn!

7. Wat U mishaaft zij ver van mij, *
 Schoon Kindekijn! * Wat U behaagt, dat
 geef ik blij, * O goede Jesus mijn!

6. Heft aan, heft aan den blijden zang.

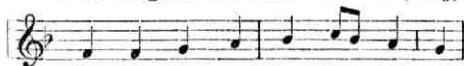
(Dies est lætitiæ.)

1. Heft aan, heft aan den blij-den zang,

Den zang der he-mel - ko - ren; Hij,

die verwacht werd eeu-wen - lang, Is

uit de Maagd ge - bo - ren. Een

Kind-jen is Hij, mild en goed, Vol
 liefde en schoonheid, o - ver-zoet; Wel
 arm als Zoon des men-schen; Maar
 als Gods Zoon on - ein-dig rijk, In
 al - les on - uit-spre - ke - lijk, In
 al - les zon-der gren - zen.

2. Hij wordt als teeder Wicht gevoed,
 * De Schepper aller dingen, * Die leven
 deed en leven doet * Wie 't leven ooit ont-
 vingen. * Welzalig is de vruchtbre schoot
 * Dier Maagd, die 't godlijk Kind omsloot,
 En onder 't hart mocht dragen; * Welza-
 lig is die moederborst, * Waaraan de God-
 mensch in zijn dorst * Om laafnis wilde
 vragen.

3. Die 't zonlicht wekte uit duisternis.
 * Licht Zelf in nacht verholten; * En die de

Heer der wereld is * In armen stal ver-
scholen; * Hij, die de sterren met zijn hand
* Aan bogen vasthecht, die Hij spant, *
Ligt machteloos gebonden; * En die den
donder raatlen doet, * De bliksems spelen
aan zijn voet, * Weent luid om 's menschen
zonden.

4. O Gij, die in uw almacht groot *
Ons hebt aan 't niet ontheven, * En, mensch-
geworden, uit den schoot * Der Maagd
traadt in het leven; * Van ganscher harte
smeeken wij, * Maak ons van alle schulden
vrij * En zalig ons bij 't sterven; * Geef,
dat wij voor alle eeuwigheid * De plaats,
door uwe gunst bereid, * In 's hemels hof
verwerven.

7. Toen de Heer in 't vleesch verscheen.

(In natali Domini.)

(G=E.)

1. Toen de Heer in 't vleesch verscheen,

Ju-belde o - ver Beth-lem heen

't Lied der En-glen uit Gods Hof:

„God, den Heer, zij eer en lof!”

Refr. Heil de Maagd met God, haar Zoon!

Heil de Maagd, zoo vlek-loos schoon!

Heil de Maagd, der Maag-den kroon!

2. Heden sproot het eeuwig Woord *
Uit de Maagd Maria voort; * Hij, die God
zijn Vader roemt, * Wordt de Zoon der
Maagd genoemd. *Refr.*

3. Vromen herders op het veld * Wordt
door Englen Gods gemeld, * Dat de Red-
der, lang verbeid, * Als een Kindje in
windsels schreit. *Refr.*

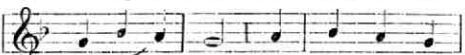
4. Wijzen leggen voor den Heer * Wie-
rook, goud en mirre neer; * Vorsten buigen 't
fiere hoofd, * God, de Koning, zij geloofd! *Refr.*

8. De herderkens lagen bij nachte.

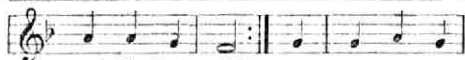
(C=D.)

1. \ De her-der-kens la-gen bij
| Zij hiel-den vol trou-we de

nach - - te, Zij la-gen bij
wach - - te, Zij had-den hun

nacht in het veld, Daar schit-tert een
schaapjes ge - teld:

licht in het duis - ter, Een

licht als het zon-licht zoo klaar; Een

En-gel verschijnt hun vol luis - ter,

Ver-kon-dend een vreugdi - ge maar.

2. „Vreest niet”, laat hij vriendlijk zich
hooren, * „Ik breng u het blijde bericht,
* Dat heden uw Redder, geboren * Te
Bethlem, in 't kribbeke ligt. * En scharen
van Engeltjes loven * En zingen bij Beth-
lehems steê: * „Aan God zij de glorie hier-
boven, * „Den menschen op aarde zij vreê.”

3. De herderkens zijn toen getogen, *
Vol ijver en heiligen spoed; * Ze aanba-
den eerbiedig gebogen * En vielen het
Kindje te voet. * Maria, zij bloosde van
weelde * En straalde van moedergeneugt,
* Sint Joseph, die 't Kindeke streelde, Hij
schreide van hemelsche vreugd.

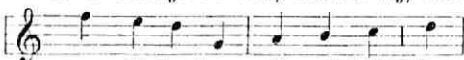
4. Zoet Kindeke, laat ons ook komen *
 En knielen bij 't kribbeke neer; * Wij
 zullen, wij kunnen niet schromen, * Gij
 zijt ons te lief, lieve Heer. * Gij kwaamt
 om de harten te winnen, * Te ontsteken in
 heiligen gloed; * Wij, Jesus, wij willen U
 minnen, * Ontvlam ons, o Kindeke zoet!

9. O Kindje Jesus, arm als wij.

(C=G.)

1. O Kindje Je-sus, arm als wij, Als

we aan U den-ken, zijn wij blij; Want

werdt Gij, lie-ve Heer, een Kind: 't Was

ze-ker wijl Gij ons be-mint.

2. De groote Schepper van 't heelal *
 Geboren in een armen stal! * Wat geven
 wij, o lieve Heer, * Aan U voor zooveel
 liefde weer?

3. Ach, zie hoe op het stroo geleid, *
 Het Kindjen in de kribbe schreit, * En hoe
 't met doeken half gedekt * Naar ons zijn
 lieve handjes strekt.

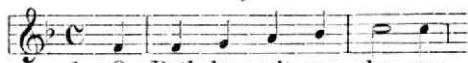
4. Ach, hadden wij maar geld en goed,
 * Dan, zóó als 't drietal Wijzen doet, *

Dan voor uw kribje knielden wij, * En gaven 't even blij als zij.

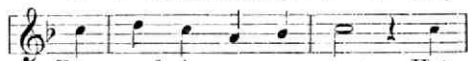
5. Maar danken, prijzen 't lieve Kind, * En zingen, dat ons hart Het mint, * En zeggen: 't is geheel voor U; * Dat kunnen en dat doen wij nu.

6. Dat, Kindje Jesus, doen wij nu, * Wij geven heel ons hart aan U; * Als we aan U denken, zijn we blij, * U danken, U be- minnen wij.

10. O Bethlem, uitverkoren.

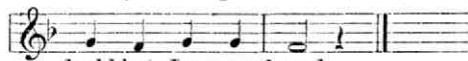
1. O Beth-lem, uit-ver - ko - ren,

Zoo need-rig en zoo groot; Het

Kind-jen is ge - bo - ren, Ge-

daald het Le - vens-brood.

2. O Huis, zoo wel geheeten * Van 't Brood, dat komen zal, * Naar 't woord van Gods Profeten, * Naar 't Godswoord bij den val.

3. De teekenen verdwijnen * Voor d' on-geschapen Zoon, * De gouden ster komt schijnen * Op 't stalleken, Zijn woon.

4. Gods Engelen verspreiden * Op goudgewiekte vlucht, * Langs heuvelen en weiden * Het wonderbaar gerucht:

5. Hier is van 't eeuwig leven * De Spijze hemelzoet, * Het brood van God gegeven, * Des Heeren Vleesch en Bloed.

11. O zalig, heilig Bethlehem.

(F-D.)

1. O za - lig, hei - lig Beth - le -

hem, Waar 't krib - je van mijn

Je - sus stond, Veel hoo - ger dan Je -

ru - sa - lem Wordt Gij ge - roemd op

't we - reld - rond.

2. O Bethlehem, kleine, arme stad, * Wat zijt gij door het Kindje groot; * Wat zijt gij rijk door d' eedlen schat, * Dien ons des Vaders liefde bood!

3. Verheug u, jubel, Israël! * Schud af den slaap der zonden nu: * Geboren is Emmanuël! * Nooit zong men blijder feestgroet u.

4. O Koning-Christus! God en Heer!
 * Hoe kwelt U hier der armen leed: * Op
 strooien bedje ligt Gij neer, * Met schaamle
 doekjes schaars omkleed!

5. De Heemlen zijn door U gemaakt, *
 Waar 't Geesten-heir uw lof verkondt —
 * En Gij verkiest deez' woon, zoo naakt,
 * Waarin het lastdier berging vond.

6. Lig Ge ongekend in d' armen stal,
 * Zwijgt over U de stille nacht — * Toch
 meldt der Englen lofgeschal * Den vrede
 door U aangebracht.

7. O Jesus zoet, o machtig God! * Wat
 groote liefde spoorde U aan, * Te deelen
 in ons menschlijk lot, * Om ons van sla-
 vernij te ontslaan.

8. We aanbidden U, o godlijk Wicht! *
 U blijve ons harte toegewijd: * Vervul het
 met uw troost en licht, * Met kracht tot in
 den laatsten strijd.

AAN MARIA IN DEN KERSTTIJD.

12. Ontloken is ons heden.

(Flos de radice Jesse.)

1. } Ont - lo - ken is ons he - den
 } Wij zin - gen Haar het wel - kom

De Bloem van Jes - se's Roe;
 Op 't hei - lig Kerstfeest toe;

Want Je - sus is die Bloem, Ma -

ri - a is de Roe - de, Die

Bloem haar vreug - de en roem.

2. Die Bloem werd aangekondigd * Door
Isaïas' lied; * Die noodigt Haar te minnen
* Om 't heil, dat zij ons biedt. * Gekweekt
in 't aardsche dal, * Is zij de vreugd des
hemels, * Het sieraad van 't heelal.

3. Zij wordt de Bloem der velden * Der
dalen Bloem genoemd; * Te midden van
de doornen * Als lelie hoog geroemd: * O
Bloem in geuren rijk! * Nooit bood onze
aarde een balsem * In geur aan U gelijk!

4. Die Bloem verrukt in liefde * Wie
needrig tot haar kwam, * En wekt in die
Haar minden * De goddelijke vlam. * O
Bloem, ons hoogste Goed, * Naar U, naar
U verlang ik; * Ontvlam me in liefdegloed!

HET FEEST DER BESNIJDENIS DES HEEREN.

(NIEUWJAARSDAG.)

„Nadat de acht dagen vervuld waren, dat het Kind zou besneden worden, is zijn Naam Jesus genoemd.” Op dit Feest worden wij eraan herinnerd, hoe het menschgeworden Woord reeds de eerste druppelen Bloed voor het heil der wereld stortte en den Naam Jesus (Zaligmaker) ontving, die reeds door den Engel was genoemd, vóórdat Hij werd ontvangen.

De Naam Jesus is een zoete Naam, dien wij niet dan met eerbiedige hoofdbuiging uitspreken; een Naam ook vol kracht, dien wij in bekoringen en tegen alle aanvallen van Satan nimmer vruchteloos aanroepen.

De H. Kerk heeft ter eere van den zoeten Naam Jesus een afzonderlijk Feest ingesteld, dat op den tweeden Zondag na de Verschijning des Heeren wordt gevierd. Wij verwijzen voor dit Feest en voor het Feest der Besnijdenis naar de Litanie en Gebeden ter eere van den zoeten Naam (bladz. 212—217) en het hier volgend gebed.

Dit Feest valt samen met Nieuwjaarsdag van het burgerlijk Jaar. Wie zou daarin geen aan-

leiding vinden om in den Naam van Jesus en vertrouwende op zijne genade en kracht het ingetreden jaar tot meerdere eer en glorie van God te beginnen?

GEBED.

uw Naam, o goddelijke Verlosser Jesus Christus, is een glorierijke Naam, een zoete en liefelijke Naam, een Naam vol kracht en aller aanbidding waardig. Daarom zij uw Naam alom geheiligd. Gij zijt ons Heil, o Jesus. Moge, wie wil, naar een ander heil, naar andere goederen streven en het tijdelijke boven het eeuwige stellen, wij verlangen slechts uwen zegen en vinden alleen ons geluk in U te bezitten. Genees dan, o Heer, de wonden onzer ziel; verlos ons van onze zonden; bevrijd ons van onze booze neigingen; verdedig ons tegen de macht van den boozen vijand; bewaar ons voor ijdele menschenvrees en gehechtheid aan de wereld; verleen ons de vrijheid der kinderen Gods en uwen heiligen vrede, opdat wij uwen H. Naam met alle Engelen en Heiligen nu en in alle eeuwigheid mogen loven en prijzen. Amen.

Christus heeft Zich zelven vernederd, Hij is gehoorzaam geworden tot den dood, ja tot den dood des Kruises. Daarom heeft God Hem ook verheven en een Naam gegeven, die is boven allen naam, opdat in den Naam van Jesus zich zouden buigen alle knieën van die in den hemel, op de

aarde en onder de aarde zijn, en opdat alle tong belijde, dat de Heer Jesus Christus in de glorie is van God den Vader.

℣. De Naam des Heeren zij gezegend;
℞. Van nu af tot in eeuwigheid.

Laat ons bidden. God, die uw eengeboren Zoon tot Verlosser van het menschedom hebt gesteld en Jesus laten noemen, verleen ons genadiglijk, dat wij Hem, wiens H. Naam wij op aarde vereeren, vol zalig genot in den Hemel aanschouwen mogen. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

• 13. Wij roepen U met blij gemoed.

(E♭Fis.)

1. Wij roe-pen U met blij ge-moed

Het wel-kom toe: o Kind-je zoet,

Wees dui-zend-maal van ons ge-

groet! Gij stort uw eerste onschul-dig

2. 't Woord, menschgeworden in den tijd,
 * Ontvangt een Naam, die 't hart verblijdt:
 * Aan U, o Jesus, zoete Naam, * Verlosser,
 God en Mensch te zaam, * Die ons een
 eeuwig heil bereidt, * Zij lof en eer in
 eeuwigheid!

3. O Naam, die eerst op Gods bevel * Ver-
 kondigd werd door Gabriël; * O schooner
 Naam dan dageraad, * O zoeter Naam dan
 honigraat, * O rijker Naam dan 't fijnste
 goud, * O Naam van Jesus, ons Behoud!

4. O zachter Naam dan tortelduif, * O
 frisscher Naam dan wijngaarddruif, * O
 klaarder Naam dan zonnestraal, * O sterker
 Naam dan louter staal, * O grooter Naam dan
 keizerrijk, * Waar is een Naam aan U gelijk?

5. O Naam, wiens klank de hel vervaart,
 * Vereerd in hemel en op aard, * Wees
 mij een troost in allen nood, * Een kracht
 in de ure van mijn dood, * In de eeuwig-
 heid mijn hoogste Goed * En aller vreug-
 den overvloed!

TER EERE VAN DEN ZOETEN NAAM.

14. Hoe aangenaam en zoet.

(D=C.)

1. Hoe aan-ge-naam en zoet Is

al-toos, Je - sus, o zoe-te Je-

sus! Uw Naam voor mijn ge-

moed, O goe-de Je - sus!

Refr. De troost in al - le smart, De

vreug-de van het hart Zijt Gij, o

Je - sus, O goe-de Je - sus!

2. Hoe wondergoed zijt Gij, * O goede
 Jesus, o zoete Jesus! * Ten allen tijd voor
 mij, * O goede Jesus! *Refr.*

3. Geen, die uw Naam volprijst, * O goede Jesus, o zoete Jesus! * U eer genoeg bewijst, * O goede Jesus! *Refr.*

4. Geef aan de Christenheid, * O goede Jesus, o zoete Jesus! * Het heil door U bereid, * O goede Jesus! *Refr.*

5. Leid ons als hoogst gewin, * O goede Jesus, o zoete Jesus! * Den blijden Hemel in, * O goede Jesus! *Refr.*

15. Geloofd zij Jesus Christus.

(C=D.)

1. } Ge - loofd zij Je - sus Chri - stus
 } Die uit den he - mel daal - de,

In tijd en eeu - wig - heid! {
 Ten of - fer - dood be - reid, {

En met ons vleesch om - kleed

Zoo - ve - le smar - ten leed.

Ge - loofd zij Je - sus Chri - stus

In tijd en eeu-wig - heid.

2. Geloofd zij Jesus Christus * In tijd en eeuwigheid! * Die om ons wilde dragen * De straf, ons opgeleid, * En door zijn bit-tren dood * Den hemel ons ontsloot. * Ge-loofd zij Jesus Christus * In tijd en eeu-wigheid!

3. Geloofd zij Jesus Christus * In tijd en eeuwigheid! * Die door den Geest de kudde * Van zijn getrouwen weidt * En in de heilige Kerk * Voltooit Gods Liefdewerk. * Geloofd zij Jesus Christus * In tijd en eeu-wigheid!

4. Geloofd zij Jesus Christus * In tijd en eeuwigheid! * Die door het moeilijk leven * Ons aan zijn hand geleidt * En met zijn Vleesch en Bloed * Ten eeuwig leven voedt. * Geloofd *enz.*

5. Geloofd zij Jesus Christus * In tijd en eeuwigheid! * Die steeds met open armen * Des zondaars komst verbeidt, * Hem im-mer vol geduld * Vergeving schenkt van schuld. * Geloofd *enz.*

6. Geloofd zij Jesus Christus * In tijd en eeuwigheid! * Die ons in 's hemels hoven * Een eeuwig heil bereidt. * Daar prijzen wij eens saam * Voor eeuwig Jesus' Naam. * Geloofd zij Jesus Christus * In tijd en eeuwigheid!

16. O Jesus, godlijk goed.

(Jesu dulcissime.)

1. O Je - sus, god - lijk goed, O

Je - sus, mild en zoet, Aan U mijn

lief - de - groet, U, vreugd der har -

ten. Als ho - nig zijt Gij mij,

Voor 't oor een me - lo - dij,

Voor 't hart een art - se - nij,

O 'Troost in smar - ten!

2. U zing' ten allen tijd, * In vrees en
 bangen strijd, * Het hart, U toegewijd, *
 O Naam vol zoetheid! * Die Naam, zoo

zoet en groot, * Is ons in leed en nood, *
In leven en in dood * Een pand van goed-
heid.

3. Wien vrees en angst beknelt, * De
zondeschuld ontstelt, * De roe der straffe
kwelt, * Vall' voor U neder. * Gij, licht
van ons gemoed, * En vree voor hem, die
boet, * Zijt troost in tegenspoed * Zoo mild
als teeder.

4. O weg, waar niemand dwaalt, * De
liefde nimmer faalt, * Maar in uw volgers
maalt * Het beeld der deugden; * U klin-
ke 't lied ter eer, * U minne ik immermeer,
* U viere ik eeuwig, Heer, * In 's hemels
vreugden.

5. Gij, hoop van wie hier schreit, * De
heilbron, ons bereid, * En 't pand der za-
ligheid * Voor uw getrouwen; * Gij geeft
het loon der dengd, * De zaalge hemel-
vreugd, * En 't eeuwig heilgeneugt * In
U te aanschouwen.

Vidi per solonium quasi

solera et lunam. Gen. 22. 9

Regina Saba dedit regi cen-

rum viginti tal. Ul. Reg. 10.

HET FEEST DER VERSCHIJNING DES HEEREN.

(DRIE - KONINGEN.)

Dit is een Feest van lof en dank, wijl in de drie Wijzen voor allen, die in de duisternissen en in de schaduwen des doods waren gezeten, heden het Licht is opgegaan. De drie Koningen, die door eene wonderbare ster uit het Oosten werden geleid en het arme Kind als hun Koning, hun God en Verlosser goud, wierook, en myrrhe hebben geofferd, zijn de eerstelingen, die uit de heidenen tot Christus zijn gekomen. Ook onze voorouders waren heidenen en daarom zouden ook wij Christus niet kennen, zoo de heidenen niet waren geroepen. Laat ons dan heden met de drie Wijzen voor het goddelijk Kind nederknielen en Hem ook een drievoudig offer aanbieden: een offer, kostbaarder dan goud, wierook en myrrhe, namelijk van liefde, van aanbidding en zelfverloochening. Danken wij God, dat wij Christenen zijn en kinderen der ware Kerk. Bidden wij daarbij voor de bekeering der ongeloovigen (Zie bladz. 253) en voor de bekeering van Nederland. (bladz. 303.)

Den 2^{en} Februari viert de H. Kerk het Feest der **Zuivering van Maria** of **Maria-Lichtmis**. (Zie onder-richting, gebed en het gezang Nr. 49 hierachter.)

GEBED.

Goddelijk Kind, wij groeten U heden met de Wijzen uit het Morgenland, die U komen aanbidden en U met hunne geschenken van goud, wierook en myrrhe als hun Koning, hun God en Verlosser vereeren. Zie, wij bieden U ook goud, wierook en myrrhe aan: het goud onzer vurige liefde, den wierook

van ons innig gebed en de myrrhe van ons waarachtig berouw. Lieve Jesus, Gij hebt het offer der Wijzen goedgunstig aangenomen, versmaad ook onze gaven niet; mogen zij U ten allen tijde welgevallig zijn. Amen.

Antiph. Rijs op en word verlicht Jerusalem, want uw Licht is gekomen en de glorie des Heeren over U opgegaan. De volkeren zullen wandelen in uw Licht en de koningen in den glans van uw opgang.

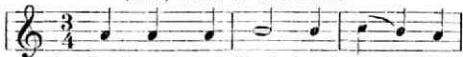
V. Aanbidt den Heer, Alleluja!

R. Gij, al zijne Engelen. Alleluja!

Laat ons bidden. God, die uw eengeboren Zoon op den dag van heden door de aanwijzing eener ster aan de volkeren hebt bekend gemaakt, verleen ons goedgunstig, dat wij, die Hem reeds uit het geloof hebben leeren kennen, tot de aanschouwing van den glans zijner Majesteit mogen geraken. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

17. De komst van Bethlem's godlijk Wicht.

(Puer, natus in Bethlehem.)

1. De komst van Beth-lem's god - lijk

Wicht, Al - le - - - lú - ja!

2. Niet slechts den herders op het veld,
* Ook Vorsten werd die maar gemeld.

3. Een drietal kwam uit Saba aan, * Waar
Jacob's ster was opgegaan.

4. De ster geleidt hen uit hun land * En
houdt op Bethlem's woning stand.

5. Ze erkennen in het Kind hun Heer *
En biên Hem knielend hulde en eer.

6. Zij offren wierook, mirrhe en goud *
Den Godmensch, dien hun oog aanschouwt.

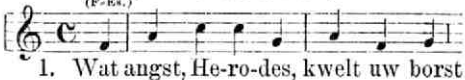
7. Komt, bidden wij ook 't Kindjen aan
* Als 't Licht, der wereld opgegaan.

8. Hij geeft ons erfdeel in zijn rijk *
En maakt aan Vorsten ons gelijk.

18. Wat angst, Herodes, kwelt uw borst.

(Crudelis Herodes Deum.)

(F-Es.)

Om 's Hee-ren komst op aarde als Vorst?

Hij rooft de ko-nings-schepters niet,

Die ons het Rijk der heem-len biedt.

2. Drie Wijzen spoeden op den glans *
Der ster, gezien aan 's Hemels trans, * Zij
zoeken bij dat licht het Licht; * Hun offer
huldigt God in 't Wicht.

3. Den reinen stroom genaakt het Lam,
* Dat uit den hemel tot ons kwam; * Die
zelf geen kwaad bedreven had * Wascht
ons van zonden in zijn bad.

4. Een wonder was nog nooit gehoord,
* Als Cana zag op 's Heeren woord: * Het
water werd in wijn verkeerd, * Gelijk Ma-
ria had begeerd.

5. Lof zij U, Jesus, die op aard' * U
aan den heiden openbaart, * U, met den
Geest en Vader één, * Door de altijddu-
rende eeuwen heen.

DE H. VASTENTIJD.

Zoo gij geen boete doet, zult gij allen
te gronde gaan. Luc. XIII. 3.

Op Aschwoensdag begint de veertigdaagsche Vasten. Op dien dag wordt het hoofd van den Christen ten teeken der boete met gewijde asch bestrooid, waarbij de Priester deze woorden spreekt: „Gedenk, o mensch, „dat gij stof zijt en tot stof zult wederkeeren.” Dit zijn dezelfde woorden, die eenmaal tot onzen stamvader Adam werden gericht. Zij herinneren den mensch aan de wet van eens te moeten sterven, en sporen hem aan om den tijd van boetvaardigheid goed te benutten en het vastengebod stipt te onderhouden. Want volgens het voorschrift der Kerk zijn allen, die den leeftijd van 21 jaren bereikt hebben en door geen wettige reden daarvan zijn ontslagen, verplicht te vasten; dat wil zeggen: slecht één volle maaltijd daags te nemen en niet vóór het middaguur; eene collatie 's avonds is toegestaan. In deze vastenwet kan alleen de Bisschop in zijn bisdom dispenseeren. Een gewoon geestelijke of een geneesheer kan niet dispenseeren, maar alleen verklaren, dat de redenen aanwezig zijn, die volgens de Kerk de verplichting van te vasten wegnemen. Worden die redenen niet naar waarheid opgegeven, dan is die verklaring waardeloos. De dispensatie's, die in de kerkelijke vastenwet zijn verleend, worden jaarlijks vóór de Vasten van den kansel bekend gemaakt.

Daar met het lichamelijk vasten de inwendige boetvaardigheid moet gepaard gaan, vermaant ons de H. Kerk om gedurende den Vastentijd ingetogen te leven, meer en vuriger te bidden, het Lijden des Heeren godvruchtig te overwegen, de meditatie's aandachtig bij te wonen, goede werken te oefenen en ons vooral van zonde te onthouden. De Litanie en Gebeden op het Lijden des Heeren en de Oefening van den Kruisweg (bladz. 254—281) zijn vooral in deze dagen op bijzondere wijze aan te bevelen.

Woensdag, Vrijdag en Zaterdag der eerste week zijn Quatertemperdagen. (Zie bladz. 383.)

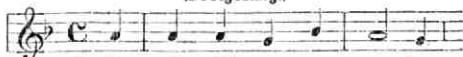
GEBED.

od, die ons jaarlijks in den heiligen Vastentijd door uwe H. Kerk tot versterving en boete vermaant en daarbij het Lijden en Sterven van uwen eengeboren Zoon ter gestadige overweging voor oogen stelt, geef ons moed en kracht om deze ernstige vermaning met vrome bereidwilligheid te volgen. Geef, dat alle kinderen der Kerk de geboden hunner Moeder onderhouden, en dat wij in 't bijzonder door vasten en onthouding ernaar streven, voldoening voor onze zonden te geven en het vleesch aan den geest te onderwerpen. Laat ons in stille afzondering overwegen en diep gevoelen, hoeveel het uwen eengeboren Zoon gekost heeft onze zonden uit te wisschen, en verleen ons den waren geest van boetvaardigheid, opdat wij ons op het hooge Paascheest waardig mogen voorbereiden en eens in glorie ten eeuwigen leven verrijzen. Amen.

Den 19^{den} Maart wordt het Feest van den H. Joseph gevierd; *(Zie hierachter, vóór de gezangen ter zijner eer.)* en den 25sten Maart het Feest van Maria-Boodschap. *(Zie hierachter, vóór het 50ste lied.)*

19. Ik wil mij gaan vertroosten.

(Boetgezag.)

1. { Ik wil mij gaan ver-troos-ten
Daar vin-den zelfs de boos-ten

In Je - sus' dier-baar Bloed; {
Den vre - de voor't ge - moed. }

Al heb ik zwaar mis - dre - ven,

Den bree-den weg be - gaan: God,

wil mij nog ver - ge - ven; O

Je - sus, zie mij aan!

2. Mijn zuchten en mijn kermen * Aan-
hoor het, goede God; * Wil mijner U ont-
fermen, * Al schond ik uw gebod. * Toon

mij uw mededoogen, * Ik ben met schuld belaên, * Geef tranen aan mijn oogen, * O Jesus, zie mij aan!

3. Ik heb den tijd verloren, * Dien Gij mij hebt verleend, * En U niet willen hooren, * Zóó was mijn hart versteend. * Ik was zoo traag tot deugden, * Schoon ik U had verstaan; * Fontein der eeuwge vreugden, O Jesus, zie mij aan!

4. Al ben ik vol van zonden, * Verwerp mij niet, o Heer! * Wie kan uw Hart doorgronden, * Zoo rijk, zoo ruim, zoo teêr! * Ik voel, al is het spade, * Hoezeer ik heb misdaan; * Ik smeeek U om genade, * O Jesus, zie mij aan!

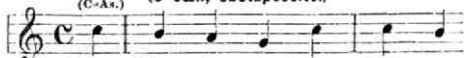
5. O Liefde, vol erbarmen, * Had ik U eer bemind! * Zoo mocht ik in uw armen * Nog rusten als uw kind. * Hoe kon ik U versmaden! * Hoe dorst ik U weerstaan! * O Springbron der genaden, * O Jesus, zie mij aan!

6. Maria, Koninginne, * Des zondaars toeverlaat, * Verkrijg, dat Hij mij minne, * Die U zoo nauw bestaat. * Wil, Moeder, naar mij hooren, * Voor mij tot Jesus gaan; * Nog roep ik als te voren: * O Jesus, zie mij aan!

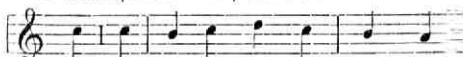
7. O Heiligen altegader, * Staat in den nood mij bij. * En bidt voor mij den Vader, * Dat Hij genadig zij! * Ik wil de zonde haten, * U volgen op uw baan; * Nog roep ik — moog het baten —: * O Jesus, zie mij aan!

20. Staat, Heemlen, staat van schrik verplet.

(C=As.) (O cœli, obstupescite.)

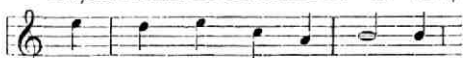
1. Staat, Heem-len, staat van schrik ver-

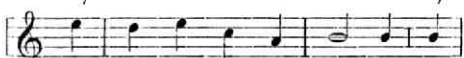
plet; Gij, aar-de, beef van schaamte ont-

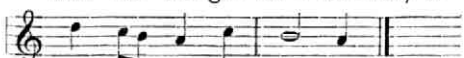
zet, Met schande en schuld be - la - den ;

Zie, de Onschuld doe-men boo - zen,

God zel - ven god - de - loo - zen; O

gruwzaamste al - ler da - den!

2. Verkocht wordt Hij voor luttel geld;

* Op zulk een prijs mijn God gesteld, *

De Heer van al 't geschapen'! * De leer-

ling is verrader, * En Israël treedt nader

* Met stok en toorts en wapen.

3. Als booswicht in een boei gekneld, *

Wordt Hij des nachts met ruw geweld, *

Gesleept door Salem's straten! * Zoo drijft

en schopt en duwt Hem * En slaat en

wondt en stuwt Hem * De bent dier on-
verlaten.

4. De schaamtlooze ongerechtigheid *
Durft tegen de Onschuld 't lang bereid *
En moordend vonnis vellen; * Den Heer der
Heerschappijen * 'Ten doel aan spotternijen
* Der laagste bende stellen.

5. De ware Koning wordt bespot * En
is in 't blinkend kleed als zot * Aan elks
verachting over: * En boven 's werelds
Maker, * Des levens Boecienslaker, * Ver-
kiest het volk den roover.

6. De Zoon der Maagd, het godlijk Lam,
* Dat 's werelds schulden op zich nam, *
Wordt schandelijk gebonden, * Verscheurd
van hoofd tot voeten, * Alsof de beul deed
boeten * Voor eigen gruwelzonden.

7. Zie, Sion's dochter, Hem gesierd, *
Zie hier den bruiloftsdag gevierd * Van
Salomon, uw Koning! * Zie, hoe ze 'em
spottend hoonen, * Met scherpe doornen
kronen, * Zijn liefde ter belooning.

8. Aanschouw 't bebloed, 't gekneusd
gelaat! * Zie, hoe het hoofd vol doornen
staat! * Zijn borst en rug vol wonden! *
Dit is zijn bloedlivreie, * Zijn eigen ko-
ningsspreie, * Het bruidskleed onzerzonden.

21. Toen Jesus aan het Kruishout hing.

(De zeven kruiswoorden.)

(D=E.)

1. Toen Je - sus aan het Kruis-hout

hing En voor ons, zon-daars,
ster - ven ging, Vol bit - tren
smaad en smar - - ten,
Hoort, wat de lie - ve Heer toen
sprak, Vóór-dat zijn Hart van
lief - de brak, Het lief-drijkt
al - ler har - ten.

2. Eerst bad Hij: „Vader, scheld hun kwijt * Den wreeden kruisdood, dien ik lijd: * Zij zijn verblind van zinnen!” * Zóó leer mij naar uw voorbeeld, Heer, * Vergeving schenken keer op keer, * Mijn vijanden beminnen.

3. Toen tot den moordnaar aan zijn zij
* Sprak Hij: „Gij zult vandaag met Mij
* Het Paradijs beërven!” * Dat uit uw
mond dit zoete woord * Door mij ook, Je-
sus, zij gehoord * In de ure van mijn
sterven.

4. Zijn derde woord klonk: „Zie, o
Vrouw, * Den Zoon, dien Ik U toever-
trouw! * Joannes, zie uw Moeder!” * Be-
veel me aldus uw Moeder aan, * Wanneer
mijn stervensstond zal slaan, * Mijn Hei-
land en mijn Broeder.

5. „Mijn God, mijn God”, weerklonk de
kreet, * Die door het Moederharte sneed,
„Hoe hebt Gij Mij verlaten!” * O Heer, die
met uw dienaars zijt, * Versterk mij in den
jongsten strijd: * Alleen uw hulp kan
baten.

6. Dan rees uit zijn verschroeide borst
* De klacht: „Mijn harte brandt van dorst,
* Van dorst naar 't heil der menschen!”
* Gun, dat ik rustloos, nacht en dag, * Naar
U, mijn Jesus, dorsten mag, * En stil mijn
hartewensen.

7. Het zesde woord: „Het is volbracht!”
* Weergalmt nu door den donkren nacht,
* Daar zon- en maanlicht kwijnen. * O
Jesus, bij uw stervensnood, * Verlos mij
van den eeuwgen dood, * Laat mij uw licht
verschijnen.

8. Hoort, wat Hij eindelijk luide riep,
* Daar 't Bloed uit al zijn Wonden liep:

* „Ontvang mijn geest, o Vader!” * Mijn God, om zooveel liefde en smart, * Geef, dat ik met dit woord in 't hart * Eens tot uw vierschaar nader'!

AAN MARIA IN DEN VASTENTIJD.

Het Feest der zeven Smarten of Weeën van Maria.

Vrijdag vóór Palmzondag viert de H. Kerk het Feest der zeven Smarten of Weeën van Maria. Hetzelfde Feest viert zij andermaal op den 3^{den} Zondag van September.

Op dit Feest herdenkt de H. Kerk, hoe de voor-spelling van den grijzen Simeon aan Maria in vervulling ging, hoe haar Hart door een zwaard van droefheid werd doorboord, toen zij haren lieven Zoon zag lijden en aan het schandhout des Kruises sterven. De Smarten van Maria zijn te nauw verbonden met het Lijden van haren goddelijken Zoon, dan dat de H. Kerk Maria zou kunnen vergeten, als zij het Lijden van Jesus overweegt. En wij, hoe zouden wij Haar vergeten, die in hare smarten onder het Kruis ons door Jesus tot Moeder is gegeven?

Wij verwijzen voor dit Feest naar de gebeden ter eere der zeven Smarten van Maria (bladz. 301.) en naar de oefening van den Kruisweg. (bladz. 263.)

22. O diepe zee van smart en wee.

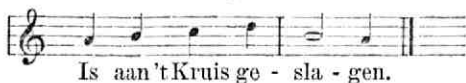
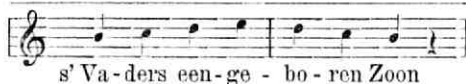
(E♭H.)

1. O die-pe zee Van smart en wee!

Wie zou niet bit-ter kla-gen!

2. Wat breede vloed * Van godlijk Bloed
* Stroomt uit die heilige Wonden! * Als
een schuldloos Offerlam * Boet Hij onze
zonden.

3. Een zwaard van smart * Doorsneed
het Hart * Der Moeder, vol van liefde; *
Toen men van haar lieven Zoon * 't Hart
zoo wreed doorgriefde.

4. O lieve Vrouw, * Vol wee en rouw *
Om Jesus' Kruis en Lijden! * Wil ons door
uw smeekend woord * Van zijn toorn be-
vrijden.

23. O wat smarte sneed door 't harte.¹⁾

(O quam mœstus.)

¹⁾ Indien het lied te lang is om geheel gezongen te worden, dan late men de 3, 4, 5 en 6de stoffe weg.

2. O wat leed Ze, o wat kreet Ze * In haar liefde en boezemwee! * Gansch bedolven in de golven * Van die matelooze zee.

3. „Schoone wangen, thans omhangen” * Zucht Ze, „met den tint des doods! * Heilge leden, wreed doorsneden * En van bloeden bloedeloos.”

4. „Doet U 't schrijnen van de pijnen, * Jesus, krimpen van de smart; * O dan dringen folteringen * Zoo als de uwe Mij door 't hart.”

5. „Schrei dan aarde om dien Waarde! * Smelt in tranen, starrenheer! * Ach, mijn oogen, ze verdrogen; * Ik, ik heb geen tranen meer.”

6. Maar als baren, hoog gevaren, * Stormt de smart weer op haar af, * Bij het beiden, bij het scheiden * Van 't haar Kind omsluitend graf.

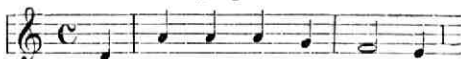
7. Knielt dan neder, gij, die teeder * Deelneemt in haar pijnlijk lot, * Slaat uw oogen, diep bewogen, * Op de grafsteê van uw God.

8. Ziet, versteven, zonder leven, * Ingebalsemd ligt de Heer! * Hij, wiens sterven

moest verwerven, * Dat wij leven naar zijn leer.

9. Als gewasschen in de plassen * Van de tranen onzer smart, * Vind' de Heere, Hem ter eere, * 't Nieuwe graf dan in ons hart.

24. Maria ging met smarten.

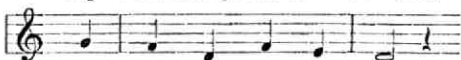
1. Ma - ri - a ging met smar - ten

En zocht haar lie - ven Zoon;

Zij vond Hem, door de Jo - den

Ver - volgd met spot en hoon.

Zij zag, hoe Hij het Kruis-hout

Langs stei - le we - gen droeg

En tel - ken - ma - le neer-viel,

Hoe men Hem schimpde en sloeg.

2. Hoe diep het zwaard van droefheid *
 Door 't Moederharte sneed, * Toen Jesus
 aan den schandpaal * Den laatsten kamp
 volstreed; * Toen Zij zijn dierbaar Lichaam
 * Zag liggen op haar schoot! * O Moeder,
 lieve Moeder, * Wel was uw lijden groot!

3. Gij treurt bij 't graf, gefolterd * Door
 felle zielepijn; * Doch troost U, droeve
 Moeder, * Zijn graf zal heerlijk zijn! * O
 Maagd, om al uw lijden, * Zoo onuitsprek-
 lijk groot, * Geef, dat ook wij met Jesus
 * Verrijzen van den dood.

DE GOEDE WEEK.

Deze is de heilige en indrukwekkende Week,
 waarin het plan van Gods genade en erbarmen,
 de Verlossing van den gevallen mensch, door het
 Lijden en Sterven van Gods eigen, eengeboren
 Zoon werd volvoerd. Na zijn laatsten, plechtigen
 intocht in Jerusalem op Palmzondag bracht Hij
 de eerste dagen door met zich op zijn Lijden
 voor te bereiden. Des daags leerde Hij in den
 tempel en wendde nog de laatste pogingen aan
 om zijn geliefd volk van den ondergang te red-
 den; den nacht bracht Hij door in gebed.

PALMZONDAG.

Op dezen dag liet de goddelijke Zaligmaker
 zich ten aanschouwe der gansche wereld als den
 beloofden en door de Profeten voorspelden Mes-
 sias huldigen. Hij hield zijn plechtigen intocht

in Jerusalem. Het volk droeg palmtakken en spreidde kleederen langs den weg, en als uit één mond klonk het „Hosanna den Zoon van David; gezegend Hij, die komt in den naam des Heeren!” Ter herinnering aan dezen plechtigen intocht wordt heden vóór de Hoogmis de palm gewijd, welke bij de processie en onder de H. Mis door de geloovigen in de handen wordt gehouden.

Dan, de goddelijke Verlosser wist, hoe dit „Hosanna” weldra in een „Kruisig Hem” zou veranderen. Daarom mag het ons niet verwonderen, dat Hij kort te voren bij het zien der stad weende en bitter klaagde: „Indien ook gij erkendet, en wel op dezen uwen dag, wat u tot vrede strekt!” Want Hij kende de verschrikkelijke strafgerichten, die weldra de ondankbare stad en hare verstokte inwoners zouden kastijden.

Begroet heden Jesus als uwen Koning en vernieuw de belofte, Hem nimmer ontrouw te zullen worden gelijk de ondankbare Joden.

Dezen Zondag, aanstaanden Dinsdag, Woensdag en Vrijdag wordt door den Priester het verhaal van het Lijden des Heeren gelezen, zooals het door de vier Evangelisten is opgeteekend. Indien ge de verschillende verhalen niet hebt, lees dan het verhaal, zooals de H. Joannes het ons geeft. (Bladz. 431.)

WITTE DONDERDAG.

Op dezen schoonen dag herrinnert ons de H. Kerk, hoe de goddelijke Zaligmaker op den avond vóór zijn Lijden het H. Sacrament des Altaars instelde. „En terwijl zij aten (zóó verhaalt de H. Mattheus XXVI. 26), nam Jesus het brood, en zegende, en brak, en gaf het aan zijne Leerlingen en zeide: Neemt en eet; dit is mijn Lichaam. En Hij nam den kelk, en dankte, en gaf hun dien,

zeggende: drinkt allen daaruit; want dit is mijn Bloed..." Zóó gaf Jesus zich onder de gedaanten van brood en wijn aan zijne Leerlingen en gelastte hun met de woorden: „Doet dit tot mijne gedachtenis" (Luc. XXII. 19), hetzelfde te doen. Daarmede dus ontvingen de Apostelen en hunne opvolgers in de priesterlijke bediening de macht en de opdracht om het Lichaam en Bloed van Jesus Christus onder de gedaanten van brood en wijn aan de ledematen zijner Kerk ter gedachtenis van zijn Lijden tot spijs en drank te geven.

Ter herinnering aan dit Wonder van Liefde wordt heden in iedere parochiekerk ééne plechtige H. Mis gezongen, waarbij de geloovigen en alle aanwezige Priesters Jesus Christus in de H. Communie ontvangen.

Het orgel, dat gedurende de Vasten moet zwijgen, wordt in de Mis bij het „Gloria" gespeeld en zwijgt dan met de klokken tot aan het plechtig „Gloria" in de Mis van Paaschzaterdag. Want de vreugde der Kerk over de instelling van het grootste Liefdegeheim wordt verdrongen door de diepe droefheid over het Lijden des Heeren.

Op dezen dag consecreert de Priester twee groote hostiën. De eene wordt door den Priester genuttigd, de andere na de H. Mis in processie omgedragen en in „het Graf" ter aanbidding neergelegd. Daaronder wordt gezongen: *Pange lingua*. (Zie hierachter.)

Des avonds wordt er gewoonlijk eene godsdienstoefening ter eere van het Allerheiligste gehouden, waaronder klaagliederen van den Profeet Jeremias worden gezongen.

GOEDE VRIJDAG.

Heden is het de dag van den diepsten en heiligsten rouw, maar tevens een dag van onschatbare ge-

nade, want Christus, die aan het schandelijk Kruishout een bitteren dood sterft, herwint door zijn Dood voor ons het leven. In het begin der godsdienstoefening brandt er geen licht op het altaar; de Priester, in het zwart gekleed, werpt zich op de trappen des altaars in aanbidding neder voor het Kruis, waaraan Jesus sterft. Na eene korte overweging begint de Priester de profetieën te lezen, die op het Lijden des Heeren betrekking hebben; waarop dan onderstaand lijdensverhaal van den H. Joannes volgt.

Daarna bidt de H. Kerk op het voorbeeld van Christus, die voor alle menschen zijn Bloed vergiet om allen zalig te maken, in eene reeks gebeden voor alle menschen: voor alle rangen en standen, voor ketters, heidenen en Joden.

Vervolgens wordt het Kruis ontbloot. Daarbij zingt de Priester driemaal en telkens met verheffing van stem:

Ecce lignum crucis,
in quo salus mundi
pependit. *Resp.* Veni-
te, adorémus.

Zie, het Kruishout,
waaraan het Heil der
wereld heeft gehan-
gen. *Antw.* Komt, la-
ten wij aanbidden.

Onder de kruisvereering worden door het Koor de „Improperien” gezongen:

Ÿ. Pópule meus, quid
fecisti tibi? aut in quo
contristávi te? respón-
de mihi.

Ÿ. Mijn volk, wat
heb ik u gedaan? of
waarin heb ik u be-
droefd? andwoord mij.

Ÿ. Quia edúxi te de
terra Egypti: parásti
crucem Salvatóri tuo.
Agioso Theos. Sanctus
Deus. Agios, ischyros.
Sanctus, fortis. Agi-
os, athánatos, eléison
imas. Sanctus, immor-
tális, miserére nobis.

Ÿ. Want ik heb u
uit het Land van Eryp-
te geleid; gij hebt
uwen Verlosser het
Kruis bereid. Heilige
God; heilige, sterke;
heilige, onsterfelijke,
ontferm U onzer.

Daarna wordt het H. Sacrament uit „het Graf” genomen, in processie naar het Altaar gebracht en door den Priester genuttigd. Want heden wordt het onbloedig Offer niet opgedragen, wijl op Calvarië het bloedig Offer des Kruises werd voltrokken.

Ten slotte wordt het Altaar van alles ontdaan en het Tabernakel als zinnebeeld van den dood halfgeopend; alleen het Kruis blijft ter vereering der geloovigen op het Altaar.

HET LIJDEN VAN ONZEN HEER JESUS CHRISTUS.

Joan. Cap. XVIII en XIX.

Als Jesus dit gesproken had, ging Hij met zijne Leerlingen uit over de beek Cedron, waar een hof was, waarin Hij met zijne Leerlingen binnentrad. Maar Judas, die Hem verried, wist ook die plaats; want Jesus was daar dikwijls met zijne Leerlingen samengekomen. Judas dan, de wacht en dienaren der Overpriesters en Phariseën genomen hebbende, kwam derwaarts met lantaarnen en fakkels en wapenen. Jesus nu, wetende alles wat Hem zoude overkomen, trad vooruit en sprak tot hen: Wien zoekt gij? Zij antwoordden Hem: Jesus, den Nazarener. Jesus sprak tot hen: Ik ben het. En Judas, die Hem verraden had, stond ook bij hen. Als Hij dan tot hen zeide: Ik ben het, weken zij terug en vielen ter aarde. Hij dan vroeg hun andermaal: Wien zoekt gij? En zij zeiden: Jesus, den Nazarener. Jesus antwoordde: ik heb u gezegd, dat ik het ben; indien gij dus mij zoekt, laat dezen dan gaan! Opdat het woord

vervuld zoude worden, hetwelk Hij gesproken had: Van hen, die Gij mij gegeven hebt, heb ik niemand verloren. Simon Petrus nu, het zwaard hebbende, trok het uit en sloeg den dienstknecht des Hoogepriesters en hieuw hem het rechteroor af. En de naam van den dienstknecht was Malchus. Maar Jesus sprak tot Petrus: Steek uw zwaard in de scheede! Den kelk, dien de Vader mij gegeven heeft, zal ik dien niet drinken? De bende dan en de hoofdman en de dienaren der Joden grepen Jesus aan en bonden Hem. En zij leidden Hem eerst naar Annas; want deze was de schoonvader van Caïphas, die in dat jaar Hoogepriester was. Caïphas nu was degene, die aan de Joden den raad had gegeven: Het is nuttig, dat één mensch sterve voor het volk. Simon Petrus nu en de andere Leerling (*Joannes*) volgden Jesus. En deze Leerling was den Hoogepriester bekend en ging met Jesus binnen in het voorhof van den Hoogepriester. En Petrus stond buiten aan de deur. De andere Leerling dan, die den Hoogepriester bekend was, ging uit en sprak met de deurwachtster en bracht Petrus binnen. De dienstmaagd dan, de deurwachtster, zeide tot Petrus: Zijt gij niet ook van de Leerlingen van dien mensch? Hij zeide: Ik ben het niet. Nu stonden de dienstknechten en dienaren bij een kolenvuur, omdat het koud was, en warmden zich; en Petrus was ook bij hen, staande en zich warmende. De Hoogepriester dan ondervroeg Jesus over zijne Leerlingen en over zijne leer. Jesus

antwoordde hem: Ik heb openlijk tot de wereld gesproken; ik heb altoos in de synagoge en in den tempel geleerd, waar alle Joden samenkomen, en in het verborgen heb ik niets gesproken. Wat ondervraagt gij Mij? Ondervraag hen, die gehoord hebben, wat ik tot hen gesproken heb. Zie, zij weten, wat ik gezegd heb. En als Hij dit gezegd had, gaf één van de dienaren, die daar stond, aan Jesus eenen kaakslag, zeggende: Antwoordt Gij aldus den Hoogepriester? Jesus antwoordde hem: indien ik kwalijk gesproken heb, geef getuigenis van het kwaad; maar indien wél, waarom slaat gij Mij? En Annas zond Hem gebonden naar den Hoogepriester Caïphas. Simon Petrus nu stond er en warmde zich. Zij zeiden dan tot Hem: Zijt Gij ook niet van zijne Leerlingen? Hij loochende het en zeide: Ik ben het niet. Een van de dienstknechten des Hoogepriesters, bloedverwant van dengene, wiens oor Petrus afgehouden had, zeide tot hem: Heb ik u niet met Hem in den hof gezien? Petrus dan loochende het wederom; en terstond kraaide de haan. Zij nu leidden Jesus van Caïphas naar het rechthuis. En het was vroeg in den morgen. En zij gingen zelven niet in het rechthuis, opdat zij niet verontreinigd zonden worden, maar het pascha mochten eten. Pilatus dan ging tot hen buiten en zeide: Welke beschuldigingen brengt gij in tegen dezen mensch? Zij antwoordden en zeiden tot hem: Indien Hij geen misdadiger was, zouden wij Hem niet aan

u hebben overgeleverd. Pilatus nu zeide: Neemt gij Hem en oordeelt Hem naar uwe wet! De Joden dan zeiden tot hem: Ons is het niet geoorloofd iemand ter dood te brengen. Opdat het woord van Jesus vervuld zoude worden, hetwelk Hij gesproken had, aanduidende, welken dood Hij zoude sterven. Pilatus ging dan wederom in het rechthuis en riep Jesus en zeide tot Hem: Zijt Gij de Koning der Joden? Jesus antwoordde: Zegt gij dit uit u zelven of hebben anderen het u van mij gezegd? Pilatus antwoordde: Ben ik een Jood? Uw volk en de Overpriesters hebben U aan mij overgeleverd: wat hebt Gij gedaan? Jesus antwoordde: Mijn rijk is niet van deze wereld. Zoo mijn rijk van deze wereld ware, zouden gewis mijne dienaren gestreden hebben, dat ik den Joden niet zou worden overgeleverd. Nu echter is mijn rijk niet van hier. Pilatus zeide tot Hem: Zoo zijt Gij dan Koning? Jesus antwoordde: Gij zegt het, ik ben Koning. Daartoe ben ik geboren en daartoe in de wereld gekomen om der waarheid getuigenis te geven. Een iegelijk, die uit de waarheid is, hoort mijne stem. Pilatus zeide tot Hem: Wat is waarheid? En als hij dit gezegd had, ging hij andermaal buiten tot de Joden en zeide tot hen: Ik vind geene schuld in Hem. Maar het is bij u gebruik, dat ik u op het paaschfeest éénen loslate. Wilt gij nu, dat ik u den Koning der Joden loslate? Maar zij allen wederom riepen, zeggende: niet dezen, maar Baráb-

bas! Barábbas nu was een moordenaar. Toen dan nam Pilatus Jesus en geeselde Hem. En de krijgsknechten vlochten eene kroon van doornen en zetten die op zijn hoofd, en wierpen Hem een purperen kleed om, en kwamen tot Hem en zeiden: Wees gegroet, Koning der Joden! En zij gaven Hem kaakslagen. Pilatus ging dan wederom buiten en zeide tot hen: Ziet, ik breng Hem tot u buiten, opdat gij weten moogt, dat ik geen schuld in Hem vind. Jesus dan kwam buiten, dragende de doornenkroon en het purperen kleed. En hij zeide tot hen: Ziet, de mensch! Als Hem dan de Overpriesters en de dienaren zagen, riepen zij en zeiden: Kruisig, kruisig Hem! Pilatus zeide tot hen: Neemt gij en kruisigt Hem; want ik vind geene schuld in Hem. De Joden antwoordden hem: Wij hebben eene wet en naar die wet moet Hij sterven, omdat Hij zich zelven Gods Zoon gemaakt heeft. Als Pilatus nu dit gezegde gehoord had, werd hij meer bevreesd. En hij ging wederom in het rechtshuis en zeide tot Jesus: Van waar zijt Gij? Maar Jesus gaf hem geen antwoord. Pilatus dan zeide tot hem: Speekt Gij tot mij niet? Weet Gij niet, dat ik macht heb, U te kruisigen, en macht heb, U los te laten? Jesus antwoordde: Gij zoudt over mij geen macht hebben, indien ze u niet van boven gegeven ware. Daarom heeft hij, die Mij aan u heeft overgeleverd, grootere zonde. En van toen af zocht Pilatus Hem los te laten. Maar de Joden riepen en zeiden: Zoo gij Dezen los-

laat, zijt gij des Keizers vriend niet; want een ieder, die zich tot Koning maakt, weder spreekt den Keizer. Als nu Pilatus deze woorden gehoord had, bracht hij Jesus buiten: en hij zat op den rechterstoel, op de plaats, genaamd Lithostrotos, en in het Hebreuwsch: Gabbatha. En het was de dag der voorbereiding van het pascha, ongeveer de zesde ure; en hij zeide tot de Joden: Ziet, uw Koning! Maar zij riepen: Weg, weg met Hem! Kruisig Hem! Pilatus zeide tot hen: Uwen Koning zal ik kruisigen? De Overpriesters antwoordden: Wij hebben geen Koning dan den Keizer. Toen gaf hij Hem dan aan hen over om gekruisigd te worden. En zij namen Jesus en leidden Hem weg. En zijn Kruis dragende, ging Hij uit naar de plaats, welke Calvarië heet, en in het Hebreuwsch: Golgotha. Aldaar kruisigden zij Hem, en met Hem twee anderen, aan elke zijde één en Jesus in het midden. En Pilatus had ook een opschrift geschreven en boven het kruis geplaatst: daar stond geschreven: **Jesus de Nazarener, de Koning der Joden.** Dit opschrift nu lazen velen der Joden; want de plaats, waar Jesus gekruist werd, was nabij de stad; en het was geschreven in het Hebreuwsch, Grieksch en Latijn. De Overpriesters der Joden zeiden dan tot Pilatus: schrijf niet: De Koning der Joden; maar dat Hij gezegd heeft: Ik ben Koning der Joden. Pilatus antwoordde: Wat ik geschreven heb, heb ik geschreven. De krijgsknechten nu, als zij Hem gekruist hadden,

namen zijne kleederen en maakten vier deelen, voor elken krijgsknecht één deel, en den rok. De rok was zonder naad, van boven af geheel geweven. Zij zeiden dan tot elkander: Laat ons dien niet scheuren, maar daarover het lot werpen, wiens hij zijn zal. Opdat de Schrift vervuld zoude worden, welke zegt: Zij hebben mijne kleederen onder zich verdeeld, en over mijn gewaad hebben zij het lot geworpen. En dit nu deden de krijgsknechten. Er stonden nu bij Jesus' Kruis zijne Moeder en de zuster zijner Moeder, Maria van Cleophas, en Maria Magdalena. Als Jesus dan zijne Moeder en den Leerling, dien Hij liefhad, staan zag, sprak Hij tot zijne Moeder: Vrouw, zie, uw Zoon! Daarna sprak Hij tot den Leerling: Zie, uwe Moeder! En van die ure nam de Leerling Haar tot zich. Daarna Jesus wetende, dat alles volbracht was, opdat de Schrift vervuld zoude worden, sprak: Ik heb dorst. Er stond nu een vat vol edik. Zij dan, eene spons, met edik gevuld, om eenen hysopstengel gewonden hebbende, brachten die aan zijnen mond. Als Jesus dan den edik genomen had, sprak Hij: **Het is volbracht!** En Hij boog het hoofd en gaf den geest. De Joden dan, omdat het de dag der voorbereiding was, opdat de lichamen niet aan het kruis zouden blijven op den Sabbat, (want die Sabbat was een groote dag) verzochten Pilatus, dat hunne beenen gebroken en zij afgenomen zouden worden. De krijgsknechten kwamen alzoo en braken de beenen des

eersten en des anderen, die met Hem gekruisigd waren. Doch als zij tot Jesus gekomen waren, ziende, dat Hij alreeds gestorven was, braken zij zijne beenen niet; maar een van de krijgsknechten doorstak zijne Zijde met eene speer, en terstond kwam er bloed en water uit. En hij, die het gezien heeft, heeft daarvan getuigenis gegeven, en zijne getuigenis is waarachtig: en hij weet, dat hij de waarheid zegt, opdat ook gij moogt gelooven. Want dit is geschied, opdat de Schrift zoude worden vervuld: Gij zult geen been van Hem verbreken. En wederom zegt eene andere Schrift: Zij zullen zien, wien zij doorstoken hebben. En daarna verzocht Joseph van Arimathea (daar hij een leerling van Jesus was, maar in het geheim, uit vrees voor de Joden) Pilatus, dat hij het Lichaam van Jesus mocht afnemen. En Pilatus liet het toe. Hij kwam dan en nam het Lichaam van Jesus af. En Nicodemus, die voormaals bij nacht tot Jesus gekomen was, kwam ook en bracht een mengsel van mirrhe en aloë, omtrent honderd pond. Zij namen dan het Lichaam van Jesus en wonden het met de specerijen in linnen doeken, gelijk het bij de Joden gewoonte is te begraven. En er was in de plaats, waar Hij gekruisigd was, een hof, en in den hof een nieuw graf, in hetwelk nog nooit iemand gelegd was. Daar nu, om den voorbereidingsdag der Joden, dewijl het graf nabij was, legden zij Jesus.

PAASCHZATERDAG.

De Plechtigheden beginnen vóór het portaal der kerk, waar kolen zijn ontstoken met vuur, dat uit een steen is geslagen, als zinnebeeld van het verzezen Licht der wereld. Dit vuur wordt gezegd, alsmede de vijf wierookkorrels, die later als zinnebeelden der heilige vijf Wonden in de paaschkaars worden bevestigd.

Daarna trekken allen, voorafgegaan door het Kruis, de kerk binnen. De Diaken of Priester houdt in zijne hand eene driearmige kaars en wordt gevolgd door een misbedienaar met eene kaars, die van het nieuwe vuur is ontstoken. Tot driemaal toe knielt de Diaken of Priester en laat daarbij één licht der driearmige kaars ontsteken, waarna hij telkens met verheffing van stem zingt: „Lumen Chrsti”: „het Licht van Christus.”
ÿ. „Deo gratias:” „Goddank.”

Zoodra men aan het Altaar is gekomen, verkondigt de Diaken of Priester door het heerlijk lofgezing: „Exultet” de Verrijzenis des Heeren. Onder dit gezang worden de vijf wierookkorrels in de paaschkaars bevestigd en deze eveneens met het nieuwe licht der driearmige kaars ontstoken.

Daarna wordt het doopwater gewijd. Maar vóórdat er de olie der catechumenen en chrisma in worden gemengd, schept men uit de vont gewijd water, dat aan de geloovigen wordt rondgedeeld.

Onder de plechtige H. Mis, die hierop volgt, worden bij het „Gloria” de blijde orgeltonen weer gehoord en heft de Priester tot driemaal toe het heerlijk alleluja aan, dat geheel den paaschtijd onophoudelijk met blijdschap wordt herhaald.

De paaschkaars is het zinnebeeld van den verzezen Christus en blijft daarom gedurende den geheelen paaschtijd tot aan het feest van 's Heeren Hemelvaart naast het hoogaltaar aan de evangeliezijde staan.

Cum amplexatus resideret in

vellum Benjamin ... Gen. 45, 18.

Et suscipiens oculatus est omni

THO. ARNOLD. TON 11, 11.

PASCHEN.

Dit is de dag, dien de Heer heeft
gemaakt. Ps. 117.

Paschen is het hoogste Feest der Kerk: het Feest der Verrijzenis des Heeren, van zijn zege over zonde, dood en hel. „Indien Christus niet verreezen is, is ons geloof ijdel.” 1 Cor. XV. 17: De H. Kerk verplaatst ons gedurende dien tijd bij het heerlijk graf des Heeren, waar de Engel ons blijde toeroept: „De gekruiste, dien gij zoekt, is verreezen,” Alleluja! Daarbij vermaant zij ons uit de zonde tot een nieuw leven in Christus op te staan, ten einde door Christus machtig te zijn in het bestrijden onzer vijanden, en met Hem eens glorieus te kunnen verrijzen.

ALLELUJA!

eere Jesus Christus, onze God en Zaligmaker, wij verheugen ons en jubelen over uwe Verrijzenis uit den dood; wij begroeten U als Verwinnaar van dood en hel. Gij, de Bron des levens, werdt den dood prijsgegeven; Gij, de Verwekker der dooden, werdt onder de dooden begraven; Gij gaaft den tempel van uw Lichaam in den dood en in het graf, maar wektet hem door de kracht uwer almacht ten derden dage weder op. Gij hebt het aangezicht der aarde vernieuwd en het hart des menschen ten hemel gericht. Gij zijt ons het Onderpand des heils en eener glorieus verrijzenis. Wij verblijden ons in deze hoop en bidden U, laat de vruchten uwer glorievolle overwinning aan ons niet verloren gaan. Amen.

V. Dit is de dag, dien de Heer gemaakt heeft; Alleluja!

R. Laten wij ons heden verheugen en blijde zijn. Alleluja!

Laat ons bidden. God, die ons door uw eengeboren Zoon op den dag van heden, na de overwinning op den dood, den toegang tot de zalige eeuwigheid ontsloten hebt, gewaardig U de vrome wenschen, die ons door uwe genade worden ingegeven, met uwe hulp ten einde toe te vergezellen. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

25. Alleluja!

1. Al - le - lu - ja! Wij hef - fen 't

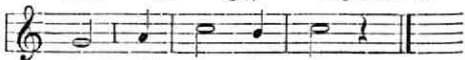
aan: „De Heer is waar-lijk op - ge-

staan!” En waar ik ben, of

waar ik ga, Mijn zie - le

zingt: Al - le - lu - ja.

2. Dit is de groote, blijde dag, * Dien David in zijn geest voorzag; * Zingt nu met vreugd, zoo zing ik na * Het blijde lied: Alleluja!

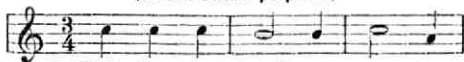
3. En aarde en hemel zijn verheugd, * De heilige Kerke juicht van vreugd, * Men hoort haar jublen voor en na * Op blijden toon: Alleluja!

4. Die stervend ons het leven gaf, * Verrees in glorie uit het graf: * U, kloeke Held van Golgotha, * U prijze ons lied: Alleluja!

5. Lof zij het Lam, dat door zijn Bloed * Voor onze zonden heeft geboet, * Zijn bittere dood schonk ons genâ, * Dies zingen wij: Alleluja!

26. Het Oosten straalt van purpergloor.

(Aurora cœlum purpurat.)

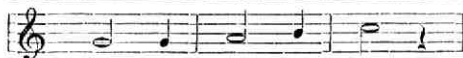
1. Het Oos-ten straalt van pur-per-

gloor, De lucht weer-galmt van 't

lo-vend koor: De we-reld

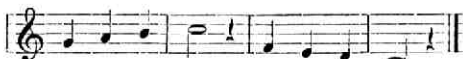
viert haar ze - ge - tijd,

En de af-grond beeft en knarst van

spijt. Al - le - lu - ja!

Al-le - lu - ja! Al-le - lu - ja!

2. Want Hij, de Vorst zoo vol van kracht,
 * Heeft uit des doods rampzaalgen nacht
 * De vrije Vaadren heengeleid * Naar 't
 heerlijk licht der zaligheid.

3. Wel dekte een steen 't verzegeld graf,
 * Wel sloot een wacht den toegang af, *
 Maar zegepralend rees de Heer, * En stiet
 den dood in 't graf ter neer.

4. „Niet meer getreurd, niet meer ge-
 steend, * „Niet meer in bange smart ge-
 weend: * „Hij rees, Hij, die den dood ver-
 won,” * Roept de Engel, glinstrend als de zon.

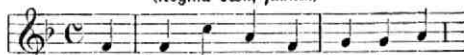
5. Bevrijd thans, dien Gij 't leven boodt,
 * Heer Jesus, van den zondedood, * Dan
 zult Gij, na des levens strijd, * De Paasch-
 vreugd zijn, die ons verblijdt.

6. Lof zij den Vader en den Zoon, * Die is verrezen uit de doôn, * En aan den Trooster, met Hen één, * Door de altijd-durende eeuwen heen.

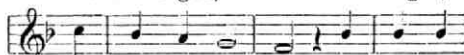
AAN MARIA IN DEN PAASCHTIJD.

27. Verheug U, Hemelkoningin.

(Regina cœli, jubila.)

1. Ver - heug U, He - mel - ko - nin - gin,

Juich nu, Ma - ri - a! Het dui - ter

vlood, de dag treedt in: Al - le - lu - ja!

Ver - blijd U, o Ma - ri - a!

2. Dien Gij ontvingt in zuivren schoot, * Verrees in glorie uit den dood.

3. Die oogen, pas gedooft in bloed, * Zijn schitterend boven zonnegloed.

4. Zijn zegerijke Wonden zijn * Des spring-bron van Gods medicijn.

5. Gebroken is, o dood, uw speer, * Verwonnen ligt gij voor den Heer.

6. Het Kruishout is de heerschershaf, * Dien God den Overwinnaar gaf.

7. Maria, zing uw zegelied, En, ach, vergeet uw kindren niet.

DE KRUISDAGEN.

Op de Kruisdagen (Maandag, Dinsdag en Woensdag vóór 's Heeren Hemelvaart) houdt de Kerk vanaf de oudste tijden processie door de velden en beemden ten einde Gods strafgerichten af te wenden en zijn zegen over de vruchten des velds af te smeeken. In onze streken is er van die oude godsvrucht weinig overgebleven; zij bepaalt zich veelal tot het bidden der groote litanie in de kerk. (bladz. 146.)

GEBED.

God, in wien wij leven, ons bewegen en zijn, wij prijzen de liefde, waarmede Gij al uwe schepselen onderhoudt. Gij draagt alles door het woord uwer kracht en geeft aan alles bestaan en leven. Van U komt alle goede gave en alle volmaakt geschenk. Wij danken U dan voor alle ontvangene weldaden en stellen op U geheel ons vertrouwen. Vergeef ons alle zonden, waarmede wij U hebben beleedigd, en wend de verdiende straffen genadig van ons af. Houd ons onder uwe vaderlijke bescherming en geef ons het dagelijksch brood naar lichaam en ziel, opdat wij U op aarde trouw mogen dienen en uwe barmhartigheid in den hemel eenwig prijzen. Amen.

DE FEESTDAG VAN DEN H. MARCUS.

(25 April.)

Sinds aloude tijden wordt er op het Feest van den H. Marcus eene Bid-processie gehouden tegen de pest. In onze dagen bepaalt zich deze godsvrucht, althans in onze gewesten, voor een goed deel tot het bidden der groote litanie. (bladz. 146.)

NB. In de vanouds geboden vasten op de Kruisdagen en op den Feestdag van den H. Marcus wordt om de zwakheid des vleeschs van jaar tot jaar gedispenseerd.

'S HEEREN HEMELVAART.

Op dezen Feestdag verplaatst ons de H. Kerk op den Olijfberg, vanwaar Christus voor de oogen zijner Leerlingen ten hemel voer, om ook met zijne menschheid te deelen in de glorie der goddelijke natuur, en om ons in de glorie zijns Vaders eene plaats te bereiden. Slaan wij daarom heden onze oogen ten hemel en denken wij aan het overrijk loon, dat wij eens zullen ontvangen, zoo wij hier in Christus gelooven, op Hem hopen, met Hem lijden en ten einde toe in de trouwe onderhouding zijner geboden volharden.

GEBED.

Wij aanbidden U, Heer Jesus, en verhengen ons over uwe victorie. Gij hebt de poort des Hemels geopend en ons den weg daarheen gebaad. Gij wilt ons ballingen naar ons waarachtig Vaderland geleiden en ons tot medeburgers der Engelen, tot huisgenooten Gods maken. O Jesus, die aan de rechterhand uws hemelschen Vaders zijt gezeten als onze Middelaar en Voorspreker, zie genadig op ons neder en geef, dat wij U hier mogen navolgen om eens den hemel te kunnen ingaan, waar Gij voor allen, die U beminnen, eene plaats hebt bereid. Amen.

Antph. O Koning der glorie, Heer der Krachten, die heden in triomf boven alle hemelen zijt gestegen, laat ons niet als weezen achter, maar zend ons den Beloofde des Vaders, den Geest der waarheid. Alleluja!

ÿ. Verheft den Koning der Koningen;
Alleluja!

R. En zingt God uwen lofzang. Alleluja!

Laat ons bidden. Wij bidden U, almachtige God, verleen ons, die gelooven, dat uw Eengeboren Zoon, onze Verlosser, op den dag van heden ten hemel is gevaren, dat ook wij naar den geest in den hemel mogen wonen. Door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

28. Gij, onzer harten zaligheid.

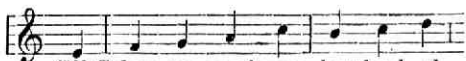
(Salutis humanæ Sator.)

1. Gij, on-zer har-ten za - ligheid,

Heer Je - sus, die ons 't heil be-reidt,

Gij, Schep-per van 't ver - lost heel - al,

Waar rein uw lief-de stra - len zal.

2. Wat teederheid heeft U den last * Van onze schulden opgetast * En schuldeloos ten dood doen gaan, * Om ons van dubblen dood te ontslaan?

3. Gij dringt tot in des afgronds schoot,
* Ontruikt zijn gijzlaars aan den dood, *
Tot de edelste triomf U kroont, * Waar
Ge aan des Vaders rechter troont.

4. Nu vulle uw Hart, met ons begaan, *
De schuld, door ons belooopen, aan * En voere
ons tot uw aangezicht, * Ons zaalgend met
zijn zalig licht.

5. Gij, Gids en Drager naar omhoog, *
Wees de eindpaal ook van hart en oog, *
Wil onzer tranen vreugde zijn * En 't zoete
loon na 's levens pijn.

Dedit Dñs Moysi duas tabulas

testimonia lapideas. Ex. XI, 16.

Un tempus affuit, quo sol refulsit.

Accensus est ignis. 2 Mach. I, 22.

PINKSTEREN.

En allen werden vervuld met den
H. Geest. Hand. II. 4.

Het Pinksterfeest herinnert ons aan de nederdaling des H. Geestes over de Apostelen en aan de voltooiing der Kerk. Gedurende dit Feest mag de Christen niet verzuimen God te danken voor de genade van het ware geloof en te smeeken, dat de H. Geest met zijne gaven tot ons kome en ten einde toe in ons wone.

GEBED.

Wij bidden U, o hemelsche Vader, door uwen eengeboren Zoon, zend ons den H. Geest met zijn zevenvoudige gave. Zend ons den Geest der **Wijsheid**, opdat wij naar U, ons Doel en Einde, verlangen en streven; den Geest des **Verstands**, opdat wij uw heilig Woord en uwen heiligen Wil goed mogen begrijpen en in alle omstandigheden des levens de hand uwer Voorzienigheid erkennen; den Geest van **Raad**, opdat wij in twijfel niet falen, maar uwe voetstappen volgen en op den eenig waren weg wandelen mogen; den Geest der **Sterkte**, opdat wij U in voor- en tegenspoed trouw mogen blijven en aan alle bekoringen standvastig weerstand bieden; den Geest der **Wetenschap**, opdat wij weten mogen, wat voor ons schadelijk en nuttig is, en al onze plichten steeds beter leeren kennen; den Geest van **Godsvrucht**, opdat onze harten van heilige liefde en ware aandacht gloeien en in vol-

maakte toewijding aan U, mijn God, den gewenschten vrede vinden mogen; den Geest van **Vreeze des Heeren**, opdat wij U steeds voor oogen mogen hebben en uit heiligen eerbied voor uwe goddelijke Majesteit de zonde verafschuwen. Amen.

De Litanie en Gebeden tot den H. Geest vindt men bladz. 204—211.

29. Kom, heilige Geest, daal op ons neer.

(Veni, Creator Spiritus.)

(C. A.)

1. Kom, heil-ge Geest, daal op ons neer,

Be - zoek de ziel der u - wen weer,

Ver - vul met uw ge - na - de - kracht

De har - ten door U voortgebracht.

2. Gij, die de Trooster wordt genoemd, *
Des Allerhoogsten gaaf geroemd, * De le-
vensbron, de vlamme-gloed, * De liefde en
zalving van 't gemoed.

3. Gij, zevenvoudig gavenpand, * De vin-
ger van Gods rechterhand, * Des Vaders

trouw beloofde Goed, * Die de uwen talen spreken doet.

4. Ontsteek uw licht in ons verstand, * Stort in ons hart der liefde. brand, * Versterk door uwe kracht altijd * Het zwakke lichaam in den strijd.

5. Jaag Satan ver op onze beê, * En schenk ons uwen zoeten vreê; * Geef, dat wij, aan uw leiding trouw, Vermijden wat ons schaden zou.

6. Maak ons in 't licht, dat Gij ons zendt, * Den Vader en den Zoon bekend; * Doe ons gelooven t' allen tijd * In U, die Geest van Beiden zijt.

7. Lof zij den Vader en den Zoon, * Die opgestaan is uit de doôn, * En aan den Trooster, met Hen één, * Door aller eeuwen eeuwen heen.

30. Heilge Geest, kom, laat uw stralen.

(Veni, Sancte Spiritus.)

(C-D.)

1. Heil - ge Geest, kom, laat uw stra-len

Uit den he-mel op ons da-len,

Die der ar-men Va - der zijt!

Kom, o Ge - ver al - ler ga - ven,

Kom het dor - stig har - te la - ven;

Maak het door uw licht verblijd.

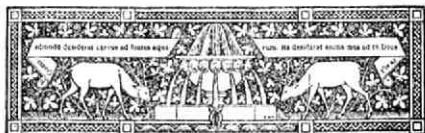
2. Gast der ziel, kom binnentreden, *
Toon er uw barmhartigheden; * Schenk
ons uw vertroostend zoet: * Maak den ar-
beid licht door rusten, * Temper 't vuur
der snoode lusten, * Lenig ons bedroefd
gemoed.

3. Zend uw heilig licht van Boven * In
de harten, die gelooven * In den Vader,
Geest en Zoon: * Zoo zij door uw licht
niet gloeien, * Kan geen bloem van deugd
er bloeien, * Niets, wat edel is en schoon.

4. Reinig van de smet der zonde; * Schenk
genezing voor de wonde; * Dauw het dorre
leven aan; * Doe het lauwe en koude ont-
branden; * Weer het dwalende af van 't
stranden; * Voer het op de veil'ge baan.

5. Geef die 't waar geloof belijden * En,
op U vertrouwend, strijden * 't Zevenvou-
dig gavenpand; * Wil hen voor hun deugd-
den loonen, * Na een zalig sterven kronen
* In der vreugden Vaderland.

HET FEEST DER H. DRIEVULDIGHEID.

Dit Feest heeft de H. Kerk ingesteld om met hare kinderen de drie Personen der Godheid te loven en te danken voor het werk der Verlossing. Het geldt den Vader, die ons zijn Zoon als Verlosser zond; den Zoon, die het werk der Verlossing volbracht; den H. Geest, die met de Kerk blijft en het werk van genade en liefde voltooit. De weken, die nu volgen tot den laatsten Zondag na Pinksteren — het einde van het Kerkelijk Jaar — stellen ons de eeuwen van genade voor, die van de nederdaling des H. Geestes tot aan den jongsten dag verlopen. In den loop dier eeuwen wordt Christus gepredikt en zijn Rijk over de aarde uitgebreid, terwijl de menschen door de genademiddelen der Kerk zich heiligen en tot het eeuwig leven voorbereiden.

diepte der rijkdommen van wijsheid en wetenschap Gods; hoe onbegrijpelijk zijn zijne oordeelen, hoe onnaspeurlijk zijne wegen!

U, God den Vader, uit niemand geboren; U, eengeboren Zoon; U, H. Geest den vertrooster; de heilige en ondeelbare Drievuldigheid belijden wij van ganscher harte en met den mond. Wij loven U, wij zegenen U; U zij glorie in eeuwigheid. Amen,

V. Laat ons prijzen den Vader en den Zoon en den H. Geest.

R. Laat ons Hem loven en hoog verheffen in eeuwigheid.

Laat ons bidden. Almachtige, eeuwige God, die uwen dienaren verleend hebt in de belijdenis van het ware geloof de glorie der eeuwige Drievuldigheid te erkennen en de eenheid in de macht der majesteit te aanbidden, wij smeeken U, wil ons door de vastheid van datzelfde geloof ten allen tijde tegen alle wederwaardigheden beschermen. Door Christus onzen Heer. Amen.

De Litanie en Gebeden ter eere der H. Drievuldigheid vindt men bladz. 199—203.

31. Aan U, Drie-ééne Majesteit.

(O adoranda Deitas.)

(F-G.)

1. Aan U, Drie-éé - ne Ma - jes - teit,

Eén in drie-vou - dig on - derscheid,

Aan God den Va - der, God den Zoon,

En God den Geest op eeuwgen troon;

2. Aan U is aller lof gewijd, * U vreest,
aanbidt en roemt altijd * Met diep ontzag
en heiligen lof * Heel de aarde en gansch
het hemelhof.

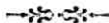
3. De vruchtbre kracht des Vaders teelt
* Het eeuwig Woord, zijn Evenbeeld, *
En uit den Vader en het Woord, * Uit
Beiden komt de Trooster voort.

4. In wezen één, volmaakt gelijk, * Zijt
Ge even oud en wijs en rijk, * In weer-
galooze majesteit, * En in gelijke heerlijk-
heid.

5. Gij, 't wezen in volmaakten zin, *
Zijt doel van alles en begin; * Gij regelt
aller dingen loop * En blijft voor 't hart
de onwrikbre hoop.

6. Gij zijt het allerhoogste goed, * De
vreugd, die alle leed verzoet, * Maar strenge
Wreker van het kwaad, * Wie is er, Heer,
die U weerstaat?

7. Gij zijt de Springbron van genâ, *
Van liefde zonder wedergâ, * U zij dan
aller lof gewijd * Met allen ijver en altijd,

HET FEEST VAN HET H. SACRAMENT.

Heden viert de H. Kerk op plechtige wijze de instelling van het allerheiligst Sacrament, wijl Witte Donderdag, de eigenlijke dag der instelling, zich tot geen luisterrijke viering leent. Op dezen dag beijvert zich ieder goed Christen om den triomftocht van Christus in zijne Kerk bij te wonen, om God te danken voor de instelling van dit Liefdegeheim, om zijn geloof daaraan te belijden en te verlevendigen en eerherstel te bieden voor al de onteering, die Jesus in het H. Sacrament ondervindt.

Wij aanbidden U, Heer Jesus Christus, en zegenen U, wijl Gij ons in dit wonderbaar Sacrament eene blijvende gedachtenis aan uw Lijden en een zeker onderpand onzer toekomstige glorie hebt nagelaten. Verleen ons, o Heer, dat wij dit allerhoogst Geheim van uw heilig Lijden altijd in overeenstemming met onze H. Moeder de Kerk belijden mogen en daarbij aan de verdiensten van uw Leven en Sterven deelachtig worden. Amen.

Een schat van gebeden tot Jesus in het Allerh. Sacrament vindt men bladz. 227 — 244. Daarbij

verwijzen wij naar de vertaling der heerlijke gezangen van dit feest: „Pange lingua”, (bladz. 99) „Sacris solénniis”, (bladz. 103) „Verbum supernum”, (bladz. 105) „Lauda, Sion, Salvatorem.” (bladz. 106).

32. Knielt, Christenschaar.

(C-Bes.)

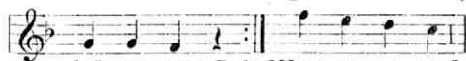
1. Knielt, Christenschaar, Voor 't zoen-al-

taar, Uw God rust daar! Knielt

bid-dend neer En brengt uw Heer Dank,

lof en eer. *Refr.* Wees ge-ze-gend,

Le - vend Man - na, Chri - stus Je -

sus! Wees, Je - sus zoet, Van

ons ge-groet, O Je - sus zoet!

2. Ziet, Jesus zoet, * Ons hoogste Goed,
* Met Vleesch en Bloed, * Wil onder schijn

* Van brood en wijn * Hier met ons zijn. *Refr.*

3. In iedren nood * En bij den dood * Sterkt ons dit Brood; * En heelt ons hart, * Hoe 't ook door smart * Gebroken werd. *Refr.*

4. U, God en Heer, * Zij immermeer * Lof, dank en eer! * Wees, Sacrament, * Geloofd, erkend * Tot 's werelts end! *Refr.*

• 33. Englen, daalt met spel en snaren.

(C-Bes.)

1. { En-glen, daalt met spel en sna-ren,
Heft met al - le Chri-stenscha-ren,

Of - fert wie-rook, ro - ze - blaên, /
God ter eer uw lof-zang aan. \

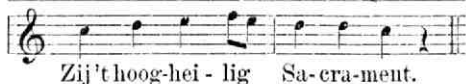
Laat het van uw har-pen rui-schen,

Laat het door uw ko - ren bruischen:

„Steeds be - mind, ge - loofd, er - kend

2. Leer ons Jesus' liefde prijzen, * Liefde-
dronken Serafijn; * Laat uw stoutste tonen
rijzen, * Hoog omblonken Cherubijn! * Laat
ons duizend, duizend malen * Dankend,
juichend saam herhalen: * „Steeds bemind enz.

3. Och, dat alle menschentongen, * Als
in heiligen liefdebond, * Met ons 't zalig
loflied zongen, * Nu en immer, elken stond!
* Mochten allen duizend malen * Dankend,
juichend saam herhalen: * „Steeds bemind enz.

34. Hier daalt Gij van den hoogen.

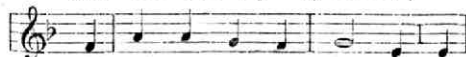
(F=As.)

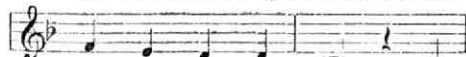
1. { Hier daalt Gij van den hoo - gen,
Stil, in het stof ge - bo - gen,

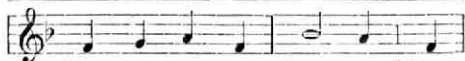
Ver - bor - gen God, ter neer; {
Aan - bid - den wij U, Heer! }

Of ook onze oo - gen schou - wen Des

broods toe - val - lig - heid, Ge -

loo - ven en ver - trou - wen We op

uw waar - ach - tig - heid.

2. Uw goddelijken luister * Verborgt
Ge aan 't harde Kruis, * Nu schuilt ook in
het duister * De Zoon uit David's huis; *
Maar God en Mensch belijden * We U on-
der schijn van brood, * Al zien we ook
van uw Lijden * Geen Wonden purperrood.

3. O Heugnis van uw sterven, * O Brood,
dat leven geeft, * Laat ons door U ver-
werven, * Te leven, waar Gij leeft. * Laat
onze zielen smaken * In altijd hooger gloed
* Uw goddelijk genaken, * Uw liefdesover-
vloed.

4. Het Brood der Englenkoren * Is nu
der zwervers spijs, * Laat aarde en hemel
hooren * Der eeuwen lof en prijs; * Door
God tot God herboren, * Geloof, gij trouwe
schaar: Gods kinderen blijft behooren * Dit
Manna wonderbaar.

5. Al waart ook steeds de ellende * Door
't arme menschenlot, * Tot aan der wereld
ende * Blijft ons het Brood van God; *
Tot we eenmaal, vol vertrouwen * Door
zijn genâ gericht, * Des Levens Brood
aanschouwen * In 's Heeren aangezicht.

35. O Spijs, den mensch gegeven.

(O esca viatorum.)

(A=Fis.)

1. O Spijs, den mensch ge - ge - ven,

Op reis naar be - ter le - ven,

O Man - na, He - mel - brood! Ver -

zaad, die hon - grig smach - ten, En

heil - be - gee - rig trach - ten Naar

laaf - nis in den nood.

2. O Bron, zoo mild ontvloeiend * Uit
 Gods van liefde gloeiend * En allerzuiverst
 Hart! * Verfrisch wie dorstig smachten, *
 Versterk de levenskrachten * En lenig alle
 smart.

3. O Jesus, thans verholen, * In schijn
 van brood verscholen, * Omsluiert voor het
 oog; * Geef, dat na 't aardse duister, *
 In ongedekten luister, * Ik U aanschouwen
 moog!

36. Lof zij het heilig Sacrament.

(G=A.)

1. { Lof zij het hei - lig Sa - cra - ment,
 { Wiens lief - de geen be - per - king kent,

Door Je - sus ons ge - ge - ven,
 Tot pand van 't eeu - wig le - ven!

Daalt, Eng - len Gods, te za - men neer,

Uit de eeuw'ge glo - rie - ho - ven,

Om uw ver - bor - gen He - mel - heer

Op d'ou - ter - troon te lo - ven.

2. Schiet vlammen uit, o Serafijn, * In
 liefdegloed verslonden; Laat hier uw wijs -
 heid, Cherubijn, * Des Heeren lof verkon -
 den! * Schaart U om 't heilig Sacrament
 * Gij allen, Hemelingen, * Om 't driewerf

„heilig” zonder end * Voor uwen God te zingen.

3. „Lof zij het heilig Sacrament!” * Dat aller volken talen, * Tot aan der wereld uiterst end, * Dit jubellied herhalen! * Het blijve ons in het hart geprent * Om Jesus meer te minnen, * Die zich uit liefde in 't Sacrament * Verbergt voor onze zinnen.

37. Laat ons, o Jesus, U ter eer.

(Op voorgaande wijze.)

1. Laat ons, o Jesus, U ter eer * Een lof- en danklied zingen, * Met de Englen, die uw outertroon * In heiligen schroom omringen. * Hoor, Jesus, goede Kindervriend, * Ons bidden, danken, loven, * Gij, die ons mint in 't Sacrament, * Gelijk Gij mint hierboven.

2. Nu luistert Gij naar iedre beê * Met innig welbehagen, * Nu schenkt Gij alles, wat uw kind * Vertrouwelijk komt vragen. * Nog meer, want heden daaldet Gij * In onze harten neder; * Wat geeft ons hart aan U, o Heer, * Voor zooveel goedheid weder?

3. Wij zullen dankbaar zijn, o Heer, * Door deugden U dat toonen; * Want enkel in het reine hart * Blijft Gij vol liefde wonen. * O God van 't heilig Sacrament, * Weer af van ons de zonden, * Dan blijven wij ook na den dood * Altijd met U verbonden.

38. O Jesus, in 't verwachten zoet.

(F., G.)

1. O Je-sus, in't ver-wach-ten

zoet, En in't ont-van-gen won-der-

goed, Uw al-ler-hei-ligst

Vleesch en Bloed Stort he-mel-

blijd-schap in't ge-moed.

2. Als Gij in 't arme harte daalt, * Dan wordt de zondeschuld betaald, * Wijl uw genade het bestraalt, * En uwe liefde er zegepraalt.

3. Uw hemelspijs versterkt den geest, * Maakt in 't gevaar hem onbevreesd; * Zij is het, die de wond geneest, * Wanneer mijn harte is zwak geweest.

4. De vreugd der aarde walgt, verblindt; * 't Genot, dat ik in Jesus vind, * Die mij ten uiterst heeft bemind, * Is rein als vreugde van een kind.

5. Gij, Jesus, zijt alleen de vreugd, *
 Wijl Gij alleen mijn ziel verheugt, * Haar
 steunend in heur zwakke deugd, * Haar
 sterkend met de kracht der jeugd.

6. O Jesus' Lichaam, wondre spijs! * Voor
 ons het hoogste gunstbewijs, * En onder-
 pand van 't Paradijs, * 'k Geef U voor niets
 ter wereld prijs.

39. Hier zetelt op zijn liefdetroon.

(Op voorgaande wijze.)

1. Hier zetelt op zijn liefdetroon * Des
 Vaders welbeminde Zoon; De trouwe Her-
 der houdt de wacht * Bij zijne kudde dag
 en nacht.

2. Hier offert zich het reine Lam, * Dat
 onze schulden op zich nam * En aan het
 Kruis zijn Bloed vergoot * Om ons te
 ontrukken aan den dood.

3. Straks wordt zijn heilig Vleesch en
 Bloed * De kracht en vreugd van ons ge-
 moed; * Daal, God des hemels, in ons neer!
 * Gij vraagt ons hart, aanvaard het, Heer.

4. Zingt allen één van hart en geest *
 Op ons gezegend liefdefeest: * Bemind zij
 tot der wereld end, * Die komt tot ons in
 't Sacrament.

40. Minnaar der menschen.

(Vóór de H. Communie.)

(A=B.)

1. Min-naar der men-schen, Zie op 't

vu - rig wenschèn Mij - ner ar - me
 ziel naar U. Stil mijn ver -
 lan - gen Om U te ont - van - gen,
 Waar - om, Je - sus, toeft Gij nu?

2. Laat U niet wachten, * Mij niet langer smachten * Naar uw godlijk Vleesch en Bloed; * Hart, ziel en zinnen * Zullen U minnen, * Die mij met uw Lichaam voedt.

3. U wil ik geven * Lichaam, ziel en leven, * Alles, Jesus, voor altijd; U zijn mijn krachten, * U mijn gedachten, * Gansch mijn hart alleen gewijd.

4. Moge ik U danken * In de zoete klanken * Van den reinen Cherubijn; * Van liefde gloeiend, * Aan U mij boeiend, * Vurig als een Serafijn.

5. Daal dan, o Koning, * Neder in de woning, * Die Ge uit liefde en goedheid vraagt; * Heersch zacht en krachtig, * Heersch oppermachtig * In het harte, dat U draagt.

41. Nu heeft mijn lieve Jesus dan.

(Na de H. Communie.)

1. Nu heeft mijn lie-ve Je-sus dan
 Die mijn verkwik-te ziel be-waar'

Zich mij ten spijs ge - ge - ven, (
 In 't ein - de - loo - ze le - ven. \

U, goe - de Je - sus, smee - ken wij:

Blijf ons nu eeu-wig, eeu-wig bij!

2. O, dat ik alle stemmen had, * Die op-
 gaan van deez' aarde, * En 't nimmer zwij-
 gend hemelkoor * Zich aan mijn loflied
 paarde! * U, goede Jesus, loven wij; *
 Blijf ons nu eeuwig, eeuwig bij!

3. Aanbiddend loof ik, dank ik U, * Met
 de Englen, die me omzweven; * Wat zal
 ik U, o goede God, * Voor zooveel liefde
 geven? * U, lieve Jesus, danken wij; *
 Blijf ons nu eeuwig, eeuwig bij!

4. Ik wil, mijn Jesus, wat ik ben, * Mijn
 hart, mijn vreugde en lijden, * Mijn leven
 en mijn stervensuur * Ten offerande U wij-
 den. * U, goede God, beminnen wij, * Blijf
 ons nu eeuwig, eeuwig bij!

42. Ik min U, Heer.

(O Deus, ego amo te.)

1. Ik min U, Heer, maar min U
niet, Wijl Gij er eeu-wig
loon voor biedt, Of hem in
't hel-sche vuur kas-tijdt,
Wiens hart U niet is toe-ge-wijd.

2. Aan 't Kruis, o Jesus, in de smart *
Hebt Gij mij vastgeklemd aan 't Hart; *
Gij hebt verduurd en smaad en hoon * En
naaglen, lans en doornenkroon.

3. En lichaamspijn en zieleleed * En wal-
ging, angst en bloedig zweet, * Ja, zelfs
den dood leedt Gij voor mij, * Voor mij,
mij zondaar, Jesus Gij.

4. Zou ik, o Jesus, eindloos goed, * Voor
U dan blijven zonder gloed? * Neen, zóó
als Gij mij mindet, Heer, Zoo minne ik U,
zoo minne ik weer.

5. Niet om in uwe vreugd te zijn, * Of
om te ontkomen de eeuwge pijn, * Mijn
liefde is U alleen gewijd, * Wijl Gij mijn
God, mijn Koning zijt.

HET FEEST VAN HET H. HART.

De vereering van het Allerh. Hart staat in de nauwste betrekking tot de aanbidding van Jesus in het Allerh. Sacrament. Immers wij mogen ons het goddelijk Hart niet levenloos en van den God-mensch gescheiden voorstellen, maar levend in Hem, die, met Godheid en Menschheid, met Vleesch en Bloed, in het Allerheiligst Sacrament geheel en levend tegenwoordig is. Deze vereering werd in lateren tijd, na de verschijning van onzen goddelijken Zaligmaker aan de zalige Margaretha Maria Alacoque, op bijzondere wijze bevorderd. Zij is een geschikt middel om de geloovigen op te wekken tot dankbaarheid voor de liefde, waarmede Christus de wereld verlost en het H. Sacrament van zijn Vleesch en Bloed tot gedachtenis aan zijn Dood instelde. Het Feest wordt gevierd op Vrijdag na het Octaaf van Sacramentsdag.

GEBED.

Wees gegroet, H. Hart van Jesus, levende Bron des eeuwigen levens, onuitputtelijke Schat van genade en liefde. Gij zijt mijn rustplaats, mijn toevluchtsoord. O allerbeminnelijkste Jesus, ontsteek onze harten door de brandende liefde, die uw Hart verteert, en stort de hemelsche genaden, waarvan uw Hart de bron is, in onze harten uit. Vereenig ons hart zoo innig met het Uwe, dat ook onze wil de Uwe worde en onze wil zich ten allen tijde naar uwen Wil richte; want wij verlangen, dat uw H. Wil in de toekomst het eenig richtsnoer onzer begeerten en werken zij. Amen.

De Litanie en Gebeden ter eere van het H. Hart vindt men bladz. 282—287.

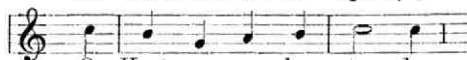
43. O Hart, voor ons gebroken.

1. } O Hart, voor ons ge - bro - ken,
 } O Hart, voor ons door - sto - ken,

Door ons ge - bro - ken weer, {
 Ge - wond door on - ze speer; }

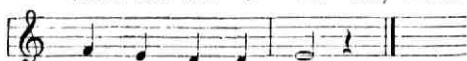
O Hart, zoo naam-loos tee - der,

Door ons zoo fel ge - hoond, Wie

voert ons tot U we - der, Waar

Ge in uw glo - rie troont.

2. Wij bidden en wij weenen * Wel aan des Kruises voet, * Maar in het hart, het steenen, * Ontwaakt geen liefdegloed; * Wie zal ons tot U voeren, * O Liefde zonder peil, * Ons zondig hart weer snoeren * Aan 't Kruis, ons eenig heil?

3. Gij, die Hem hebt gedragen, * Gedragen onder 't hart, * Hoor uwe kindren kla-

gen * In weergalooze smart; * Uw kinderen, zijne broeders, * Verbonden door zijn Bloed, * Gij heiligste aller moeders * Voer ons zijn Hart te moet.

4. Gij, die de laatste slagen * Gehoord hebt in zijn borst, * Zijn zieldoervlijmend klagen * In ongeleschten dorst; * Gij, Moeder, ons bezworen * Door d' eigen bleeken mond, * Laat onze bede hooren, * En dringen door zijn Wond.

5. Och, dat uit zijne Zijde * Het Water en het Bloed * Ons harte weer verblijde * Met frisschen levensmoed; * Dat onze ziel weer dronken * Zija liefde zingen kon, * Van al den gloed doorblonken, * Die uitstraalt van die Zon.

44. O Hart van Jesus, enkel glans.

1. O Hart van Je - sus, en - kel glans,

O al - ler - hei - ligst ou - ter,

Stort in mijn zon - dig har - te thans

Uw vuurgloed, die mij lou - ter'.

2. Delg zóó de lauwheid, die het meest
 * Tot walging U moet strekken, * En wil
 in mij een nieuwen geest, * Den geest van
 ijver wekken.

3. Zachtzinnig Hart, aan ootmoed rijk, *
 Van goedheid overvloeiend, * Maak aan
 uw Hart mijn hart gelijk, * Van uwe liefde
 gloeiend.

4. Och, ware ik als de Serafijn, * Eén
 vuurgloed slechts van binnen, * Nog zou
 het niet voldoende zijn * Om U genoeg te
 minnen.

5. Opdat ik dan, o Jesus zoet, * Een
 liefde U waardig vinde, * Stort in mijn
 hart den liefdegloed, * Waarmede uw Hart
 mij minde.

45. Mijn hart kom ik U geven.

(Cor meum tibi dedo.)

(G. & E.)

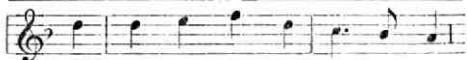
1. } Mijn hart kom ik U ge - ven,
 } Om hart aan hart te le - ven

O Je - sus, mild en goed! {
 Met U, o Je - sus zoet! }

Al-leen Gij vraagthet hart aan mij

Slechts har-ten mint en vor-dert Gij:

Refr. Gij mint mij teer, U min-ne ik

weer, O Je-sus, lie-ve Heer.

2. Wat zal de liefde loonen, * Dat Gij ons werdt gelijk, * Als Kind bij ons kwaamt wonen, * Die troont in 't Hemelrijk! * „Geef mij uw hart, mijn Zoon,” zegt Gij; * Ik schenk het U, o Jesus, blij. *Refr.*

3. Gij liet uw Hart doorstooten * En mij den toegang vrij, * Om hart aan hart gesloten * Te schuilen in uw Zij. * Om mij te winnen, Jesus zoet, * Gaaft Gij U Zelf in liefdegloed. *Refr.*

4. Hier vindt het hart versterking, * Hier zoete rust bereid; * De liefde kracht en werking * En wisse zaligheid. * Hier schuile ik in de spleet der rots, * In 't vestingwerk van 't Harte Gods. *Refr.*

5. Hier is de gaaf der gaven, * De spijsze hemelzoet, * De heildrank, die ons laven * En liefde kweken moet. * Alleen Gij, die het leven bracht, * Gij voedt ook aller levenskracht. *Refr.*

6. Als op het eind des levens, * Bij 't zien der euveldaên, * En angst en wroeging tevens * Om 't schuldig harte slaan, * Bied mij uw Hart dan in dien nood * Als veilge schuilplaats bij den dood. *Refr.*

46. Wie kan uw Hart aanschouwen.

1. Wie kan uw Hart aan-schouwen,
En roemt niet vol ver-trou-wen

Zoo god-lijk mild en teer,
De lief-de van zijn Heer!

Als 'shemels mil-de re-gen Stroomt

ons uw ze-gen te-gen; O Je-sus, ze-gen

ons! O Je-sus, ze-gen ons!

2. Bij de' aanblik van de zonde * In eigen hart ontsteld, * Spoed ik naar de open Wonde, * Waar ons de heilbron welt. * Daar in de purperplassen * Zal ik mijn vlekken wasschen: * [O Jesus, reinig mij!] (*bis*).

3. Als de afgejaagde hinde * Versmacht
mijn ziel van dorst; * Geef, dat ik laafnis
vinde * Aan uw doorstoken borst; * Laat me
aan uw boezem zinken, * En liefde uit lief-
de drinken: * [O Jesus, laaf Gij mij!] (*bis*).

4. Door 't kwaad van alle zijden * Ge-
lokt, bedreigd, gesard, * Zoek ik in 't felle
strijden * Een rustplaats voor mijn hart. *
Och, dat ik vluchten konde * In Jesus'
Boezemwonde! * [O Jesus, sta mij bij!] (*bis*).

5. In Jesus' Hart te wonen * Is 't hoogst
begeerlijk lot; * Mij zij de troon der tro-
nen, * De liefde van mijn God! * Daar van
uw glans omblonken, * En van uw vreugde
dronken: * [O Jesus, zalig mij!] (*bis*).

47. O Jesus mijn!

(A=G.)

1. } O Je-sus mijn! Moet het dan zijn,
} Zal ik al-tijd, Uw Hart ten spijt,

Zal ik U nooit be-min-nen? {
Slechts wenschen, nooit be-gin-nen? }

Refr. Je-sus, U min ik; Je-sus, U

2. Dat minnend Hart * Doorboorde, o smart! * De lans van mijne zonden; * Uw Hart, o Heer, * Zoo mild, zoo teer, * Ik kon, ik durfde 't wonden! *Refr.*

3. Toch mint Gij mij, * Toch vordert Gij * Mijne arme wederliefde; * Om met een vloed * Van eindloos goed * Te zaalgen, die U griefde. *Refr.*

4. O Jesus, nu * Geef ik me aan U, * Oeh, wasch mijn zondevlekken; * O, mocht mijn bloed * In liefdegloed * Tot uwe glorie strekken! *Refr.*

5. O Liefde, U zija * In vreugde, in pijn * Gewijd mijn ziel en krachten; * Doe mij steeds meer, * Uw Hart ter eer, * Naar vuurger liefde trachten. *Refr.*

GEBEDEN EN GEZANGEN OP DE VOORNAAMSTE FEESTEN VAN MARIA.

MARIA'S ONBEVLEKTE ONTVANGENIS.

(8 December.)

Op dit Feest viert de H. Kerk het hooge voorrecht, dat God alleen aan Maria heeft geschonken: hare **Onbevleete Ontvangenis**. God heeft niet gewild, dat de Moeder van zijn Zoon ooit onder de macht van Satan zou zuchten. De H. Kerk leert uitdrukkelijk, dat Maria nooit een kind van gramschap is geweest, maar dat Zij, van het eerste oogenblik harer Ontvangenis af rein en onbevleet en met de heiligmakende genade toegerust, steeds een voorwerp van Gods welbehagen is geweest en gebleven.

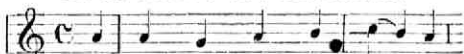
Onder de gebeden, die op dezen dag tot Maria kunnen gericht worden, neemt het gebed: „**Tot de onbevleete ontvangene Maagd**” (bladz. 248) eene zeer geschikte plaats in.

Maria, onze Koningin, wij verheugen ons met U, dat God U met zoo schitterende deugden heeft versierd en in 't bijzonder, dat Hij U van uwe Ontvangenis af met vlekkelooze

zuiverheid heeft toegerust. Wij zeggen God daarvoor dank en belijden met vreugde deze waarheid. Mocht toch de gansche wereld U kennen en prijzen als het morgenrood, dat altijd van hemelschen luister straalde. Gij zijt de uitverkorene Arke des heils, die voor algemeenen ondergang bewaart. Gij zijt de blanke Lelie, die onder de doornen groeit en bloeit. Alle kinderen van Adam zijn met zonde besmet en in Gods vijandschap geboren; Gij alleen zijt geheel rein, zonder zonde, heilig ontvangen en geboren; Gij hebt als Maagd Jesus Christus van den H. Geest ontvangen en zijt Maagd gebleven. Gedoog dan, dat wij U prijzen, allerreinste Maagd Maria, en zie met de oogen uwer barmhartigheid op ons neder: bescherm onze onschuld, opdat wij rein en schuldeloos leven en eens zalig sterven. Amen.

48. In een zoo duistren nachte.

1. } In een zoo duis-tren nach-te,
Hoor-de ik een lui-de klach-te

Uit een zoo wil-de zee, }
Vol bit-ter-heid en wee! }

„Och, toon ons uw er-bar-men!“ Zoo

2. „De donkre nacht der zonden, * In deze woestenij, * Houdt onzen geest gebonden, * Die rein wil zijn en vrij. * Hoe lang, Heer, zal 't nog duren, * Eer 't zonlicht op zal gaan * En door zijn stralen sturen * Ons schip ter rechter baan?”

3. „Schenkt ons den Wensch der volken, * Gij heemlen met uw dauw, * En regent af, gij wolken, * Den Troost in onzen rouw! * Gij aarde, die moogt roemen * Op bloemen wonderschoon, * Breng voort den roem der bloemen, * De Bloeme — Godes Zoon!”

4. Toen daagde 't aan de kimmen * En 't duister vlood alom: * Ik zag een licht-zee klimmen, * Die zacht als zilver glom; * En stralend, in veel kleuren * Van schitterend wit en rood, * Droeg zij, vol zoete geuren, * De Zon in haren schoot.

5. Zij was — dat uchtendglören — * Een Maagd, in deugden rijk, * Uit koningsbloed geboren; * Geen enkle haar gelijk, * Geen waardiger te wezen * De Moeder van Gods

Zoon; * Dies werd ze alom geprezen, * Begroet op blijden toon:

6. „Gij boven alle vrouwen * Zoo schoon en wonderzoet, * Zoo vroom en vol vertrouwen, * Maria, wees gegroet! * Van zuchten en van rouwen * Bevrijdt gij ons gemoed; * Ons scheepje wordt behouën * En onze schuld geboet!” —

7. Eens worden wij de woning, * Waarin geen oog meer schreit, * Door Haar bij onzen Koning * Voor eeuwig ingeleid. — * U dank- en lofbetooning, * Drieëene Majesteit, * Voor de overgroote looning * Ons onverdiend bereid!

MARIA-LICHTMIS.

(2 Febr.)

Het Feest der **Zuivering van Maria** of **Maria-Lichtmis** herinnert eraan, hoe Maria zich ons ten voorbeeld nederig aan de wet der zuivering onderwierp, ofschoon Zij daartoe om hare vlekkelooze reinheid en om de wonderbare werking des H. Geestes niet gehouden was.

Op dezen dag worden de kaarsen gewijd, die gedurende het jaar bij de godsdienstoefeningen worden gebruikt. Zij worden vervaardigd uit witte was en verbeelden het maagdelijk rein en zuiver Lichaam des Heeren, terwijl hare vlam het ware Licht voorstelt, dat in de wereld is gekomen om alle volken te verlichten. Daarom worden ze niet alleen ontstoken en in processie rondgedragen, maar zelfs geheel de H. Mis door in de hand gehouden.

GEBED.

Maria, Moeder Gods, Gij offert uwen Zoon in den Tempel op en brengt volgens het voorschrift der Wet het offer der armen! Hoe

heerlijk schittert uw ootmoed en uwe gehoorzaamheid bij de vervulling eener wet, die enkel de zondige nakomelingen van Eva verplichtte. Ter herinnering aan deze hooge gebeurtenis, bieden wij ons zelve door uwe handen aan den goddelijken Zaligmaker als offer aan. Verwerf ons, Maria, dat wij in reinheid van ziel en in den glans der goede werken voor Hem wandelen, en voortdurend in ootmoed en gehoorzaamheid den goddelijken Bruidegom te gemoet treden, ten einde de heerlijkheid van zijn hemelsch Rijk te erlangen. Laat ons ook steeds uwe gehoorzame kinderen zijn en blijf Gij immer onze Voorspreekster bij Gods troon. Amen.

49. Maagd, zonder smetten.

(l. Mater pia.)

(A=Fis.)

1. Maagd, zon-der smet-ten, Schoon U geen

wet-ten Bin-den tot zui-ve-ring,

Kom toch en na-der 't Huis van den

Va-der Met u-wen Lie-ve-ling.

2. Smaak daar de zoetheid, * Loof er de goedheid * Van uwen God en Heer; * Leg, Engelreine, * Daar uwen Kleine * Voor zijnen Vader neêr.

3. Arm als de have * Zij de offergave, * 't Nederig duivenpaar; * Hooger in waarde * Zag nimmer de aarde * Offer noch Offeraar.

4. 't Kind, U gegeven, * Biedt er zijn leven * D' eeuwigen Vader aan; * Om door zijn sterven * Ons te verwerven, * Dat wij ten hemel gaan.

5. Koop dan, o Moeder, * 't Kind, onzen Broeder, * Voor uw vijf sikklen af; * Door zijn vijf Wonden, * Losprijs der zonden, * Koopt Hij ons vrij van straf.

MARIA - BOODSCHAP.

(25 Maart.)

Dit Feest herinnert ons aan het onuitsprekelijk Geheim van ons heil, de Menschwording van Gods Zoon, en stelt ons tevens de hooge waardigheid van Maria voor, die heden door hare nederige onderwerping en door de kracht des H. Geestes Moeder werd van den Eengeboren Zoon des Vaders en daardoor Moeder der geheele menschheid. Bid dezen dag met zeer veel godsvrucht bij het kleppen van „**De Engel des Heeren,**” en maak daarbij het voornemen dit voortaan altijd te zullen doen.

GEBED.

Wees gegroet, H. Maagd Maria, die door God in zijne grenzenlooze liefde tot Moeder van zijn eengeboren Zoon, onzen Verlosser Jesus Christus, werdt uitverkoren. Gij zijt de

Vrouw, uit welke God, de Koning van hemel en aarde, tot verlossing van den mensch het Vleesch wilde aannemen. Gij zijt de genadige Middelaressen, die God met den mensch, den hemel met de aarde vereenigd hebt. Door U is ons het Leven geworden; Gij zijt de Poort der goddelijke genade en de zekere haven op deze wereld-zee. Wij smeecken U, allergoedertierenste Moeder des Zaligmakers, verwerf ons vergiffenis onzer zonden en de genade, dat wij uwen Zoon, onzen Heer en Verlosser, en U, Moeder van barmhertigheid, van gansch harte mogen liefhebben en vereeren. Amen.

50. O God, algoed en machtig.

1. O God, al-goed en mach-tig, Tot

U ver-zuch-ten wij: Wees Is-ra-

el ge-dach-tig, En maak uw kin-dren

blij. Wil dra den Hei-land zen-den,

2. Zóó bad het bange harte * Op heel het wereldrond, * Dat in gevaar en smarte * Geen heil of redding vond; * Toen de Engel, afgezonden * Tot Joseph's reine Bruid, * Haar groetend kwam verkonden * Gods eeuwig raadsbesluit.

3. Och, mocht ik Haar aanschouwen, * De vlekloos zuivre Maagd, * Het pronkjuweel der vrouwen, * Uit wie de Heilzon daagt; De Maagd, die zal ontvangen * In haren kuischen schoot * Het Kind van ons verlangen, * Den Redder uit den dood.

4. Het is mijn zielsbegeeren: * Och, of 'k Haar dienen mocht, * Die God zoo hoog wilde eeren, * Toen Hij zijn volk bezocht: * Van eeuwigheid verkoren * Om Moedermaagd te zijn, * Wordt God uit Haar geboren * Als hulploos Kindekijn.

5. Laat ons die Moeder loven * En Maagd, zoo hoog gevierd, * Die nu in 's hemels

hoven * De rijkste krone siert: * Dan zal
 Zij voor ons spreken * Bij Jesus, haren
 Zoon, * En voor haar kindren smeeken *
 Bij Gods genadetroon.

MARIA'S TEN-HEMEL-OPNEMING.

(15 Augustus.)

„Wie is Zij, die daar uit de
 woestijn opstijgt?”

Volgens de aloude overlevering der Kerk werden de Apostelen door den Geest Gods uit de verste hoeken der aarde om het sterfbed van Maria vergaderd. Thomas, de Apostel van het verre Indië, kwam drie dagen nadat de Moeder des Heeren was begraven. Hij wenschte Maria nog eenmaal te zien en liet den steen van het graf wegnemen. Maar hoe ontstelden de Leerlingen, toen zij het graf ledig vonden en de verkwikkendste geur hun tegenkwam. Tot zoover de Overlevering. — Welk een voorrecht voor Maria en welk eene troostende waarheid voor hare Kinderen! Zij werd met lichaam en ziel ten hemel opgenomen, door geheel het hemelsch Hof met vreugde ontvangen en boven alle Engelen en Heiligen gekroond. Daar troont Zij als Koningin van Hemel en aarde; daar is Zij de Voorspreekster bij haren goddelijken Zoon voor hare kinderen, die nog in ballingschap toeven en vertrouwend op hare macht hare bescherming en voorspraak inroepen.

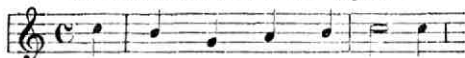
GEBED.

Maria, Koningin van hemel en aarde, hoe zoet is ons de gedachtenis aan uwe glorierijke Hemelvaart. Zij herinnert ons aan de hooge zaligheid, die U door uwen Zoon werd bereid en die alle Engelen en menschen met vreugde vervult. Wij smeeken U bij deze uwe glorie, wees en blijf voor ons eene milde en genadige Koningin. Sta

ons bij en zie niet op de menigte onzer zonden. Bedenk, dat uw en onze Schepper uit U zijn menschelijk Lichaam heeft aangenomen, niet om ons zondaren te verwerpen, maar om ook ons zalig te maken. Draag zorg, dat wij toch niet verloren gaan, maar uwen Zoon trouw dienen en eens daar komen mogen, waar Gij tot de eeuwige zaligheid werdt opgenomen. Amen.

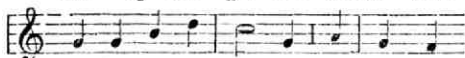
51. Omstuwd van Cherubijnen.

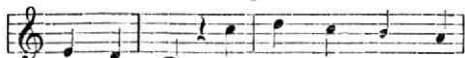
1. Om-stuwd van Che - ru - bij-nen,

Zit op een glo - rie - troon Van

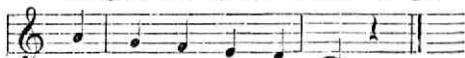
stra-len-de ro - bij-nen de Moe-der

van Gods Zoon; Met welk een vreugd be-

zin-gen In koor de He-mel - in - gen

Hun schoo-ne Ko - nin - gin!

2. Hoe gloort door Sions zalen * De krone, die Zij draagt, * De lelie onzer dalen, * De vlekkelooze Maagd! * Hoe zet Zij door haar luister * Onze aardsche zon in 't duister, * De Hemelkoningin!

3. Komt allen Haar begroeten, * Vol liefde en kinderzin; * Knielt neder aan haar voeten, * En roept haar voorspraak in! * Gezegendste der vrouwen, * Gij zijt — 't is ons vertrouwen — Ook onze Koningin!

MARIA'S GEBOORTE.

(8 September.)

Heden viert de H. Kerk den Geboortedag van Haar, door wie wij allen herboren zijn. „Uwe geboorte, H. Maagd — zoo zingt zij in hare blijde gezangen — heeft vreugde aan de geheele wereld gebracht; want uit U is de Zon der gerechtigheid opgegaan, Christus onze God; die, den vloek wegnemende, den zegen heeft gegeven, en den dood beschamende, ons het eeuwig leven heeft geschonken.” — Is het wonder, dat de Kerk heden aldus jubelt? Immers zij verplaatst zich in den duisternen nacht der wereld vóór de komst van Christus. Daar ziet zij den Dageraad — Maria — gloriëren, die de Zon der gerechtigheid — Christus den beloofden Messias — voorafgaat. Zij ziet te midden der duisternissen van deze woeste wereldzee de zeester rijzen en het schip — Maria — genaken, dat ons Christus — het Brood des Levens — brengt. Zij ziet Haar komen, de Maagd, aan het hoofd van heldenscharen om op te rukken tegen Satan en zijn bent. Hoe kan de H. Kerk bij dit blijde gezicht anders dan den hoogsten jubeltoon aanheffen? En zouden wij ons met onze Moeder niet verheugen over de Geboorte van Haar — het Meesterstuk van alle eeuwen — uit wie ons het Heil, Christus onze God en Zaligmaker, is geboren?

GEBED.

Heilig Kind, kostbaar Geschenk des hemels, Moeder van het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt, Toevlucht en Voorspreester der zondaren, bid voor ons. Gij zijt het verhevenste van alle schepselen; door U heeft de zondige menschheid hoop op redding gekregen; Gij zijt de Maagd, vol van genade, bestemd om aan de wereld den Verlosser te geven. Bid voor ons, opdat wij als nieuwe schepselen van liefde tot God ontvlamd worden. Kom ons te hulp, wij hebben uwe voorspraak noodig. Gij vermoogt zooveel bij Hem, die U zoo groot, zoo machtig, zoo goedertieren heeft gemaakt. Ik vertrouw vastelijk op de macht uwer voorbede; Uw goddelijke Zoon zal uw gebed niet versmaden. Hem zij lof in eeuwigheid Amen.

52. O wachter, vroed van zinnen.

(Isaias XXI.)

(C-D.)

1. } O wach-ter, vroed van zin-nen,
 } Wat ziet gij van de tin-nen

Die sta-dig houdt de wacht, {
 In de-zen droe-ven nacht! }

„Ik zie aan de oos-ter-tran-sen Het

mor-gen-rood al glan-zen, Dat

ons den dag ver-kondt.“

2. „Ik zie de zeester rijzen, * Waar 't oog zoo lang naar zocht, * Die ons den koers zal wijzen * Op dezen bangen tocht: * Te midden van gevaren * Der woeste waterbaren * Stiert veilig ons haar licht.”

3. „Ik zie van verre spoeden * Een schip met hemelsch brood; * Wie met dit brood zich voeden, * Zijn sterker dan de dood; * Geen spijsze dezer aarde * Is van zoo hooge waarde, * Zoo aangenaam en zoet.”

4. „Ik zie een leger dagen * Dat aan-rukt tot ontzet * En, zonder te versagen, * Der helle macht verplet. * Aan 't hoofd der heilige scharen, * Die helden evenaren, * Strijdt met haar Kind een Maagd.”

5. Wees welkom, Rijksprinsesse, * Juweel van Anna's schoot! * Gij zijt de twijg van Jesse, * Waaruit de Bloem ontsproot, * Die voor wat wij misdreven * Zal boeten en ons geven * Het leven door zijn dood.

DE MEI- EN OCTOBERMAAND.

De Meimaand is reeds sedert lang op eene bijzondere wijze aan de vereering van Maria gewijd. Overal, zoowel in het huisgezin als in de kerk, vindt men alsdan het beeld van Maria versierd en van schitterend licht omgeven. Ieder kind en ver-eerder der H. Maagd, die in deze maand voor hare beeltenis knielt en gebeden en lofzangen tot Haar opzendt, weet, dat duizenden over ge-heel de aarde op hetzelfde oogenblik hetzelfde doen. En geen wonder, want het is de H. Kerk zelve, die hare kinderen tot die vereering aan-spoort en daarvoor hare aflaten verleent.

In de Octobermaand, die vooral door Paus Leo XIII aan Maria, de Koningin van den Rozenkrans, is toegewijd, bidt de geheele Christenheid als om strijd het krachtig gebed van den Rozenkrans om door de machtige tusschenkomst van Maria, de Hulp der Christenen, den vrede voor de Kerk af te smeeken. Het gebed tot den H. Joseph, dat daarbij is voorgeschreven, vindt men bladz. 47.

Voor beide maanden zal men onder de hier volgende „Algemeene Maria-liederen” ruime stof tot zingen vinden; voor de Octobermaand leent zich vooral het lied: „O Koningin vol majesteit” No. 64. en „Heilige Joseph, Voedstervader” No. 75.

De Litanie en Gebeden ter eere van Maria vindt men van bladz. 289—307.

ALGEMEENE MARIA-LIEDEREN.¹⁾

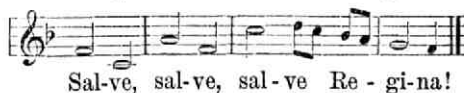
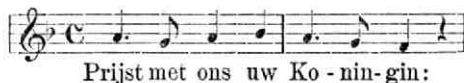
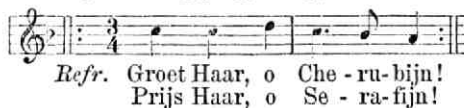
53. Wij groeten U, o Koningin.

(Salve, Regina.)

1. Wij groe-ten U, o Ko-nin-gin,
U, Moe-der vol van tee-dre min,

¹⁾ Het lied: „Omstuwde van Cherubijnen” No. 51 kan ook onder deze soort worden gerangschikt.

2. U, Moeder van barmhartigheid, o Maria! * Die altoos voor den zondaar pleit, o Maria! *Refr.*

3. Gij zijt voor ons als honig zoet, * De hoop, het leven: wees gegroet. *Refr.*

4. In 't dal der tranen zuchten wij: * Sta Eva's kroost, den balling, bij. *Refr.*

5. Zie vol ontferming op ons neer, * Wees onze voorspraak bij den Heer. *Refr.*

6. Toon ons na 't uur van onzen dood * De heilige Vrucht van uwen schoot. *Refr.*

7. Gij, zoete, goedertieren Maagd, * Verhoor de ziel, die tot U klaagt. *Refr.*

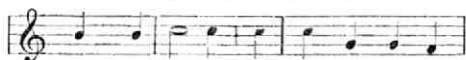
54. Van alle Hemelingen.

1. Van al - le He-mel - in-gen Spant

ée-ne Maagd de kroon! Wie naar haar

gunst wil dingen Verwerft een konings-

loon. Ver bo - ven de Uit-ver-koornen

Blinkt Zij, als on - der door-nen Een

le - lie smet-loos schoon.

2. Maria heet die schoone, * Wier reine
 liefdegloed * Ons bij haar God en Zone *
 Erbarming vinden doet. * Laat door de
 tempelhallen * Ons smeeklied dan weer-
 schallen: * „Help, Moeder, eindloos goed!”

3. Het Woord van Boven dalend * Werd
 Mensch in haren schoot — * Zoo was haar
 reinheid stralend * Zoo was haar ootmoed

groot! * Uit Haar is Hij geboren, * Die ons heeft uitverkoren * En 't hemelrijk ontsloot.

4. Maria, dierbre Moeder, * O kostbaar, geestlijk schrijn! * Bid Jesus, onzen Broeder, * Uw lieflijk Kindekijn, * Dat Hij, om al uw smarten, * Den liefdedrang zijns harten, * Ons wil genadig zijn.

5. Maria, zoete Vrouwe, * Gij, troost en toeverlaat, * Toon ons uw moedertrouwe, * Als 't uur van sterven slaat. * Leid ons den hemel binnen, * Waar Jesus ziel en zinnen * In eeuwigheid verzaadt.

55. Lieflijke Ster.

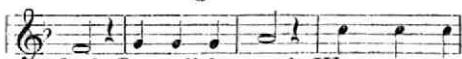
1. Lief-lij-ke Ster, Glan-zend van

ver, Moe-der Ma-ri-a, aan

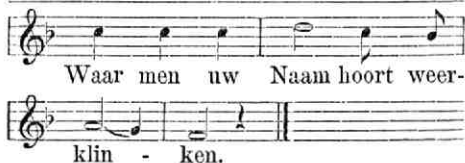
U on-ze groet! He-mel-dauw

daalt, Len-telicht straalt, Waar men uw

Naam hoort weer - klin - ken.

2. Zie op ons neer * Moederlijk teer, *
Zie ons hier knielen, verleen ons gehoor!
* De eeuwige God, * Heer van ons lot *
[Luisterde op aard' naar uw beden.] (*bis.*)

3. Needrig van hart * Lijdzaam in smart
* Dragen we uw beeld in de ziele geprent;
* Geef, dat wij vrij, * Rustig en blij *
[Wandlen in hemelsche liefde.] (*bis.*)

4. Nadert de dood, * Laat in den nood
* Troost en erbarmen ons vinden bij God.
* Ter hemelsteê * Voere ons uw beê: * [Reik
ons de palm der victorie!] (*bis.*)

56. Verheven Koningin.

(Alma Coelestium.)

2. Uit 's harten diepsten grond, * En
als uit éenen mond * Klinkt door het we-
reldrond: * Maria salve! * Geen, die in
droefheid leeft * Of om zijn zonden beeft,
* Wien niet aan 't hart ontzweeft: * Ma-
ria salve!

3. Door heel dit tranendal * Weerklinkt
het zoet geschal, * Dat nimmer sterven
zal: * Maria salve! * O wonderschoon ac-
koord, * Dat, eeuwen reeds gehoord, * Nog
immer 't oor bekoort: * Maria salve!

4. Wie is er, die ons meldt, * En iedre
stemme telt, * Die zingt langs beemd en
veld: * Maria salve! * Zóó zingt de Che-
rubijn, * Zóó juicht de Serafijn, * Hun lied
zal eeuwig zijn: * Maria salve!

5. Als Satan's sluwe hand * Der ziel zijn
strikken spant, * Benauwt van allen kant,
* Hoor dan mijn groete: * Hoor mij dan
gunstig aan * En wil, met mij begaan, *
De helsche macht verslaan, * Maria, zoete!

6. In 's levens strijd benard * En op mijn
 bed van smart * Verzuchte 't kinderhart:
 * Sta mij ter zijde! * En als de dood ge-
 naakt, * Des levens banden slaakt, * Mijn
 ziel naar ruste haakt, * Maak mij dan blijde!

57. Schep behagen.

(Omni die.)

1. { Schep be - ha - gen Al-le da-gen,
 { Zing haar da-den, Haar ge-na-den,

In den lof der lie - ve Vrouw;
 Vier haar fees - ten vroom en trouw.

Hef dan de oo-gen Naar den hoo-gen;

Vol be-won-dring om haar eer;

Zie en roem Haar, Prijs en noem Haar

Maagd en Moe - der van den Heer.

2. Wil Haar eeren * Om te weren *
 Schuld en straf der euveldaân! * Blijf Haar
 bidden * Om te midden * Aller stormen
 pal te staan. * Toen Ze baarde, * Schonk
 Ze aan de aarde * Schatten zonder weder-
 ga; * Aan ons duister * Licht en luister
 * Van Gods gunst en heilgena.

3. Luid verkonde * Iedere stonde * 't Ze-
 gepralen van die Maagd; * Roem de Moe-
 der * Van den Hoeder, * Die Gods vloek
 heeft weggevaagd. * Aan het vrome * Hart
 ontstroomde * Steeds de lof dier Koningin;
 * Nimmer moede, * Zing al 't goede * Van
 die milde Rijksvorstin.

4. Ieder wijde * Voor zich blijde * Haar
 dan liefde en lofgezag: * Eerbied, bede *
 Past ons mede, * Ieder onzer, levenslang.
 * Moog Zij geven, * Dat wij leven * Naar
 de lessen van haar Zoon * En bij 't ster-
 ven * Ons verwerven, * Dat wij juichen
 voor zijn troon.

58. Daar blinkt een ster.

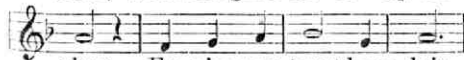
(D=E.)

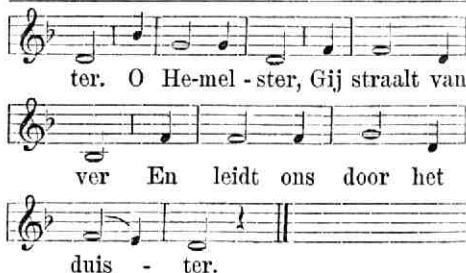
1. Daar blinkt een ster aan 's he-mels

trans, Geen ster geeft lie-fe-lij-ker

glaus, En nim-mer taant heur luis-

2. Daar geurt een roos in 's Heeren gaard;
* Geen schooner roos bloeide ooit op aard,
* Zie, hoe haar kleuren gloeien. * O He-
melroos, * Geef, dat altoos * Uw deugden
in ons bloeien.

3. Daar prijkt een lelie voor Gods troon;
* Geen aardsche lelie is zoo schoon, * Zoo
smetloos wit van blaren. * U, lelieblank, *
Zij lof en dank; * Wil vlekloos ons be-
waren.

4. O Ster, o Roos, o Leliebloem, * Gij
heel der schepping lof en roem! * Prijst
Haar, Gij Hemelingen! * Eens zullen wij
* Ook aan uw zij * Haar lof voor eeuwig
zingen.

59. Wat zal ik gaan beginnen.

(C=D.)

1. { Wat zal ik gaan be - gin - nen,
{ Mijn hart en ziel en zin - nen

Ma - ri - a, Moe - der zoet!
Door-blaakt één lief - de - gloed.

Refr. Gij zijt het, die'k be - min, Ma-

ri - a Ko - nin - gin.

2. Gij zijt mijn vreugde, o Moeder, * Mijn troost, mijn toeverlaat; * Is niet uw Zoon mijn Broeder, * Die nooit uw beê versmaadt?

Refr. Gij zijt het *enz.*

3. Ach, had ik zooveel monden, * Als sterren 't firmament, * Ik zou uw lof verkonden * Alom en zonder end. *Refr.* Gij zijt het *enz.*

4. Ja, had ik zooveel zielen, * Als water, lucht en land * Van 's Heeren schepslen krielen — Ik schonk ze U eenerhand. *Refr.* Gij zijt het *enz.*

5. Hoe moet ik mij beklagen, * Daar ik, onwaardig mensch, * U zóó niet kan behagen, * Als ik het vurig wensch. *Refr.* Gij zijt het *enz.*

6. Maar 'k zal mij alle dagen, * O Moeder, U ter eer, * Als waardig kind gedragen, * Trouw dienend onzen Heer. *Refr.* Gij zijt het *enz.*

60. Moeder, vol van teederheid.

1. Moe-der, vol van tee-der-heid,
 Vol van zoe-te ma-jes-teit, Wij
 val-len U te voet, Ma-ri-a,
 wees ge-groet!

2. Zie ons, ver van 't Vaderland, * Sluw
 belaagd van allen kant, * In smart en ziels-
 verdriet . . . * Verlaat uw kindren niet.

3. Want in 's levens bangen strijd * Blij-
 ven wij U toegewijd, * En steunen op uw
 kracht, * Uw liefde en moedermacht.

4. Als de duivel 't hart bekoort, * 't Zon-
 dig vleesch tot zonde spoort, * Ons de ijde-
 wereld vleit, * Wees dan tot hulp bereid.

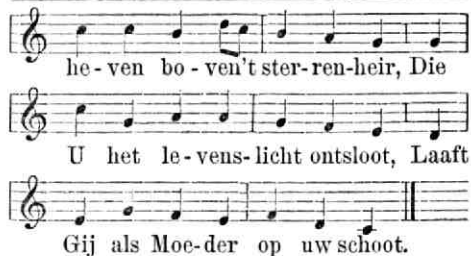
5. Sta ons bij in elken nood, * Tot de
 stonde van den dood, * En leid ons bij uw
 hand * Naar 't hemelsch Vaderland.

61. O aller maagden roem en eer.

(O gloriosa Domina.)

1. O al-ler maagden roem en eer, Ver-

2. Wat Eva ons ontnomen heeft, * Herstelt het Kind, dat Gij ons geeft; * Den balling opent Gij de baan, * Om weer den hemel in te gaan.

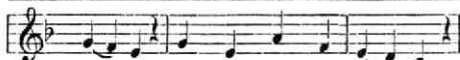
3. Gij zijt des hoogen Konings poort, * Zijn voorhof, rijk van licht omgloord; * Viert in uw zang, verlost geslacht, * Het Leven, door Haar aangebracht.

4. U, Jesus, zij ons lied gewijd, * Die uit de Maagd geboren zijt, * U, met den Geest en Vader één, Door aller eeuwen eeuwen heen.

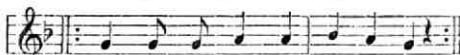
62. Ave, Ster van 't mere.

(Ave, maris stella.)

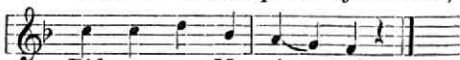

ble-ven, Poort van t'eeuwig le - ven.

Refr. Zie vol ont-fer-ming op ons neer,
Wees on - ze voorspraak bij den Heer;

Bid voor ons, Ma - ri - a!

2. Hoor ons „Ave”, Zoete, * 's Engels blijde groete, * Wil ons vrede geven, * Moeder van het Leven. *Refr.*

3. Wil de boeien slaken, * Blinden ziende maken; * Weer van ons de roede, * Vraag ons al het goede. *Refr.*

4. Toon U eene Moeder; * Jesus, onze Broeder, * Ons uit U geboren, * Moog door U ons hooren. *Refr.*

5. Maagd zoo rein, aanminnig, * Boven al zachtzinnig, * Maak ons rein van binnen, Kuisch en zacht van zinnen. *Refr.*

6. Doe ons, rein van zeden, * 't Veilig pad betreden * Om bij Jesus samen * God te loven. Amen. *Refr.*

63. U minnen, Maria.

(C=D.)

1. } U min-nen, Ma - ri - a, in
Het is voor mijn zie - le haar

2. Aanvaard dan mijn liefde, gezegende Vrouw, * Gij, veilige hoede, waarop ik vertrouw. * Uw kind wil ik wezen; mijn Moeder zijt Gij: * O blijf in dit leven beschermend mij bij!

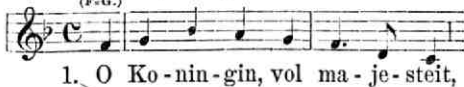
3. Gevaren omringen uw kind, waar het gaat: * Behoed het, ook tegen den prikkel van 't kwaad; * Deel mild mij van 's Heeren genadekracht meê; * Doe juichen mijn harte van hemelschen vreê.

4. Betoon U mijn Moeder in zorgen en nood, * In lijden en strijden, in 't uur van mijn dood; * En schenk na dit leven mij 't zalig genot * Van Jesus te aanschouwen, uw Zoon en mijn God!

64. O Koningin, vol majesteit.

(Maria, de Hulp der Christenen.)

(F.G.)

Ma - ri - - a! Gij, trou-we

hulp der Chris - ten - heid, Ma - ri -

a! Zie ons om uw le - ger - vaan,

Ster - ke Vrou - we, voer ons aan:

Refr. O leer ons lij - den En help ons strij -

den In al - len nood Tot in den

dood, Ma - ri - - a!

2. O goed, o heilig Moederhart, * Gij leedt voor ons zoo bittere smart; * Laat die droeve folterpijn * Niet voor ons verloren zijn! *Refr.* O leer ons enz.

3. O Ster der zee in de onweersnacht * Verblijd ons door uw stralenpracht; * Geef

uw kindren nieuwen moed, * Als de storm hen vreezen doet. *Refr.* O leer ons *enz.*

4. Uw voet heeft Satan's kop verplet, * Uw zege ons uit den dood gered: * Zie, de vijand valt weer aan, * Kom opnieuw zijn trots verslaan. *Refr.* O leer ons *enz.*

5. O glorierijke Koningin, * Gij, onverwinbre Krijgsheldin, * Voer ons naar de zegekroon * In het het rijk van uwen Zoon. *Refr.* O leer ons *enz.*

65. Aan U, o zuivre Maagd.

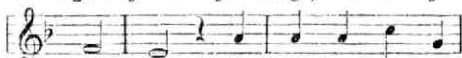
(F. G.)

1. Aan U, o zui-vre Maagd, Die

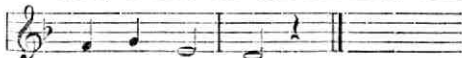
't god-lijk Kind-je draagt, Aan U mijn

groe - te. Wij knie-len voor U

neer, O Moe-der van den Heer, Voor

U, o Zoe - te!

2. Maria, zoet van naam, * Gij, Maagd en Moeder saam, * Aan U, o Zoete! * U,

aller maagden kroon * En Moeder van Gods Zoon, * Aan U mijn groete.

3. Wie is als Gij getrouw, * Roemwaarde, milde Vrouw, * Als Gij, o Zoete! * Aan U, zoo hoog in eer, * Zoo machtig bij den Heer, * Aan U mijn groete.

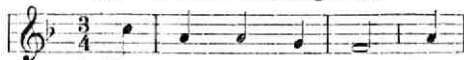
4. De spiegel aller deugd * En onzer harten vreugd * Zijt Gij, o Zoete! * Lofwaardig, geestlijk vat, * Der godsvrucht eedle schat, Aan U mijn groete.

5. Maria, Hemelpoort, Waardoor ons 't heillicht gloort, * Aan U mijn groete. * O Roos, o Huis van goud, * O Toren, ons Behoud * Zijt Gij, o Zoete!

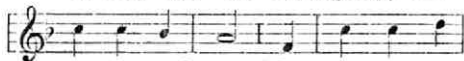
6. U, Morgenster vol pracht, * Der zwakken hulp en kracht, * Aan U mijn groete. * Des zondaars toeverlaat, Der droeven troost en raad * Zijt Gij, o Zoete!

7. Vorstin der Engelschaar, * Van Maagd en Martelaar, * Van wie hier boette: * Wie in den Heere stierf * En 't eeuwig Heil verwierf, * Prijst U, o Zoete!

66. Het zonnelicht gloeit.

1. Het zon - ne - licht gloeit, De

ro-zengard bloeit, Maar schooner de

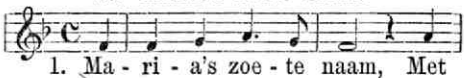

2. Van Euglen omschaard, * Hebt Gij
Hem gebaard, * En werdt zoo, o Moeder,
het wonder der aard'! * Uw zuivere schoot
* Schonk ons in den nood * Den Heiland,
Verwinnaar van duivel en dood.

3. Gij krijgt, wat Gij, Maagd, * Uw Kind
voor ons vraagt: * En liefde, die troost, en
genade, die schraagt! * Gij weert van ons
af * De schuld en de straf, * Dies eeren
wij, Moeder, U trouw tot aan 't graf!

4. Ach, sta ons ter zij, * In 't stervens-
uur bij, * Ons schild, onze Schutsvrouw, o
Moeder, zijt Gij! * Geleide ons uw hand
* Naar 't vredige strand, * Naar 't licht
van Gods troon in het vreugdevol land.

67. Maria's zoete naam.

dien van Je - sus saam, In 't hart ge -
schre - ven, Is als een he - mel -
licht, Dat on - ze schreden richt Ten
eeu - wig le - ven.

2. O teedre Moedermaagd, * Hoor, wat ons hart U vraagt * In dringend smeeken: * Wil op uw hemeltroon * Voor ons bij uwen Zoon * Goedgunstig spreken.

3. Als Satan ons bekoort, * En tot het kwade spoort, * Toon uw bescherming; * Versterk ons door uw kracht, * En steun ons door uw macht, * In uw ontferming.

4. Blijf trouw aan onze zij, * Sta met uw liefde ons bij * In 't uur van scheiden: * Moog dan uw Moederhand * Naar 't hemelsch Vaderland * Uw kindren leiden.

68. Maria beminnen.

(Mariæ, dum spiro.)

(D=B.)

1. Ma - ri - a be - min-nen, Door

't gloei-en van binnen Haar gun-sten mij
 win-nen Is mijn ge - not. Haar
 grootheid ver-eer ik, Haar goedheid waar-
 deer ik, Haar lief-de be - geer ik
 Als za - ligt lot.

2. Haar outer omgeven, * Wie 't zondige
 leven * Doet siddren en beven * Voor Gods
 gericht. * Kom, daar dan gebeden * En
 de' angst Haar beleden, * Die ons op haar
 schreden * Voert naar Gods licht.

3. Vorstin in Gods woning, * Het rijkst
 in belooning, * Het hoogst in bekroning, *
 Aan 's Hemels hof; * Doe liefde in mij gloei-
 en * En deugd in mij bloeien; * Doe 't
 kwaad mij verfoeien * Uw naam tot lof.

4. Verlicht met uw stralen, * Genees al-
 ler kwalen, * En leid hen, die dwalen, *
 Langs veilge baan; * Leer Satan bestrijden,
 * Gevaren vermijden, * En mij na dit lij-
 den * Ten Hemel gaan.

5. Tot U moeten vluchten, * Die treuren en zuchten, * Want wat wij ook duchten, * Gij blijft ons bij: * De kracht om te strijden, * De hoop bij het lijden, * De gloed van 't verblijden * Zijt Gij voor mij.

69. Wat straalt Gij schoon.

(F=G.)

1. Wat straalt Gij schoon, Voor 's Heeren

troon, O He-mel - ko - nin - gin -

ne! Uw ei - gen Zoon Schonk

U de kroon Van hoog-ste

Rijks - vorst - in - ne!

2. Wat zijt Gij goed, * Maria zoet, * O Moeder, mild en teeder! * Neig uw gemoed * Vol liefdegloed * Tot uwe kindren neder!

3. Hoor wie U vraagt, * Of droevig klaagt * Bij bitter wee en lijden; * Uw

gunst, o Maagd, Die God behaagt, * Schenke ons de palm in 't strijden.

4. Verkrijg, dat wij, Van zonden vrij,
* Hier als uw kindren leven; * En eenmaal blij * Met de Engelenrij * Uw glorie-troon omzweven!

70. God getrouwe, lieve Vrouwe.

(O Maria, Virgo pia.)

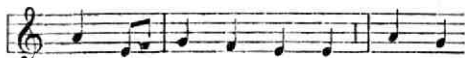
(C=D.)

1. God ge-trou-we, lie-ve Vrou-we,

O Ma-ri-a, sta ons bij; Vraag in't

oor-deel, ons ten voor-deel, Dat ons

God ge-na-dig zij.

2. Hoog geprezen, wil dan wezen * Onze voorspraak bij uw Zoon, * Als de Rechter en Beslechter * Ons zal dagen voor zijn troon.

3. Voer, Lofwaarde, die op aarde * Aller liefde waardig zijt. * Ons ter kroning in Gods woning, * Als verwinnaars uit den strijd.

VERSCHILLENDE LIEDEREN.

71. Aan den H. Engelbewaarder.

(Angelice Patrone.)

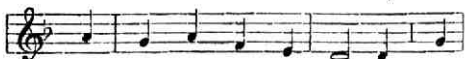
(F-G.)

1. } Mijn En-gel, Gids in 't le - ven,
} Mij door God zelf ge - ge - ven

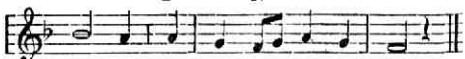
O Geest der zaal-ge woon,
Tot Wach-ter en Pa-troon;

Het dankbaar hart wil lo - ven Uw

liefde en zorg voor mij, Dat ik in 's hemels

ho-ven Moog ju-blen aan uw zij.

2. O Tochtgenoot en Leider * Op 't mij
gebakend spoor, * Ga mij als Wegbereider
* In 't leven altijd voor; * Houd mij in
uwe hoede, * Ontvlam mij door uw gloed,
* En leid me, nimmer moede, * Naar God,
mijn eenig Goed.

3. Sinds de eerste levensstonde * Waart Gij aan mijne zij, * Waak eenmaal aan mijn sponde, * Sta mij in 't sterven bij; * Maak mijne ziel dan veilig * Voor 's vijands list en haat, * En leer haar, hoe zij heilig * Tot haren Schepper gaat.

4. Als voor het schrikbaar oordeel * Mijn arme ziel zal staan, * Voer tot haar vreugde en voordeel * Dan uw getuignis aan; * Wil mij ook daar beveiligen * En leiden aan uw hand * Te midden van Gods Heiligen, * In 't hemelsch Vaderland.

HET FEEST VAN DEN H. JOSEPH.

(19 Maart.)

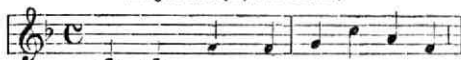
De H. Joseph wordt boven alle Heiligen hoog vereerd, wijl Hij door God boven allen in waardigheid is verheven. Hij draagt den Eerenaam van Voedstervader van het goddelijk Kind Jesus en van Beschermers en Bruidegom der allerheiligste Maagd. Om deze hooge uitverkiezing en zijne met deze dubbele waardigheid overeenkomstige deugden is Hij tot Patroon der gansche Kerk aangesteld en roepen wij Hem met een onbeperkt vertrouwen aan zoowel in eigen aangelegenheden als voor de nooden der geheele Kerk.

Hij was het Hoofd der heilige Familie te Nazareth, voor welke Hij als een behoeftig werkmans in het zweet zijns aanschijns het noodig onderhoud verdiende. Daarom wordt Hij op eene bijzondere wijze als de Patroon der werklieden en als het Toonbeeld van den christelijken huisvader vereerd en aangeroepen. Het Beschermfeest van den H. Joseph wordt op den 3^{den} Zondag na Paschen gevierd.

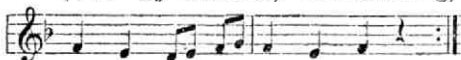
De Litanie en Gebeden tot den H. Joseph vindt men bladz. 309—315.

72. Aan den H. Joseph. I.

(Magne Joseph, Fili David.)

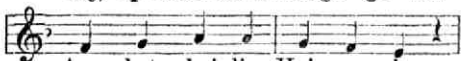
1. { Jo-seph, Vorst in 's hemels woning,
Die bij Chris-tus, on-zen Koning,

Bruide-gom der rei-ne Maagd,
d'Ee-re-naam van Va-der draagt;

Gij, op aarde als Hoofd ge-ge-ven

Aan het hei-lig Huis-ge-zin,

Laat ons in uw hoe-de le-ven,

Vei-lig door uw va-der-min.

2. Toen U drukten bange zorgen, * Vrees
U om het harte sloeg, * Wijl 't geheim U
was verborgen, * Hoe uw Bruid haar Schep-
per droeg, * Kwam Gods Engel U verblij-
den, * t' Wonder meldend van den Heer;
* Vraag, dat zóó het angstig lijden * On-
zer ziel in vreugd verkeer'.

3. Toen Ge toogt naar Bethlem henen, *
 Met Maria aan uw zij, * Zaagt Ge God, in
 't vleesch verschenen, * God uit God en
 Mensch als wij. * Bij de kribbe neerge-
 zonken, * Boodt Ge uw hulde 't Kindjen
 aan; * Wil thans, van zijn glans omblon-
 ken, * Voor ons smeeënd tot Hem gaan.

4. In wat angsten waart Ge en lijden, *
 Toen Ge voor Herodes vloodt, * En zóó 't
 Kindje moest bevrijden * Van den Hem
 gezworen dood. * Maar dat Kindje bracht
 Ge weder * Met U naar het vaderland; *
 Zóó, o Leidsman, trouw en teeder, * Leide
 ook ons uw vaderhand.

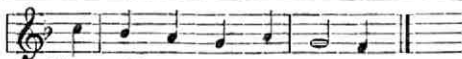
5. Maar in 't doodsuur waart Ge blijde, *
 Toen bij uwe stervensspond * Jesus' Moe-
 der aan uw zijde, * Jesus zelf er troostend
 stond. * Wil ook ons de gunst verwerven, *
 Joseph, onze Schutzpatroon, * Dat Gij sa-
 men ons bij 't sterven * Opleidt naar Gods
 gloriëwoon.

73. Aan den H. Joseph. II.

(Dilecte mi, Joseph.)

(F#Es.)

1. O Da-vids Zoon, mijn Schutzpa-
 troon, O Jo-seph, wil bij 't ster-ven,
 In 't streng ge-recht, waar God beslecht,

Voor mij ge - nâ ver - werven.

2. Als mij de dood, in bangen nood, *
Den bittren strijd doet strijden, * En 't
veege hart, vol angst en smart, * Gaat
zinken onder 't lijden;

3. Wanneer de gloed is weggespoed *
Der reeds gebroken oogen, * En 't matte
lijf, straks koud en stijf, * Daar neerligt
onbewogen;

4. Als mij ontvlucht de laatste zucht *
Van 't ras verzwonden leven, * En mij het
licht van 't jongst gericht * En 's Rech-
ters oog doen beven;

5. Sta, Joseph, Gij, dan aan mijn zij, *
Om me in den dood te omarmen, * Dan zij
uw zorg mijn ziele borg * Voor 't godde-
lijk erbarmen.

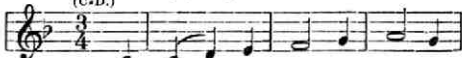
6. Want Jesus stond eens aan uw spond'
* Met zijne heilige Moeder, * Als Gade Zij,
als Pleegkind Hij, * U strekkend ten Be-
hoeder.

7. Daal met Hen neer van 's hemels sfeer,
* O mijn Beschermmer Joseph; * Ik zij aan
U, zoo dan als nu, * Jesus, Maria, Joseph!

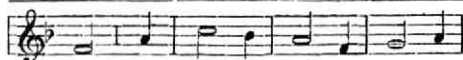
74. Aan den H. Joseph. III.

(Joseph, stirpis davidicae.)

(C.D.)

1. Ô Jo - seph, Da-vid's eed-le

Spruit, Gij, Brui-de - gom der rein-ste

Bruid, Ver-smaad de vro-me be-den

niet, Die tot U stij-gen

in ons lied.

2. O Voedstervader van Gods Zoon, *
En Vorst in 's hemels zaalge woon, * Maak
ons van zonde en schulden vrij, * Opdat
ons lied U waardig zij.

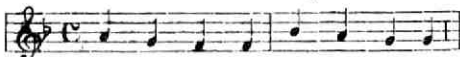
3. O groote Joseph, die op aard' * Be-
schermer van Gods Moeder waart, * Be-
scherm in 's levens vreugd en strijd * De
harten aan U toegewijd.

4. Getrouwe Leidsman, ga ons voor, *
Geleid ons op het rechte spoor, * Steun
onze zwakheid door uw kracht, * Voor de
uwen zorgend dag en nacht.

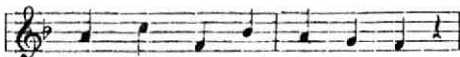
5. Patroon des werkmans, houd uw oog
* Op ons gericht van 's hemels boog; *
Als uw beschermeling tot U schreit, * Toon
U dan tot zijn hulp bereid.

6. Geef, eeuwge Vader, eenge Zoon, *
 Geef, heilige Geest, ons dit ten loon, * Dat
 wij eens in het hemelsch Hof * Meêjuichen
 tot Sint Joseph's lof.

75. Aan den H. Joseph. IV.

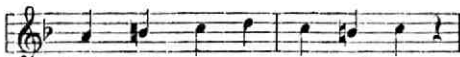
1. Heil - ge Jo - seph, Voedster - va - der

Van Gods wel - be - min - den Zoon,

Tot U smeeken wij te - ga - der,

Knie - lend voor uw he - mel - troon.

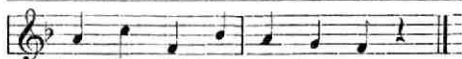
Hoor ons smeeken, hoor ons kla - gen

Voor de Kerk in die - pe smart;

Hoor ons troost en sterk - te vra - gen

Voor haar lij-dend moe-der-hart.

2. Gij hebt van Herodes' woede * Eens
het godlijk Kind bevrijd; * Neem de Kerk
thans in uw hoede, * In haar bangen wor-
stelstrijd. * Spaar des Heeren Plaatsbeklee-
der * Voor der boozen spot en hoon; * Schenk
den Paus zijn rechten weder, * Joseph,
trouwe Schu spatroon.

3. Toon uw kracht, uw alvermogen *
Bij uw godlijk Vredsterkind; * Toon der
Kerk uw mededoogen, * Die uw Zoon zoo
teer bemint. * Zie, des Heeren Kerk op
aarde * Zucht in droefenis en rouw; * Die
zij eens voor Christus baarde * Weigren
haar nu liefde en trouw.

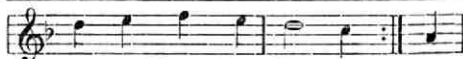
4. Sprei dan, Joseph, uw bescherming *
Over Christus' Kerke neer, * Breng, vol
vaderlijke ontferming. * De verdoolde scha-
pen weer. * Open aller hart en oogen *
Voor het leven, voor het licht; * Dat de
wereld, vrij van logen, * Voor den glans
der waarheid zwicht'.

76. Aan den H. Antonius.

(F#D.)

1. } Laat ons op blij-den toon U,
} Fran-cis-cus' eed-len Zoon, An-

trouwen Vriend des Hee - ren, Uw
to - ni - us ver - ee - ren.

woord heeft wonderkracht, Dat hebt Ge op

aard ge-toond; Maar groo-ter is uw

macht, Nu Ge in den he-mel troont.

2. Gij stildet, Dienaar Gods, * Voor
wie de reis aanvaardde * Het woedend golf-
geklots, * En 't stormgeloei bedaarde; *
Breek door uw wondermacht, * Op onze
levensbaan, * Den hartstocht in zijn kracht,
* En zijn onzaalgen waan.

3. Gij bracht door 't heilig woord * Zoo
menig, die verdwaalde, * Naar 't veilig toe-
vluchtsoord, * In 't licht, dat U omstraalde;
* O breng aan uwe hand * De breede schare
weer, * Die in ons vaderland * Verzaakte
Jesus' leer.

4. Uw beê bij God genas * Des lichaams
ziekte en wonden; * Wat lang verloren
was, * Werd steeds door U gevonden. *
Wie telt uw wonderdaân In veler eeuwen

loop! * Wees ook met ons begaan * En geef ons moed en hoop.

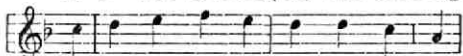
5. Hoe moest niet zelfs de dood * Het wreed ontnomen leven, * Als Gij het hem gebodt, * Goedwillig wedergeven! * Sta, Roem van Padua, * Ons bij in allen nood, * Verwerf ons de genâ * Van eenen zaalgen dood.

77. Aan den H. Willebrord.

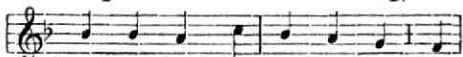
(A-Fis.)

1. O Wil - le-brord, die van om-hoog

Ons gâ-slaat met beschermend oog, Hoor

't na - ge-slacht der vaadren aan, Met

wie Gij zelf hebt om - ge-gaan.

2. Zie Neêrland aan, uw roem en kroon,
* Gij, onze Apostel en Patroon, * Hier hebt
Gij, moedig Godsgezent, * Hier Jesus' Heil-
banier geplant;

3. Hier half een eeuw zijn Naam ver-
breid, * Zijn Bruid een zetel toebereid; *
Hier door uw ijver en gebed * Mijn vaadren
uit den dood gered.

4. Ach, elfinaal ging een eeuwkring rond,
 * Sinds Gij hier Satan's rijk verwont; * En
 nu, ach, meer dan 't half geslacht, * Het
 zonk terug in 's vijands macht.

5. Geliefde Vader en Patroon, * Zie Neêr-
 land aan, uw roem en kroon: * Bid, Wille-
 brord, bid bij den Heer, * Dat al wie doolt
 eens wederkeer'.

6. Ach, voer hen met uw trouw gezin, *
 Ach, voer ook hen uw hemel in: * O Gij,
 die 't Kruis hier hebt geplant, * Bid voor
 uw dierbaar Nederland.

78. Aan den H. Aloysius.¹⁾

(Salveto millies.)

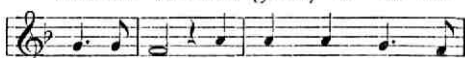
(D=C.)

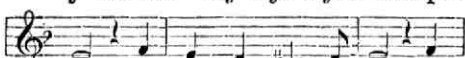
1. Wees dui-zend-maal gegroet Met

lief-de - vol - len gloed, O A - lo -

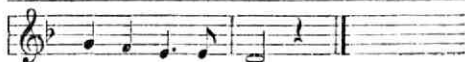

y - si - us! Gij zijt mijn Schuts-pa -

troon Bij Gods ge - na - de-troon, O

¹⁾ Ter afwisseling kan men dit lied ook zingen
 op de melodieën van No. 65 en 67.

A - lo - y - si - us!

2. Gij, blanke Bloem der aard', * Gij,
Lelie in Gods gaard, * O Aloysius! * Voer
die U zijn gewijd * In glorie uit den strijd, *
O Aloysius!

3. Gij, Roem van 't jong geslacht, * Gij,
in uw englenpracht, * O Aloysius! * Schenk
ons den glans der jeugd, * De kracht der
engleneugd, * O Aloysius!

4. Die voor de jonkheid staat * In hagel-
wit gewaad, * O Aloysius! * Als in het
doornenbosch * De lelie in haar dos, *
O Aloysius!

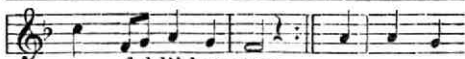
5. Gij waart in 't vleesch als wij, * Maar
van den prikkel vrij, * O Aloysius! * Als de
Englen rein en kuisch, * Die zijn in 's Heeren
huis, * O Aloysius!

6. Ga, Engel, ons dan voor * En leid ons
op uw spoor, * O Aloysius! * Blusch in
ons vleesch den gloed, * Die de onschuld
sterven doet, * O Aloysius!

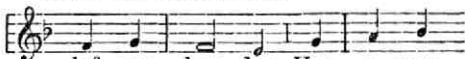
79. Aan de H. Barbara.

1. } Sint Bar - ba - ra, ge - bo - ren Van
} Door Gods ge - nâ ver - ko - ren, Tot

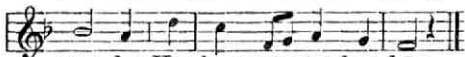
a - del-lij-ken stam, Laat ons den
Bruid van 't rei-ne Lam:

lof ver - kon - den Van u - wen

hel - den - moed, Die ons in ban - ge

ston - den Het hart ver - ster - ken doet.

2. Eén God hebt Gij beleden, * Eén in
Drievuldigheid, * Voor dit geloof gestreden,
* Ten marteldood bereid. * Niets kon uw
moed doen zinken: * Gij zaagt uws Vaders
zwaard * U dreigend tegenblinken — * En
sneefdet onvervaard.

3. Nu draagt Gij in den hoogen * De kroon
van Martlares, * En richt op ons uw oogen
* Als trouwe Patrones: * Wil zorgvol ons
behoeden * Te water en te land * Voor
rampen bij het woeden * Van noodweer
en van brand.

4. God heeft de lengte in handen * Van
onzen levensduur: * Wanneer zal 't scheepje
landen? * Wij weten dag noch uur. * Maar
in de laatste stonde * Sta ons beschermend
bij; * Dat op de stervenssponde * Onze uit-
gang zalig zij!

80. Oefening van Geloof, Hoop en Liefde.

(O Jesu, veracissime.)

1. O Je-sus, die de waar - heid
zijt, 'k Ge-loof standvas - tig en be-
lijd Al wat, ge - leeraard door uw
mond, De heil-ge, roomsche Kerk ver-
kondt. Ik roem in deez be - lij - de-
nis, Die bo-ven't le - ven dierbaar
is; Be - reid om ook in dood en
pijn Aan dit ge - loof ge-
trouw te zijn.

2. O Jesus, onze steun en kracht, * Ik hoop op uw belofte en macht; * Ik hoop om uw verdienste en dood * Op uwe hulp in allen nood: * Ik hoop de schuldvergifenis, * De heilgenâ, die noodig is; * Ik hoop de zege na den strijd * En 's hemels glorie voor altijd.

3. O Jesus mijn, zoo eindloos zoet, * Ik min U als mijn hoogste Goed; * Ik ken geen meer begeerlijk lot, * Dan U te minnen, Zoon van God. * Gij zijt mijn God, mijn Al zijt Gij, * Wat Gij niet zijt is niets voor mij; * Wie geeft mij dan, als hoogst gewin, * Te sterven in uw zoete min.

81. Vernieuwing der Doopbeloften.

(G=A.)

1. Ik zweer voor God op de - zen
Trouw tot den dood mijn doop-ver-

stond, Met Je - sus in mijn
bond, In 's le - vens vreugd en

har - te, Ik ben een kind der
smar - te;

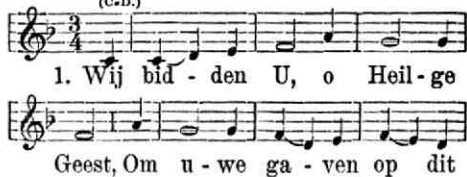

2. Eén zijt Ge, God, één van natuur, *
Drievuldig in Personen, * Die na het bange
stervensuur * Mij straffen zal of loonen:
* Gij, Christus, zijt des Vaders Zoon, * Die
daaldet van uw glorietroon, * Om onze
schuld te boeten.

3. Nooit zal mij Satan en zijn bent *
In zijne boeien prangen! * Wie Jesus' liefde
en goedheid kent * Heeft maar één ziels-
verlangen: * Hem, die den hemel ons ont-
sloot, * Volmaakt te volgen tot den dood,
* Hem immermeer te minnen.

82. Vóór eene algemeene Communie.

(C.D.)

feest; Stort in ons hart uw lief-de-

vuur, In dit vol-za - lig, plech-tig uur.

2. Die hoog in 's hemels hoven leeft, *
Voor Wien de reine Seraf beeft — * Des
Vaders eengeboren Zoon * Daalt neder van
zijn glorietroon.

3. Hij noodt ons aan zijn liefdedisch, *
Waar Hij de Spijze en Gastheer is, * En
met zijn eigen Vleesch en Bloed * De ziel
ten eeuwig leven-voedt.

4. Ontsteek dan met uw liefdegloed, * O
Heilige Geest, ons koud gemoed, * Opdat
ons hart, van zonde vrij, * Den goeden
Jesus waardig zij.

83. Lied van lof en dank.

(G. E.)

1. Moge on - ze zang zich pa - ren, De

zang van lof en dank, Aan't koor der

Eng-len - scha - ren, Met hoo-gen,

2. Laat ons op blijde wijzen * Besluiten
't huidig feest, * Den Vader dankbaar prij-
zen, * Den Zoon, den heiligen Geest. *Refr.*

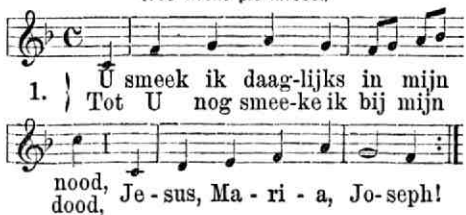
3. Den Vader niet te meten * In macht
en majesteit, * In 't grondloos licht geze-
ten, * Den God van eeuwigheid. *Refr.*

4. Den Zoon, Gods ééngelboren, * Die uit den
schoot der Maagd * Voor de aarde, in nacht
verloren, * Als Heilzon is gedaagd. *Refr.*

5. Den Heiligen Geest van Beiden, * In
wezen Hun gelijk, * Die Jesus' Kerk blijft
leiden, * Aan hemelgaven rijk. *Refr.*

84. Geestelijk Testament.

(Vos vivens pie invoco.)

Mijn laat-sten wil, mijn tes - ta - ment,
 Je - sus, Ma - ri - a, Jo - seph! Maak
 ik op U bij 's le - vens end, Je -
 sus, Ma - ri - a, Jo - seph!

2. Och, wascht mijn zondevlekken af, *
 Bemoedigt mij bij vrees voor straf, * En
 als voor mij het doodsuur slaat, * Weest
 dan mijn troost, mijn toeverlaat.

3. Steunt Gij mijn zwakheid door uw
 kracht, * Bij 't ingaan van den stervens-
 nacht; * Geeft, dat ik dan genâ verwerv',
 * En in uw liefde zalig sterv'.

4. Als 't kille doodsweet mij bedekt, *
 De hand des doods mij nederstrekt, * Ge-
 tuige nog deez laatste zucht, * Dat ik vol
 hope tot U vlucht.

5. t' Aanroepen van uw Namen zij * De
 blijde zegekrete voor mij, * Die in 't be-
 slissend oogenblik * Me ontzweve met den
 laatsten snik.

ALLERHEILIGEN.

(Allerzielendag.)

In den loop van het jaar viert de H. Kerk de gedachtenis aan eene reeks Heiligen. Het is haar echter niet mogelijk aan allen een afzonderlijken feestdag te wijden. Daarom heeft zij een feest ingesteld, waarop allen gezamenlijk worden herdacht, vereerd en aangeroepen. Het Feest van Allerheiligen geldt geheel de triomfeerende Kerk, geheel die groote en ontelbare schare van Heiligen, die, uit alle geslachten en stammen en volkeren en talen vergaderd, in het wit gekleed en met palmtakken in de hand den troon van het Lam omringen. (Zie de Litanie van alle Heiligen bladz. 146).

Met dit Feest staat Allerzielendag in het nauwste verband: beide steunen op hetzelfde geloofs-artikel: „Ik geloof in de gemeenschap der Heiligen.” Zeker wordt er in de H. Kerk voortdurend veel gebeden en geofferd voor de verlossing der lijdende zielen in het vagevuur. Maar hoeveel lijdenden er misschien niet, aan wie op aarde weinig of niet wordt gedacht? Daarom noodigt ons de H. Kerk op Allerzielendag uit om gezamenlijk den hemel een heilig geweld aan te doen en alle lijdende zielen te troosten. Laat ons daarbij het vaste voornemen maken om onze dierbare afgestorvenen steeds te gedenken. (De Gebeden onder de Mis voor Overledenen staan bl. 66; de Litanie en Gebeden voor de Afgestorvenen bl. 366.)

85. Tot U, verheven Heilgenstoet.

(F=G.)

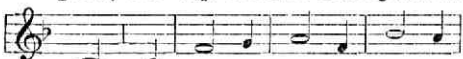
1. Tot U, ver - he - ven Heil - gen -

stoet, Stij - ge in dit feestuur on - ze

groet, Ter - wijl ons hart zich opwaarts

richt, Waar Gij in 't gron - de - loo - ze

licht Den glans ziet van Gods aange - zicht.

2. U boven allen liefde en lof, * O Koningin van 't hemelhof! * Wat straalt Ge, Moeder, vlekloos schoon, * Ten troon verheven naast uw Zoon, * In 't goud der volle starrenkroon!

3. Hoe schalt, o juichend Englenkoor, * Uw lofbazuin de heemlen door, * Ter eere van het godlijk Lam, * Dat aller schulden op zich nam * En voor ons, zondaars, sterfen kwam.

4. Ondvaadren — en Profetenschaar; * Geknielt om 't hemelsch troonaltaar; *

Apostlen, die door daad en leer * Getuigdet voor uw God en Heer: * Thans kroont U God met roem en eer.

5. Gij, met de Martelkroon gesierd, * Die palmen wuivend zegeviert; * Belijders in uw boetepij; * Gij, lelieblanke maagdenrij: * Hoe volgt Ge 't Lam ten hooggetij!

6. O Zaalgen, die na kruis en strijd * In eeuwge liefde zalig zijt, * Kort leedt, maar eindloos U verheugt, * Verwerft, ten loon van trouwe dengd, * Ons deel in uwe hemelvreugd!

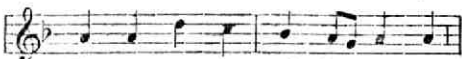
86. Voor de geloovige Zielen. I.

1. Heer, geef eeuwge rust den zie - len,

Die de wree-de dood ons nam,

En uw toorn ten of - fer vie - len

In de lou - te - ring der vlam.

2. Kort goedgunstig 't bitter lijden, * Vastgesteld in 't streng gericht; * Staande

hielt Gij haar in 't strijden, * Zalig haar
in 't eeuwig licht.

3. Straf niet langer haar gebreken * In
dien bangen kamp om 't loon, * Hoor haar
klagen, hoor ons smeeken * Bij het Lijden
van uw Zoon.

4. Wasch haar rein van alle zonden *
In het bad der zuivering, * Dat ons wel-
de uit Jesus' Wonden, * Toen Hij aan het
Kruishout hing.

5. Zij verlangen U te loven, * Uwe kin-
dren in die pijn; * Voer haar op naar 's
hemels hoven, * God, wil haar genadig zijn!

87. Voor de geloovige Zielen. II.

(A. & E.)

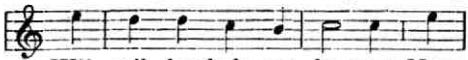
1. } God, vol er-bar-ming en ge-duld,
Die om nog on-vol-da-ne schuld

Zie gun-stig op de zie-len,
Uw toorn ten of-fer vie-len;

Zij roe-pen ons om voorspraak aan;

Wij wil-len hulp ver-lee-nen, Maar,

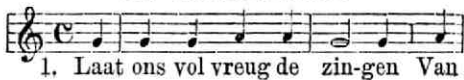

2. Doch Gij versmaadt niet ons gebed,
* Wanneer wij aan uw voeten * Voor de o-
vertreding van uw wet * Met rouw in 't
harte boeten; * Sla, God, op onze schuld
geen acht, * Bevredig ons begeeren: * O doe
haar langen kerkernacht * In eeuwig licht
verkeeren.

3. Zij zijn uw beeld, o hoogste Goed, *
En blijven uitverkoren; * O neen, de prijs
van Jesus' Bloed * Ging niet voor haar
verloren. * De Kerk heeft door den heil-
gen Doop * Een recht op haar verkregen,
* Zij stierven vol geloof en hoop * En
met haar moederzegen.

4. De Zaalgen bidden in dit uur * Met
ons, hun broeders, mede: * Geef aan de
ziel in 't vagevuur * Uw eeuwge rust en
vrede! * Verleen haar, die zoo bitter lijdt,
* Verzachting in de pijnen, * Scheld haar
de straf der fouten kwijt, * Laat haar uw
licht omschijnen.

88. Van den Hemel.

't o - ver - za - lig loon, Dat God den
 He-mel-in-gen Be-reid heeft in zijn
 woon! Naar u, o blij - de ho-ven,
 Gaat heel mijn har - te - drang: Om
 God te zien, te lo - ven Is
 eeu-wig niet te lang.

2. Daar straalt Gods gouden zonne: * Drie glanzen, ééne vlam; * Daar stroomt de klare bronne, * Ontsprongen uit het Lam. * Hoe heerlijk zal hij klinken, * Onze eeuwge liefdezang, * Als we uit die heilbron drinken; * O eeuwig is zoo lang!

3. Daar zien wij triomfeeren, * Op 's Vaders glorietroon, * Die hier zich kwam verneeren * En hing aan 't kruis ten toon. * O, dat Hij ons gedenke, * In 't uur van d' overgang, * En 't Paradijs ons schenke, * O eeuwig is zoo lang!

4. Maria's moederharte * Is om haar kroost verblijd, * Dat onder smaad en smarte * Hier zwoegt in kamp en strijd. * „Moed, — roept Zij, — dochtren, zonen, * Klopt u het harte bang, * Ziet op naar de eeuwge kronen: * O eeuwig is zoo lang!”

5. De juichende englenkoren, * Zich baddend in genot, * Doen ons de blijmaar hooren: * „Dra deelt ge ons zalig lot!“ * Ja, mogen we eens met de Englen, * En zeetlend in hun rang, * Ons eeuwig feestlied mengen: * O eeuwig is zoo lang!

6. De Heilgen in de glorie * Van 't hemelsch zegefeest, * Verkonden uw victorie, * O Vader, Zoon en Geest! * Zij bidden, dat geen zonde * Ons in haar boeien prang', * Ons harte doodlijk wonde; * Ach, eeuwig is zoo lang!

7. Zoo laat ons moedig strijden, * Gewapend met het Kruis, * Dat we eeuwig ons verblijden * In 't zalig Vaderhuis. * Voorbij zijn dan ellende, * Dood, rampen, vrees en dwang; * 't Is blijdschap zonder ende: * O eeuwig is zoo lang!

LATIJSISCHE GEZANGEN.

I. Rorate, cœli.*

(De vertaling vindt men bladz. 577.)

Allen.

Is. 45. 8.

R. Ro - rá - te, cœ - li, dé - su - per et nu - bes

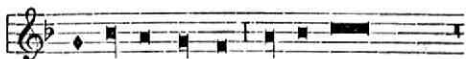
Enkelen.

plu - ant Ju - stum. V. 1. Ne i - ra - scá - ris

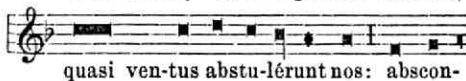
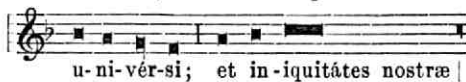
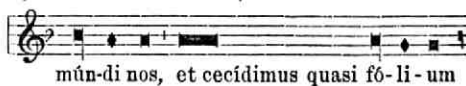
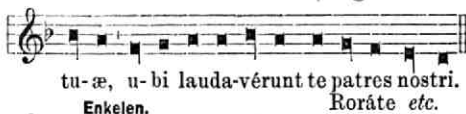
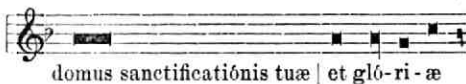
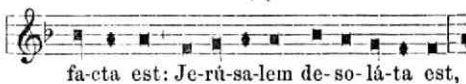
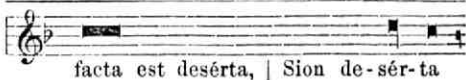

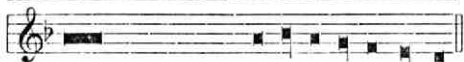
Dó - mi - ne, ne ultra memíneris in - i -

qui - tá - tis nostræ. Ec - ce cí - vitas Sancti

*) Niet liturgisch.

lisísti nos | in manu in-i-qui-tá-tis nostræ.

Enkelen.

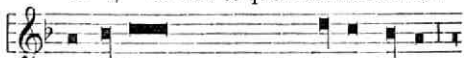
Roráte etc.

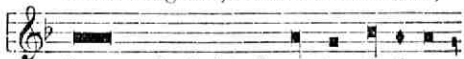
V. III. Vi-de, Dómine, afflictiónem pó-pu-li

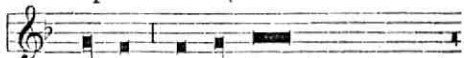
tu - i, et mit-te quem mis-sú-rus es:

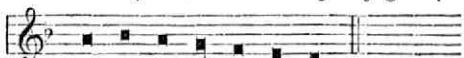
e-mít-te Agnum, Domina-tó-rem terræ,

de petra desérta | ad mon-tem fi-li-æ

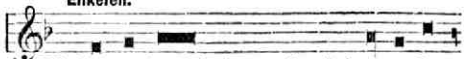

Si-on, ut áu-ferat ipse jugum |

ca-pti-vi-tá-tis nostræ. Roráte etc.

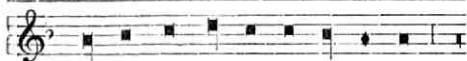
Enkelen.

V. IV. Con-so-lámini, | consolámini pó-pu-le

me-us! Ci-to vé-ni-et Sa-lus tu-a.

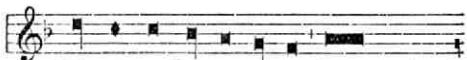
Qua - re mœ - ró - re con - sũ - me - ris?

Quia inno - vá - vit te do - lor, sal - vá - bo te;

no - li ti - mé - re, e - go e - nĩm sum

Dó - mi - nus De - us tu - us, Sanctus Israel,

Red - émptor tu - us. Rorate etc.

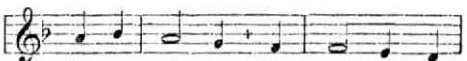
II. Adeste, fideles.

(Op, spoedt U.)

(F-G.)

1. { Ad - e - ste, fi - dé - les, Læ - ti
Op, spoedt U, o Christnen, Zingt uw

tri - um - phán - tes; Ve - ní - te, ve -
ju - bel - zan - gen; Komt, spoedt U, spoedt

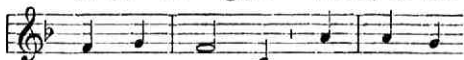
ni - te in Beth - le - hem.
al - len naar Beth - le - hem.

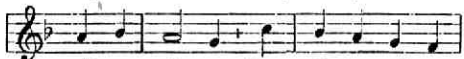
Na - tum vi - dé - te, Re - gem
Ziet den ge - bo - ren Ko - ning

An - ge - ló - rum. *Refr.* Ve - ní - te,
al - ler En - glen. Komt, la - ten

ad - o - ré - mus; Ve - ní - te
wij aan - bid - den; Komt, la - ten

ad - o - ré - mus; Ve - ní - te, ad - o -
wij aan - bid - den; Komt, la - ten wij aan -

ré - mus Dó - mi - num.
bid - den God, den Heer.

2. En, grege re- licto húmiles ad cu- nas * Vocáti pastóres adpróperant: * Nos-	Ziet, herders verla- ten, op het woord der Englen, * Hun kudden en spoeden naar d' ar-
--	---

que ovánti gradu festinémus. * *Refr.* Veníte etc.

3. Ætérni Paréntis splendórem ætérnum, * Velátum sub carne, vidébimus; * Natum Infántem, pannis involútum. * *Refr.* Veníte etc.

4. Pro nobis egénium, fœno recubántem, * Piis foveámus ampléxibus! * Sic nos amántem quis non redamáret? * *Refr.* Veníte etc.

men stal: * Laat ons ook blijde naar de kribbe ijlen. * *Refr.* Komt.

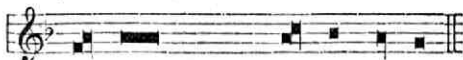
Wij zullen aanschouwen. in het vleesch verschenen, * Den glans van den Vader, zijn eeuwgen Zoon; * God zelf, een Kindje, liggend in de windsels. * *Refr.* Komt enz.

Verlosser der wereld, arm voor ons geboren, * Wij schenken U liefde voor liefde weer. * Wie zou niet minnen, die ons zóó beminde! * *Refr.* Komt.

III. Ps. Miserere mei, Deus.

Oude zangwijze.

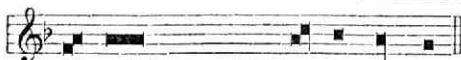
(De vertaling vindt men bladz. 139.)

1. Mi - serére . . . me - i, De - us:

1. secúndum magnam mise - ri - córdi - am tu - am.

2. Et secúndum multítu-	ó - num tuá - rum, *
dinem miserati-	
3. Am-plius lava me ab	tá - te me - a, *
iniqui-	
4. Quó - niam iniquitátem	e - go cognó - sco, *
meam	
5. Ti - bi soli peccávi et	co - ram te fe - ci, *
malum	
6. Ec - ce enim in ini-	con - cé - ptus sum, *
quitátibus	
7. Ec - ce enim veritá-	di - le - xí - sti, *
tem	
8. A - spérges me hys-	et mun - dá - bor, *
sópo	
9. Au - dítui meo dabis	et læ - títí - am, *
gáudium	
10. A - vérte faciém tu-	cá - tis me - is, *
am a pec-	
11. Cor mundum crea .	in me, De - us, *
12. Ne projícias me a .	fá - cie tu - a, *
13. Red - de mihi lætítiam	
salu-	tá - ris tu - i, *
14. Do - cébo iníquos .	vi - as tu - as, *
15. Lí - bera me de san-	
guínibus, Deus,	
Deus sa-	lú - tis me - æ, *
16. Dó - mine, lábia . .	me - a a - péri - es, *

2. dele ini	- - -	qui - tá - tem me - am.
3. et a peccá	- -	to me - o munda me.
4. et peccátum meum		
	con-	tra me est sem-per.
5. ut justificéris	in	
sermónibus tuis		
	et vincas,	cum ju - di - cá - ris.
6. et in peccátis	con-	
	cépit	me ma - ter me - a.
7. incérta et occúlta		
sapiéntiæ tuæ	mani-	fe - stá - sti mi - hi.
8. lavábis me	et su-	
	per ni-	vem de - al - bá - bor.
9. et exultábunt	ossa	hu - mi - li - á - ta.
10. et omnes	iniquitá-	tes me - as de - le.
11. et spíritum re-		
ctum	innova in	vi - scé-ribus me - is.
12. et Spíritum san-		
ctum tuum		ne áu-feras a me.
13. et spíritu	principá-	li con - fir - ma me.
14. et ímpii	ad . .	te con-ver-tén-tur.
15. et exultábit lingua		
	mea	ju - stí-tiam tu - am.
16. et os meum	an-	
nuntiá-		bit lau-dem tu - am.

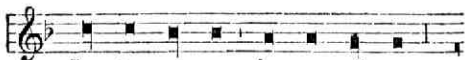
17. Quó-niam | si voluisses
sacrificium, | de- dís-sem úti-que, *
18. Sa-crificium Deo | spi- tri-bu-lá-tus, *
19. Be-nígne fac Dómine,
in bona voluntáte tu-a Si-on, *
20. Tunc acceptábis | sacri-
fícium justitiæ, | ho-lo-cáu-sta, *
21. Gló-ria Pa-tri et Fili-o, *
22. Sic-ut erat in princí-
pio | et nunc et sem-per, *

IV. Zangwijzen van „Stabat Mater”.

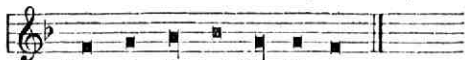
(Den tekst en de vertaling vindt men bladz. 265 vgl.)

1. Sta-bat Ma-ter do-lo-ró-sa

Jux-ta cru-cem la-ery-mó-sa,

Dum pen-dé-bat Fí-li-us.

(G.A.)

1. Sta-bat Ma-ter do-lo-ró-sa

17. holocáustis | . . . non de - le - ctábe - ris.

18. cor contrítum | et
humiliátum, | De - us, non de - spíci - es.

19. ut ædificén - - tur mu - ri Je - rúsa - lem.

20. tunc impónent su -
per altá - re tu - um vítu - los.

21. et Spi - rí - tui san - cto.

22. et in sæcula | sæ - cu - ló - rum. A - men.

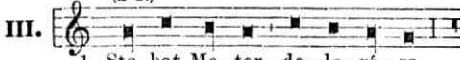

Jux - ta cru - cem la - cry - mó - sa,

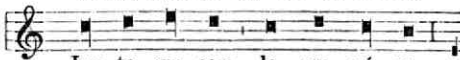

Dum pen - dé - bat Fí - li - us.

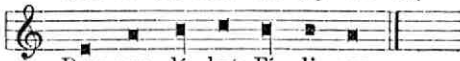
(A & G.)

III. 1. Sta - bat Ma - ter do - lo - ró - sa

Jux - ta cru - cem la - cry - mó - sa,

Dum pen - dé - bat Fí - li - us.

V. Veni, Creator Spiritus.

(De vertaling vindt men bladz. 452.)

(G. E.)

1. Ve - ni, Cre - á - tor Spí - ri - tus, Men -
 7. De - o Pa - tri sit gló - ri - a, E -
 *7. De - o Pa - tri sit gló - ri - a, Et

1. tes tu - ó - rum ví - si - ta, Im - ple
 7. júsque so - li Fí - li - o, Cum Spí -
 *7. Fí - lío, qui a mór - tu - is Sur - ré -

1. su - pér - na grá - ti - a, Quæ tu cre -
 7. rí - tu Pa - rá - cli - to, Nunc et per
 *7. xit, ac Pa - rá - cli - to, In sæ - cu -

1. á - sti pé - cto - ra.
 7. o - mne sæ - cu - lum.
 *7. ló - rum sæ - cu - la. A - men.

2. Qui diceris Paráclitus, * Altíssimi do - num Dei, * Fons vivus, ignis, cáritas, * Et spirítális únctio.

*) In den paaschtijd wordt deze zeyende strofe gezongen.

3. Tu septifórmis múnere, * Dígitus patérnae dexteræ, * Tu rite promissum Patris, * Sermóne ditans gúttura.

4. Accénde lumen sénsibus: * Infúnde amórem córdibus: * Infirma nostri córporis * Virtúte firmans pérpeti.

5. Hostem repéllas lóngius, * Pacémque dones prótinus: * Ductóre sic te prævio * Vitémus omne nóxium.

6. Per te sciámus da Patrem, * Noscámus atque Fílium, * Teque utriúsque Spíritum * Credámus omni témpore.

Ÿ. Emítte Spíritum tuum et creabúntur.

R. Et renovábis fáciem terræ.

Oremus. Deus, qui corda fidélium Sancti Spíritus illustratióne docuísti: da nobis in eódem Spíritu recta sápere et de ejus semper consolatióne gaudére. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

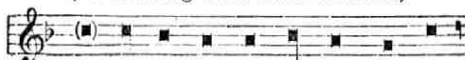
Ÿ. Zend uit uwen Geest en er zal geschapen worden;

R. En Gij zult het aanschijn der aarde vernieuwen.

Laat ons bidden. God, die de harten der geloovigen door de verlichting des H. Geestes onderwezen hebt, laat ons in denzelfden Geest, wat recht is, verstaan en ons over zijn troost altijd verheugen. Door Christus onzen Heer. Amen.

VI. Adoro te devote.

(De vertaling vindt men bladz. 101.)

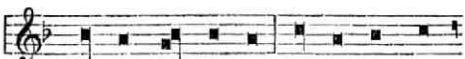
1. Ad - ó - ro te de - vó - te, la - tens
2. Vi - sus, ta - ctus, gu - stus in te
7. Je - su, quem ve - lá - tum nunc a -

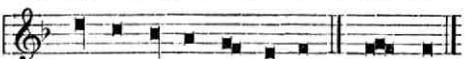
1. Dé - i - tas, Quæ sub his fi - gú - ris ve -
2. fál - li - tur; Sed au - dí - tu so - lo tu -
7. spí - ci - o, O - ro fi - at il - lud quod

1. re lá - ti - tas; Ti - bi se cor me - um
2. to cré - di - tur; Cre - do quidquid di - xit
7. tam sí - ti - o: Ut te re - ve - lá - ta

1. to - tum súb - ji - cit; Qui - a te con -
2. De - i Fí - li - us; Nil hoc ver - bo
7. cer - nens fá - ci - e Vi - su sim be -

1. témplans to - tum dé - fi - cit.
2. ve - ri - tá - tis vé - ri - us.
7. á - tus tu - æ gló - ri - æ. A - men.

3. In Cruce latébat sola Déitas, * At hic latet simul et humánitas: * Ambo tamen cre-

dens atque cónfitens, * Peto quod petívit
latro pœnitens.

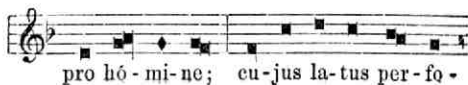
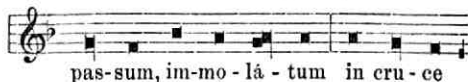
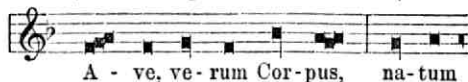
4. Plagas sicut Thomas non intúeor, *
Deum tamen meum te confíteor: * Fac me
tibi semper magis crédere, * In te spem ha-
bére, te diligere.

5. O memoriále mortis Dómini, * Panis
vivus vitam præstans hómini; * Præsta meæ
menti de te vívere, * Et te illi semper
dulce sápere.

6. Pie Pelicáne, Jesu Dómine, * Me im-
múndum munda tuo ságuine; * Cujus una
stilla saluum fácere * Totum mundum quit
ab omni scélere.

VII. Ave, verum corpus.

(De vertaling vindt men bladz. 98.)

rá - tum ve - ro flu - xit sán - gui - ne.

E - sto no - bis præ - gu - stá - tum mor - tis

in ex - á - mi - ne. O cle - mens,

o pi - e, o dul - cis Je - su,

Fi - li Ma - rí - æ!

VIIIa. Pange lingua (Tantum ergo).

(De vertaling vindt men bladz. 99.)

(D=E.)

1. Pan - ge lingua glo - ri - ó - si Cór - po -

5. Tan - tum er - go Sa - cra - mén - tum Ve - ne -

6. Ge - ni - tó - ri Ge - ni - tó - que Laus et

1. ris my - sté - ri - um, Sangui - nisque pre -

5. ré - mur cér - nu - i: Et an - tí - quum do -

6. ju - bi - lá - ti - o; Sa - lus, ho - nor, vir -

1. ti - ó - si, Quem in mundi pré-ti - um
 5. cu-mén-tum No - vo ce-dat rí-tu - i:
 6. tus quo-que Sit et be-ne-dí-cti-o:

1. Fru-ctus ventris ge-ne-ró - si Rex ef -
 5. Præ-stet fi-des sup-plén-tum Sén-su -
 6. Pro-ce-dén-ti ab u-tró-que Compar

1. fú - dit gén-ti - um.
 5. um de - fé-ctu - i.
 6. sit lau-dá - ti - o. A - men.

2. Nobis datus, nobis natus * Ex intácta
 Vírgine, * Et in mundo conversatus, * Sparso
 verbi sémine, * Sui moras incolátus * Miro
 clausit órđine.

3. In suprémxæ nocte cœnæ, * Recúbens
 cum frátribus, * Observáta lege plene * Cibis
 in legálibus, * Cibum turbæ duodenæ * Se
 dat suis mánibus.

4. Verbum caro, panem verum * Verbo
 carnem éfficit: * Fitque sanguis Christi me-
 rum, * Etsi sensus déficit, * Ad firmándum
 cor sincérum * Sola fides súfficit.

VIIIb. Tantum ergo. 1.

(F. D.)

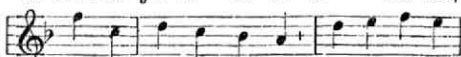
1. Tan-tum er-go Sa-cra-mén-tum

2. Ge-ni-tó-ri Ge-ni-tó-que

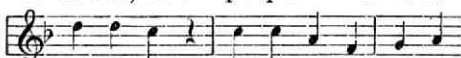
1. Ve-ne-ré-mur cér-nu-i: Et an-

2. Laus et ju-bi-lá-ti-o: Sa-lus,

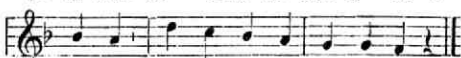
1. tí-quum do-cu-mén-tum No-vo ce-dat

2. ho-nor, vir-tus quo-que Sit et be-ne-

1. rí-tu-i: Præ-stet fi-des supple-

2. dí-cti-o: Pro-ce-dén-ti ab u-

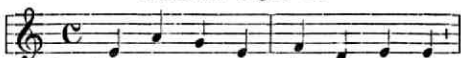
1. mén-tum Sén-su-um de-fé-ctu-i.

2. tró-que Compar sit lau-dá-ti-o.

2. A - - - - - men.

Tantum ergo. 2.

1. Tan-tum er-go Sa-cra-mén-tum

2. Ge-ni-tó-ri Ge-ni-tó-que

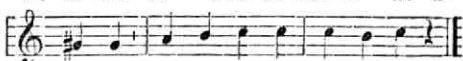
1. Ve-ne-ré-mur cér-nu-i: Et an-
2. Laus et ju-bi-lá-ti-o: Sa-lus,

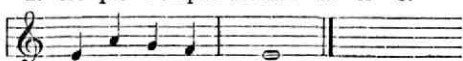
1. tí-quum do-cu-mén-tum No-vo ce-dat
2. ho-nor, vir-tus quo-que Sit et be-ne-

1. rí-tu-i: Præ-stet fi-des supple-
2. dí-cti-o: Pro-ce-dén-ti ab u-

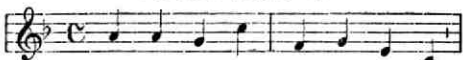

1. mén-tum Sén-su-um de-fé-ctu-i.
2. tró-que Compar sit lau-dá-ti-o.

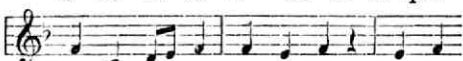

2. A - - - men.

Tantum ergo. 3.

1. Tan-tum er-go Sa-cra-mén-tum
2. Ge-ni-tó-ri Ge-ni-tó-que

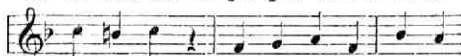

1. Ve-ne-ré-mur cér-nu-i: Et an-
2. Laus et ju-bi-lá-ti-o: Sa-lus,

1. tí-quum do-cu-mén-tum No-vo ce-dat

2. ho-nor, vir-tus quo-que Sit et be-ne-

1. rí-tu-i: Præ-stet fi-des supple-

2. dí-cti-o: Pro-ce-dén-ti ab u-

1. mén-tum Sén-su-um de-fé-ctu-i.

2. tró-que Compar sit lau-dá-ti-o.

2. A - - - - men.

Tantum ergo. 4.

(C=Bes.)

1. Tan-tum er-go Sa-cra-mén-tum

2. Ge-ni-tó-ri Ge-ni-tó-que

1. Ve-ne-ré-mur cér-nu-i: Et an-

2. Laus et ju-bi-lá-ti-o: Sa-lus,

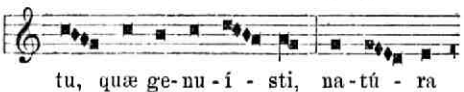
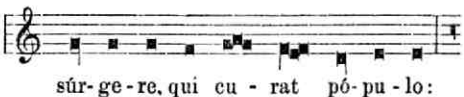
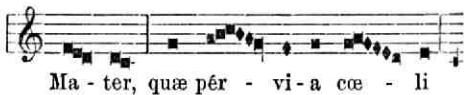
1. tí-quum do-cu-mén-tum No-vo ce-dat

2. ho-nor, vir-tus quo-que Sit et be-ne-

IX. De Antiphonen der H. Maagd.

(De vertaling dezer gezangen en der daarbij behoorende Verzen, Responsorie's en Oratie's, benevens de aanwijzing, wanneer ze worden gezongen, vindt men bladz. 112—117.)

1. Alma Redemptoris Mater.

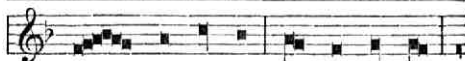
mi - rán - te, tu - um sanctum Ge - ni -
tó - rem, Vir - go pri - us ac
po - sté - ri - us, Ga - bri - é - lis ab
o - re su - mens il - lud A - ve,
pec - ca - tó - rum mi - se - ré - re.

2. Ave, Regina cœlorum.

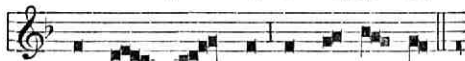
(F=G.)

A - ve, Re - gí - na cœ - ló - rum;
A - ve, Dó - mi - na Ange - ló - rum;

Sal - ve, ra-dix, sal - ve, por-ta,

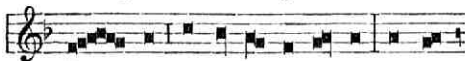
ex qua mun - do lux est or - ta.

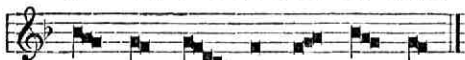
Gau-de, Vir-go glo - ri - ó - sa,

su - per o - mnes spe-ci - ó - sa!

Va - le, o val-de de-có - ra, et pro

no - bis Chri - stum ex - ó - ra.

3. Regina cœli.

Re-gi-na cœ - li, læ - tá - re,

al-le - lú - ja! Qui - a quem me - ru -

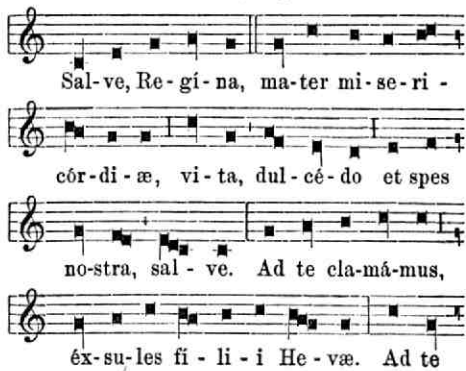
í - sti por - tá - re, al - le - lú - ja!

Re - sur - ré - xit, sic - ut di - xit, al - le -

lú - ja! O - ra pro no - bis De - um,

al - le - - - lú - ja!

4. Salve, Regina.

Sal - ve, Re - gí - na, ma - ter mi - se - ri -

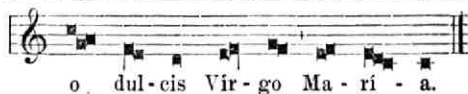
cór - di - æ, vi - ta, dul - cé - do et spes

no - stra, sal - ve. Ad te cla - má - mus,

éx - su - les fi - li - i He - væ. Ad te

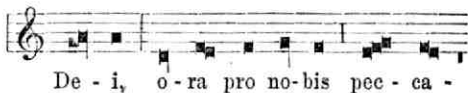
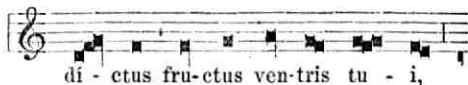
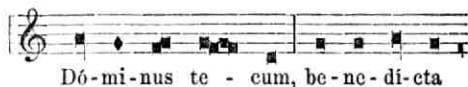
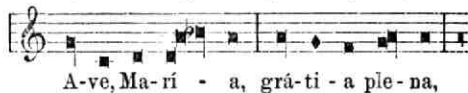

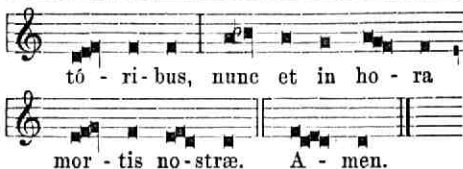
su-spi-rá-mus ge-mén-tes et flen-tes
in hac la-cry-má-rum val-le.
E-ja er-go, ad-vo-cá-ta no-stra,
il-los tu-os mi-se-ri-córdes ó-cu-los
ad nos con-vér-te. Et Je-sum, be-
ne-dí-etum fru-etum ventris tu-i,
no-bis post hoc ex-sí-li-um os-
tén-de. O cle-mens, o pi-a,

X. Ave, Maria.

(De vertaling is het „Wees Gegroet“.)

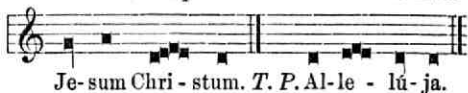
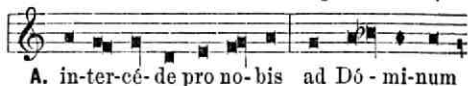
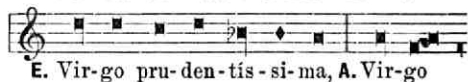
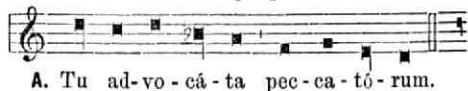
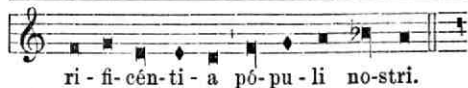
XI. Tota pulchra es, Maria.

(De vertaling vindt men bladz. 119.)

(D=C.) Enkelen.

Allen.

XII. Sub tuum praesidium.

(De vertaling vindt men bladz. 119.)
(D.F.)

gi-mus, san-cta De - i Gé - ni - trix,
 no-stras de-pre-ca - ti - ó - nes ne de -
 spí - ci - as in ne - ces - si - tá -
 ti - bus; sed a pe - rí - cu - lis cunctis
 lí - be - ra nos sem - per, Vir - go glo - ri -
 ó - sa et be - ne - dí - cta.

XIII. De Litanie der H. Maagd.

(De vertaling met vers en gebed vindt men
 bladz. 289.)

(F. G.)

Ky - ri - e e - léi - son. Chri - ste e - léi - son.

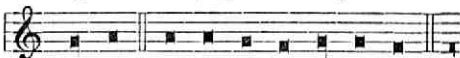

Vas insigne devoti6nis
 Rosa mystica.
 Turris Davidica.
 Turris ebúrnea.
 Domus áurea.
 F6ederis arca.
 Jánuá c6eli.
 Stella matutína.
 Salus infirm6rum.
 Refúgium peccat6rum.
 Consolat6rix afflict6-
 rum.
 Auxílium Christian6-
 rum.

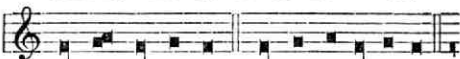
Regína Angel6rum.
 Regína Patriarchá-
 rum.
 Regína Prophetárum.
 Regína Apostol6rum.
 Regína Mártyrum.
 Regína Confess6rum.
 Regína Vírginum.
 Regína Sanct6rum ó-
 mnium.
 Regína sine labe ori-
 gináli concépta.
 Regína sacratíssimi
 Rosárii.

Agnus De - i, qui tol - lis pec - cá - ta
 Agnus De - i, qui tol - lis pec - cá - ta
 Agnus De - i, qui tol - lis pec - cá - ta

mun - di, Par - ce no - bis, Dó - mi - ne.
 mun - di, Ex - áu - di nos, Dó - mi - ne.
 mun - di, Mi - se - ré - re no - bis.

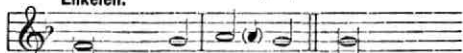
Chri - ste au - di nos. Chri - ste ex - áu - di nos.

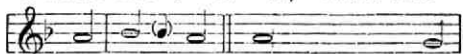
Ky - ri - e e - léi - son. Chri - ste e - léi - son.

Enkelen. **Andere Zangwijze.**

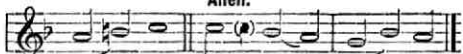

1. Kyrie . e - léi - son, Christe . .
2. Christe . ex - áu - di nos, Pater de coe -
3. Spíritus sancte De - us, Miséré - -
4. Sancta . Ma - rí - a, Ora . . .
5. Sancta Vir - go vír - gi - num, Ora . . .
6. Mater divi - nae grá - ti - æ, Mater . .
7. Mater invi - o - lá - ta, Mater inte -

1. e - léi - son, Kyrie e -
2. lis De - us, Fili, Redemptor mundi
3. re no - bis, Sancta Trinitas u - nus
4. pro no - bis, Sancta De - - i
5. pro no - bis, Ma - - - ter
6. pu - rís - si - ma, Mater . . . ca -
7. me - rá - ta, Mater . . . a -

Allen.

1. léi - son, Chri - ste, au - di nos.
2. De - us, Mi - se - ré - re no - bis.
3. De - us, Mi - se - ré - re no - bis.
4. Gé - ni - trix, O - ra pro no - bis.
5. Chri - sti, " " " " "
6. stís - si - ma, " " " " "
7. má - bi - lis. " " " " "

Enkelen.

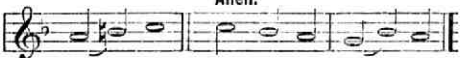

8. Mater ad - mi - rá-bi-lis, Mater Cre -
 9. Virgo pru-den - tís-si-ma, Virgo ve - -
 10. Vir - - go po - tens, Vir - - -
 11. Spéculum ju - stí-ti - æ, Sedes sa - -
 12. Vas spiri - tu - á - le, Vas ho - -
 13. Ro - - sa mysti-ca, Turris . .
 14. Do - - mus áu-re-a, Fœde - - -
 15. Stella ma - tu - tí - na, Salus in - -

8. a - tó - ris, Mater Sal - - va-
 9. ne-rán - da, Virgo præ - - di-
 10. go cle - mens, Virgo fi-
 11. pi - én-ti - æ, Causa nostræ . læ-
 12. no - rá-bi - le, Vas insigne devo-ti-
 13. da - ví-di - ca, Turris . . . e-
 14. ris ar - ca, Jánu - - - a
 15. fir - mó - rum, Refúgium pec - ca-

Allen.

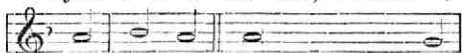
8. tó - ris, O - ra pro no - bis.
 9. cán - da, " " " " "
 10. dé - lis, " " " " "
 11. tí - ti - æ, " " " " "
 12. ó - nis, " " " " "
 13. búr-ne - a, " " " " "
 14. cœ - li, " " " " "
 15. tó - rum, " " " " "

Enkelen.

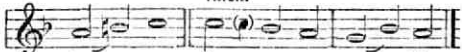
16. Consolatrix af-**fl**i - etó - rum, Auxílium
Christi-
17. Regina Patri-**ar**-chá - rum, Regina Pro-
18. Regi - - **na** Mártýrum, Regina Con-
19. Regina Sanctórum ómni-um, Regina sine
labe origináli

20. A - - **gnus** De - i,
21. A - - **gnus** De - i,
22. A - - **gnus** De - i,
Kyrie . . e - léi - son, Christe . .

16. a - nó - rum, Regina An - ge-
17. phe - tá - rum, Regina Apo - sto-
18. fes - só - rum, Regi - - - na
19. con - cé - pta, Regina sacratíssimi Ro-
20. qui tol - lis peccá - - - ta
21. qui tol - lis peccá - - - ta
22. qui tol - lis peccá - - - ta
e - léi - son, Chri - - - ste

Allen.

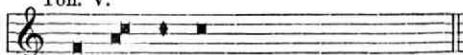

16. ló - rum, O - ra pro no - bis.
17. ló - rum, " " " " "
18. Vír-gi-num, " " " " "
19. sá - ri - i, " " " " "
20. mun - di, Par-ce no-bis, Dó-mi-ne.
21. mun - di, Ex-áu-di nos, Dó-mi-ne.
22. mun - di, Mi-se-ré-re no - bis.
áu-di nos, Chri - ste ex - áu-di nos.

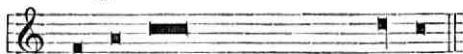
XIV. Magnificat.

(De vertaling vindt men bladz. 95.)

Ton. V.

1. Ma-gní - fi - cat *

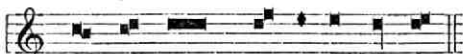

2. Et ex-sultávit spíritus . me - us, *

Ton. VII. (G-E.)

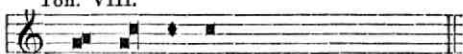

1. Ma - gní - fi - cat *

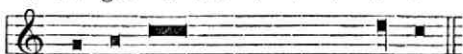

2. Et ex-sultávit spí-ri-tus me - us, *

Ton. VIII.

1. Ma - gní - fi - cat *

2. Et ex-sultávit spíritus . me - us, *

3. Quia respéxit | humilitátem ancillæ suæ: *

7 5 8

4. Quia fecit mihi magna, qui potens est: *

7 5 8

5 Et misericórdia ejus | a progénie in progé-
nies *

7 5 8

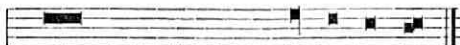
1. á - ni - ma . . me - a Dó - mi - num.

2. in Deo salu - - tá - ri me - o.

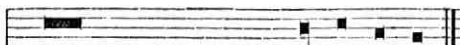
1. á - ni - ma . me - a Dó - mi - num.

2. in Deo salu - - - tá - ri me - o.

1 á - ni - ma . me - a Dó - mi - num.

2. in Deo salu - - - tá - ri me - o.

3. ecce enim ex hoc | beátam me dicent
5 7 8
 omnes genera - tiónes.

4. et sanctum no - men ejus.
5 7 8

5. ti - - - - - mén - tibus eum.
5 7 8

6. Fecit poténtiam | in . bráchio suo: *
7. Depósuit | po - - téntes de sede, *
8. Esuriéntes | im - - - plévit bonis: *
9. Suscépit Israël | . . púerum suum, *
10. Sicut locútus est | ad patres nostros, *
11. Glória . . . Patri et Filio, *
12. Sicut erat in princípío | et nunc et semper,

XV. Parce, Domine.

(A=B.) (Niet liturgisch.)

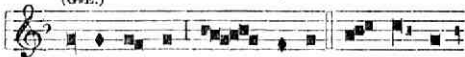
Parce, Dómi-ne, parce pó-pu-lo tu-o;
Spaar, Heer, spaar uw volk,

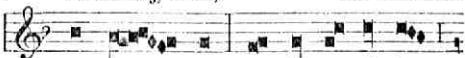
ne in æ-tér-num i-ra-scá-ris no-bis.
wil in eeuwigheid niet op ons toornen.

XVI. Libera me, Domine.

(G=E.)

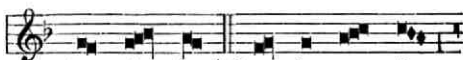

Lí-be-ra me. Dó - mi-ne, de mor-te
Verlos mij, Heer, van den eeu-

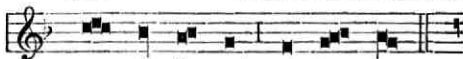

æ-tér - na in di - e il - la
wigen dood op dien vreeselijken

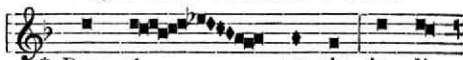
6. dispérsit supérbos | mente ^{5 7 8} cor - dis sui.
 7. et exal - - - - - ^{5 7 8} tá - vit húmiles.
 8. et dívites | di - - - ^{5 7 8} mí - sit inánes.
 9. recordátus | miseri - - ^{5 7 8} cór - diae suæ.
 10. Abraham | et sémini ^{5 7 8} e - jus in sæcula.
 11. et Spi - - - - - ^{5 7 8} rí - tui sancto.
 12. et in sæcula sæcu - ^{5 7 8} ló - rum. Amen.

tre - mén - da: * Quan - do cœ - li
 dag: Wanneer de hemelen be -

mo - vén - di sunt et ter - ra:
 wogen zullen worden en de aarde:

* Dum vé - - - ne - ris ju - di -
 Als Gij zult komen oordeelen .

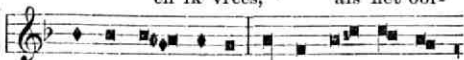
cá - - - re sæ - cu - lum
 de wereld

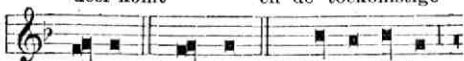
per i - gnem. V. Tre - mens fa - ctus sum
 door vuur. Ik ben ontsteld geworden

e-go et tí - me - o, dum dis-cús-
en ik vrees, als het oor-

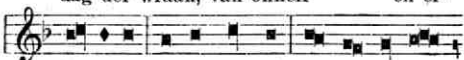
si - o vé - ne-rit atque ven - tú - ra
deel komt en de toekomstige

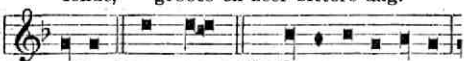
i - ra. Quan-do etc. V. Di - es il - la,
wraak. Die dag,

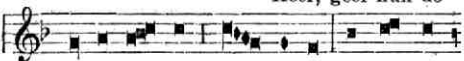
di - es i - ræ, ca - la - mi - tá - tis et mi -
dag der wraak, van onheil en el-

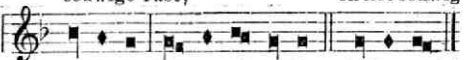
sé - ri - æ, di - es magna et a - má - ra
lende, groote en zeer bittere dag.

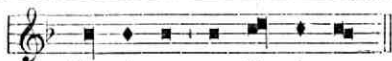
valde. Dum véneris. V. Réqui - em æ - térnám
Heer, geef hun de

do na e - is, Dó - mi - ne; et lux per -
eeuwige rust; en het eeuwig

pé - tu - a lú - ce - at e - is. Lí - be - ra tot
licht verlichte hen. V. Tremens.

Ky - ri - e e - lé - i - son.

Chri-ste e - lé - i - son.

Ky - ri - e e - - lé - i - son.

Pater noster . . .

V. Et ne nos indúcas in tentatiónem,

R. Sed libera nos a malo.

V. A porta inferi

R. Erue, Dómine, ánimam (ánimas) ejus (eórum).

V. Requiéscant in pace. R. Amen.

V. Dómine, exáudi oratiónem meam;

R. Et clamor meus ad te véniat.

Oremus. Absólve, quæsumus Dómine, ánimam fámuli tui (*fámulæ tuæ*) N., ut defúnctus (*defúncta*) sæculo tibi vivat; et quæ per fragilitátem hu-

Onze Vader . . .

V. En leid ons niet in bekoring,

R. Maar verlos ons van den kwade.

V. Aan de poort der hel

R. Ontruk, Heer, zijne (*hare*) ziel (*hunne, hare zielen*).

V. Dat zij rusten in vrede. R. Amen.

V. Heer, verhoor mijn gebed;

R. En mijn geroep kome tot U.

Laat ons bidden. Wij bidden U, o Heer, verlos de ziel van uwen (*uwe*) dienaar (*dienares*) N., opdat hij (*zij*) der wereld gestorven voor U leve; et het-

mánæ conversatiónis
commisit, tu vénia
misericordiissimæ pie-
tátis abstérge. Per
Christum Dóminum
nostrum.

R. Amen.

In anniversario. De-
us, indulgentiárum Dó-
mine, da animæ famuli
tui (*fámulæ tuæ*) N.,
(*vel* animábus famuló-
rum famularúmque tu-
árum), cujus (*quorum*,
quarum) anniversári-
um depositiόνis diem
commemorámus, refri-
gérii sedem, quiétis
beatitúdinem et lúmi-
nis claritátem. Per
Christum Dóminum
nostrum.

R. Amen.

Ÿ. Réquiem ætér-
nam dona ei (*eis*), Dó-
mine;

R. Et lux perpétua
lúceat ei (*eis*).

Ÿ. Requiéscat (*re-
quiéscant*) in pace.

R. Amen.

geen hij (*zij*) door
de zwakheid van het
menschelijk leven aan
zonden heeft bedreven,
wisch dat uit door de
kwijschelding uwer
barmhartigste liefde.
Door Christus onzen
Heer. R. Amen.

Bij een Jaargetijde.
Heere God, die ver-
geving schenkt van
straf, geef aan de ziel
van uwen (*uwe*) die-
naar (*dienares*) N. (*of*
aan de zielen uwer
dienaren en dienaressen), wiens (*wier*) jaar-
gedachtenis wij heden
houden, de woning der
verkwikking, de zalig-
heid des vredes en den
glans des lights. Door
Christus onzen Heer.
R. Amen.

Ÿ. Heer, geef hem
(*haar, hun*) de eeuwige
rust;

R. En het eeuwig
licht verlichte hem
(*haar, hen*).

Ÿ. Dat hij (*zij*) ruste
(*rusten*) in vrede.

R. Amen.

XVII. Ps. 129. De profundis.

(De vertaling vindt men bladz. 144.)

Ton. VI.

1. De profúndis clamávi ad te Dó-mine, *
2. Fiant aures tuæ | in - ten-dén - tes *
3. Si iniquitátes | observáve - ris, Dó-mine, *
4. Quia apud te | propitiá - ti - o est; *
5. Sustínuit ánima mea | in ver-bo e - jus, *
6. A custódia matutína | usque ad no-ctem *
7. Quia apud Dóminum | mise-ri - cór-dia: *
8. Et ipse rédi - - - met Is - raël: *
9. Réquiem æ - tér-nam *
10. Et lux per - pé - tua *

1. Dómine, exáudi . vo - cem me - am.
2. in vocem | deprecati - ó - nis me - æ.
3. Dómine, | quis . . sus - ti - né - bit?
4. et propter legem tu-
am | sustínu - i te, Dómi-ne.
5. sperávit | ánima me - a in Dómi-no.
6. speret | Isra - - òl in Dómi-no.
7. et copiósa apud e - um red-émpti-o.
8. ex ómnibus | iniquitá-ti - bus e - jus.
9. dona e - is*) Dómi-ne.
10. lú - - - - ce - át e - is.*)

*) eis voor meer, ei voor één afgestorvene.

XVIII. Jesu, Salvator mundi.

(Niet liturgisch.)

Allen.

Je - su, Sal - vá - tor mun - di,
 Jesus, Verlosser der wereld,

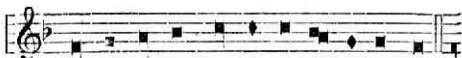
ex - áu - di pre - ces súp - pli - cum.
 verhoor de gebeden der smeekenden.

Enkelen.

Mi - se - ré - mi - ni me - i, mi - se - ré - mi - ni
 Ontfermt U mijner, ontfermt U mij-

me - i, sal - tem vos, a - mí - ci me - i;
 ner, ten minste Gij, mijne vrienden;

qui - a ma - nus Dó - mi - ni té - ti - git me.
 want de hand des Heeren heeft mij getroffen.

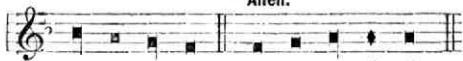
Allen.**Enkelen.**

Je - su etc. No - ctem ver - té - runt in
 Jesus enz. Den nacht hebben zij verkeerd

di - em, et rur-sum post té - ne-bras
in den dag, en weder na de duisternis

Allen.

spe-ro lu - cem. Mi - se - ré-mi - ni etc.
hoop ik het licht. Ontfermt U enz.

Enkelen.

Pel - li me - æ, con-súmptis cár-ni-bus,
Aan mijne huid, nadat het vleesch is verteerd,

Allen.

ad-hæ - sit os me - um. Je - su etc.
kleeft mijn gebeente, Jesus enz.

Enkelen.

Qua - re per-se-quí-mi - ni me sic - ut
Waarom vervolgt gij mij zooals

De - us, et cár-ni-bus me - is sa - tu -
God en verzadigt gij u aan mijn vleesch?

Allen.

Enkelen.

rá-mi-ni? Mi-se-ré-mi-ni etc. Réqui-em
Ontfermt enz. De eeuwige

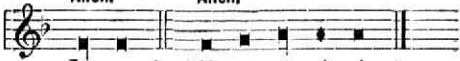
æ - tēr-nam do-na e - is(i), Dó-mi-ne,
rust geef hen (*hem, haar*), Heer,

et lux per-pé-tu-a lú-ce-at e - is(i).
ou het eeuwig licht verlichte hen (*hem, haar*).

Allen.

Allen.

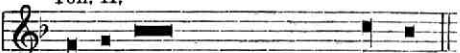

Je - su *etc.* Mi - se - ré - mi - ni *etc.*
Jesus *enz.* Ontfermt *enz.*

XIX. Laudate Dominum.

(De vertaling vindt men bladz. 121.)

Ton, II,

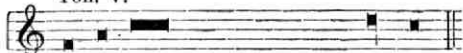

1. Lau-dá-te Dóminum omnes gen-tes, *
2. Quóniam confirmáta est
super nos misericórdia e - jus, *
3. Glória Patri et . . . Fí - lio, *
4. Sicut erat in principio
et nunc et sem-per, *

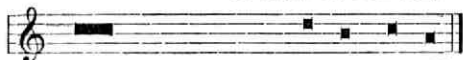

1. laudáte eum . . . omnes pópu-li.
2. et véritas Dómini manet in æ - tēr-num.
3. et Spi - - - - - rítu-i san-cto.
4. et in sæcula sæcu - ló-rum. A-men.

Ton. V.

1. Lau-dá-te Dóminum omnes gen-tes, *
2. Quóniam confirmáta est
super nos misericórdia e - jus, *
3. Glória Patri et . . Fí - lio, *
4. Sicut erat in principio
et nunc et sem-per, *

1. laudáte eum . . . omnes pó-puli.
2. et véritas Dómini manet in æ - tér-num,
3. et Spi - - - - ri - tui san-cto.
4. et in sæcula sæcu - ló - rum. A-men.

Voor den Koning (de Koningin).

Ÿ. Dómine, salvum
fac regem nostrum;

R. Et exáudi nos
in die, qua invocavé-
rimus te.

Ÿ. Dómine, exáudi
oratióem meam;

R. Et clamor meus
ad te véniat.

Oremus. Páteant au-
res misericórdiæ tuæ,
Dómine, précibus sup-
plicántium: et ut petén-
tibus desideráta con-

Ÿ. Heer, behoud
onzen Koning (onze
Koningin);

R. En verhoor ons,
op wat dag wij U
aanroepen.

Ÿ. Heer, verhoor
mijn gebed;

R. En mijn geroep
kome tot U.

Laat ons bidden. Heer,
neig de ooren uwer
barmhartigheid naar
de gebeden der smee-
kelingen en maak, dat

cédas, fac eos, quæ
tibi sunt plácita, po-
stuláre. Per Christum
Dóminum nostrum.

R̃. Amen.

zij vragen hetgeen U
welgevallig is, om hun
het gewenschte te ge-
ven. Door Christus
onzen Heer. R̃. Amen.

De volgende **Oratie** wordt door den Priester 's
Zondags vóór de Hoogmis na „**Asperges**” gezongen.
De vertaling vindt men bladz. 26.

Oremus. Exáudi nos, Dómine sancte, Pater
omnipotens, ætérne Deus, et mittere dignéris
sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custó-
diat, prótegat, vísitet atque deféndat omnes
habitántes in hoc habitáculo. Per Christum
Dóminum nostrum. R̃. Amen.

XX. Te, Deum, laudamus.

(De vertaling vindt men bladz. 182.)

Te, De - um, lau - dá - mus: te, Dó - mi - num,

con - fi - té - mur. Te, æ - tér - num Patrem,

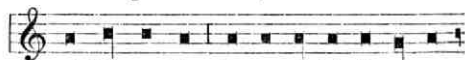
omnis ter - ra ve - ne - rá - tur. Ti - bi

omnes Ange - li, ti - bi cœ - li et u - ni -

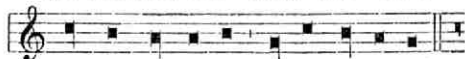
vér-sæ po-te-stá-tes, Ti-bi Ché-ru-bim

et Sé-ra-phem in-ces-sá-bi-li vo-ce

pro-clá-mant: San-ctus, San-ctus,

Sanctus, Dó-mi-nus De-us Sá-ba-oth.

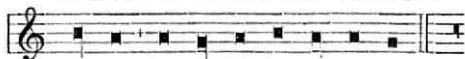
Ple-ni sunt cœ-li et ter-ra ma-je-stá-tis

gló-ri-æ tu-æ. Te glo-ri-ó-sus

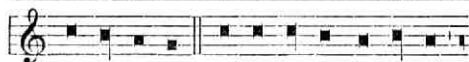
A-po-sto-ló-rum cho-rus, Te Prophe-

tá-rum lau-dá-bi-lis nú-me-rus,

Te Már-ty-rum can-di-dá-tus lau-dat

ex-ér-ci-tus, Te per orbem ter-rá-rum

sancta con-fi-té-tur Ec-clé-si-a —

Pa-trem im-mén-sæ ma-je-stá-tis;

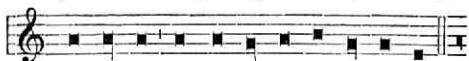
Ve-ne-rándum tu-um ve-rum et ú-ni-cum

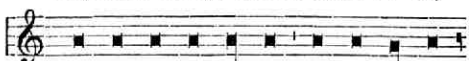
Fí-li-um; Sanctum quoque Pa-rá-cli-tum

Spí-ri-tum. Tu, Rex gló-ri-æ, Chri-ste;

Tu, Patris sem-pi-tér-nus es Fí-li-us;

Tu, ad li-be-rándum sus-ce-ptú-rus

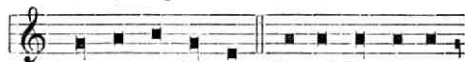
hó-mi-nem, non hor-ru-í-sti Vír-gi-nis

u-te-rum. Tu, de-vi-cto mor-tis a-cu-

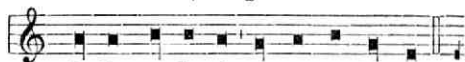
le-o, a-pe-ru-i-sti cre-dén-ti-bus

re-gna cœ-ló-rum. Tu ad dēx-te-ram

De-i se-des, in gló-ri-a Pa-tris.

Ju-dex cré-de-ris es-se ven-tú-rus.

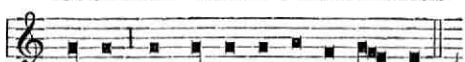
Te er-go quæ-su-mus, tu-is fá-mu-lis

súb-ve-ni, quos pre-ti-ó-so sán-gui-ne

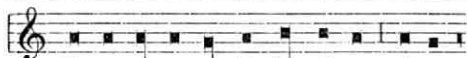
red-e-mí-sti. Ae-tér-na fac cum sanctis

tu-is in gló-ri-a nu-me-rá-ri.

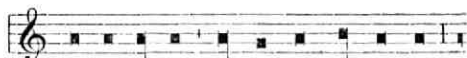
Sal-vum fac pó-pu-lum tu-um, Dó -
mi-ne, et bé-ne-dic hæ-re-di-tá-ti
tu-æ. Et re-ge e-os, et ex-
tól-le il-los usque in æ-tér-num.
Per sín-gu-los di-es be-ne-dí-cimus te.
Et lau-dá-mus no-men tu-um in sæ-
cu-lum, et in sæ-cu-lum sæ-cu-li.
Di-gná-re, Dó-mi-ne, di-e i-sto
si-ne pec-cá-to nos cu-sto-dí-re.

Mi-se-ré-re no-stri, Dó-mi-ne, mi-se-

ré-re no-stri. Fi-at mi-se-ri-cór-

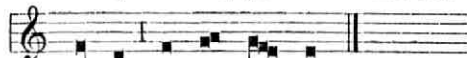
di-a tu-a, Dó-mi-ne, su-per nos,

quem-ádmó-dum spe-rá-vi-mus in te.

In te, Dó-mi-ne, spe-rá-vi: non con-

fún-dar in æ-tér-num.

Ÿ. Benedictus es,
Dómine, | Deus pa-
trum nostrórum;

R. Et laudábilis | et
gloriósus in sæcula.

Ÿ. Benedicámus Pa-
trem et Fílium | cum
Sancto Spíritu;

R. Laudémus | et su-
perexaltémus eum in
sæcula.

Ÿ. Geprezen zijt Gij,
Heer, de God onzer
vaderen;

R. En lof en roem
waardig in eeuwigheid.

Ÿ. Laat ons prijzen
den Vader en den Zoon
met den H. Geest;

R. Laat ons Hem
loven en hoog verhef-
fen in eeuwigheid.

Ÿ. Benedictus es, Dómine, | in firmamén-
to cœli;

R. Et laudábilis, et
gloriósus | et superex-
altátus in sæcula.

Ÿ. Bénédic, ánima
mea, Dóminum;

R. Et noli obliví-
sci omnes retributió-
nes ejus.

Ÿ. Dómine, exáudi
oratióem meam;

R. Et clamor meus
ad te véniat.

Oremus.

Deus, cujus miseri-
córdiæ non est núme-
rus et bonitátis infi-
nítus est thesáurus:
piíssimæ majestáti tuæ
pro collátis donis grá-
tias ágimus, tuam sem-
per cleméntiam exo-
rántes: ut qui petén-
tibus postuláta concé-
dis, cósdem non dese-
rens ad præmia futúra
dispónas. Per Chri-
stum Dóminum no-
strum. Amen.

Ÿ. Geloofd zijt Gij,
Heer, in het uitspansel
des hemels;

R. En lof en eer
waardig en hoog ver-
heven in eeuwigheid.

Ÿ. Loof, mijne ziel,
den Heer;

R. En vergeet niet
al zijne weldaden.

Ÿ. Heer, verhoor
mijn gebed;

R. En mijn geroep
kome tot U.

Laat ons bidden.

God, wiens erbar-
mingen talloos zijn en
wiens goedheid een
onuitputtelijke schat
is, wij danken uwe goe-
dertierenste Majesteit
voor de geschonken ga-
ven, en bidden uwe
mildheid voortdurend,
dat Gij, die uwen
sneekelingen het ver-
langde toestaat, hun
wilt bijblijven en hen
op de toekomstige be-
looning voorbereiden.
Door Christus, onzen
Heer. Amen.

Deus, qui corda fidélium Sancti Spíritus illustratióne docuísti: da nobis in eódem Spírítu recta sápere et de ejus semper consolatióne gaudére.

Deus, qui néminem in te sperántem ními-um affligi permíttis, sed píum précibus præstas audítum; pro postulatió nibus nostris votisque suscep-tis grátias ágimus; te píis-sime deprecántes, ut a cunctis semper mu-niámur advérsis. Per Dóminum nostrum Je-sum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit et regnat .. Amen.

God, die de harten der geloovigen door de verlichting des H. Geestes onderwezen hebt, doe ons in den zelfden Geest wat recht is verstaan en ons over zijn troost altijd verheugen.

God, die niet toe-laat, dat iemand, die op U hoopt, te zeer wordt beproefd, maar aan de gebeden goed-gunstig het oor leent, wij danken U, dat Gij onze gebeden en wen-schen hebt willen ver-hooren en bidden U alleroortmoedigst, dat Gij ons altijd tegen alle wederwaardighe-den wilt beschermen. Door onzen Heer ... Amen.

NB. Behalve in geval van processie zijn de verzen: **Benedicamus, Benedictus, Domine, exaudi** met de ééne oratie „Deus, cujus misericordiæ” voldoende.

INHOUD EN BLADWIJZER.

	Bladz.
De romeinsche Kalender met de eigen Heiligen der vijf nederlandsche Bisdommen.	VIII
De gewone gebeden en voornaamste waarheden en stukken des geloofs	XXI

DAGELIJSCHGE GEBEDEN.

Morgengebed	2
„De Engel des Heeren“	7
Gebeden vóór en na het eten	8 en 9
De Rozenkrans	9
Schietgebeden en korte gebeden met aflaten	11
Avondgebed	13

HET H. MISOFFER.

Zijn wezen en beteekenis	21
Gebeden onder de H. Mis, benevens korte onderrichtingen om de H. Mis godvruchtig bij te wonen	23
Voorgescreven gebeden na de H. Mis .	46
Andere gebeden onder de H. Mis . . .	49
Gebeden onder de H. Mis voor Overledenen	66

De zondagsche Vespers	83
---------------------------------	----

Kerkelijke Gezangen. (*Latijn en hollandsch*)

Ave, verum Corpus	98
Pange, lingua	99
O sacrum convivium	100
Adoro te	101
O quam suavis es	103
Sacris solemniis	103
Verbum supernum	105
Lauda, Sion, Salvatorem	106
Jesu, dulcis memoria	111

	Bladz.
Alma Redemptoris Mater (<i>Met Vers en Oratie</i>)	112
Ave, Regina cœlorum	114
Regina cœli, lætare	115
Salve, Regina	116
Ave, maris stella	117
Tota pulchra es	119
Sub tuum præsidium	119
Tantum ergo (<i>Met Vers en Oratie</i>)	120
Laudate Dominum	121
Voorbereiding tot de Biecht	123
De zeven Boetpsalmen	135
De Litanie van alle Heiligen	146
Voorbereiding tot de H. Communie	155
Gebeden na de H. Communie	171
Oefeningen op den dag der eerste H. Communie	
De Geloofsbelijdenis	184
Gebed vóór de H. Communie	189
Gebed van dankzegging	191
Vernieuwing der Doopbeloften	193
Opdracht aan Maria	196

LITANIEËN EN GEBEDEN VOOR ELKEN DAG DER WEEK.

Voor Zondag.

Litanie der H. Drievuldigheid en gebeden	199
--	-----

Voor Maandag.

Litanie van den H. Geest en gebeden	204
-------------------------------------	-----

Voor Dinsdag.

Litanie van den Zoeten Naam en gebeden	212
--	-----

Voor Woensdag.

Litanie van de H. H. Engelen en gebeden	218
---	-----

Voor Donderdag.

Litanie van het Allerh. Sacrament	227
Acht gebeden voor het Allerheiligste	230
Gebeden onder het Lof	245

Voor Vrijdag.

Litanie van het Lijden des Heeren en gebeden	254
---	-----

	Bladz.
Gebeden ter eere der H. vijf Wonden	258
Oefening van den Kruisweg	263
Litanie ter eere van het Allerh. Hart en gebeden	282

Voor Zaterdag.

Litanie der H. Maagd Maria met eene reeks gebeden	299
--	-----

LITANIEËN EN GEBEDEN TOT VERSCHILLENDE HEILIGEN.

Litanie van den H. Joseph en gebeden	309
Litanie van den H. Antonius en gebeden	313
• Gebed tot den H. Franciscus van Assisië	320
Litanie van den H. Aloysius en gebeden	322
Gebed tot den H. Thomas van Aquine	324
Gebed tot den H. Willebrord	325
Gebed tot den H. Bonifacius	326
Gebed tot den H. Blasius	327
Gebed tot de H. Lidwina van Schiedam	327
Gebed tot den H. Donatus	328
Gebed tot den H. Rochus	329
Gebed tot de H. Apollonia	329
Gebed tot welken Heilige men verkiest	330

VERSCHILLENDE GEBEDEN.

Gebed om deugd	331
Gebeden van ouders voor hunne kinderen	334
Gebed van een kind voor zijne ouders	335
Gebed voor weldoeners	336
Gebed bij de keuze van een levensstaat	337
Gebed in nooden en kwellingen	338
Gebed voor de bekeering van Nederland	339
Geestelijk testament	340
De vrome huiszegen	342
Gebed voor wie teerst in een gezin sterft	344
Gebeden, die door Paus Leo XIII aan de christelijke huisgezinnen zijn aanbevolen	345
Litanie en gebeden om een zaligen dood	347
Gebeden in eene ernstige ziekte	354
Gebeden voor zieken	358
Litanie en gebeden voor stervenden	361
Litanie en gebeden voor de Afgestorvenen	366

ONDERRICHTINGEN, GEBEDEN EN GEZANGEN VOOR HET KERKELIJK JAAR.

	Bladz.
Het kerkelijk Jaar	374
Gebeden en gezangen voor den Advent .	376-385
Quatertemperdagen en Vigiliën (Gebed om goede Priesters)	388
Gebeden en gezangen voor den Kersttijd .	387-414
Het Hoogfeest van Kerstmis	387
Het Feest der Besnijdenis des Heeren (Nieuwjaarsdag)	401
Het Feest der Verschijning des Heeren (Driekoningen)	411
Gebeden en gezangen voor den H. Vastentijd	415-439
De Goede Week	427
Het Lijden van Christus volgens den H. Joannes	431
Gebeden en gezangen voor den Paaschtijd	441-449
Het Hoogfeest van Paschen	441
De Kruisdagen en het Feest van den H. Marcus	446
s' Heeren Hemelvaart	447
Het Hoogfeest van Pinksteren	451
Het Feest der H. Drievuldigheid	455
Het Feest van het H. Sacrament	458
Het Feest van het H. Hart	471
Het Feest van den H. Joseph	515
Het Feest van Allerheiligen (Allerzielendag)	533

GEBEDEN EN GEZANGEN OP DE VOOR- NAAMSTE FEESTEN VAN MARIA.

Maria's Onbevleete Ontvangen	479
Maria-Lichtmis	482
Maria-Boodschap	484
Maria's Ten-hemel-opneming	487
Maria's Geboorte	489
De Mei- en Octobermaand	492
Algemeene Maria-liederen	492-513
Verschillende Lieder	514-539

LATIJNSCHE GEZANGEN.

	Bladz.
Rorate, cœli, desuper	540
Adeste fideles (Op, spoedt U)	543
Miserere mei, Deus	545
Stabat Mater (Zangwijzen)	548
Veni, Creator Spiritus	550
Adoro te devote	552
Ave, verum Corpus	553
Pange, lingua (Tantum ergo)	554
Vier andere zangwijzen voor "Tantum ergo". (Met de Oratie: „Sancti Nominis“)	556
De Antiphonen der H. Maagd	560
Alma Redemptoris Mater	560
Ave, Regina cœlorum	561
Regina cœli	562
Salve, Regina	563
Ave, Maria	565
Tota pulchra	566
Sub tuum præsidium	567
Litanie lauretanæ (Oude en nieuwe zangwijze)	568-571
Magnificat	574
Parce, Domine	576
Libera me, Domine (Met Verzen en Oratie's)	576
De profundis	581
Jesu, Salvator mundi	582
Laudate Dominum	584
Domine, salvum fac regem (Voor den Koning, Koningin)	585
Te, Deum, laudamus (Met Verzen en Oratie's)	586

LIJST DER LIEDEREN.

Nr.		Bladz.
	Advent.	
1.	De menschheid klaagt in rouw en nood	379
2.	O kom, o kom Emmanuël	381
3.	Hoort, zoet en klaar een stemme zingt .	382
	Kerstmis.	
4.	Te Bethlem is geboren	389
5.	Wees, zoete Jesus, wees gegroet	390
6.	Heft aan, heft aan den blijden zang . .	391
7.	Toen de Heer in 't vleesch verscheen . .	398
8.	De herderkens lagen bij nachte	394
9.	O Kindje Jesus, arm als wij	396
10.	O Bethlem, uitverkoren	397
11.	O zalig, heilig Bethlehem	398
12.	Ontloken is ons heden (<i>Aan Maria</i>) . .	399
	's Heeren Besnijdenis.	
13.	Wij roepen U met blij gemoed	403
	Aan den Zoeten Naam.	
14.	Hoe aangenaam en zoet	405
15.	Geloofd zij Jesus Christus	406
16.	O Jesus, godlijk goed	408
	Driekoningen.	
17.	De komst van Bethlem's godlijk Wicht	412
18.	Wat angst, Herodes, kwelt uw borst? .	413
	Vastentijd.	
19.	Ik wil mij gaan vertroosten	417
20.	Staat, Heemlen, staat van schrik verplet	419
21.	Toen Jesus aan het Kruishout hing . .	420
22.	O diepe zee van smart en wee (<i>Aan Maria</i>)	423
23.	O wat smarte sneed door 't Harte „ .	424
24.	Maria ging met smarten „	426
	Paschen.	
25.	Alleluja!	442
26.	Het Oosten straalt van purpergloor . .	443
27.	Verheug U, Hemelkoningin (<i>Aan Maria</i>)	445

Nr.		Bladz.
	's Heeren Hemelvaart.	
28.	Gij, onzer harten zaligheid	448
	Pinksteren.	
29.	Kom, heilige Geest, daal op ons neer .	452
30.	Heilige Geest, kom, laat uw stralen .	453
	H. Drievuldigheid - Zondag.	
31.	Aan U, Drieëene Majesteit	456
	Aan het H. Sacrament.	
32.	Knielt, Christenschaar	459
33.	Englen, daalt met spel en snaren .	460
34.	Hier daalt Gij uit den hoogen . .	461
35.	O Spijs, den mensch gegeven . . .	463
36.	Lof zij het H. Sacrament	464
37.	Laat ons, o Jesus, U ter eer . . .	465
38.	O Jesus, in 't verwachten zoet . .	466
39.	Hier zetelt op zijn liefdetroon . .	467
40.	Minnaar der menschen (<i>Vóór de Communie</i>)	467
41.	Nu heeft mijn lieve Jesus dan (<i>Na de Communie</i>)	469
42.	Ik min U, Heer	470
	Aan het Allersh. Hart.	
43.	O Hart, voor ons gebroken	472
44.	O Hart van Jesus, enkel glans . .	473
45.	Mijn hart kom ik U geven	474
46.	Wie kan uw Hart aanschouwen . .	476
47.	O Jesus mijn	477
	Maria's Onbevleete Ontvangen.	
48.	In een zoo duistren nachte	480
	Maria - Lichtmis.	
49.	Maagd, zonder smetten	483
	Maria - Boodschap.	
50.	O God, algoed en machtig	485
	Ten-hemel-opneming van Maria.	
51.	Omstuwd van Cherubijnen	488
	Maria's Geboorte.	
52.	O wachter, vroed van zinnen . . .	490

Nr.		Bladz.
	Algemeene Maria-Liederen.	
53.	Wij groeten U, o Koningin	492
54.	Van alle Hemelingen	494
55.	Lieflijke Ster	495
56.	Verheven Koningin	496
57.	Schep behagen	498
58.	Daar blinkt een ster	499
59.	Wat zal ik gaan beginnen	500
60.	Moeder, vol van teederheid	502
61.	O aller maagden roem en eer	502
62.	Ave, Ster van 't mere	503
63.	U minnen, Maria	504
64.	O Koningin, vol majesteit	505
65.	Aan U, o zuivre Maagd	507
66.	Het zonnelicht gloeit	508
67.	Maria's zoete naam	509
68.	Maria beminnen	510
69.	Wat straalt Gij schoon	512
70.	God getrouwe, lieve Vrouwe	513
	Aan den H. Engelbewaarder.	
71.	Mijn Engel, Gids in 't leven	514
	Aan den H. Joseph.	
72.	Joseph, Vorst in 's hemels woning	516
73.	O David's Zoon, mijn Schutspatroon	517
74.	O Joseph, David's eedle Spruit	518
75.	Heilge Joseph, Voedstervader	520
	Aan den H. Antonius.	
76.	Laat ons op blijden toon	521
	Aan den H. Willebrord.	
77.	O Willebrord, die van omhoog	523
	Aan den H. Aloysius.	
78.	Wees duizendmaal gegroet	524
	Aan de H. Barbara.	
79.	Sint Barbara, geboren	525
	Oefening van geloof, hoop en liefde.	
80.	O Jesus, die de waarheid zijt	527
	Vernieuwing der doopbeloften.	
81.	Ik zweer voor God op dezen stond	528

Nr.		Bladz.
	Vóór eene algemeene Communie.	
82.	Wij bidden U, o Heilige Geest . . .	529
	Lied van lof en dank.	
83.	Moge onze zang zich paren . . .	530
	Geestelijk testament.	
84.	U smeeik ik daaglijks in mijn nood . . .	531
	Allerheiligen.	
85.	Tot U, verheven Heiligenstoet . . .	534
	Voor de Afgestorvenen.	
86.	Heer, geef eeuwge rust den zielen . . .	535
87.	God, vol erbarming en geduld . . .	536
	Van den hemel.	
88.	Laat ons vol vreugde zingen . . .	537

ALPHABETISCHE LIJST DER LIEDEREN.

25.	Alleluja!	442
31.	Aan U, drie-eene Majesteit	456
45.	Aan U, o zuivre Maagd	507
62.	Ave, Ster van 't mere	508
58.	Daar blinkt een ster	499
8.	De herderkens lagen bij nachte	394
17.	De komst van Bethlem's godlijk Wicht	412
1.	De menschheid klaagt in rouw en nood	379
33.	Englen, daalt met spel en snaren	460
15.	Geloofd zij Jesus Christus	406
28.	Gij, onzer harten zaligheid	448
70.	God getrouwe, lieve Vrouwe	513
87.	God, vol erbarming en geduld	536
86.	Heer, geef eeuwge rust den zielen	535
30.	Heilige Geest, kom, laat uw stralen	453
75.	Heilige Joseph, Voedstervader	520

Nr.	Bladz.
6. Heft aan, heft aan den blijden zang .	391
26. Het Oosten straalt van purpurgloor .	443
66. Het zonnelicht gloeit	508
34. Hier daalt Gij uit den hoogen	461
39. Hier zetelt op zijn liefdetroon	467
14. Hoe aangenaam en zoet	405
3. Hoort, zoet en klaar een stemme zingt	382
42. Ik min U, Heer, maar min U niet	470
19. Ik wil mij gaan vertroosten	417
81. Ik zweer voor God op dezen stond	528
48. In een zoo duistren nachte	480
72. Joseph, Vorst in 's hemels woning	516
32. Knielt, Christenschaar	459
29. Kom, Heilige Geest, daal op ons neer	452
37. Laat ons, o Jesus, U ter eer	465
76. Laat ons op blijden toon	521
88. Laat ons vol vreugde zingen	537
55. Lieflijke Ster	495
36. Lof zij het H. Sacrament	484
49. Maagd, zonder smetten	483
68. Maria beminnen	510
24. Maria ging met smarten	423
67. Maria's zoete naam	509
40. Minnaar der menschen	467
60. Moeder, vol van teederheid	502
83. Moge onze zang zich paren	530
71. Mijn Engel, Gids in 't leven	514
45. Mijn hart kom ik U geven	474
41. Nu heeft mijn lieve Jesus dan	469
61. O aller maagden roem en eer	502
10. O Bethlem, uitverkoren	397
73. O David's Zoon, mijn Schutspatroon	517
22. O diepe zee van smart en wee	423
50. O God, algoed en machtig	485
44. O Hart van Jesus, enkel glans	473
43. O Hart, voor ons gebroken	472
80. O Jesus, die de waarheid zijt	527
16. O Jesus, godlijk goed	408
38. O Jesus, in 't verwachten zoet	466
47. O Jesus mijn	477
74. O Joseph, David's eedle Spruit	518
9. O Kindje Jesus, arm als wij	396
2. O kom, o kom Emmanuël	381
64. O Koningin, vol majesteit	505

Nr.	Blad
51. Omstuwd van Cherubijnen	48
12. Ontloken is ons heden	38
35. O Spijs, den mensch gegeven	46
52. O wachter, vroed van zinnen	49
23. O wat smarte sneed door 't Harte	42
77. O Willebrord, die van omhoog	52
11. O zalig, heilig Bethlehem	39
57. Schep behagen	49
79. Sint Barbara, geboren	52
20. Staat, Heemlen, staat van schrik verplet	41
4. Te Bethlem is geboren	38
7. Toen de Heer in 't vleesch verscheen	38
21. Toen Jesus aan het Kruishout hing	42
85. Tot U, verheven Heilgenstoet	53
63. U minnen, Maria	50
84. U smEEK ik daaglijks in mijn nood	53
54. Van alle Hemelingen	43
27. Verheug U, Hemelkoningin	44
56. Verheven Koningin	49
18. Wat angst, Herodes, kwelt uw borst	41
69. Wat straalt Gij schoon	51
59. Wat zal ik gaan beginnen	50
78. Wees duizendmaal gegroet	52
5. Wees, zoete Jesus, wees gegroet	39
46. Wie kan uw Hart aanschouwen	47
82. Wij bidden U, o Heilige Geest	52
53. Wij groeten U, o Koningin	49
13. Wij roepen U met blij gemoed	40

Geloofd zij Jesus Christus. Amen.